

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΗ' – ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο Κ Α Ι Ε Κ Θ Ε Σ Η

ΓΙΑ
ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2020

ΑΘΗΝΑ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΡΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ.

I. Πρακτικό της Διαρκούς Επιτροπής	2-20
II. Έκθεση της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020».....	21
III. Εισηγήσεις	
A. Γενικών Εισηγητών	
α) Εισήγηση του κ. Μανούσου – Κωνσταντίνου Βολουδάκη (ΝΔ)	23-32
β) Εισήγηση της κυρίας Αικατερίνης Παπανάσιου (ΣΥΡΙΖΑ).....	33-39
γ) Εισήγηση του κ. Κωνσταντίνου Σκανδαλίδη (ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ)	40-47
δ) Εισήγηση του κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου (Κ.Κ.Ε.)	48-55
ε) Εισήγηση του κ. Βασίλειου Βιλιάρδου (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ).....	56-72
στ) Εισήγηση του κ. Κρίτωνα – Ηλία Αρσένη (ΜέΡΑ25)	73-75
B. Ειδικών Εισηγητών	
α) Εισήγηση του κ. Κωνσταντίνου Κατσαφάδου (ΝΔ).....	77-82
β) Εισήγηση του κ. Βασίλειου – Πέτρου Σπανάκη (ΝΔ).....	83-89
γ) Εισήγηση της κυρίας Ζωής (Ζέττας) Μακρή (ΝΔ.).....	90-96
δ) Εισήγηση της κυρίας Τσαμπίκας (Μίκας) Ιατρίδη (ΝΔ).....	97-100
ε) Εισήγηση του κ. Νικόλαου Συρμαλένιου (ΣΥΡΙΖΑ).....	101-105
στ) Εισήγηση του κ. Αθανάσιου Παπαχριστόπουλου (ΣΥΡΙΖΑ).....	106-110
ζ) Εισήγηση του κ. Αθανάσιου Μωραΐτη (ΣΥΡΙΖΑ).....	111-117
η) Εισήγηση του κ. Γεώργιου Αρβανιτίδη (ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ)	118-124
θ) Εισήγηση του κ. Μιχαήλ Κατρίνη (ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ)	125-131
ι) Εισήγηση της κυρίας Διαμάντως Μανωλάκου (Κ.Κ.Ε.)	132-136
ια) Εισήγηση του κ. Κωνσταντίνου Χήτα (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ).....	137-141
ιβ) Εισήγηση του κ. Γεώργιου Λογιάδη (ΜέΡΑ25)	142-146

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΗ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Α'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων συνήλθε στις 25, 26, 27 και 28 Νοεμβρίου 2019, σε τέσσερις συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Σταύρου Καλογιάννη και του Αντιπροέδρου αυτής, κ. Αθανάσιου Καββαδά, με αντικείμενο την εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας, ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Απόστολος Βεσυρόπουλος, ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έλαβαν το λόγο οι Γενικοί Εισηγητές*, ο κ. Μανούσος – Κωνσταντίνος Βολουδάκης από τη Νέα Δημοκρατία, η κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο κ. Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης από το Κίνημα Αλλαγής, ο κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ο κ. Βασίλειος Βιλιάρδος από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ο κ. Κρίτων – Ηλίας Αρσένης από το ΜΕΡΑ25 και οι Ειδικοί Εισηγητές*, ο κ. Κωνσταντίνος Κατσαφάδος, ο κ. Βασίλειος – Πέτρος Σπανάκης, η κυρία Ζωή (Ζέττα) Μακρή και η κυρία Τσαμπίκα (Μίκα) Ιατρίδη από τη Νέα Δημοκρατία, ο κ. Νικόλαος Συρμαλένιος, ο κ. Αθανάσιος Παπαχριστόπουλος και ο κ. Αθανάσιος Μωραΐτης από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης και ο κ. Μιχαήλ Κατρίνης από το Κίνημα Αλλαγής, η κυρία Διαμάντω Μανωλάκου από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ και ο κ. Γεώργιος Λογιάδης από το ΜΕΡΑ25.

Επίσης, το λόγο έλαβαν οι Βουλευτές κ.κ. Ιωάννης Γκίολας, Γεώργιος Αμυράς, Θεοδώρα Τζάκρη, Αθανάσιος (Σάκης) Παπαδόπουλος, Ανδρέας Ξανθός, Θεανώ Φωτίου, Νικόλαος Παππάς, Μερóπη Τζούφη, Ευκλείδης Τσακαλώτος, Λάζαρος Τσαβδαρίδης, Αθανάσιος Καββαδάς, Αναστάσιος Δημοσχάκης, Σάββας Αναστασιάδης, Χαράλαμπος (Μπάμπης) Παπαδημητρίου και Ανδρέας Λοβέρδος.

* Οι Εισηγήσεις των αναφερόμενων Εισηγητών παρατίθενται στο τέλος του παρόντος Πρακτικού-Έκθεσης.

Ο παριστάμενος Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

(* Η εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την 28.11.2019)

«ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Σταϊκούρας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνουμε σήμερα στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων τη συζήτηση για τον Κρατικό Προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2020, τον πρώτο προϋπολογισμό κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Ο Προϋπολογισμός καταρτίστηκε σε συνθήκες εντεινόμενης προσπάθειας για την πλήρη κανονικοποίηση της οικονομίας και την ολόπλευρη ισχυροποίηση της Χώρας, σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας.

Το εξωτερικό περιβάλλον της Χώρας χαρακτηρίζεται από αυξημένη αβεβαιότητα. Η περιοχή των Βαλκανίων παρουσιάζει εστίες αστάθειας, η Ανατολική Μεσόγειος διατρέχεται από κινδύνους που τείνουν να διαμορφώσουν μία χαοτική κατάσταση και η Ευρώπη διαπνέεται από γενικευμένη αμηχανία, που επιτείνεται από τη διαχείριση του Brexit, την κλιμάκωση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των μεγάλων οικονομιών, των προβλέψεων για ασθενέστερη οικονομική μεγέθυνση και την κατεύθυνση, αλλά και τις σχέσεις μεταξύ δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, ο Προϋπολογισμός του 2020 υπηρετεί συγκεκριμένους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους, λαμβάνοντας υπόψη το ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο της Νέας Δημοκρατίας, αυτό του κοινωνικού φιλελευθερισμού και της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, τις προγραμματικές δεσμεύσεις της Κυβέρνησης και τους περιορισμούς, εντός των οποίων λειτουργεί η Χώρα.

Συγκεκριμένα, ο Προϋπολογισμός αποτυπώνει την υλοποίηση προγραμματικών δεσμεύσεων της Κυβέρνησης, σε συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας, αποτνέει αισιοδοξία, αλλά δεν υπερβαίνει τα όρια του ρεαλισμού, επιδιώκει ισορροπία μεταξύ οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης, ενσωματώνει πρωτοβουλίες ενίσχυσης τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης της οικονομίας, είναι προσανατολισμένος στην υποβοήθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας, μέσω κυρίως της ενίσχυσης των επενδύσεων.

Συμπερασματικά, πρόκειται για έναν προϋπολογισμό που αποδεικνύει ότι η ελληνική οικονομία προχωράει με σταθερό και ιεραρχημένο βηματισμό στο ανοδικό σπирάλ της κανονικοποίησης, της αύξησης των βαθμών ελευθερίας και της ισχυροποίησης της οικονομίας, της κοινωνίας και της Χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι αναλυτικότερα. Πρώτον, ο κρατικός προϋπολογισμός αποτυπώνει την υλοποίηση των δραματικών δεσμεύσεών μας. Συγκρατείστε. Ήδη μέσα στους πρώτους 4 μήνες διακυβέρνησης ως Υπουργείο Οικονομικών καλύψαμε το σημαντικό

δημοσιονομικό κενό για το 2019, ύψους 396 εκατ. ευρώ που άφησε παρακαταθήκη η προηγούμενη κυβέρνηση.

Δεύτερον, συμφωνήσαμε με τους θεσμούς χωρίς περιττά ναι και περιττά όχι. Για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2020, καλύπτοντας επιπλέον δημοσιονομικό κενό, σύμφωνα με τις υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, άνω του 1 δισ. ευρώ, επιπλέον των 396 εκατ. ευρώ.

Τρίτον, προχωρήσαμε σε γενναία μόνιμη μείωση του Ε.Ν.Φ.Ι.Α., ισοσταθμικά κατά 22%.

Τέταρτον, βελτιώσαμε σημαντικά το πλαίσιο ρυθμίσεων οφειλών των πολιτών προς την εφορία, με αποτέλεσμα περίπου 600.000 πολίτες να αξιοποιούν τη νέα ρύθμιση.

Πέμπτον, απλοποιήσαμε τις διαδικασίες για την προστασία της πρώτης κατοικίας, προκειμένου περισσότεροι ιδιοκτήτες να ενταχθούν στην σχετική ρύθμιση.

Έκτο, παρατείνουμε το υφιστάμενο πλαίσιο προστασίας για ακόμη 4 μήνες παρά τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η προηγούμενη κυβέρνηση για λήξη της προστασίας στις 31/12/2019.

Επιπλέον καταργήσαμε τους κεφαλαιακούς περιορισμούς που είχαν επιβληθεί το 2015 μετά την ανεύθυνη διαπραγμάτευση της τότε Κυβέρνησης.

Προχωρήσαμε εμβληματικά έργα που είχαν τελματώσει, όπως αυτό του Ελληνικού.

Πρωθήσαμε αποκρατικοποιήσεις που επί μακρόν σέρνονταν, όπως είναι η πώληση ποσοστού του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Προχωρήσαμε και ολοκληρώσαμε προχθές την αποπληρωμή του ακριβού τμήματος των δανείων του ΔΝΤ, αυτό για το οποίο κάποιοι δεν πρόλαβαν, αλλά ούτε αίτημα δεν είχαν καταθέσει.

Δρομολογήσαμε σχέδιο συστημικής αντιμετώπισης του υψηλού αποθέματος μη εξυπηρετούμενων δανείων στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών και νομοθετήσαμε ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο για την αγορά τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, όταν κάποιοι άλλοι δεσμεύονταν αυτό να το καταθέσουν μέχρι το Δεκέμβριο του 2017. Συμπερασματικά προχωράμε μπροστά, γρήγορα και με ασφάλεια χωρίς αυταπάτες με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και μετριοπάθεια και το βασικότερο με σχέδιο.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός αποπνέει αισιοδοξία, αλλά δεν υπερβαίνει τα όρια του ρεαλισμού. Αυτή την αισιοδοξία σε συνδυασμό με τον ρεαλισμό την μοιραζόμαστε με τους εταίρους, τους επενδυτές, τις αγορές, τους οίκους αξιολόγησης, αλλά πρωτίστως με τους Έλληνες πολίτες. Αυτό αποδεικνύεται από τη θετική 4η έκθεση ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της θετικότερης από τις μέχρι σήμερα τέσσερις εκθέσεις που έχουν εκπονηθεί.

Αυτό αποδεικνύεται από τις επιτυχημένες, ως προς το επιτόκιο και την ποιότητα, εκδόσεις χρέους ομολόγων και εντόκων γραμματίων. Υπενθυμίζω ότι έγινε έκδοση πριν από περίπου ένα μήνα δεκαετούς ομολόγου με επιτόκιο 1,5%, όταν η αντίστοιχη έκδοση του Μαρτίου του 2019 ήταν με επιτόκιο 3,9%.

Αυτό αποδεικνύεται από τις αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης.

Αυτό αποδεικνύεται από τη σημαντική βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος και καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Συμπερασματικά, η Ελλάδα βήμα βήμα επιστρέφει στην κανονικότητα και αυτό αναγνωρίζεται.

Τρίτη παρατήρηση. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός επιδιώκει και εν πολλοίς επιτυγχάνει μια καλή ισορροπία μεταξύ οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Η Κυβέρνηση και το οικονομικό επιτελείο στέλνουν ένα ξεκάθαρο μήνυμα σε όλους τους πολίτες. Πλέον σχεδιάζονται και εφαρμόζονται πολιτικές όχι ταξικές, αλλά αυτές που απευθύνονται σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες. Μειώνονται φόροι, που ανακουφίζουν όλα τα νοικοκυριά και όλες τις επιχειρήσεις, χωρίς να διαταράσσεται η δημοσιονομική πειθαρχία της Χώρας και ο όποιος διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος αξιοποιείται επ'ωφέλεια κυρίως των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων και της μεσαίας τάξης.

Σε αυτό το σημείο ορισμένες επισημάνσεις, επειδή πολλά ακούγονται και πολλά γράφονται. Η οικονομική επιστήμη δεν έχει καταλήξει σε έναν ορισμό με εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια για τον όρο μεσαία τάξη. Αν θέλουμε να προσδιορίσουμε ποσοτικά, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, το περιεχόμενο του όρου μεσαία τάξη, μπορούμε να λάβουμε ενδεικτικά υπόψη μας την προσέγγιση του ΟΟΣΑ. Σύμφωνα με αυτή στην Ελλάδα ως μεσαία τάξη χαρακτηρίζονται τα νοικοκυριά με ένα άτομο που εισοδηματικά κινούνται μεταξύ 6.294 και 16.783 ευρώ, με δύο άτομα μεταξύ 8.901 και 23.735 ευρώ και με τρία άτομα, μεταξύ 10.901 και 29.069 ευρώ.

Η έννοια όμως της μεσαίας τάξης διαφέρει σημαντικά από την έννοια του μέσου εισοδήματος, καθώς η πρώτη, η μεσαία τάξη, διαμορφώνεται και από άλλους περιουσιακούς και κοινωνικούς παράγοντες. Ενδεικτικά θα σας πω εκτός του πεδίου της οικονομίας ότι η μεσαία τάξη θέλει και ασφάλεια και την ασφάλεια εξασφαλίζει αυτή η Κυβέρνηση.

Ας αξιοποιήσουμε τουλάχιστον τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για το μέσο ή διάμεσο εισόδημα, αφού αυτά χρησιμοποιούνται παγκοσμίως για τη χάραξη φορολογικής πολιτικής, δηλαδή, τι έχουν δηλώσει οι ίδιοι οι πολίτες. Σύμφωνα με το τελευταίο δημοσιευμένο ετήσιο στατιστικό δελτίο της ΑΑΔΕ με βάση τις φορολογικές δηλώσεις του 2018 για τα εισοδήματα του 2017, το 52% των φορολογικών δηλώσεων είχαν δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα κάτω των 8.000 ευρώ και το 83% κάτω των 20.000 ευρώ. Στα νοικοκυριά με δύο τέκνα περίπου το 52% των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν είχαν δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα κάτω από 15.000 ευρώ. Σύμφωνα μάλιστα με την τελευταία έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών του έτους 2018 της ΕΛΣΤΑΤ, για τα εισοδήματα του 2017 το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών εκτιμήθηκε στις 15.556 ευρώ, ενώ το ατομικό στα 7.863 ευρώ.

Εν κατακλείδι κάνω έκκληση η πολιτική και ο δημόσιος πολιτικός λόγος στη Χώρα μας να στηρίζονται σε επίσημα δεδομένα και όχι σε αυθαίρετες προσεγγίσεις πλειοδοσίας, οι οποίες μόνο σύγχυση προκαλούν.

Συμπέρασμα. Τα μεσαία εισοδήματα, μέσα στην κρίση, κυρίως τα τελευταία τέσσερα χρόνια, συρρικνώθηκαν δραματικά. Στόχος της Ν.Δ., είναι, αυτά τα εισοδήματα, να τα ενισχύσει, να τα φτάσει εκεί που ήταν τα προηγούμενα χρόνια και αυτό πράττει με την συνολικά ασκούμενη ιεραρχημένη οικονομική πολιτική της. Η οικονομική πολιτική δεν είναι μόνο ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων, θα μιλήσουμε και γι' αυτό, αλλά είναι η συνολικά ασκούμενη οικονομική πολιτική, βοηθώντας, μέσα από αυτή την οικονομική πολιτική, το 89% κυρίως της κοινωνίας, δηλαδή, τα χαμηλότερα και τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα. Και αναγνωρίζουμε, όλες και όλοι, ότι εξαγγελίες της μοιρασιάς ανύπαρκτων χρημάτων, δεν πρόκειται ούτε να κάνουμε ούτε να υποσχεθούμε. Για μας, προέχει η στήριξη των νέων ανθρώπων και η ισχυροποίηση της οικονομίας και της Χώρας.

Αποδείξεις αυτών που λέω. Πρώτη απόδειξη, η μείωση του ΕΝΦΙΑ. Η κυβερνητική πρωτοβουλία, αποδεδειγμένα, έδωσε πολλά στους πολλούς, κυρίως, όμως, στους οικονομικά ασθενέστερους και στη μεσαία τάξη. Η μείωση που είδαν 7,2 εκατ. πολίτες, με ακίνητη περιουσία από 1 έως 500.000 ευρώ, αποτέλεσε το 86% της συνολικής ελάφρυνσης. Όσοι δε έχουν ακίνητη περιουσία μέχρι 200.000 ευρώ, ωφελήθηκαν το 67% της συνολικής ελάφρυνσης. Μελέτη δε του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, εκτιμά, ότι η μείωση του ΕΝΦΙΑ, οδήγησε σε πολύ μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση στο μέσο εισόδημα του φτωχότερου 10% του πληθυσμού, συνεισφέροντας και στη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων.

Δεύτερη απόδειξη, το φορολογικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε χθες και θα ξεκινήσουμε να συζητάμε σήμερα. Η μείωση του φόρου φυσικών προσώπων για τα χαμηλότερα εισοδήματα. (Είχαμε πει το 22% θα πάει στο 9% μέχρι 10.000 ευρώ και αυτό ακριβώς πράξαμε, απόλυτη συνέπεια στις προεκλογικές δεσμεύσεις). Η μείωση της φορολογίας για όλα τα νομικά πρόσωπα, άρα και για τις πολύ μικρές, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μέσα στο 2020 για τους εργαζόμενους. Η καθιέρωση χαμηλού φορολογικού συντελεστή για τα αγροτικά συνεταιριστικά σχήματα. Η παροχή φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις για τη διανομή μετοχών στους εργαζομένους και για παροχές σε είδος, όπως είναι η χορήγηση κάρτας μεταφοράς για τις αστικές μετακινήσεις. Η μείωση του Φ.Π.Α για τα βρεφικά είδη. Η χορήγηση επιδόματος για κάθε παιδί που θα γεννηθεί από το νέο έτος. Η απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης όλων των ΑμεΑ, με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%. Οι στοχευμένες δράσεις για την οικοδομική δραστηριότητα βελτιώνουν το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών, κυρίως της μεσαίας τάξης.

Τρίτη απόδειξη. Η αύξηση επιδόματος θέρμανσης στα 68 εκατομμύρια ευρώ και η εμπροσθοβαρής καταβολή του, ευνοούν τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα.

Τέταρτη απόδειξη. Οι πρωτοβουλίες διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, ως αναγκαία συνθήκη για να μειωθούν περαιτέρω τα φορολογικά βάρη στους πολίτες που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Τέταρτη απόδειξη του πώς αποδεικνύουμε, ότι βοηθάμε την μεσαία τάξη, τα μεσαία εισοδήματα και τα χαμηλότερα εισοδήματα. Αυτό θα επιδιωχθεί να γίνει κυρίως με τρεις τρόπους. Ο πρώτος τρόπος είναι με την ενίσχυση των ηλεκτρονικών

συναλλαγών, που είναι αποδεδειγμένα, το πιο αποτελεσματικό μέτρο προς αυτή την κατεύθυνση, για να διευρύνεις τη φορολογική βάση και για να μην μειώσεις το αφορολόγητο, όπως το μείωσε η προηγούμενη Κυβέρνηση.

Δεύτερος τρόπος, η αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών, με βάση τις πραγματικές αξίες, η οποία θα συμβάλει στην αύξηση της εισπραξιμότητας σε ιδιοκτησίες συγκεκριμένων περιοχών της Χώρας, που τώρα το επίπεδο των αντικειμενικών αξιών είναι αρκετά χαμηλότερο έναντι της εμπορικής αξίας, καθώς και σε περιοχές της Χώρας με πολύ υψηλή αξία ακινήτων, που ως τώρα δεν λαμβάνονταν υπόψη.

Στόχος μας είναι μέσα από αυτές τις αλλαγές, να καταστεί η φορολόγηση στην ακίνητη περιουσία πιο αποτελεσματική και κοινωνικά πιο δίκαιη. Ο τρίτος τρόπος είναι η ενίσχυση των ελέγχων σε πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων, η οποία εκτιμάται ότι θα συμβάλει θετικά στην αύξηση των φορολογικών εσόδων.

Η πέμπτη απόδειξη του πως εννοούμε εμείς την κοινωνική δικαιοσύνη και τη στήριξη όλης της κοινωνίας χωρίς ταξικό πρόσημο, είναι η αξιοποίηση του δημοσιονομικού χώρου που προέκυψε μετά τον Ιούλιο του 2019, αφού καλύφθηκε το δημοσιονομικό κενό που είχε αφήσει η προηγούμενη Κυβέρνηση. Υπενθυμίζω, ότι η προηγούμενη Κυβέρνηση στις πρωτοβουλίες που ανέλαβε το Μάιο 2019, δημόσια υποστήριξε ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός χώρος για καμία άλλη παρέμβαση, ότι είχε εξαντληθεί όλος ο δημοσιονομικός χώρος.

Επαναλαμβάνω, ότι η παρούσα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών παρέλαβε από τις υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, δημοσιονομικό κενό 396 εκατ. ευρώ για το 2019, αλλά το αφήνουμε στην άκρη. Η προηγούμενη Κυβέρνηση είπε, ότι δεν υπήρχε δημοσιονομικό περιθώριο, έκτοτε όμως δημιουργήθηκε. Για να δούμε, πού πήγε και πώς πήγε. Μειώθηκε ο ΕΝΦΙΑ με πρόσθετο μόνιμο δημόσιο κόστος 205 εκατ. ευρώ. Ο στόχος της Κυβέρνησης είναι τα μεσαία και χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα της κοινωνίας. Συγκρατήστε, τι στόχο έχει η κάθε πρωτοβουλία, για να διαπιστώσετε ότι εδώ υπάρχει σχέδιο. Εκεί που δεν υπήρχε δημοσιονομικός χώρος, έχουμε επιπλέον 205 εκατ. ευρώ ΕΝΦΙΑ.

Καταβάλλεται εμπροσθοβαρώς αυξημένο επίδομα θέρμανσης, με κόστος 68 εκατ. ευρώ. Εδώ, ο στόχος είναι τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Μειώθηκε η προκαταβολή φόρου για τα νομικά πρόσωπα, κατά 5%. Το κόστος 138 εκατ. ευρώ και ο στόχος είναι οι επιχειρήσεις. Το υπερπλεόνασμα πάει σε όλη την κοινωνία, στα χαμηλά στρώματα, την μεσαία τάξη και τις επιχειρήσεις. Καλύφθηκαν δαπάνες προμήθειας καυσίμων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, επιχορηγήθηκαν τα νοσοκομεία για αντιμετώπιση δαπανών άμεσου χαρακτήρα. Επιχορηγήθηκε ο ΟΑΣΘ - που θα είχε λυθεί το θέμα - για λειτουργικές δαπάνες και κάλυψη ληξιπρόθεσμων δαπανών. Το κόστος αυτών 61 εκατ. ευρώ και στόχος η ασφάλεια και η καθημερινότητα του πολίτη.

Μέχρι σήμερα δημιουργήθηκε από τη σημερινή Κυβέρνηση επιπλέον δημοσιονομικός χώρος περίπου 500 εκατ. ευρώ και διανεμήθηκε από τη σημερινή Κυβέρνηση με τα χαρακτηριστικά που σας είπα, δηλαδή χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα,

μεσαία τάξη, επιχειρήσεις, ασφάλεια, καθημερινότητα των πολιτών. Ακολουθεί η κάλυψη καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ΕΛΤΑ, κόστους 15 εκατ. ευρώ και εξόφληση παλαιών οφειλών υπηρεσιών κοινωνικής ωφέλειας της Δ.Ε.Η., με σκοπό τη διάσωση του Οργανισμού που παρέδωσε η προηγούμενη Κυβέρνηση, κόστους άνω των 150 εκατ. ευρώ.

Με αυτό τον τρόπο, θα έχουν δαπανηθεί περισσότερα από 637 εκατ. ευρώ, εκτός του ποσού που θα χορηγηθεί τις προσεχείς εβδομάδες σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, καθώς και του μαξιλαριού ασφαλείας για την επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου για το 2019. Η σημερινή Κυβέρνηση αποδεικνύει με πράξεις, πως ενισχύει την κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή και πώς βοηθάει την μεσαία τάξη.

Τέταρτος άξονας, ο Προϋπολογισμός εμπεριέχει πολιτικές υλοποίησης ρεαλιστικών στόχων, όπως είναι οι εξής. Ο πρώτος στόχος είναι η επίτευξη ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης 2% για το 2019 και 2,8% για το 2020. Η επίδοση της ελληνικής οικονομίας κατά το β' εξάμηνο του τρέχοντος έτους, εκτιμάται ότι θα είναι υψηλότερη από το α' εξάμηνο του 2019, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη το πώς σέρνονταν η ελληνική οικονομία το α' τρίμηνο του 2019, όπως επιβεβαιώνει και η έκθεση ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μόλις 1%.

Η ανάπτυξη το 2020, θα είναι υψηλότερη από το 2019, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής επιτροπής θα είναι διπλάσια του μέσου ευρωπαϊκού όρου.

Με όλα τα συστατικά της μεγέθυνσης, δηλαδή την κατανάλωση, τις εξαγωγές, αλλά κυρίως τις επενδύσεις, να εμφανίζουν θετικό πρόσημο.

Εδώ θα ήθελα να επιμείνω λίγο, όπως έκανε και ο Υφυπουργός Οικονομικών, ο κ. Σκυλακάκης. Ο Προϋπολογισμός θέτει τη βάση για να αντιμετωπιστεί το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας των τελευταίων ετών, δηλαδή το επενδυτικό κενό.

Το επενδυτικό κενό είναι αποτέλεσμα τριών ουσιαστικά παραγόντων. Της συρρίκνωσης του όγκου των επενδύσεων στην πρώτη φάση της κρίσης, της απότομης χειροτέρευσης των επιχειρηματικών προσδοκιών και των συνθηκών ρευστότητας το 2015 και της μη αναμενόμενης, εκ νέου, συρρίκνωσης των επενδύσεων το 2018.

Η παρατηρούμενη αποεπένδυση, συνέβαλε στην επιδείνωση της παραγωγικότητας, τόσο του κεφαλαίου όσο και της εργασίας, καθώς και στη συρρίκνωση της ολικής παραγωγικότητας. Η μείωση του δυνητικού προϊόντος, σε συνδυασμό με την συρρίκνωση του πραγματικού Α.Ε.Π. την ίδια περίοδο, οδήγησαν στη διόγκωση του ήδη αρνητικού παραγωγικού κενού.

Έκτοτε, το παραγωγικό κενό παρέμεινε σε υψηλά αρνητικά επίπεδα σε σχέση με το προ κρίσεως επίπεδο αν και αποκλιμακούμενο.

Για τα έτη 2019 και 2020, προβλέπεται ότι θα ανακοπεί η έντονα καθοδική πορεία του δυνητικού Α.Ε.Π., κυρίως λόγω της θετικής συνεισφοράς της ολικής παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής. Αυτό για το 2019 και 2020.

Μεσομακροπρόθεσμα, η πλήρης αξιοποίηση των διαθέσιμων συντελεστών παραγωγής και η αναπλήρωση κατά την περίοδο της κρίσης αποθέματος κεφαλαίου της

Χώρας, θα αποτελέσουν τα κλειδιά για τη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας σε υψηλότερη καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων.

Ο μεσομακροπρόθεσμος στόχος της νέας πολιτικής στόχευσης, είναι οι επενδύσεις ως ποσοστό του Α.Ε.Π. να πλησιάσουν σταδιακά, το συντομότερο όμως δυνατόν, τα επίπεδα προ της κρίσης.

Δεύτερος στόχος. Η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 3,5% του Α.Ε.Π. για το 2019 και το 2020. Στόχους με τους οποίους συμφώνησε η προηγούμενη Κυβέρνηση, αλλά οι οποίοι δεν θα επιτυγχάνονταν, όπως αποδεικνύεται από την προηγούμενη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος και τα στοιχεία που ανέφερα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ξέρετε, ότι τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, δεν τις κάνει ο διοικητής. Τις κάνουν στελέχη. Και τα στελέχη, κ. Τσακαλώτο, εσείς ειδικά, τα ξέρετε πολύ καλά.

Επαναλαμβάνω, τις εκθέσεις τις κάνουν στελέχη. Δεν τις κάνει ούτε ο διοικητής ούτε ο Υπουργός. Εγώ επικαλούμαι τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τους εξαιρετικούς δημόσιους λειτουργούς και τα στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άλλωστε, ήταν εμφανής η σημαντική υστέρηση εσόδων πριν τις εκλογές. Όμως, η αλλαγή του κλίματος στην οικονομία μετά τις εκλογές και η πειθαρχημένη εκτέλεση του προϋπολογισμού στο σκέλος των δαπανών και για όποιους αμφισβητούν την αλλαγή του κλίματος μετά τις αλλαγές, τους παραπέμπω στις δηλώσεις φορέων, στις δηλώσεις αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το πιο απλό, στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που λέει ακριβώς για το τι έγινε το πρώτο τρίμηνο του 2019 στην ανάπτυξη.

Η βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης, συνέβαλε στην επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου για το 2019 και πάμε στο 2020 όπου η αύξηση του ρυθμού μεγέθους της οικονομίας, η πλήρης άρση των κεφαλαιακών περιορισμών και ξέρω, κάποιοι δεν πρόλαβαν, η δημοσιονομική πειθαρχία των φορέων της γενικής κυβέρνησης, η υιοθέτηση ρεαλιστικών οροφών δαπανών, η αξιολόγηση δημόσιων δαπανών, η ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, τα αυξημένα έσοδα από την ρύθμιση της αγοράς τυχερών παιγνίων, η προώθηση συντάξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το αποτέλεσμα από την υλοποίηση του νέου πλαισίου ρυθμίσεων οφειλών στην εφορία, δημιούργησαν τον αναγκαίο δημοσιονομικό χώρο για περαιτέρω μειώσεις φόρων το 2020. Προσέξτε, βρήκαμε δημοσιονομικό κενό από την προηγούμενη Κυβέρνηση, για το 2020, 1 δισ., το καλύψαμε και βρήκαμε και δημοσιονομικό χώρο 1,2 δισ. ευρώ, για να κάνουμε πρόσθετες παρεμβάσεις, συμφωνημένες με τους θεσμούς και με επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου 3,5%.

Τρίτος στόχος. Η ενίσχυση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος. Το σχέδιο «Ηρακλής», έχει ήδη αποσταλεί στις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές, για επίσημη γνωμοδότηση. Οι θετικές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας μετά την αλλαγή κυβέρνησης έχουν μειώσει το κόστος δανεισμού, με αποτέλεσμα η πρόσβαση των τραπεζών στις αγορές κεφαλαίου σταδιακά να αποκαθίσταται, καταθέσεις να επιστρέφουν στο τραπεζικό σύστημα και η πιστοληπτική ικανότητα εταιρειών και νοικοκυριών να βελτιώνεται.

Τέταρτος στόχος. Η ενίσχυση της ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Το άκουσα αυτό για το επιτελικό κράτος, κάποια στιγμή θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για συνεργάτες υπουργών που διορίστηκαν δύο μέρες μετά τις εκλογές. Η ενίσχυση της ρευστότητας με στοιχεία και εκτός κανόνων. Η ενίσχυση της ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Αυτή μπορεί να επιτευχθεί, μέσω της εμπροσθοβαρούς αξιοποίησης των διαθέσιμων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, που επί μακρόν λιμνάζουν, της εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που επί τετραετία υπόεκτελούνταν, της μείωσης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου που παραμένουν, δυστυχώς, σταθερά υψηλές. Εδώ, υπάρχουν διαρθρωτικά προβλήματα που πράγματι είχε να αντιμετωπίσει και η προηγούμενη Κυβέρνηση και η σημερινή. Τη σταδιακή τόνωση πιστωτικής επέκτασης μετά την συρρίκνωση των προηγούμενων ετών.

Πέμπτος στόχος. Η βελτίωση της δυνατότητας αποπληρωμής του δημοσίου χρέους. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τρέχοντος έτους, καλύφθηκαν εξολοκλήρου από τέσσερις, για πρώτη φορά από το 2010, επιτυχημένες εκδόσεις ομολόγων, οι οποίες εμπλούτισαν την καμπύλη δανεισμού τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου. Δύο από την προηγούμενη Κυβέρνηση και δύο από την σημερινή, με όλο και χαμηλότερο κόστος δανεισμού. Τέσσερις εκδόσεις μέσα στο 2010. Εντυπωσιακή ήταν η πορεία διαπραγμάτευσης των ελληνικών ομολόγων στην δευτερογενή αγορά, όχι στις εκδόσεις, έχοντας άμεσο θετικό αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το χαμηλό κόστος δανεισμού της Χώρας μετακυλιέται και είναι ιδιαίτερα θετικό για τις επιχειρήσεις και τα πιστωτικά ιδρύματα επ' ωφελεία των πολιτών.

Δεδομένων των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου που άφησε η προηγούμενη Κυβέρνηση, άσχετα από τον τρόπο που δημιουργήθηκαν, εμείς διαφωνήσαμε και διαφωνούμε με τον τρόπο που δημιουργήθηκαν, τα οποία θα διατηρηθούν σε υψηλά επίπεδα έως την επίτευξη επενδυτικής βαθμίδας, καθώς και οι σχετικά περιορισμένες χρηματοδοτικές ανάγκες για το 2020, έχει ως αποτέλεσμα η δανειακή στρατηγική για το επόμενο έτος να είναι συγκρατημένη, συνεκτική και στοχευμένη στην περαιτέρω βελτίωση της εμπιστοσύνης της επενδυτικής κοινότητας.

Η στόχευση της δανειακής στρατηγικής θα είναι η διασφάλιση της συνεχούς εκδοτικής παρουσίας του δημοσίου στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, αλλά με συγκεκριμένη στόχευση, η παροχή εκδόσεων υψηλής ρευστότητας για τη διατήρηση μιας αξιόπιστης καμπύλης αποδόσεων, η περαιτέρω μείωση του περιθωρίου δανεισμού και η περαιτέρω ενίσχυση της εμπιστοσύνης των διεθνών οίκων αξιολόγησης και της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμπερασματικά, ο Κρατικός Προϋπολογισμός καταδεικνύει, ότι η οικονομία της Χώρας έχει θετική δυναμική. Δυναμική η οποία σταθεροποιείται και βελτιώνεται. Μετά από μακροχρόνια περιπέτεια, λόγω σφαλμάτων, ημών και άλλων, φαίνεται να βγαίνει στο ξέφωτο. Γνωρίζουμε, ότι μαγικές συνταγές για οριστικές λύσεις δεν υφίστανται. Γνωρίζουμε, ότι οι αβεβαιότητες εξακολουθούν να υπάρχουν. Γνωρίζουμε, ότι οι κίνδυνοι παραμονεύουν. Γι' αυτό, δεν θριαμβολογούμε. Το εθνικό καθήκον επιβάλλει να κρατήσουμε το τιμόνι του σκάφους γερά και χωρίς ταλάντευση, για να

ολοκληρώσουμε μια βασική, δύσκολη στροφή. Και θα το πράξουμε, χωρίς προσωπικούς και κομματικούς υπολογισμούς, χωρίς λαϊκισμούς, χωρίς αυταπάτες και πολύ σημαντικό, χωρίς ελιτισμούς, με τους πολλούς και για τους πολλούς. Φρονώ, ότι όλες και όλοι κατανοούμε ότι, ο στόχος για ολόπλευρη ισχυροποίηση της Χώρας στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια σκηνή, επιβάλλει πολιτικές και κοινωνικές συγκλίσεις, δημιουργικές συνθέσεις, εθνικό σχέδιο και σκληρή δουλειά από όλους. Επιτάσσει πατριωτική συνείδηση, σύνεση, συναίνεση και ρεαλισμό. Απαιτεί πολιτική και κοινωνική σταθερότητα, ασφάλεια και αίσθημα δικαιοσύνης. Μόνον έτσι θα διαμορφώσουμε το νέο, σύγχρονο, βιώσιμο, εγχώριο ολιστικό υπόδειγμα. Υπόδειγμα που μπορεί να οδηγήσει την οικονομία και την κοινωνία σε έναν ενάρετο κύκλο ευημερίας, για όλους τους πολίτες, σε μια ισχυρή και διεθνώς αξιοπρεπή Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.»

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Απόστολος Βεσυρόπουλος, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

(* Η εισήγηση του Υφυπουργού Οικονομικών προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την 27.11.2019)

«ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Βεσυρόπουλος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Χώρα έχει μπει σε μια νέα εποχή. Η βελτίωση του κλίματος αντανακλάται στην πραγματική οικονομία, αλλά και στην αισιοδοξία, με την οποία οι πολίτες αντιμετωπίζουν το παρόν και το μέλλον. Η απόγνωση έχει δώσει τη θέση της στην ελπίδα, στην προσμονή για κάτι καλύτερο. Η πολιτική αλλαγή που ήρθε στη Χώρα στις 7 Ιουλίου, υπήρξε καταλυτική για την αλλαγή του κλίματος. Από τις πρώτες κιόλας ημέρες της εκλογής της, η νέα Κυβέρνηση έστειλε σαφή και ξεκάθαρα μηνύματα για την οικονομική πολιτική που θα ακολουθούσε. Άλλωστε, οι πολίτες με την ψήφο τους είχαν εγκρίνει τις προγραμματικές μας δεσμεύσεις, στον πυρήνα των οποίων ήταν η μείωση των φόρων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και η δημιουργία φιλικού κλίματος για τις επενδύσεις. Η νέα πραγματικότητα αντανακλάται στο θετικό αντίκτυπο που έχει η κυβερνητική πολιτική στην κοινή γνώμη και η οποία αποτυπώνεται στις σχετικές μετρήσεις. Αντανακλάται όμως και στον τρόπο με τον οποίον πλέον, αντιμετωπίζουν οι αγορές τη Χώρα μας. Πράγματι, μετά τον Ιούλιο, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα ακολουθεί ανοδική πορεία. Αυτό, από μόνο του, δείχνει τις υψηλές επενδυτικές προσδοκίες που υπάρχουν για τη Χώρα μας. Με την προηγούμενη Κυβέρνηση, υπενθυμίζω, ότι η έκδοση δεκαετούς ομολόγου το Μάρτιο του 2019 έκλεισε με επιτόκιο 3,9%. Αντίθετα, τον Οκτώβριο του 2019, η έκδοση του δεκαετούς ομολόγου έκλεισε με ιστορικό χαμηλό απόδοσης 1,5%, σε ό,τι αφορά στο επιτόκιο.

Επιπρόσθετα, το επιτόκιο στη δημοπρασία εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας, διαμορφώθηκε στο μείον 0,02%. Αυτό σημαίνει, ότι για πρώτη φορά η Ελλάδα δανείστηκε με αρνητικό επιτόκιο, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η Χώρα μας ανακτά την αξιοπιστία της, αλλά

και την εμπιστοσύνη των αγορών. Οφείλουμε να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε αυτό το θετικό κλίμα με πολιτικές, όπως αυτές που αποτυπώνονται στον Προϋπολογισμό του 2020, αλλά και στο φορολογικό νομοσχέδιο που πρόκειται να έρθει στην Επιτροπή για συζήτηση αύριο και την Παρασκευή, με την προοπτική να έχει ψηφιστεί μέχρι τις 6 Δεκεμβρίου.

Στόχος της Κυβέρνησης της Ν.Δ. και του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι να δοθεί τέλος στον παραλογισμό της υπερφορολόγησης. Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στερούσε πολύτιμους πόρους από την οικονομία, λόγω της κατά πολύ υπέρβασης των στόχων για τα πρωτογενή πλεονάσματα. Γιατί αυτές οι μεγάλες υπερβάσεις των πλεονασμάτων στηρίζονταν στην υπερφορολόγηση και μόνο σε αυτήν. Είναι χαρακτηριστικό, ότι το 2017 ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος ήταν 1,75% και η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δημιούργησε πλεόνασμα 4,2%. Το 2018 ο στόχος ήταν 3,5%, με τη συμφωνία που η ίδια η Κυβέρνηση Τσίπρα έκανε, δεσμεύοντας τη Χώρα και είχαμε πάλι υπέρβαση του στόχου στο 4,3%. Με αυτόν τον τρόπο, αφαιρέθηκαν από την οικονομία 11,4 δισ. ευρώ, ενώ την ίδια στιγμή η υπερφορολόγηση οδήγησε στην αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορολογουμένων κατά 18,1 δισ. ευρώ. Η μεγάλη υπέρβαση του ορίου των πρωτογενών πλεονασμάτων είχε σαν αποτέλεσμα την καθήλωση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Να υπενθυμίσω, ότι το 2017 η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ προέβλεπε ανάπτυξη 1,5% και τελικά, υπήρξε οριακά θετικός δείκτης ανάπτυξης της τάξης του 0,3%. Το 2018 προέβλεπε 2% και τελικά, υπήρξε ανάπτυξη 1,9%. Εμείς αποδεικνύουμε ότι μπορούμε να επιτυγχάνουμε τους δημοσιονομικούς στόχους χωρίς να ακολουθούμε τον δρόμο της κατά πολύ υπέρβασης των στόχων για τα πρωτογενή πλεονάσματα. Γιατί δικός μας στόχος είναι να δημιουργήσουμε δημοσιονομικό χώρο, προκειμένου να μειωθούν ακόμη περισσότερο οι φόροι, αλλά και να ενισχυθούν στοχευμένα οι κοινωνικές δαπάνες.

Με αυτό το σκεπτικό, η αποτύπωση στον Προϋπολογισμό του 2020 προβλέπει ότι το πρωτογενές πλεόνασμα για το 2019 θα διαμορφωθεί στο 3,7% και για το 2020 στο 3,6%. Αυτό, εκτός όλων των άλλων, επιβεβαιώνει την πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό για αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί κατά 1,8% σε σχέση με το 2019. Προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης 2,8% και μείωση της ανεργίας στο 14%. Αυτή η Κυβέρνηση πιστεύει ότι η φορολογική πολιτική μπορεί και πρέπει να έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα και διάσταση. Δώσαμε το στίγμα μας από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησής μας, με τη μείωση του ΕΝΦΙΑ. Πράγματι, οι φορολογούμενοι πολίτες είδαν για πρώτη φορά στα εκκαθαριστικά τους μια μεσοσταθμική μείωση του ΕΝΦΙΑ της τάξης του 22%. Και αυτό ήταν μόνο η αρχή.

Στον Προϋπολογισμό του 2020 αποτυπώνεται το δημοσιονομικό εύρος ενός νέου κύματος μείωσης των φόρων, που περιλαμβάνονται και στο φορολογικό νομοσχέδιο. Συγκεκριμένα, προβλέπονται μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις ύψους 1,2 δισ. ευρώ:

Πρώτον, μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις από το 28% στο 24% και δημοσιονομικό κόστος 541 εκατ. ευρώ.

Δεύτερον, μείωση του εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή για τα φυσικά πρόσωπα και για εισόδημα μέχρι 10.000 ευρώ, από το 22% που είναι σήμερα στο 9%, με ταυτόχρονη αύξηση του αφορολόγητου ορίου κατά 1000 ευρώ για κάθε παιδί. Το δημοσιονομικό κόστος του συγκεκριμένου μέτρου είναι 281 εκατ. ευρώ. Να υπενθυμίσω, βέβαια, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ προεξοφλούσε ότι η Κυβέρνηση της Ν.Δ. θα μείωνε το αφορολόγητο. Αυτό όχι μόνο δεν συνέβη, αλλά το όριο του αφορολόγητου ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο με την προσαύξηση του κατά 1000 ευρώ για κάθε παιδί και ανεξάρτητα από το συνολικό αριθμό των παιδιών που έχει κάθε οικογένεια.

Τρίτον, μείωση του φορολογικού συντελεστή για τα μερίσματα από το 10% στο 5%. Το δημοσιονομικό κόστος θα είναι 75 εκατ. ευρώ.

Τέταρτον, μείωση κατά 5% της προκαταβολής φόρου που βεβαιώθηκε φέτος στις επιχειρήσεις. Μάλιστα, θα ολοκληρώσουμε τις διαδικασίες εκκαθάρισης, προκειμένου η έκπτωση 5% στην προκαταβολή φόρου να φανεί στην τελευταία δόση του φόρου εισοδήματος, που θα πληρωθεί στο τέλος Δεκεμβρίου. Το δημοσιονομικό κόστος υπολογίζεται στα 138 εκατ. ευρώ.

Πέμπτον, αναστολή του Φ.Π.Α. για μια τριετία στην οικοδομική δραστηριότητα, με δημοσιονομικό κόστος 26 εκατ. ευρώ. Θέλω να διευκρινίσω εδώ ότι η αναστολή του Φ.Π.Α. συμπεριλαμβάνει όχι μόνο τις νέες άδειες οικοδομών, αλλά και παλιές που εκδόθηκαν μετά την 1/1/2006. Υπάρχει μάλιστα, η πρόβλεψη για την απόδοση του εκπεσθέντος Φ.Π.Α. στο χρόνο παράδοσης του ακινήτου.

Έκτον, αναστολή του φόρου υπεραξίας για μια τριετία στις αγοραπωλησίες ακινήτων με μηδενικό δημοσιονομικό κόστος.

Έβδομον, μείωση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων σε ποσοστό 40% των δαπανών, που αφορούν τη λήψη υπηρεσιών για την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση των κτιρίων.

Όγδοον. Θεσμοθέτηση επιδόματος ύψους 2.000 ευρώ για κάθε παιδί, που θα γεννηθεί μετά την πρώτη Ιανουαρίου του 2020 με εισοδηματικά κριτήρια που καλύπτουν το 90% των οικογενειών. Το δημοσιονομικό κόστος του συγκεκριμένου μέτρου είναι 123 εκατ. ευρώ.

Ένατον. Μετάταξη στο χαμηλό συντελεστή Φ.Π.Α. 13% για τα βρεφικά είδη και για τα κράνη ασφαλείας με δημοσιονομικό κόστος 12 εκατ. ευρώ.

10ον. Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μια μονάδα, με δημοσιονομικό κόστος 123 εκατ. ευρώ.

Θα πρέπει όμως, να επισημάνω και τις καίριες παρεμβάσεις στις οποίες ήδη έχει προχωρήσει η Κυβέρνηση και οι οποίες δεν περιορίζονται μόνο στη μείωση του ΕΝΦΙΑ. Υπενθυμίζω ότι προχωρήσαμε στην καταβολή αυξημένου επιδόματος πετρελαίου θέρμανσης, εμπροσθοβαρώς, με κόστος 68 εκατομμύρια ευρώ. Το επίδομα θέρμανσης θα το εισπράξουν οι δικαιούχοι μέχρι τις 31/12/2019, ενώ έχει διευρυνθεί και ο αριθμός των δικαιούχων.

Και είμαστε εδώ για να κάνουμε και νέες διορθωτικές παρεμβάσεις, να ενισχύσουμε με νέους πόρους το επίδομα θέρμανσης, αν χρειαστεί, όπως είπε και ο Υπουργός Οικονομικών.

Την ίδια στιγμή, στον Προϋπολογισμό εντάσσονται δράσεις ενίσχυσης των φορολογικών εσόδων, όπως:

Πρώτον, αύξηση των εσόδων από την επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών κατά 557 εκατομμύρια ευρώ. Έσοδα, που θα προέλθουν όχι μόνο από την αύξηση του ορίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών, αλλά και από την καθιέρωση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, μιας κορυφαίας καινοτομίας.

Στο φορολογικό νομοσχέδιο υπάρχουν διατάξεις για την καθιέρωση ηλεκτρονικών βιβλίων και την ηλεκτρονική τιμολόγηση, που δεν θα μειώσουν μόνο τη φοροδιαφυγή, αλλά θα οδηγήσουν και σε άμεση επιστροφή φόρου στις συνεπείς επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Εξάλλου, τα απλογραφικά και διπλογραφικά βιβλία που τηρούνται σήμερα από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες, σύντομα θα αποτελούν ουσιαστικά παρελθόν.

Δεύτερον, εξορθολογισμός των αντικειμενικών αξιών με κριτήρια κοινωνικής δικαιοσύνης, με βάση τις πραγματικές εμπορικές αξίες και την ένταξη περιοχών στο σύστημα προσδιορισμού αντικειμενικών αξιών. Για παράδειγμα, υπάρχουν πολυτελείς παραθεριστικές περιοχές με χαμηλές αντικειμενικές αξίες, που βρίσκονται σε πλήρη αναντιστοιχία με τις εμπορικές αξίες. Τα έσοδα τα οποία έχουν προϋπολογιστεί είναι 142 εκατ. ευρώ.

Τρίτον, αύξηση των εσόδων από τα διαδικτυακά παίγνια της τάξης των 73 εκατομμυρίων ευρώ.

Τέταρτον, αύξηση των εσόδων κατά 60 εκατ. ευρώ από την εντατικοποίηση των ελέγχων στις πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων, όπως το Airbnb.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από πολλά χρόνια, κατατίθεται ένας προϋπολογισμός με ξεκάθαρη αναπτυξιακή στόχευση. Ένας Προϋπολογισμός που έχει ως στόχο να βελτιώσει ακόμα περισσότερο το οικονομικό κλίμα, αλλά και να κινηθεί με συνέπεια στη βασική προεκλογική μας δέσμευση: τη μείωση των φόρων.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ γνώριζε μόνο το δρόμο της επιβολής δυσβάστακτων φόρων, δίχως τέλος και χωρίς λογική, που φτωχοποίησαν την ελληνική κοινωνία.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, αποδεικνύει ότι υπάρχει και άλλος δρόμος. Ο δρόμος της μείωσης των φόρων και της παράλληλης διαμόρφωσης των προϋποθέσεων για να ενισχυθεί το οικονομικό και επενδυτικό κλίμα.

Το δρόμο αυτό επέλεξαν οι πολίτες με την ψήφο τους στις εκλογές της 7ης Ιουλίου. Έδωσαν καθαρή και ισχυρή εντολή για να προχωρήσει η Χώρα μπροστά.

Σας ευχαριστώ.»

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

(* Η εισήγηση του Υφυπουργού Οικονομικών προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την 27.11.2019)

«ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Οικονομικών.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ο Προϋπολογισμός που κατέθεσε η Κυβέρνηση, είναι ένας διαφορετικός προϋπολογισμός και σηματοδοτεί μια σημαντική, μια κάθετη αλλαγή στην οικονομική πολιτική. Για πολλά χρόνια, ο προϋπολογισμός στηριζόταν στο ερώτημα «τι λεφτά έχουμε να μοιράσουμε τον επόμενο χρόνο». Δεν ασχολείτο με κίνητρα για ανάπτυξη, επενδύσεις και θέσεις εργασίας. Δεν είναι τυχαίο, ότι η Ελλάδα είναι εδώ και χρόνια τελευταία σε επενδύσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη και θα ήθελα εδώ να κάνω μια διευκρίνιση. Μιλάει η Αξιωματική Αντιπολίτευση για άμεσες ξένες επενδύσεις, που είναι ένα πολύ μικρό υποσύνολο των συνολικών επενδύσεων. Δεν έχει καμία σημασία τι κάνεις με τις ξένες επενδύσεις, αν οι συνολικές σου επενδύσεις είναι στον πάτο της Ευρώπης. Οπότε, τελειώστε με αυτό το παραμύθι περί άμεσων ξένων επενδύσεων, που δεν έχει πρακτική σημασία, όταν είμαστε στο 12% του Α.Ε.Π. στις επενδύσεις με μέσο όρο 20% στην Ε.Ε..

Το κλειδί της αποτυχίας της Χώρας τα τελευταία χρόνια είναι αυτό το τεράστιο επενδυτικό κενό και το επενδυτικό κενό έχει βασική αιτία την υπερφορολόγηση των επενδύσεων. Έχω να πω κάτι προς τον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί άκουσα τον κ. Μωραΐτη να προσπαθεί να μας πει ότι η υπερφορολόγηση δεν παίζει ρόλο στις επενδύσεις. Σας έχω μια είδηση. Οι επιχειρηματίες έχουν βασικό κίνητρο το κέρδος. Δεν βάζουν χρήματα, αν δεν πιστεύουν ότι μπορούν να βγάλουν χρήματα. Αν υπερφορολογείς το κέρδος, δεν επενδύουν, είναι τόσο απλό. Εσείς το βλέπατε, ότι δεν επενδύουν και δεν σας ενδιέφερε, ούτε καν το καταγράφετε στον εγκέφαλό σας για κάποιο λόγο. Εξακολουθείτε να μιλάτε, σαν να επενδύουν οι επιχειρηματίες.

Σας ξαναλέω, ότι έχουμε τις χαμηλότερες επενδύσεις στην Ευρώπη και χωρίς επενδύσεις δεν υπάρχει περίπτωση να έχεις ανάπτυξη, δεν υπάρχει περίπτωση να έχεις παραγωγικότητα, δεν υπάρχει περίπτωση να έχεις παραγωγή, δεν υπάρχει περίπτωση να έχεις ανταγωνιστικότητα. Καταλάβετε το, χωρίς επενδύσεις δεν υπάρχει παραγωγική δυνατότητα στην οικονομία. Δε διαφωνείτε, αλλά δεν το συνειδητοποιείτε. Η πραγματικότητα είναι, ότι δεν αρκεί μόνο να μειώσεις την υπερφορολόγηση για να φέρεις επενδύσεις. Πρέπει να μειώσεις και την γραφειοκρατία και την ιδεοληψία, τύπου ότι ο Πειραιάς είναι όλος αρχαιολογικός χώρος ή αυτά που έγιναν στο Ελληνικό και πρέπει να βρεις και χρήμα, να υπάρχουν πιστώσεις. Επί των τελευταίων ετών, δεν υπήρχε τίποτε από τα τρία. Υπήρχε τρομακτική φορολογία στις επιχειρήσεις, αδιαφορία για την γραφειοκρατία και τεράστια ιδεοληψία, αντιπάθεια προς την επιχειρηματικότητα, την οποία βλέπουμε και τώρα και υπήρχε και έλλειψη πιστώσεων. Οι τράπεζες που μας παραδώσατε, είναι γεμάτες με κόκκινα δάνεια

μετά από 4,5 χρόνια. Πέρασαν 4,5 χρόνια και ακούω την αντιπολίτευση, όχι μόνο το ΣΥΡΙΖΑ, να λέει διάφορα παλαιομαρξιστικά, μεταπολιτευτικά περί μεγάλου κεφαλαίου και άλλα παρόμοια και περί λίγων και πολλών. Θα ήθελα να σας θυμίσω, ότι την πολιτική αυτή δεν την βγάλαμε ως «άσο από το μανίκι», όπως βγάλατε εσείς το μνημόνιο του καλοκαιριού 2015, ενώ είχατε υποσχεθεί το πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης. Την πολιτική που εφαρμόζουμε, την ψήφισε ο λαός με το μεγαλύτερο ποσοστό σε κόμμα από την εποχή της κρίσης και προεκλογικά την είχαμε περιγράψει καθαρά. Είχαμε μιλήσει για λιγότερους φόρους, ξεκινώντας από τις επιχειρήσεις, επενδύσεις, ανάπτυξη, θέσεις εργασίας. Τα άλλα τα μαρξιστικά περί μεγάλου κεφαλαίου, λίγων - πολλών κ.λπ. τα είπατε εσείς προεκλογικά.

Ποιό ήταν το αποτέλεσμα των εκλογών; Κέρδισε η δική μας πρόταση και καταψηφίστηκε η δική σας. Συνειδητοποιήστε το, θα εφαρμοστεί η πολιτική που ψήφισε ο λαός και όχι η πολιτική που δεν ψήφισε ο λαός.

Η δεύτερη σημαντική αλλαγή σε αυτόν τον Προϋπολογισμό, είναι ότι θέτει τέλος στα υπερπλεονάσματα. Ξαναλέω, τα νούμερα έχουν ειπωθεί πολλές φορές, αλλά είναι χρήσιμο να τα εμπεδώνουμε.

Την περίοδο 2016 με 2018, κάνατε 11,4 δισ. ευρώ υπερπλεονάσματα, επιπλέον άλλα 18 δισ. ευρώ αύξηση ληξιπρόθεσμων οφειλών των πολιτών. Δηλαδή, είχαμε 30 δισ. ευρώ μεγαλύτερο φορολογικό βάρος από αυτό που ζητούσε ο Σόιμπλε, οι δανειστές. Γι' αυτό το λόγο, χάνετε κάθε χρόνο τον στόχο για την ανάπτυξη. Τον χάσατε το 2016, τον χάσατε το 2017, τον χάσατε το 2018.

Άκουσα χθες τον κ. Τσακαλώτο, να λέει ότι έφταιγε το σκληρό Δ.Ν.Τ., ο σκληρός Σόιμπλε και οι θεσμοί. Όλοι σας έφταιγαν.

Μετά όμως, πήγα στον Προϋπολογισμό του 2019 - χρονιά που υποτίθεται ότι βγήκαμε από το μνημόνιο, αν και τις βασικές μνημονικές δεσμεύσεις, πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% και 2%, τις κρατάμε μέχρι το 2060, όπως επίσης τις βασικές μνημονιακές δεσμεύσεις, όπως είναι οι ασφυκτικοί περιορισμοί στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, έχουμε και μετά το 2060, καθότι το Υπερταμείο κρατάει 99 χρόνια - έχει λοιπόν πρωτογενές πλεόνασμα το 2019 ο Προϋπολογισμός 3,9% και το μεσοπρόθεσμο για το 2019 έχει 4,1%. Αυτό τι είναι; Υπερπλεόνασμα δεν είναι; Ποιος σας είπε να το βάλατε το 3,9% και το 4,1%; Ο όφιος σας ηπάτησε. Γιατί το βάλατε; Βάζατε συνειδητά υπερπλεονάσματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ένα δισ. ευρώ πάνω από αυτό που είχατε συμφωνήσει με τους δανειστές, τη χρονιά που υποτίθεται ότι έχετε πλήρη ελευθερία. Γιατί το κάνατε αυτό; Γιατί βάζατε παραπάνω υπερπλεονάσματα από αυτά που ζητούσαν οι δανειστές στον προϋπολογισμό σας; Δεν απαντάτε.

Απόδειξη ότι μπορούσε να γίνει κάτι διαφορετικό, είναι ότι εμείς πήγαμε στο 3,58% και συμφώνησαν οι θεσμοί και συμφώνησαν νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά και με θετική εισήγηση του Euroworking Group για τα ANFAs, όπως αποδείχθηκε χθες το βράδυ και χωρίς να έχουμε ούτε δράματα, ούτε κλάματα, ούτε τίποτα. Ήσυχια, ωραία, με αρμονία προχωρά η οικονομική πολιτική.

Μου έχει μείνει μία απορία. Γιατί τα κάνετε τα υπερπλεονάσματα; Εγώ δεν πιστεύω ότι θα μας το πείτε πότε, γι' αυτό και θα τολμήσω να το ερμηνεύσω. Πιστεύω, ότι κάνετε υπερπλεονάσματα για τρεις λόγους.

Ο πρώτος είναι, για να μοιράσετε χρήματα στις ομάδες που κάθε φορά θεωρούσατε αναγκαίο πολιτικά κοινό να έχετε ικανοποιημένες. Αυτό το καταλαβαίνω. Το πρόβλημα είναι, ότι για κάθε ευρώ που δώσατε στην τριετία, παίρνατε τέσσερα από τους πολίτες- για κάθε επιπλέον ευρώ από τους προϋπολογισμούς- και τους χρεώνετε κι άλλα έξι σε φορολογικό βάρος. Ένα δίνετε, δέκα χρεώνετε. Και τα περισσότερα από τα επιπλέον, πηγαίνουν στους δανειστές. Αυτό, πιστεύω ότι είναι το ένα κίνητρο.

Ο δεύτερος λόγος- για να μη το κρύψουμε άλλωστε- είναι ότι σας άρεσε να βάζετε φόρους. Είχατε ένα φετίχ να φορολογείτε την μεσαία τάξη. Απλώς, δεν το είπατε προεκλογικά και σας ψήφισαν κάποιοι για να καταργήσετε τον ΕΝΦΙΑ με έναν νόμο και ένα άρθρο, αν θυμάμαι καλά. Όχι. Άλλο ήταν. Το μνημόνιο ήταν που θα καταργούσατε και για τον ΕΝΦΙΑ είχατε πει ότι: «Ο ΕΝΦΙΑ είναι ένας άδικος φόρος δεν μειώνεται, καταργείται».

Ο τρίτος λόγος, που πιστεύω ότι κάνετε υπερπλεονάσματα, ήταν ότι δεν σας ενδιέφερε πολύ να μετράτε τα χρήματα. Δεν σκεφτόσασταν ποιοι ήταν αυτοί που τα πληρώνουν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, είναι αυτή η ιστορία με την πλατφόρμα των κόκκινων δανείων. Βάλατε εκεί 150 εκατ. ευρώ. Πόσα θα ξοδευτούν από τα 150; Ούτε 10.000 ευρώ. Ποιος σκέφτηκε ότι είναι 150 εκατ. ευρώ; Γιατί, όταν το βάλεις στον προϋπολογισμό, φορολογείς τον κόσμο, μαζεύεις 150 εκατ. ευρώ, αλλά αδιαφορείς για το αν μπορούν να ξοδευτούν και στο τέλος ξοδεύονται 10.000 ευρώ από 150 εκατ. ευρώ.

Με εμάς, λοιπόν, τέλος τα υπερπλεονάσματα. Αυτό που προβλέπει ο επόμενος προϋπολογισμός είναι 3,58%. Υπερπλεόνασμα 0,08% και με τη σύμφωνη γνώμη και τη βούλα των θεσμών.

Πάμε τώρα, στο πόσο ρεαλιστικός είναι ο προϋπολογισμός. Άκουσα, όταν πρωτοβγήκε το προσχέδιο, ότι βάζουμε ό,τι νούμερα θέλουμε. Θα σας θυμίσω, λοιπόν, μερικά πραγματικά περιστατικά. Το ένα είναι, ότι ο προϋπολογισμός, πήρε το τεχνικό «ΟΚ» των θεσμών, πριν καν κατατεθεί το προσχέδιο. Οκτώβριο πήραμε το τεχνικό «ΟΚ». Οι κακοί θεσμοί, που βασάνισαν τον κ. Τσακαλώτο και τον έκαναν να αλλαξοπιστήσει και από κεύνσιανός να γίνει εμπράκτως οπαδός του Σόιμπλε, μας έδωσαν το «οκ» και πέρασε τη δοκιμασία του στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μαζί με ελάχιστες χώρες, Γερμανία και κάποιες άλλες, δεν είχε και καμία παρατήρηση. Και οι αγορές έδωσαν το «ΟΚ». Μετά την κατάθεσή του, πήραμε αναβάθμιση από την S&P. Συνεπώς, δημοσιονομικά, έχουμε, αν θέλετε, στοιχεία, που να δείχνουν, ότι είναι μια ρεαλιστική προσπάθεια.

Όσον αφορά στο αναπτυξιακό, είναι το 2,8 εφικτό; Καταρχήν, να πω, ότι ο Προϋπολογισμός, δεν δουλεύει μόνος του, ναι, έχουμε ένα μεγάλο κονδύλι για να ενθαρρύνουμε τις επενδύσεις και πολύ περισσότερα κίνητρα και σε ειδικούς τομείς, όπως είναι η αναστολή Φ.Π.Α για τα ακίνητα του φόρου υπεραξίας κ.α., αλλά κάνουμε ταυτόχρονα και μια ηράκλεια προσπάθεια για τη μείωση των κόκκινων δανείων, που φαίνεται, από τα στοιχεία που βλέπουμε, ότι θα πετύχει, και κάνουμε και μια διαρκή προσπάθεια για να

μειώσουμε τη γραφειοκρατία και να τερματίσουμε τις ιδεοληψίες, για να διευκολύνουμε την πραγματοποίηση των επενδύσεων.

Είναι μια δύσκολη πολιτική, εγώ, δεν λέω ότι είναι εύκολη και σε αυτήν, ευτυχώς, αρχίζει και προστίθεται και ελπίζω να καταλήξουμε εκεί και το θέμα των ANFAs και των SMPs. Εκεί, να θυμίσω, ότι τα ANFAs και των SMPs, με απόφαση του EUROGROUP, μπορούσαν να πηγαίνουν, είτε για εξυπηρέτηση του χρέους, κατευθείαν δηλαδή σε ένα λογαριασμό για τους δανειστές, μαξιλάρι, είτε να μπαίνουν στην οικονομία για συμφωνημένες επενδύσεις. Με δική σας συμφωνία. Το πρόβλημα είναι, ότι στην εφαρμογή αυτής της συμφωνίας, δεν ζητήσατε ποτέ να πάνε για συμφωνημένες επενδύσεις, με αποτέλεσμα, να πηγαίνουν στην εξυπηρέτηση του χρέους και να μη μπαίνουν ποτέ στην οικονομία. Αν καταφέρουμε, και αυτό είναι μια συζήτηση που τώρα αρχίζει, να τα βάλουμε στην οικονομία, αυτό θα έχει τεράστια αναπτυξιακή σημασία, γιατί μιλάμε για 1,2 δισ. ευρώ αν πάρεις και τις δύο δόσεις σε μια χρονιά.

Το άλλο πράγμα που κάνει αυτός ο Προϋπολογισμός, είναι, ότι θέτει τις βάσεις για μειωμένα πλεονάσματα. Γιατί δεν πετύχατε, μας λέει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α., μειωμένα πλεονάσματα το 2020. Καταρχήν, ποιος το λέει αυτό; Άκουγα τώρα, τον κ. Μωραΐτη, ξαναέφερε αυτό το θέμα της παραδοξολογίας του Escrow Account, που παραβιάζει κάθε δημοσιονομικό κανόνα της Ε.Ε., γι' αυτό και δεν το είπατε ποτέ στο EUROGROUP. Μόνο εδώ πέρα, στους ιθαγενείς το λέγατε και το λέτε. Εκεί πέρα που είχε σημασία, στο EUROGROUP, στο EuroWorking Group, δεν το θέσατε ποτέ. Εμείς, προεκλογικά, είπαμε κάτι με πολλή σαφήνεια. Πρώτα αξιοπιστία, μετά διαπραγμάτευση.

Ποιο είναι το κλειδί για την ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, το περίφημο DSA; Έχουμε τον αριθμητή και τον παρονομαστή. Στον αριθμητή έχουμε χρέος και επιτόκια, στον παρονομαστή έχουμε Α.Ε.Π.. Στον αριθμητή έχουμε ήδη βελτίωση. Έχουμε αποπληρωμή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και έχουμε και μια δραματική μείωση των επιτοκίων. Θα σας θυμίσω τη μείωση των επιτοκίων, για να μην ξεχνιόμαστε. Μάρτιο του 2014, έξοδος στις αγορές, η πρώτη δειλή έξοδος στις αγορές, 4,75%. Πέντε χρόνια πέρασαν. Μαζεύεται ένα μαξιλάρι 37 δισ. Μάρτιος 2019, έξοδος στις αγορές, 3,875% λιγότερο από 1% διαφορά, με όλο το φουσκωμένο μαξιλάρι. Οκτώβριος του 2019, 1,5%. Πέντε χρόνια ούτε ένας πόντος και ξαφνικά, δραματική μείωση Οκτώβριος του 2019, 1,5%.

Αποτέλεσμα. Ήδη η ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους άλλαξε, είναι διαφορετική και θα καταθέσω εδώ για τα πρακτικά, Ιούνιο και Νοέμβριο του 2019, ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους από την έκθεση ενισχυμένης εποπτείας. Τι άλλαξε μεταξύ του Ιουνίου και του Νοεμβρίου; Κυβέρνηση άλλαξε, δεν άλλαξε κάτι άλλο. Κυβέρνηση και πολιτική. Τι λέει εδώ; Λέει ότι θα πάμε πέντε με έξι χρόνια νωρίτερα στο 100% του Α.Ε.Π., σε αυτούς τους λιγότερο από πέντε μήνες και ότι στο τέλος του event horizon, δηλαδή των χρόνων που καταγράφει αυτή η ανάλυση αντί για 17% του Α.Ε.Π. ποσοστό εξυπηρέτησης, θα πάμε στο 14%. Το 3% του Α.Ε.Π. σημαίνει σε σημερινές τιμές 6 με 7 δισ. ευρώ λιγότερα για την εξυπηρέτηση του χρέους. Έτσι κτίζεται η αξιοπιστία.

Το δεύτερο κομμάτι της διαπραγμάτευσης θα είναι η ανάπτυξη. Την ανάπτυξη όμως δεν μπορούμε να την επικαλεστούμε, απλώς, επειδή την προβλέπουμε, θα πρέπει να καταγραφεί. Όταν θα αρχίσουμε να καταγράφουμε βελτιωμένους ρυθμούς ανάπτυξης, τα επιχειρήματά μας θα είναι συντριπτικά για να πετύχουμε την πραγματική μείωση των πλεονασμάτων, όχι διότι θα κάνουμε πολιτική διαπραγμάτευση, αλλά διότι τεχνικά θα έχουμε καταρχήν, εξασφαλίσει ότι είναι σωστό να μειωθούν τα πλεονάσματα, που είναι σωστό. Εγώ θα σας έλεγα ότι ακόμη και με αυτά τα νούμερα είμαστε τώρα πολύ δυνατά στο να συζητήσουμε αυτό με τους εταίρους και δανειστές.

Θα αναφερθώ τώρα σε δύο τρία ειδικά θέματα του Προϋπολογισμού.

Όσον αφορά στο θέμα της φορολογικής βάσης, αυτός ο Προϋπολογισμός πράγματι καταπολεμά τη φοροδιαφυγή. Το 2020 από τις περίφημες ηλεκτρονικές συναλλαγές δεν προβλέπουμε, ούτε ένα ευρώ σε φόρο, είναι όλα από φοροδιαφυγή που θα έρθουν. Εάν τυχόν υπάρχουν άνθρωποι που δεν θα μπορέσουν να καλύψουν το 30%, αυτοί θα φορολογηθούν το 2021 για αυτό το σκοπό. Συνεπώς, αυτά τα 500 τόσα εκατομμύρια, το μεγάλο στοίχημα του Προϋπολογισμού, είναι όλα από φοροδιαφυγή. Όλα. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, όσον αφορά στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, είναι σαφές ότι οι ηλεκτρονικές συναλλαγές μπορούν να είναι εφικτές για να εκπληρωθούν από τους περισσότερους πολίτες, διότι μέχρι 10.000 ευρώ ο μέσος όρος που μας δηλώνουν και βλέπουμε και στις τράπεζες, ότι κάνουν ηλεκτρονικές συναλλαγές, είναι 44% του εισοδήματος, δεν είναι 30%, είναι πολύ μεγαλύτερο και είναι και μέχρι τις 30.000 ευρώ, 36% ο μέσος όρος. Συνεπώς, είναι εφικτό και για τις ειδικότερες περιπτώσεις, διατροφές, μεγάλα δάνεια κ.λπ., έχουμε πάρει ειδική μέριμνα στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε χθες το βράδυ.

Δεύτερο πεδίο της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης οι αντικειμενικές αξίες. Εμείς θέλουμε πραγματικές αξίες παντού, υπάρχει ένα θεμελιώδες στο Σύνταγμα, ότι όλοι οι πολίτες είναι ίσοι, ανάλογα με την περιουσία που έχουν, ανεξάρτητα από που την έχουν και με βάση την αξία της, πρέπει να φορολογούνται. Δεν κατάλαβα γιατί κάποιος που έχει, για παράδειγμα, μια βίλα σε ένα νησί πολυτελές πρέπει να έχει μικρότερη φορολογία από κάποιον άλλον ή και αντίστοιχα κάποιος που έχει τρεις πολυκατοικίες σε μια υποβαθμισμένη περιοχή είναι φτωχός; Όχι, δεν είναι φτωχός, έχει τρεις πολυκατοικίες. Πρέπει να φορολογείται ο καθένας με βάση την πραγματική αξία της περιουσίας του. Επίσης, ακούω ότι υπάρχουν διαμαρτυρίες για διασταυρώσεις του Ε9 με τη ΔΕΗ. Οι άνθρωποι μας δήλωσαν στο Ε9 πόσα τετραγωνικά είναι το σπίτι τους και από ανεπάρκεια του κράτους δεν έχει πάει αυτό στη ΔΕΗ. Είναι δυνατόν, σοβαρά σε αυτή την αίθουσα να συνομιλούμε και να λέμε ότι αν έχει έρθει ο πολίτης και σου δηλώνει ότι έχει 200 τετραγωνικά στο Ε9 και έχει παραλείψει να δηλώσει ότι έχει αυτά τα 200 τετραγωνικά στη ΔΕΗ, δεν θα πας να κάνεις τη διασταύρωση; Είναι σοβαρά πράγματα;

Συνεπώς, τα βασικά έσοδα που προβλέπονται στον προϋπολογισμό αυτό, τα επιπλέον, προέρχονται όλα από διεύρυνση φορολογικής βάσης, όχι πλέον από φορολογικούς συντελεστές.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο τρία ακόμη θέματα. Το ένα θέμα είναι η περίφημη μεσαία τάξη. Στη μεσαία τάξη, που εάν ήμουν ΣΥΡΙΖΑ, δεν θα την επικαλούμουν με τόση ευκολία, έχουμε κάνει σημαντικά πράγματα και θα κάνουμε πολύ πολύ περισσότερα στην επόμενη φάση.

Το πρώτο και σημαντικότερο είναι ότι μειώσαμε τον ΕΝΦΙΑ παραπάνω από ό,τι είχατε προβλέψει και αυτή η μείωση υπάρχει και στον Προϋπολογισμό του 2020 προφανώς και στα επόμενα χρόνια. Αφορά κατά κύριο λόγο τη μεσαία τάξη.

Δεύτερον, μειώσαμε ασφαλιστικές εισφορές και δίνουμε και κάποιες συγκεκριμένες ελαφρύνσεις για μισθωτούς, αρκετές, που είναι σε είδος.

Επίσης, έχουμε το αφορολόγητο για τα παιδιά. Φαντάζομαι ότι και η μεσαία τάξη κάνει παιδιά, δεν είναι χωρίς παιδιά η μεσαία τάξη. Έχουμε και άλλα συγκεκριμένα κίνητρα από τα οποία μπορεί κανείς να επωφεληθεί και θα επωφεληθεί.

Τέλος και κλείνω με αυτό, τι γίνεται από πλευράς δαπανών. Δεν μειώνουμε πουθενά αναγκαίες δαπάνες. Στην Παιδεία έχουμε 120 εκατομμύρια επιπλέον. Στα νοσοκομεία έχουμε, σε σχέση με την εκτέλεση του 2019, 200 εκατ. ευρώ επιπλέον, στον ΕΟΠΠΥ 108 εκατ. ευρώ επιπλέον και στις συντάξεις έχουμε για τη λεγόμενη δέκατη τρίτη σύνταξη, το ποσό αυτό που βάλαμε στον προϋπολογισμό. Υπάρχει μέσα ολόκληρο το ποσό.

Επιπλέον και στην Άμυνα, δεδομένου ότι το 2020 θα έχουμε παραπάνω παραλαβές φυσικών εξοπλισμών, δίνουμε περισσότερο δημοσιονομικό χώρο κατά 160 εκατ. ευρώ.

Όσο για τα επιδόματα το 2019 στον προϋπολογισμό σας βάλατε 3,2 δισ. ευρώ στον ΟΠΕΚΑ. Το 2019 εμείς βάζουμε 3 δις 439 εκατομμύρια ευρώ για να είμαστε ακριβείς, στον ΟΠΕΚΑ.

Αυτά σε ό,τι αφορά τις δαπάνες και έχουμε επίσης και ένα ειδικό αποθεματικό 300 εκατομμυρίων που θα καλύπτει ανάγκες για να μπορέσουμε να έχουμε λιγότερη υποεκτέλεση και να μπορούμε να βοηθούμε τα υπουργεία, όχι για απρόβλεπτα και έκτακτα περιστατικά, αλλά για δαπάνες υψηλότερης αβεβαιότητας.

Τελειώνω, κ. Πρόεδρε, λέγοντας ότι ο Προϋπολογισμός αυτός είναι ουσία διαφορετικός. Ανοίγει μια καινούργια εποχή. Αυτό που βλέπουμε σε αυτόν τον Προϋπολογισμό είναι μια αχτίδα, μια χαραμάδα ελπίδας. Πολύ πολύ καλύτερα θα ακολουθήσουν στους προϋπολογισμούς που έρχονται. Ευχαριστώ.»

ΕΚΘΕΣΗ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, κατά την εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020», αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Γενικών Εισηγητών, κ. Μανούσου – Κωνσταντίνου Βολουδάκη από τη Νέα Δημοκρατία, κυρίας Αικατερίνης Παπανάτσιου από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Κωνσταντίνου Σκανδαλίδη από το Κίνημα Αλλαγής, κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, κ. Βασίλειου Βιλιάρδου από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ και κ. Κρίτωνα – Ηλία Αρσένη από το ΜέΡΑ25 και των Ειδικών Εισηγητών, κ. Κωνσταντίνου Κατσαφάδου, κ. Βασίλειου – Πέτρου Σπανάκη, κυρίας Ζωής (Ζέττας) Μακρή και κυρίας Τσαμπίκας (Μίκας) Ιατρίδη από τη Νέα Δημοκρατία, κ. Νικόλαου Συρμαλένιου, κ. Αθανάσιου Παπαχριστόπουλου και κ. Αθανάσιου Μωραΐτη από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Γεώργιου Αρβανιτίδη και κ. Μιχαήλ Κατρίνη από το Κίνημα Αλλαγής, κυρίας Διαμάντως Μανωλάκου από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, κ. Κωνσταντίνου Χήτα από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ και κ. Γεώργιου Λογιάδη από το ΜέΡΑ25, καθώς και των μελών της, προτείνει την αποδοχή, κατά πλειοψηφία, του παραπάνω σχεδίου νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και προτείνει την επιψήφισή του από την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
Α. ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΑΝΟΥΣΟΥ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΧΑΝΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Γενικού Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας
Μανούσου – Κωνσταντίνου Βολουδάκη
Βουλευτή Χανίων

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κρατικός Προϋπολογισμός 2020

Η Φιλοσοφία

Ο Προϋπολογισμός του 2020 αποτυπώνει τις προοπτικές που δημιουργούν σήμερα μια σειρά πολιτικές που εξαγγέλθηκαν προεκλογικά, υπερψηφίστηκαν από τον ελληνικό λαό και σήμερα υλοποιούνται.

Αποτυπώνει μια οικονομική πολιτική που βασίζεται σε φιλοσοφία τελείως διαφορετική από αυτήν που επικρατούσε τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια. Κεντρική αντίληψη της οικονομικής αυτής πολιτικής είναι ότι η ευημερία θα επανέλθει στη Χώρα όταν κινητοποιηθούν επενδύσεις, εγχώριες και ξένες, που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Δεν παραβλέπει όμως η οικονομική αυτή αντίληψη και την ανάγκη να απλωθεί ένα δίκτυο προστασίας για τους πιο αδύναμους απέναντι στον κίνδυνο της φτώχειας, αλλά και την ανάγκη της μείωσης των φόρων για τα φυσικά πρόσωπα.

Μετά τους καταστροφικούς πειραματισμούς του 2015, η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ συμβιβάστηκε με τους εταίρους και δέσμευσε τη Χώρα σε πολύ υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, 3.5% του ΑΕΠ ως το 2022 και στη συνέχεια 2% ως το 2060.

Η στρατηγική που έχει εξαγγείλει ο Πρωθυπουργός για τη διαχείριση του προβλήματος των πολύ υψηλών πλεονασμάτων, θέτει ως προϋπόθεση την επανάκτηση της αξιοπιστίας της Χώρας και την επιβεβαίωση της σταθερής πορείας της προς τις μεταρρυθμίσεις της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της απελευθέρωσης των παραγωγικών δυνάμεων. Για το 2019 και το 2020 λοιπόν οι στόχοι των πλεονασμάτων θα επιτευχθούν. Στη συνέχεια, και αφού θα έχει αποδειχθεί η αξιοπιστία και η μεταρρυθμιστική δυναμική της Χώρας, θα τεθεί το ζήτημα της ανάγκης μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων.

Η πολιτική που ασκείται εντός αυτού του πλαισίου από τον Ιούλιο του 2019 στοχεύει στην προσέλκυση επενδύσεων με μια σειρά από μέτρα που εντάσσονται στις εξής ευρύτερες κατηγορίες:

- Μείωση της φορολογίας
- Άρση ρυθμιστικών εμποδίων στην επιχειρηματικότητα
- Ενεργοποίηση του μηχανισμού των δημοσίων επενδύσεων για βελτίωση των υποδομών.

Τα πρώτα αποτελέσματα της πολιτικής το 2019

Η πολιτική αυτή έχει ήδη αρχίσει να αποδίδει καρπούς. Σημαντικότερη απόδειξη του γεγονότος αυτού αποτελεί η απόδοση των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, δείγμα της ενισχυμένης αξιοπιστίας της Χώρας σήμερα:

Η έκδοση του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου του Μαρτίου του 2019 πραγματοποιήθηκε με απόδοση 3.9%. Το ίδιο ομόλογο το Σεπτέμβριο του 2019 είχε κατά την έκδοση απόδοση 1.5%. Μείωση 2.4% μέσα σε έξι μήνες! Είναι προφανές ότι η αλλαγή της αντιμετώπισης της Χώρας μας από τις διεθνείς αγορές είναι αποτέλεσμα της αλλαγής κυβέρνησης και της θετικής αξιολόγησης της οικονομικής της πολιτικής.

Την ίδια εικόνα σταδιακής ανάκαμψης δείχνουν οι δείκτες οικονομικού κλίματος και η αναβάθμιση από την Standard & Poors σε BB- από B+ τον Οκτώβριο του 2019.

Τα δημοσιονομικά και μακροοικονομικά δεδομένα για το 2019 συμπληρώνουν τη θετική εικόνα.

Το πρωτογενές πλεόνασμα με όρους ενισχυμένης εποπτείας εκτιμάται σήμερα για το 2019 σε 7,086 δις ή 3.7% του ΑΕΠ.

Το να επιτευχθεί ο στόχος δεν ήταν ούτε δεδομένο ούτε απλό. Το δημοσιονομικό κενό που κληρονομήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση ήταν στις 10.7.2019 396 εκατομμύρια ευρώ για το 2019 και 1,050 εκατομμύρια ευρώ για το 2020.

Το κενό δημιουργήθηκε κυρίως από τα μέτρα πολιτικής που προεκλογικά εξήγγειλε η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, με μειώσεις φόρων και αυξήσεις δαπανών με προφανείς πολιτικούς στόχους. Η νέα Κυβέρνηση κατάφερε να καλύψει το δημοσιονομικό κενό, χωρίς να ακυρώσει κανένα από τα ουσιαστικά μέτρα ενίσχυσης των εισοδημάτων των πολιτών που την τελευταία κυριολεκτικά στιγμή έλαβε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Αντιθέτως όπου υπήρχε η δυνατότητα, η Κυβέρνηση της Ν.Δ. υπερακόντισε το σχεδιασμό του ΣΥΡΙΖΑ, όπως για παράδειγμα έγινε με τον ΕΝΦΙΑ: Για το φόρο αυτό η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προέβλεπε μείωση 30% μόνο για το χαμηλότερο κλιμάκιο περιουσίας. Με το νόμο που ψηφίστηκε λίγες εβδομάδες μετά τις εκλογές, διατηρείται αυτή η ελάφρυνση αλλά προβλέπονται μειώσεις στους συντελεστές για όλα τα κλιμάκια, προοδευτικά μειούμενες, με τελικό αποτέλεσμα μεσοσταθμική μείωση 22%.

Το 2019, ο πραγματικός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 2,0%, οριακά υψηλότερα από τον ρυθμό του 2018, παρά το ότι το πρώτο εξάμηνο του 2019 ο ρυθμός σε ετήσια βάση ήταν 1.5% .

Με λίγες λέξεις λοιπόν, στο δεύτερο εξάμηνο του 2019, τέθηκε με επιτυχία σε εφαρμογή το σχέδιο το οποίο η παράταξη που σήμερα κυβερνά έθεσε στην κρίση του ελληνικού λαού στις εκλογές του Ιουλίου.

Στα επιτεύγματα του δευτέρου εξαμήνου του 2019, θα πρέπει να προστεθεί η άρση των capital controls και η ρύθμιση των 120 δόσεων για ληξιπρόθεσμες οφειλές τόσο φυσικών όσο και νομικών προσώπων.

Η πολιτική του δευτέρου εξαμήνου ήταν πράγματι μια πολιτική διαφορετικής κατεύθυνσης από την κατεύθυνση που έδωσε στα πράγματα η προηγούμενη κυβέρνηση με την πολιτική των υπερπλεονασμάτων.

Το υπερπλεόνασμα της τετραετίας του ΣΥΡΙΖΑ έφτασε τα 11.4 δις ευρώ. Αυτά είναι τα χρήματα που σώρευσε το δημόσιο αφαιρώντας τα από την κοινωνία, από την αγορά, από τους πολίτες. Για να αντιληφθεί κανείς πιο καθαρά το μέγεθος της υπερβολής, μπορεί να το δει και έτσι: το υπερπλεόνασμα ισοδυναμεί με περίπου τέσσερις φορές το ύψος των συνολικών ετησίων εσόδων του ΕΝΦΙΑ! Με άλλα λόγια, με μια υπεραπλούστευση που καθιστά όμως το μέγεθος κατανοητό από όλους, αυτό που συνέβαινε στα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ ισοδυναμούσε με το να χρεώνει η κυβέρνηση στους πολίτες άλλον ένα πρόσθετο ΕΝΦΙΑ κάθε χρόνο, πέραν αυτού που χρειαζόταν για να επιτευχθούν οι στόχοι των ήδη πολύ υψηλών πλεονασμάτων που η ίδια κυβέρνηση είχε διαπραγματευθεί και συμφωνήσει!

Πότε και με ποιο σκεπτικό αποφάσισε η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να ξεπεράσει τους στόχους ακόμη και αυτού του αγαπημένου τους εχθρού κ.Σοιμπλε για τα πρωτογενή πλεονάσματα;

Το γιατί ασκήθηκε η πολιτική αυτή των υπερπλεονασμάτων πρέπει να συζητηθεί και να εξηγηθεί από αυτούς που τη σχεδίασαν και την εφάρμοσαν.

Το υπερπλεόνασμα των 11.4 δις είχε δραματικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ αλλά και στις μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης.

Βασικά μεγέθη του Προϋπολογισμού

Η πιο σύντομη, χωρίς αριθμούς, περίληψη του Προϋπολογισμού του 2020, μπορεί να γίνει σε μια πρόταση:

Επιτυγχάνεται ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος, με μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, χωρίς ταυτόχρονα να επέρχεται πραγματική μείωση δαπανών σε κανένα τομέα πολιτικής.

Πώς επιτυγχάνονται ταυτόχρονα αυτοί οι σε ένα βαθμό αλληλοσυγκρουόμενοι στόχοι ;

Η μείωση της υπέρμετρης φορολογίας χωρίς να διακινδυνευθεί ο στόχος του πλεονάσματος επιτυγχάνεται κυρίως για τους εξής λόγους:

- Πρώτον, διότι με την ενίσχυση των αναπτυξιακών προοπτικών δεδομένοι φορολογικοί συντελεστές αποδίδουν περισσότερα έσοδα
- Δεύτερον, διότι διευρύνεται η φορολογική βάση, κυρίως μέσω των ηλεκτρονικών συναλλαγών
- Τρίτον, διότι εξορθολογίζονται οι επιμέρους προϋπολογισμοί των φορέων της γενικής κυβέρνησης, με κατάργηση πλασματικών ορίων δαπανών και τερματισμό έτσι της δημιουργίας αχρείαστων πλεονασμάτων.

Ας δούμε στη συνέχεια τα βασικά μεγέθη του Προϋπολογισμού του 2020.

Για το έτος 2020, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους Ενισχυμένης Εποπτείας προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 7.070 εκατ. ευρώ ή 3,58% του ΑΕΠ, αυξημένο έναντι του στόχου της Ενισχυμένης Εποπτείας κατά 164 εκατ. ευρώ.

Τα αποτελέσματα αυτά επιτυγχάνονται ενώ υλοποιούνται νέες παρεμβάσεις αναπτυξιακού και κοινωνικού χαρακτήρα ύψους 1,181 δις ευρώ.

Οι σημαντικότερες από αυτές είναι οι εξής:

(Πίνακας 3.7 της Εισηγητικής Εκθέσεως)

Για να επιτευχθεί το σκοπούμενο πλεόνασμα υλοποιούνται και μια σειρά από παρεμβάσεις βελτίωσης δημοσιονομικού αποτελέσματος, συνολικού ύψους 1,188 δις ευρώ.

(Πίνακας 3.8 Εισηγητικής Εκθέσεως)

Στις παρεμβάσεις αυτές θα πρέπει να προστεθεί και η θεσμοθέτηση νέου Ειδικού Αποθεματικού ύψους 300 εκατ. ευρώ για την εξυπηρέτηση των δαπανών αυξημένης αβεβαιότητας που αφορούν κυρίως τους τομείς παιδείας, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, άμυνας και ασφάλειας των πολιτών. Το Ειδικό Αποθεματικό θα χρησιμοποιείται για τη συστηματική ενίσχυση των Υπουργείων σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Το ΑΕΠ

Ο Προϋπολογισμός δομείται πάνω στην εκτίμηση της αύξησης του ΑΕΠ κατά 2.8%. Είναι μια εκτίμηση ελαφρά μόνο πιο αισιόδοξη από την τελευταία εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία προβλέπει μεγέθυνση 2.3% για το 2020.

Ο εύρωστος αυτός ρυθμός πραγματικής ανάπτυξης το 2020 αντικατοπτρίζει τη δυναμική όλων των συνιστωσών της εγχώριας ζήτησης.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ το 2020 (κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες), τόσο έναντι των υπολοίπων συνιστωσών της εγχώριας ζήτησης, όσο και έναντι των επιδόσεων του από το 2007. Η σημαντικά θετική συμβολή οφείλεται στους διψήφιους ρυθμούς αύξησης πραγματικών επενδύσεων τόσο στις κατοικίες και τις λοιπές κατασκευές, όσο και στον εξοπλισμό.

Η λεπτομέρεια αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς στον τομέα αυτό θα κριθεί κατά πόσον η Ελλάδα θα μπει σε ένα ενάρετο κύκλο μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Στο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου συμπυκνώνονται και καταδεικνύονται οι ως σήμερα αρνητικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κρίσης.

Εδώ θα πρέπει να ανοίξω μια παρένθεση:

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου στην Ελλάδα όπως απεικονίζονται στον πίνακα 1.2 της Εισηγητικής Εκθέσεως, ως ποσοστό του ΑΕΠ, ανέρχονταν πριν από την κρίση σε ποσοστά πάνω από το 20%, ενώ μετά το 2010 μειώθηκαν κατά περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες.

Όμως όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, οι ακαθάριστες επενδύσεις ήταν μικρότερες από το ρυθμό της ανάλωσης του παγίου κεφαλαίου. Αυτό σημαίνει ότι οι καθαρές επενδύσεις ήταν και παραμένουν αρνητικές. Με άλλα λόγια συντελείται στη Χώρα μια διαρκής αποεπένδυση.

Αν δεν αντιστραφεί η τάση αυτή, η ελληνική οικονομία δεν θα έχει μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης. Για αυτό η Κυβέρνηση αυτή θέτει ως πρώτο στόχο την ανάταξη των επενδύσεων ιδιωτικών και δημόσιων.

Επανερχομαι στην παρουσίαση των βασικών μεγεθών του προϋπολογισμού και των σχέσεων μεταξύ τους.

Η ιδιωτική κατανάλωση το 2020 αναμένεται να αποτυπώσει τα οφέλη από τη συνεχιζόμενη αύξηση της απασχόλησης (+1,8% σε ετήσια βάση), τη σταθερή, έναντι του 2019, μείωση της ανεργίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες) και τον διπλάσιο ρυθμό αύξησης του μέσου μισθού έναντι του 2019 (+1,2%).

Από τις ως άνω εξελίξεις, στις οποίες συμβάλλουν σημαντικά τα νέα δημοσιονομικά μέτρα του 2020, ο ρυθμός αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης εκτιμάται σε 1,8% έναντι του 2019. Επίσης θετική, αλλά πιο μετριοπαθής, αναμένεται η ετήσια μεταβολή της δημόσιας κατανάλωσης (0,6%), δεδομένης της υψηλής βάσης του 2019 και της συγκρατημένης δημοσιονομικής πολιτικής σε ό,τι αφορά τις δημόσιες δαπάνες.

Ο σχηματισμός λοιπόν παγίου κεφαλαίου, αλλά και η αύξηση της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης, με παράλληλη αύξηση των αποθεμάτων στην οικονομία, αποτελούν την πηγή της εκτιμώμενης αύξησης του ΑΕΠ κατά 2.8%.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2020 προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν (σε δημοσιονομική βάση) σε 57.163 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 772 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση για το 2019.

Γίνεται σαφές με αυτό, ότι ο εξορθολογισμός και το νοικοκύρεμα των δημοσίων οικονομικών δε γίνεται εις βάρος των δημοσίων πολιτικών.

Τα δημόσια αγαθά συνεχίζουν να παρέχονται στο ίδιο σε γενικές γραμμές ύψος δαπάνης, με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και στην μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Επισκόπηση Δαπανών – Προϋπολογισμός επίδοσης

Η Κυβέρνηση προχώρησε σε επισκόπηση δαπανών των Υπουργείων, με σκοπό τον εξορθολογισμό τους γενικότερα, αλλά και ειδικότερα την ανακάλυψη και κατάργηση πλεονασμάτων.

Παράλληλα, σχεδιάστηκε για μια σειρά πιλοτικά Υπουργεία ένας νέος τρόπος κατάρτισης του προϋπολογισμού, ο προϋπολογισμός επιδόσεων, στον οποίο οι δαπάνες συνδέονται με συγκεκριμένα προγράμματα και δράσεις πολιτικής, ώστε να υπάρχει διαφάνεια και δυνατότητα αξιολόγησης των πολιτικών.

Ιδιαίτερη αναφορά απαιτείται στο ΠΔΕ.

Το ΠΔΕ έτους 2020, συνολικού ύψους 6.750 εκατ. ευρώ, κατευθύνεται στην υλοποίηση μεγάλου εύρους δράσεων με ουσιαστικό αναπτυξιακό αποτύπωμα.

Η συνολική δαπάνη του ΠΔΕ κατανέμεται μεταξύ των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ύψους 6.000 εκατ. ευρώ και εκείνων που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, ύψους 750 εκατ. ευρώ.

Υλοποιείται μεταφορά 250 εκατ. ευρώ από το εθνικό σκέλος στο συγχρηματοδοτούμενο, ενισχύοντας τα αναμενόμενα αναπτυξιακά οφέλη, λόγω του υψηλότερου πολλαπλασιαστή του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, δημιουργώντας δημοσιονομικό όφελος περί τα 170 εκατ. ευρώ.

Σημαντική είναι η διαφαινόμενη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν για χρηματοδότηση δημοσίων τα κέρδη της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών των κρατών – μελών τα οποία επιστρέφονται στην Ελλάδα. (SMPs / ANFAs). Τα κέρδη αυτά, φθάνουν στα 1,2 δις κάθε χρόνο μέχρι το 2023. Προφανώς η αξιοποίησή τους θα αλλάξει εντελώς τα δεδομένα των δημοσίων επενδύσεων στη Χώρα.

Σε τέτοια περίπτωση, αν δηλαδή όπως εκτιμάται υπάρξει συμφωνία με τους πιστωτές επί του θέματος αυτού, πιστεύω ότι πρώτη προτεραιότητα για αξιοποίηση των χρημάτων αυτών πρέπει να είναι το έργο του Βόρειου Οδικού Άξονα της Κρήτης, της μεγαλύτερης σήμερα έλλειψης στο δίκτυο των εθνικών υποδομών. Λόγω του περιορισμού του χρόνου δε θα υπεισέλθω εδώ σε λεπτομέρειες.

Κοινωνικός Προϋπολογισμός

Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης

Το ισοζύγιο των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ασφαλιστικά Ταμεία, ΟΑΕΔ, ΕΟΠΥΥ, ΟΠΕΚΑ και ΝΑΤ) για το 2020 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε δημοσιονομική βάση σε πλεόνασμα ύψους 1.799 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας βελτίωση κατά 187 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2019.

Ασφαλιστικές εισφορές

Για τη στήριξη της οικονομίας και την ενίσχυση της απασχόλησης έχει εξαγγελθεί η μείωση των εισφορών στη μισθωτή εργασία κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες εντός της επόμενης τετραετίας. Στόχος της ανωτέρω μείωσης του μη μισθολογικού κόστους εργασίας είναι η ενθάρρυνση νέων προσλήψεων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της παραγωγικότητας και της συνολικής απασχόλησης, καθώς και η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος για την τόνωση της κατανάλωσης και του παραγόμενου προϊόντος.

Στον Προϋπολογισμό του 2020 έχει ήδη ενσωματωθεί η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στη μισθωτή εργασία κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες με έναρξη εφαρμογής το β'

εξάμηνο του 2020. Η μείωση αυτή σχεδιάζεται να εφαρμοστεί μόνο στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης και σε συνδυασμό με την πρόσφατη αύξηση (κατά 12%) του κόστους των πέραν των αρχικά συμφωνηθεισών ωρών εργασίας θα λειτουργήσει ως κίνητρο ενίσχυσης του μεριδίου των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης έναντι των συμβάσεων μειωμένου ωραρίου (μερική και εκ περιτροπής απασχόληση).

Χρέος

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 329.300 εκατ. ευρώ ή 173,3% ως ποσοστό του ΑΕΠ στο τέλος του 2019, έναντι 334.721 εκατ. ευρώ ή 181,2% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2018. Το 2020 το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί στα 329.500 εκατ. ευρώ (πίνακας 4.2) ή 167,0% ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έναντι του 2019 (πίνακας 4.3).

Πίνακας 4.6 Χρέος Κεντρικής Διοίκησης ως προς την υπολειπόμενη φυσική διάρκεια (%)	
Διάρκεια	30/09/2019
Βραχυπρόθεσμο (μέχρι 1 έτος)	12,1%
Μεσοπρόθεσμο (1 έως 5 έτη)	10,3%
Μακροπρόθεσμο (άνω των 5 ετών)	77,6%
Σύνολο	100,0%

Η διάρθρωση των λήξεων των δανείων, καθιστά την επόμενη πενταετία μια περίοδο στην οποία οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Στο διάστημα αυτό θα πρέπει να επιβεβαιωθεί και διασφαλισθεί με όποιο τρόπο χρειάζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του χρέους, με εξορθολογισμό των υποθέσεων περί πρωτογενών πλεονασμάτων διαρκώς ως το 2060, και τις προσαρμογές που αυτός θα επιφέρει.

Αποκρατικοποιήσεις

Βρίσκεται σε εξέλιξη η προπαρασκευή και ωρίμανση των παρακάτω:

Τα συνολικά έσοδα για το 2020, τα οποία αναμένεται να πραγματοποιηθούν από το ΤΑΙΠΕΔ, ανέρχονται σε 2.445,8 εκατ. ευρώ (Πώληση του 30% των μετοχών του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ΑΕ, Πώληση του 65% των μετοχών της ΔΕΠΑ)

Οι προκλήσεις της οικονομικής πολιτικής στο εξής.

Υπάρχουν σημεία στα οποία δεν έχουν δοθεί ως τώρα ικανοποιητικές απαντήσεις πολιτικής – ούτε και υπάρχουν εύκολες λύσεις στα περισσότερα από αυτά.

Συνολική παραγωγικότητα συντελεστών.

Βασικό πρόβλημα της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας είναι και η χαμηλή συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών της παραγωγής. Κρίσιμη είναι η κατάσταση ειδικά σχετικά με την παραγωγικότητα της εργασίας. Αυτή είναι αποτέλεσμα συνδυασμού παραγόντων, με βασικότερο ίσως το χαμηλό συνολικά επίπεδο επενδύσεων κεφαλαίου. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 44^η θέση ως προς την παραγωγικότητα της εργασίας μεταξύ 46 χωρών που μέτρησε ο ΟΟΣΑ για περίοδο 2000-2016. Τα τελευταία χρόνια, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας είναι σχεδόν ο μισός από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε..

Η φυγή στο εξωτερικό ανθρώπων υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων στα χρόνια της κρίσης προφανώς επιδεινώνει τη συνολική παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού. Οι δημογραφικές εξελίξεις, με τη γήρανση και μείωση του πληθυσμού, προστίθενται στο εκρηκτικό μείγμα, για να μειώσουν περαιτέρω τις αναπτυξιακές προοπτικές της Χώρας, όπως αναγνωρίζεται και στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού, αλλά και σε όλες τις αναλύσεις της ελληνικής οικονομίας από τους θεσμούς και τους διεθνείς οργανισμούς γενικότερα.

Η εισροή μεταναστών με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων δε βοηθά προφανώς στην ενίσχυση της παραγωγικότητας της εργασίας. Είναι οικονομικά απλοϊκή η αντίληψη ότι εισροές μεγάλων αριθμών μεταναστών με χαμηλές δεξιότητες, και η απασχόλησή τους π.χ. ως εργατών γης θα έχει θετικά οικονομικά αποτελέσματα λόγω της αύξησης της προσφοράς εργατικών χεριών. Το ζητούμενο στην Ελλάδα είναι θέσεις εργασίας και ενίσχυση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

Κόστος ενέργειας

Το κόστος της ενέργειας στην Ελλάδα είναι σημαντικά ακριβότερο από το μέσο όρο της Ευρώπης, ιδιαίτερα μάλιστα όσον αφορά τη βιομηχανία. Όμως χωρίς βιομηχανία δεν υπάρχει ανάπτυξη. Η Κυβέρνηση έχει ήδη φέρει στη Βουλή ρυθμίσεις για την ενέργεια, οι οποίες όμως αφορούν είτε διορθωτικές κινήσεις για τις αστοχίες της προηγούμενης Κυβέρνησης σχετικά με τη ΔΕΗ, είτε την επίτευξη στόχων της κλιματικής αλλαγής.

Καλά όλα αυτά, όμως είναι απαραίτητο να μειωθεί το κόστος της ενέργειας, και τα ανωτέρω δε βοηθούν σε αυτό. Για να μειωθεί το κόστος της ενέργειας, ιδιαίτερα στον ηλεκτρισμό, πρέπει να δημιουργηθούν συνθήκες πραγματικά ελεύθερης αγοράς. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει πραγματική αγορά στον ηλεκτρισμό, αλλά ένα ολιγοπώλιο αυστηρά προστατευμένο με νομοθετικές ρυθμίσεις.

Αν οι συνθήκες αυτές δεν αλλάξουν, δεν πρόκειται να δούμε πραγματική έκρηξη επενδύσεων, όπως είναι το ζητούμενο.

Η κριτική που ασκεί ο ΣΥΡΙΖΑ στον Προϋπολογισμό

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση λέει ότι επελέγη αυθαίρετα ένα ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ τέτοιο ώστε να «κλείνει» ο Προϋπολογισμός με επίτευξη των στόχων. Υπονοεί λοιπόν ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα είναι μικρότερη από την προβλεπόμενη στον Προϋπολογισμό. Αν όμως ήταν έτσι, για να επιτευχθούν οι στόχοι που ο ίδιος ο ΣΥΡΙΖΑ συμφώνησε με τους εταίρους, θα χρειαζόταν είτε αύξηση φόρων είτε μείωση δαπανών. Εισηγείται κάτι τέτοιο; Αν ναι, να μας πει ποιες δαπάνες θα μείωνε από αυτές που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή ποιους φόρους θα αύξανε. Αν όμως όχι, τότε ας μην εκφράσει ξανά αμφιβολίες για το αν θα επιτευχθεί ή όχι ο στόχος της μεγέθυνσης του ΑΕΠ του 2.8%.

Συνοψίζοντας, θεωρώ ότι ο Προϋπολογισμός του 2020, αποτυπώνει ορθά την οικονομική πολιτική που σχεδιάστηκε βάσει του προγράμματος που ενέκρινε ο ελληνικός λαός στις εκλογές του περασμένου Ιουλίου. Η εκτέλεσή του θα σηματοδοτήσει την αρχή της ουσιαστικής ανάταξης της ελληνικής οικονομίας. Για αυτό και εισηγούμαι την υπερψήφισή του.

Μανούσος – Κωνσταντίνος Βολουδάκης

Βουλευτής Χανίων

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
της Γενικής Εισηγήτριας του ΣΥΡΙΖΑ
Αικατερίνης Παπανάτσιου
Βουλευτή Μαγνησίας

Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός της Κυβέρνησης της Ν.Δ. σηματοδοτεί την πολιτική που θα ακολουθήσει. Δυστυχώς, το όραμά της επιβεβαιώνει την κριτική που ασκούμε στη Ν.Δ. για τη δημοσιονομική και οικονομική πολιτική που επιλέγει να ασκήσει.

Η όλη φιλοσοφία της πολιτικής της Ν.Δ. δεν μας προκαλεί καμία έκπληξη. Πιστή στις νεοφιλελεύθερες ιδέες της, προχωρά σε παροχές για λίγους εις βάρος των πολλών. Πλουσιοπάροχες φοροελαφρύνσεις για τους ισχυρούς, καθόλου γενναιόδωρη, όμως, με τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Οι ελπίδες που, προεκλογικά, είχατε «καλλιεργήσει» για σημαντική βελτίωση της εισοδηματικής κατάστασης των μεσαίων και χαμηλών «στρωμάτων» διαψεύδονται πανηγυρικά. Οι εισοδηματικές ανισότητες, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζονται, αντίθετα θα ενισχυθούν.

Τα οφέλη της εξόδου της Χώρας από τα Μνημόνια και της διαρκούς ανάπτυξης, επί 10 συνεχόμενα τρίμηνα που πέτυχε η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο δεν κατανέμονται δίκαια, αλλά κατανέμονται με εκείνον, ακριβώς, τον τρόπο που μας οδήγησε στην κρίση και τη χρεοκοπία τα προηγούμενα χρόνια.

Πριν το ξέσπασμα της κρίσης το 2008 -2009, τα ελλείμματα σε προϋπολογισμό και εξωτερικό ισοζύγιο υπερέβαιναν το 15%. Με τα δύο αποτυχημένα προγράμματα προσαρμογής που εφαρμόσατε, οι εισοδηματικές και κοινωνικές ανισότητες «εκτοξεύτηκαν», ενώ η συρρίκνωση του Α.Ε.Π. άγγιξε το 25%.

Το ποσοστό του πληθυσμού που ζούσε σε κατάσταση φτώχειας ανήλθε στο 35,8% το 2012, εκτινάχθηκε στο 44,3% το 2013 και το 2014 στο 48%. Η ανεργία έφτασε στο 26% το 2014, ένα νούμερο ρεκόρ, ενώ οι αμοιβές στον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν κατά 15%.

Το 2012, οι μεσοσταθμικές μισθολογικές μειώσεις που καταγράφονται μέσω επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων και ατομικών συμβάσεων εργασίας ήταν της τάξης του 22% και 24% αντίστοιχα. Αν αθροίσουμε και τα ποσά των οριζόντιων περικοπών στο δημόσιο τομέα, έχουμε μία συνολική συρρίκνωση των μισθών εκείνη την περίοδο, που κυμαίνεται από το 15% έως το 60%. Αυτά ήταν τα κατορθώματα της διαχείρισης των Κυβερνήσεών σας όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Κύριοι συνάδελφοι, παραλάβετε μία Χώρα με καλύτερους όρους οικονομικά. Μία σειρά παραδοχών στον Προϋπολογισμό που καταθέσατε, όχι, απλώς, επιβεβαιώνουν την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στον τομέα της οικονομίας, αλλά αναιρούν, ταυτόχρονα, όλα όσο εσείς λέγατε προεκλογικά.

Για παράδειγμα, φαίνεται να αναιρείτε όσα λέγατε προεκλογικά για την υπερφορολόγηση. Στον δικό σας Προϋπολογισμό συμπεριλαμβάνονται όλοι οι διαβόητοι «29 άδικοι φόροι» του ΣΥΡΙΖΑ. Επιδοθήκατε όλο το προηγούμενο διάστημα σε ένα ανελέητο «κυνήγι μαγισσών» για τον ΣΥΡΙΖΑ και τους άδικους φόρους του. Φόρους, που εσείς

ψηφίσατε και εφαρμόσατε την περίοδο 2012-2015, όταν ο κ. Υπουργός Οικονομικών υπηρετούσε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, γεγονός που μονίμως φαίνεται να ξεχνά.

Έρχεστε, λοιπόν, σήμερα και συμπεριλαμβάνετε στο νέο σας Προϋπολογισμό και τους 29 αυτούς φόρους. Δεν παίρνετε κανέναν πίσω. Συγγνώμη, παίρνετε έναν πίσω, αυτόν που αφορά το φόρο κερδών των επιχειρήσεων. Η μεγάλη πλειοψηφία των μισθωτών, των συνταξιούχων και των αγροτών δεν θα δει, επί τις ουσίας, καμία βελτίωση, παρά το γεγονός ότι παραλάβατε μια Χώρα εκτός μνημονίων και με δημοσιονομικό χώρο.

Προϋπολογίζετε μέτρα ύψους 1,2 δις ευρώ, ενώ το πολυδιαφημισμένο φορολογικό σας νομοσχέδιο βρίθει φοροαπαλλαγών για τους λίγους. Ποιος θα κληθεί να πληρώσει το λογαριασμό των φοροαπαλλαγών που απλόχερα χαρίζετε στους λίγους; Εμείς, δεν θα σας «χτυπάμε» κάθε λίγο και λιγάκι άκριτα. Θα περιμένουμε να δούμε τη στόχευσή σας και το σχεδιασμό σας, για την είσπραξη αυτών των εσόδων. Όταν εσείς, όλα τα προηγούμενα χρόνια, μιλάγατε για υπερφορολόγηση, εμείς σας τονίζαμε την καλύτερη στόχευση των ελέγχων, τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και βεβαίως, τη μη φοροελάφρυνση του μεγάλου κεφαλαίου.

Εσείς άραγε θα μπορέσετε να μας πείτε το ίδιο, γιατί μια πρώτη ματιά στον Προϋπολογισμό σας, δείχνει να αυξάνονται τα έσοδα του δημοσίου μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, ενώ για τα νομικά πρόσωπα μειώνονται. Δεν γίνεται μετά από όσα πέρασε η Χώρα και η Ευρώπη συνολικά, να πιστεύετε ακόμη ότι η λύση στο πρόβλημα είναι μια απλή μείωση φόρων στο κεφάλαιο.

Ποιος θα κληθεί να πληρώσει τους φόρους; Που στοχεύουν οι φόροι; Ποιοι φόροι είναι κοινωνικά άδικοι; Δεν φαίνεται, όμως, να σας ενδιαφέρει. Δεν γίνεται να απαλλάσσετε μετόχους και εταιρείες από τη φορολογία και να περιμένετε αυτό να έχει κοινωνική ανταπόδοση. Το έχετε δοκιμάσει ξανά και αποτύχατε.

Το φορολογικό σας νομοσχέδιο διευκολύνει το μεγάλο κεφάλαιο, με βάση τη λογική της αγοράς, που θα επιστρέψεις στους εργαζόμενους, στους αυτοαπασχολούμενους, στους συνταξιούχους και τους αγρότες μέρος από τα κέρδη του, κάποια στιγμή στο μέλλον.

Η πολιτική σας επιλογή, όπως προκύπτει από τον ίδιο τον Προϋπολογισμό, είναι να κατευθύνετε τα χρήματα του δημοσιονομικού χώρου στα νομικά πρόσωπα και τους μεγαλοκεφαλαιούχους, εις βάρος των χαμηλών και μεσαίων στρωμάτων. Η μείωση του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από το 28% στο 24%, παρέχει ελάφρυνση 541 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η μείωση της φορολογίας των διανεμόμενων κερδών από το 10% σε 5%, παρέχει ελάφρυνση 75 εκατ. ευρώ στους μετόχους. Από τα 1,2 δις. ευρώ, τα 616 εκατ. ευρώ – δηλαδή, ο μισός και πλέον δημοσιονομικός χώρος - κατευθύνεται στις επιχειρήσεις, με βασικό επιχείρημα την ανάπτυξη. Ο ίδιος ο τρόπος όμως που επιλέγετε να κατευθύνετε τα χρήματα αυτά στις επιχειρήσεις είναι αντιαναπτυξιακός.

Η μείωση της φορολογίας των νομικών προσώπων και των μερισμάτων των μετόχων, δεν αποτελεί κατ' ανάγκη κίνητρο επένδυσης, αλλά κίνητρο διανομής χρημάτων. Στον αντίποδα, κίνητρο επένδυσης αποτελεί η μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης, που προγραμματίζαμε εμείς για εισοδήματα μέχρι 20.000 ευρώ, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη μεσαία τάξη, αλλά και διευκολύνοντας τις επιχειρήσεις να προσελκύσουν στελέχη. Κίνητρο

επένδυσης αποτελεί, επίσης, η μείωση της προκαταβολής του φόρου και κυρίως, η αύξηση των συντελεστών αποσβέσεων και οι υπεραποσβέσεις.

Προβλέπετε 2,8% ανάπτυξη χρησιμοποιώντας δημιουργική λογιστική, για να «βγουν» τα νούμερα. Οι προβλέψεις σας είναι ιδιαίτερα αισιόδοξες, μεγαλύτερες ακόμη και από τις προβλέψεις διεθνών οργανισμών και διπλάσιες από το αντίστοιχο της Ευρωζώνης - παραπάνω και από το διπλάσιο θα έλεγα, με τις τελευταίες ρυθμίσεις - και βέβαια, πολύ μακριά από την υπέρ-προσδοκία για ρυθμό ανάπτυξης 4%, που είχατε δημιουργήσει προεκλογικά.

Πως ελπίζετε ότι θα επιτευχθεί αυτό με τον Προϋπολογισμό που καταθέσατε; Ένας στόχος που μπορεί να ενισχύσει την τόνωση και την ανάπτυξη είναι αυτός της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Με τα μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των νοικοκυριών που εισήγαγε ο ΣΥΡΙΖΑ, την αύξηση των μισθών, την αλλαγή συντελεστών με Φ.Π.Α, τη μείωση του Φ.Π.Α στην ενέργεια, τη μείωση του ΕΝΦΙΑ ο στόχος αυτός ήταν επιτεύξιμος. Μια σειρά από δικά σας μέτρα όμως, όπως η αύξηση τιμής του ρεύματος που απορροφά τη μείωση του Φ.Π.Α στα νοικοκυριά και οι επερχόμενες μειώσεις των μισθών λόγω των αντεργατικών σας ρυθμίσεων ροκανίζουν και αυτή την προοπτική.

Ξεχνάτε πάλι την πολύ σημαντική δέσμευσή σας για αύξηση του κατώτατου μισθού στο διπλάσιο της ανάπτυξης. Με βάση λοιπόν την πρόβλεψή σας για 2,8% μεγέθυνση, ο μισθός θα έπρεπε να αυξηθεί κατά 5,6%. Δεν βλέπουμε όμως κάτι τέτοιο στον Προϋπολογισμό σας. Η μη αύξηση του μέσου μισθού όμως θα επιδράσει αρνητικά στην αύξηση κατανάλωσης και συνεπακόλουθα στην ανάπτυξη.

Όταν ο δημοσιονομικός χώρος δεν κατευθύνεται στα χαμηλά και μεσαία στρώματα, τα οποία και καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους, είναι αναμενόμενο ότι δεν θα υπάρχει σημαντική αύξηση ιδιωτικής κατανάλωσης. Αυτό όπως καταλαβαίνετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη και αυτή είναι πολιτική σας επιλογή. Ταυτόχρονα κανένα μέτρο στήριξης του κοινωνικού κράτους, δεν εμφανίζεται στον Προϋπολογισμό σας, με εξαίρεση την παροχή επιδόματος ύψους 2000 ευρώ στις νέες οικογένειες για κάθε παιδί που γεννιέται. Ακόμη και εκεί όμως, εντάσσετε στον Προϋπολογισμό 123 εκατομμύρια ευρώ για το επίδομα νέων γεννήσεων, ισχυριζόμενοι ότι θα καλύψετε το 90% των νέων γεννήσεων του 2020. Γνωρίζετε όμως καλά, ότι οι γεννήσεις στην Ελλάδα το 2018 ανήλθαν σε 86.440, πράγμα που σημαίνει ότι με τα χρήματα που διαθέτετε, μπορείτε να καλύψετε μόλις το 71% των οικογενειών.

Η κοινωνική σας πολιτική λοιπόν, εξαντλείται σε αυτό το μέτρο. Ίσως θεωρείτε, ότι έγιναν πολλά για το κοινωνικό κράτος επί ΣΥΡΙΖΑ και δεν χρειάζεται κανένα απολύτως νέο μέτρο για την ενίσχυσή του. Η αλήθεια είναι, ότι με τη δική μας διακυβέρνηση στηρίχτηκε εκ νέου το κοινωνικό κράτος, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν μένουν ακόμη πολλά να γίνουν. Ίσως πάλι όμως, η πολιτική σας επιλογή να είναι δομικά αντίθετη στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους.

Παράλληλα οι παρεμβάσεις σας για βελτίωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος και ο τρόπος εξοικονόμησης πόρων φανερώνουν και την ιδεολογική σας ταυτότητα. Ξεχνάτε την περαιτέρω μείωση του ΕΝΦΙΑ στο 30% που είχατε υποσχεθεί και δεν προϋπολογίζεται,

ενώ παράλληλα παίρνετε μέρος της μείωσης πίσω. Δίνετε αύξηση στον ΕΝΦΙΑ στον Προϋπολογισμό. Η μείωση της οροφής δαπανών κατά 500 εκατ. ευρώ, η εξοικονόμηση των δαπανών κατά 80 εκατ. ευρώ, η αύξηση των εσόδων κατά 134 εκατ. ευρώ, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των φορέων γενικής κυβέρνησης κατά 123 εκατ. ευρώ και η προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών κατά 557 εκατ. ευρώ έχουν λιγότερο εξασφαλισμένη απόδοση.

Ο δρόμος δε που επιλέγεται να ακολουθήσετε για την εξοικονόμηση πόρων, η υπέρμετρη μείωση για παράδειγμα της κατηγορίας αγορές αγαθών και υπηρεσιών, φαίνεται ότι θα προκαλέσει ελλείψεις και προβλήματα σε όλο το φάσμα και τις λειτουργίες του δημόσιου, αφού σε αυτές τις δαπάνες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι αγορές φαρμακευτικού υλικού και εμβολίων, οι αγορές συγγραμμάτων για σπουδαστές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οι αγορές καυσίμων θέρμανσης, τα έξοδα υπηρεσιών καθαριότητας και πολλές άλλες.

Θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να μας εξηγήσετε τι ακριβώς περιλαμβάνει η περικοπή των δαπανών στη συγκεκριμένη κατηγορία και από ποιες πηγές πρόκειται να περικόψετε το ανωτέρω ποσό. Επίσης, θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να μας εξηγήσετε που σκοπεύετε να δαπανήσετε τα τεράστια ποσά που προϋπολογίσατε σχεδόν σε κάθε Υπουργείο, προσθέτοντας μια νέα κατηγορία στον Προϋπολογισμό σας με τίτλο «Επιτελικό συντονισμός» και αυτό γιατί θυμόμαστε πάρα πολύ καλά, ότι ο νόμος σας για το επιτελικό κράτος επιβάρυνε τον Προϋπολογισμό με επιπλέον 40 εκατ. ευρώ. Αυτό εννοούσατε δηλαδή όταν λέγατε αποδοτικότερο και λιγότερο δαπανηρό κράτος;

Ο πρώτος δικός σας Προϋπολογισμός μετά το τέλος των μνημονίων, είναι βαθιά ιδεοληπτικός και νεοφιλελεύθερος. Το αφήγημά σας λέει πως αν μειωθούν οι φόροι στα υψηλά κλιμάκια με παράλληλη ένταση στην ευελιξία της αγοράς εργασίας και μείωσης του εργατικού κόστους, η ανάπτυξη θα μεγαλώσει την πίτα και θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που ίσως να ωφεληθούν και τα κατώτερα στρώματα.

Το μόνο που θα καταφέρετε είναι η αύξηση των ανισοτήτων και εδώ θα είμαστε και θα το δούμε την επόμενη χρονιά.

Ο Προϋπολογισμός μας ξεχνάει οριστικά την υπόσχεσή σας για μείωση των πλεονασμάτων στο 2,5%. Το μαγικό ραβδάκι της μείωσης φορολογίας απλά δεν αρκεί. Ήδη, αρκετές από τις δεσμεύσεις σας παραπλέμπονται στις καλές δες.

Αντίθετα, για εμάς ο στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος πέραν της δίκαιης και ισοκατανεμημένης ανάπτυξης με προστασία των μισθών, προστασία του περιβάλλοντος, κοινωνικό κράτος καθολικής κάλυψης και πρόσβασης, αναλογική φορολόγηση.

Επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ η ανεργία μειώθηκε στο 16% μέσω παρεμβάσεων που διευκόλυναν τον ελεγκτικό μηχανισμό και ενίσχυσαν τη σταθερή απασχόληση. Αυτές οι παρεμβάσεις έδωσαν ώθηση και στην ιδιωτική κατανάλωση, όπως άλλωστε συνομολογείτε και εσείς.

Ένα πολύ θετικό στοιχείο που σας παραδώσαμε, το οποίο δείχνει και τη στροφή της οικονομίας είναι ένα στοιχείο για τις επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές στην έρευνα και την ανάπτυξη που το 2017 έφτασαν το 1,13% του Α.Ε.Π. 2,1 δις ευρώ ενώ το 2011 αποτελούσαν

το 0,67% του Α.Ε.Π. 1,3 δις ευρώ και το 2014 αποτελούσαν το 0,83% του Α.Ε.Π., 1,4 δις ευρώ.

Η εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων στο μοντέλο που εμείς προσπαθήσαμε να ενισχύσουμε φαίνεται και από το γεγονός, ότι επένδυσαν στην έρευνα και την ανάπτυξη συμμετέχοντας με ποσοστό που το 2017 έφτασε το 0,5% 1 δις ευρώ, όταν έως το 2016 μετά βίας έφτανε στο 0,3% του Α.Ε.Π., 500 εκατομμύρια ευρώ.

Παράλληλα, απλώσαμε ένα δίκτυ ασφαλείας στους πιο ευάλωτους με πρόβλεψη για κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, το επίδομα στέγασης, την αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 11%, την κατάργηση του δικού σας υποκατώτατου μισθού για τις νέες και τους νέους και την κάλυψη των ανασφάλιστων συμπολιτών μας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Απέναντι στις επιδιώξεις και τις πιέσεις για τη δημιουργία πιστοληπτικής γραμμής στήριξης παραδώσαμε ένα λογαριασμό ασφαλείας για την ελληνική οικονομία ύψους 37 δις ευρώ.

Με λίγα λόγια η στρατηγική μας είχε δύο σκέλη: Πρώτον, αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της αξιοπιστίας για τη σταθεροποίηση της παραπαίουσας οικονομίας.

Τα επιτεύγματα της δημοσιονομικής πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ βλέπουμε επιτέλους να τα αναγνωρίζετε και εσείς στον Προϋπολογισμό σας, κάλλιο αργά παρά ποτέ.

Αυτό που ξεχνάτε, όμως, είναι ότι για εμάς η σταθεροποίηση της οικονομίας αποτέλεσε το όπλο για τη μείωση των ανισοτήτων και όχι μια ευκαιρία παροχών στους λίγους εις βάρος των πολλών.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η συνταγή του Προϋπολογισμού που καταθέσατε είναι δοκιμασμένη και μάλιστα δεν σημείωσε επιτυχία.

Τα νομικά πρόσωπα και οι μεγαλομέτοχοι είναι οι μεγάλοι κερδισμένοι του Προϋπολογισμού σας. Παρά την επικοινωνιακή σας ρητορική για μείωση των φόρων και ελάφρυνση των πολιτών, το μεγαλύτερο μέρος των ελαφρύνσεων σας απονέμεται σε λίγους και ο Προϋπολογισμός σας διακατέχεται από πνεύμα λιτότητας.

Θα ήθελα κάποιες διευκρινίσεις από τον κ. Υπουργό.

Κύριε Υπουργέ, η πρόσφατη εξαγγελία της Κυβέρνησης και αρμόδιων Υπουργών για έκπτωση στο αγροτικό πετρέλαιο που αναγράφεται στον Προϋπολογισμό και σε ποιο κονδύλι συμπεριλαμβάνεται;

Επίσης, για το επίδομα θέρμανσης στον Προϋπολογισμό, τουλάχιστον, εμείς δεν έχουμε δει κάποιο συγκεκριμένο κονδύλι για το 2020.

Όσον αφορά για τις άγονες γραμμές και το μεταφορικό ισοδύναμο θα τολμούσα να πω, ότι εδώ έχετε προβεί και σε κάποιες αλλαγές.

Ο αρμόδιος Υπουργός είχε δεσμευθεί για αύξηση του ποσού χρηματοδότησης των άγονων γραμμών στα 140 εκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Στον Προϋπολογισμό σας εγκρίνετε ποσό 136 εκατομμυρίων ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για τις άγονες γραμμές, όμως δεν φαίνεται πουθενά κωδικός για τη δεύτερη χρονιά καθολικής εφαρμογής του μεταφορικού ισοδυνάμου που θα αντιστοιχούσε σε 157 εκατομμύρια ευρώ.

Άρα ή ο κ. Πλακιωτάκης, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής λέει τη μισή αλήθεια και ο προϋπολογισμός των άγονων γραμμών δεν θα είναι στο ύψος που ανακοίνωσε ή η Κυβέρνηση θα καταργήσει εντελώς το μεταφορικό ισοδύναμο.

Απαντήσεις θα πρέπει να δοθούν επίσης για την εισαγωγή ενός νέου κωδικού στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την επωνυμία «Διαχείριση Προσφυγικών Ροών» ύψους 2,6 εκατ. ευρώ. Τι πρόκειται να χρηματοδοτήσετε με αυτό το ποσό και με ποιες διαδικασίες;

Παντού καταγράφονται είτε μειώσεις είτε στασιμότητα. Στο κομμάτι της Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επιδόματα ΑμεΑ, οικογενειακά επιδόματα, στεγαστικό επίδομα, παρουσιάζονται μειώσεις, επιβεβαιώνοντας τη νεοφιλελεύθερη πολιτική σας στάση απέναντι στην κοινωνική αρωγή.

Μειώνονται συνολικά οι δαπάνες για την Πρόνοια, είναι μειωμένες κατά 161 εκατ. ευρώ, ενώ επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ κάθε χρόνο αυξανόταν, εν μέσω μάλιστα μνημονιακών περιορισμών.

Η κρατική επιχορήγηση προς τον ΕΦΚΑ μειώνεται δραματικά κατά 475 εκατ. ευρώ, πράγμα που επιβεβαιώνει τη θέση σας για υποβάθμιση του δημοσίου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Ένα σημείο, στο οποίο καταγράφεται αύξηση της χρηματοδότησης στον Προϋπολογισμό σας είναι η αύξηση της δαπάνης για τον ΕΟΠΥΥ, η οποία ωστόσο έρχεται, ως αποτέλεσμα του δικού μας Μεσοπρόθεσμου, με το οποίο συνδέθηκε η χρηματοδότηση του ΕΟΠΥΥ με τη μεγέθυνση του Α.Ε.Π..

Κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης, ο πρώτος Προϋπολογισμός, που καταθέτετε, ως Κυβέρνηση, μετά το τέλος των μνημονίων, αποστρέφει το βλέμμα του από την κοινωνία και καταρρίπτει μία προς μία τις προεκλογικές σας εξαγγελίες. Δεν είναι κοινωνικός, δεν είναι αναπτυξιακός, ενώ είναι ασύμβατος ακόμη και με τους δικούς σας στόχους για ανάπτυξη με ρυθμούς 3% ή 4%.

Καταψηφίζουμε.

Αικατερίνη Παπανάτσιου

Βουλευτής Μαγνησίας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Α΄ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Γενικού Εισηγητή του Κινήματος Αλλαγής
Κωνσταντίνου Σκανδαλίδη
Βουλευτή Α΄ Αθηνών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως εδώ και πολύ καιρό συμβαίνει σε όλα τα μεγάλα θέματα που απασχολούν την πορεία του τόπου η αντιπαράθεση της Κυβέρνησης με την Αξιωματική Αντιπολίτευση εξαντλείται σε φραστικούς και ανούσιους διαξιφισμούς. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι «σαν έτοιμη από καιρό» με τις επιλογές της στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2020, συνεπικουρούντος του φορολογικού νομοσχεδίου, σηματοδοτεί την αρχή μιας νέας εποχής. Η Αξιωματική Αντιπολίτευση ενώ ισχυρίζεται ότι η κυβέρνηση αποδέχτηκε τις δικές της κυβερνητικές επιλογές και υλοποιεί προανειλημμένες αποφάσεις, την καταγγέλλει ως ταξική και νεοφιλελεύθερη.

Σε επίρρωση δε των εκατέρωθεν ισχυρισμών τους επιστρατεύουν τη γραφική αντιπαράθεση των «εξαμήνων». Η μεν ΝΔ προτείνει να συγκριθούν το πρώτο εξάμηνο της Κυβέρνησης Α. Τσίπρα με το πρώτο της Κυβέρνησης Κ. Μητσοτάκη, ο δε ΣΥΡΙΖΑ προτείνει να συγκριθούν το τελευταίο εξάμηνο της Κυβέρνησης Σαμαρά με το τελευταίο της Κυβέρνησης Τσίπρα. Και χρησιμοποιούν γι' αυτό τους αριθμούς, τα μεγέθη, τα ποσοστά, χωρίς να τους ενδιαφέρει αν η πορεία της οικονομίας δεν είναι στατική και ότι οι ίδιοι αριθμοί μπορούν να διαβαστούν με διαφορετικό τρόπο. Αν μάλιστα ξαναδιαβάσουμε την ομιλία του σημερινού Υπουργού Οικονομικών ως εισηγητή της ΝΔ στον Προϋπολογισμό του '19 και τη σκληρή κριτική των 10 σημείων και την αντιπαράβλλουμε με τη σημερινή του θέση, που προτείνει έναν κυριολεκτικά παρόμοιο Προϋπολογισμό ως Υπουργός, θα διαπιστώσουμε ότι η ίδια πολιτική που ένα χρόνο πριν εμφανιζόταν καταστροφική, σήμερα εμφανίζεται μεταρρυθμιστική και προοδευτική. Πρόκειται για μια εικονική αντιπαράθεση.

Μπορεί να αλλάζουν θέσεις εισηγητές και υπουργοί, ή κόμματα και να επιστρατεύουν αριθμούς, όμως, στην πραγματική οικονομία το γνωστό ρητό «οι αριθμοί ευημερούν, οι άνθρωποι δυστυχούν» έχει και σήμερα ισχύ. Η αγορά φυτοζωεί. Οι τράπεζες εξακολουθούν να μη διαθέτουν ρευστότητα και να μην τροφοδοτούν επενδυτικές δραστηριότητες. Οι φόροι εξακολουθούν να εξανεμίζουν εισοδήματα. Οι άνθρωποι δυστυχούν. Και αυτός που χάνει το σπίτι του σε ένα παράλογο και άδικο πλειστηριασμό. Και αυτός που μάταια προσπαθεί να κρατήσει ανοιχτή την επιχείρησή του. Και αυτός που δεν έχει να πληρώσει τη μικρή δόση για το δάνειό του. Και αυτός που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις στοιχειώδεις βιοτικές του ανάγκες. Παρακολουθούν μια Κυβέρνηση που στον ίδιο καμβά δίνει παροχές, μοιράζει μερίσματα, διασκεδάει τις εντυπώσεις.

Το συμπέρασμα είναι ότι άλλαξε μεν η Κυβέρνηση, δεν άλλαξε, όμως, κατά κεραία η οικονομική πολιτική. Ίδια κινούσα ιδέα, ίδιες επιλογές, ίδια αντίληψη. Απλές προσθαφαιρέσεις αριθμών και ποσοστών σε ένα πανομοιότυπο από άποψη δομής Κρατικό Προϋπολογισμό. Στόχος ένας και μοναδικός: Να εξισορροπηθούν τα έσοδα ενσωματώνοντας τις παροχές, δηλαδή αυτές που αποτέλεσαν το μεγάλο δέλεαρ για άγρα ψήφων στις τελευταίες εκλογές τόσο για τον ΣΥΡΙΖΑ όσο και για την ΝΔ. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός του '20 θα μπορούσε κάλλιστα να είναι ένας Κρατικός Προϋπολογισμός της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Ο Πρωθυπουργός επαναλαμβάνει σε όλους τους τόνους και σε καθημερινή βάση ότι η Χώρα άλλαξε σελίδα, άλλαξε εποχή, κοιτάζει ψηλά. Επίσης, ότι η Κυβέρνηση του με την εργώδη προσπάθεια των πρώτων μηνών αποδεικνύει το πόσο έχει προετοιμαστεί ώστε να πιάσει από την αρχή «τον ταύρο από τα κέρατα».

Βγαίνοντας η Χώρα από την οξεία φάση της κρίσης και όντας δέσμια συμφωνιών που εκ των πραγμάτων συνιστούν όρους καθήλωσης και ασφυκτικού ελέγχου, όφειλε πριν και πάνω απ' όλα να αποκτήσει το αναγκαίο οξυγόνο ώστε να διαμορφώσει συνθήκες επανεκκίνησης της οικονομίας και να πραγματώσει το αναγκαίο αναπτυξιακό άλμα.

Για να αναπνεύσει η οικονομία έπρεπε να υπάρξει από την αρχή επαναδιαπραγμάτευση για το ποσοστό του πρωτογενούς πλεονάσματος και τη μείωση του από το 3,5% στο 2% ώστε να δημιουργηθεί ο αναγκαίος δημοσιονομικός χώρος και να εξοικονομηθούν πόροι τόσο στο αναπτυξιακό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο. Ταυτόχρονα οι υπάρχοντες πόροι έπρεπε να ενταχθούν σε ένα μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό σχέδιο με σαφείς στόχους και προτεραιότητες που να ενισχύουν την παραγωγική ανασυγκρότηση και την περιφερειακή διάρθρωση της Χώρας. Γεγονός που επιβάλλει τον αναπροσανατολισμό και την ανακατανομή τους. Η ενίσχυση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) είναι ίσως ο κρισιμότερος παράγοντας για την επανεκκίνηση της οικονομίας, γιατί παρεμβαίνει αποφασιστικά τόσο στην αυτή καθ' αυτή την επένδυση και την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων όσο και στην διεύρυνση της απασχόλησης. Ιδιαίτερα στην πρώτη φάση και έως ότου αποδώσουν ξένες και εγχώριες επενδύσεις και η γενικότερη κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα ο ρόλος του ΠΔΕ είναι καθοριστικός. Εξ ίσου κρίσιμη προϋπόθεση είναι η διασφάλιση της ρευστότητας στην αγορά μέσω των θεσμικών και νομοθετικών παρεμβάσεων που προσανατολίζουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Χώρας. Η άρση των εμποδίων απαιτούν κράτος αποκεντρωμένο και επιτελικό που εκχωρεί αποφάσεις, διαδικασίες και αναπτυξιακούς σχεδιασμούς στην Περιφέρεια. Και ασφαλώς, εδώ και χρόνια όλοι ορκιζόμαστε ότι η Χώρα έχει ανάγκη μια γενναία φορολογική μεταρρύθμιση και ένα φορολογικό σύστημα σταθερό και συμφωνημένο με ορίζοντα δεκαετίας.

Πόσο ανταποκρίνεται σ' αυτές τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις ο Κρατικός Προϋπολογισμός και πως απεικονίζονται σ' αυτόν και την φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης; Την επαναδιαπραγμάτευση των πλεονασμάτων την παρέπεμψε στο μέλλον. Το μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό σχέδιο είναι ανύπαρκτο καθώς όλα βρίσκονται στον αυτόματο πιλότο. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εξακολουθεί να είναι σταθερά μειωμένο και βραδυκίνητο. Η κατάσταση στο τραπεζικό σύστημα κινείται ανάμεσα στους πλειστηριασμούς, τα κόκκινα δάνεια, και την εξακολουθητική έλλειψη ρευστότητας. Το κράτος αντί να αποκεντρώνεται γίνεται πιο συγκεντρωτικό και βραδυκίνητο. Το φορολογικό νομοσχέδιο που η Κυβέρνηση προπαγανδίζει ως ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση κάθε άλλο παρά ενισχύει την επιχειρηματική πρωτοβουλία της μεσαίας τάξης. Απλώς προχωρεί σε κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις που όμως δεν ανατρέπουν τη βαριά σκιά της υπερφορολόγησης πάνω στην ανάγκη επανεκκίνησης της οικονομίας.

Ο Προϋπολογισμός της προσθαφάιρησης αριθμών και της ανούσιας διαχείρισης της υπάρχουσας κατάστασης είναι ξεκομμένος από το διεθνές περιβάλλον. Δεν προϋπολογίζει τις

ενδεχόμενες επιπτώσεις των εξελίξεων. Δεν προτείνει εναλλακτικές επιλογές. Δεν προστατεύει την οικονομία από τους εξωγενείς παράγοντες.

Δεν είναι μόνο η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση ή η κλιματική κρίση που υπαγορεύουν ένα συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης και άρα εμπλέκονται σαφώς με τα μεγέθη του Προϋπολογισμού και τον προσανατολισμό των πόρων. Είναι η αποδιάρθρωση του διεθνούς εμπορίου, η αστάθεια στις εξελίξεις για την ενέργεια και το ισοζύγιο του πετρελαίου, οι επιπτώσεις στην οικονομία μας δυσμενών προβλέψεων για την πιθανή νέα υφεσιακή περίοδο, η πρόβλεψη για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών που αυξάνονται κάθε χρόνο και κυρίως η διαχείριση της αυξανόμενης ροής μεταναστευτικών και προσφυγικών ρευμάτων που εντείνουν το δημογραφικό πρόβλημα.

Όλα αυτά δεν αποτελούν μόνο θέματα για την εισηγητική έκθεση, που και από εκεί απουσιάζουν παντελώς. Συνιστούν και επιβάλλουν συγκεκριμένες επιλογές, στόχους και προτεραιότητες ενταγμένες οργανικά στη δομή και τις κατευθύνσεις του Προϋπολογισμού. Θα έπρεπε κατά συνέπεια να έχουν προβλεφθεί ορισμένες δικλίδες ασφαλείας που έχουν σχέση με τη συνολική πορεία της Χώρας. Η απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου είναι εμφανής. Θα περιμέναμε από μια «δήθεν έτοιμη» νέα κυβέρνηση που φιλοδοξεί να γυρίσει σελίδα η Χώρα, ιδιαίτερα σ' αυτή τη φάση των απειλών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει να εμφανιστεί με μια ριζοσπαστική διάθεση. Να επιφέρει δομική αλλαγή στην ίδια τη λογική και τη σύνταξη του Προϋπολογισμού.

Αντί γι' αυτό, επαναλαμβάνονται οι συμβατικοί στόχοι για την ανάπτυξη, με υπεραισιόδοξες προβλέψεις για τα μακροοικονομικά μεγέθη, με μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας και απροσδιοριστίας. Η μόνη έγνοια είναι πως θα επιτευχθούν τα υπερπλεονάσματα ενσωματώνοντας τις «αναπτυξιακές και κοινωνικές παρεμβάσεις» και τις «παρεμβάσεις βελτίωσης της δημοσιονομικής επέμβασης». Με αυθαίρετες εκτιμήσεις για τον περιορισμό των δαπανών και για τα έσοδα από την διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Διατηρεί κατά τα λοιπά την ίδια δομή των λογαριασμών εσόδων και εξόδων ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

Η Κυβέρνηση επιχείρησε να καλύψει αυτή τη δομική ανεπάρκεια με ασκήσεις τύπου «επισκόπηση δαπανών και προϋπολογισμός επενδύσεων» στην Εισηγητική Έκθεση ως πιλοτικές εφαρμογές πολιτικών εκτέλεσης έργου. Πρόκειται για αποσπασματική και ατελέσφορη πρακτική, ξένη με τη δομή και λειτουργία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, μεταφέροντας αβασάνιστα δοκιμασμένες πρακτικές από άλλες χώρες. Και προηγούμενες κυβερνήσεις το επιχείρησαν. Έτσι δεν θεραπεύονται οι χρόνιες παθήσεις της οικονομίας, η χαμηλή παραγωγικότητα της διοίκησης, η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας. Είναι παθογένειες στέρεα εγκατεστημένες στο σώμα διοίκησης που μόνο με πραγματικές διαρθρωτικές αλλαγές – ανατροπές μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Η Εισηγητική Έκθεση αναδεικνύει διαγραμματικά τη δυστοκία της προηγούμενης Κυβέρνησης να εκτιμήσει σωστά τους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας, υπερεκτιμώντας συστηματικά τα μεγέθη από το 2017 έως και το 2019. Το 2017 η διαφορά πρόβλεψης – εκτέλεσης ήταν -1,2% , το 2018 -0,6%, το 2019 -0,7%. Αλλά και ο Προϋπολογισμός του 2020 υπερεκτιμά με τον ίδιο ακριβώς τρόπο τις αναπτυξιακές προοπτικές. Για το 2019 η πρόβλεψη ήταν 2,7 και η εκτέλεση θα προσεγγίσει το 2%. Ενώ για το 2020 η πρόβλεψη είναι 2,8% όταν

η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπολογίζει στην έκθεσή της ότι η ανάπτυξη το 2019 θα κλείσει στο 1,8% και το 2020 στο 2,3%.

Η έγκριση της Επιτροπής στηρίχτηκε στη θέση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου το οποίο έκρινε ότι το σενάριο είναι «φιλόδοξο αλλά υπό προϋποθέσεις εφικτό». Ποιες είναι αυτές οι προϋποθέσεις; Πρώτο, να μην υπάρξει αρνητική απόκλιση στα αποτελέσματα λόγω των πρόσθετων παρεμβάσεων που θα εφαρμοστούν με στόχο τη βελτίωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος. Δεύτερο, να υλοποιηθούν οι αισιόδοξες προβλέψεις. Τρίτο, να επιβεβαιωθεί η εκτίμηση του Υπ. Οικονομικών ότι η περαιτέρω αύξηση του ΑΕΠ κατά 959 εκατομμύρια ευρώ (λόγω των αναπτυξιακών και κοινωνικών παρεμβάσεων) θα αποδώσει πρόσθετα φορολογικά έσοδα περί τα 330 εκατομμύρια ευρώ και πρόσθετα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές της τάξης των 140 εκατομμυρίων ευρώ. Τέταρτο να αποδειχθούν διαχειρίσιμες για τον προϋπολογισμό πιθανές έκτακτες επιβαρύνσεις από δικαστικές αποφάσεις.

Το ερώτημα είναι πως θα διευρυνθεί η φορολογική βάση όταν τα μέτρα προώθησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Αν θα επιτευχθεί η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,8% όταν αυτή χαρακτηρίζεται «πολύ αισιόδοξη». Ενώ και το σενάριο για αύξηση των επενδύσεων θεωρείται «αρκετά αισιόδοξο». Κάτω από το ίδιο πρίσμα και η πρόβλεψη για υποχώρηση του δημόσιου χρέους από 173,3% το 2019 σε 167,8% το 2020 είναι πολύ πιθανό να διαψευστεί όπως διαψεύστηκε και η εξ ίσου ευφάνταστη πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό του '19 ότι το δημόσιο χρέος θα μειωθεί από 180,4% το 2019 σε 167,8% το 2019. Γενικά οι προβλέψεις είναι τόσο οριακές γιατί βασίζονται στο καλύτερο δυνατό σενάριο των διεθνών εξελίξεων. Κατά συνέπεια οι στόχοι εκπέμπουν ένα τεχνητό κλίμα αισιοδοξίας και καθιστούν τον Κρατικό Προϋπολογισμό μη ρεαλιστικό.

Σε μια πραγματικά αναπτυσσόμενη οικονομία το πρωτογενές πλεόνασμα δημιουργείται αποκλειστικά από τους ρυθμούς ανάπτυξης. Η αποδοχή από τη σημερινή Κυβέρνηση της άνευ όρων υποταγής στη δέσμευση του 3,5% όταν ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται κάτω από το 2,5% είναι φανερό ότι συντηρεί τη στασιμότητα και εξακολουθεί να απομυζά πόρους από την πραγματική οικονομία.

Οι αριθμοί είναι αδιάψευστοι. Στα χρόνια της οξύτατης κρίσης μετά το καταστροφικό εξάμηνο του 2015 τα πλεονάσματα αποδείχτηκαν δυσβάσταχτα. Το 2016 με στόχο 0,5% έφτασαν στο 3,71%, το 2017 με στόχο 1,75% έφτασαν στο 4,14%, το 2018 με στόχο 3,5% έφτασαν στο 4,16%. Για το 2019 υπολογίζεται ότι θα κυμανθούν στο 3,73% ενώ το 2020 το πρωτογενές πλεόνασμα προβλέπεται στο 3,58%. Μια απλή πρόσθεση αποδεικνύει ότι από το 2015 έως το 2018 σωρευτικά μια αναιμική οικονομία υπέστη αφαίμαξη περίπου 22δισ ευρώ, ενώ βάσει των μεγεθών του Προϋπολογισμού τα πλεονάσματα θα αφαιρέσουν μέχρι και το 2020 άλλα 14,1δισ ευρώ.

Όταν οι προϋποθέσεις της ανάπτυξης, τόσο σε ό,τι αφορά τους εσωτερικούς όρους της όσο και σε ό,τι αφορά το διεθνές περιβάλλον δεν επιτρέπουν ρυθμούς αναπτυξιακού σοκ, είναι φανερό ότι ο στόχος της άμεσης μείωσης της οροφής του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι ο κρισιμότερος παράγοντας για την όποια αναπτυξιακή προσπάθεια. Η μείωση στο 2% όταν η ανάπτυξη το υπερβαίνει έστω και κατ' ελάχιστο δημιουργεί δημοσιονομικό χώρο για να

ασκηθεί μια αναπτυξιακή και κοινωνική πολιτική. Και μόνο η επίτευξη αυτού του στόχου αποκαθιστά μέρος της εθνικής κυριαρχίας.

Από κει και πέρα η ελληνική οικονομία παραμένει σε μια ιδιότυπη και αρνητική κατάσταση όπου οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου παραμένουν τόσο χαμηλά ώστε σε συνδυασμό με τις αποσβέσεις να οδηγούν σε αρνητικές καθαρές επενδύσεις.

Όσο και αν επικαλείται η Κυβέρνηση τις ιδιωτικές επενδύσεις είτε αυτές αφορούν ξένα κεφάλαια είτε κινητοποίηση παραγωγικών δυνάμεων στο εσωτερικό της Χώρας, η στασιμότητα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ουσιαστικά καθιστά αναποτελεσματική την θετική αυτή επιδίωξη. Ο Προϋπολογισμός διατηρεί την πρόβλεψή του για δαπάνες σε δημόσιες επενδύσεις σταθερά στα 6,75 δις ευρώ όπως και ο αντίστοιχος του 2019, έναντι εκτιμώμενης δαπάνης για το 2019 6,15 δις ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι η καλύτερη επίδοση σε δημόσιες επενδύσεις βάσει των στοιχείων της Εισηγητικής Έκθεσης ήταν τα 6,65 δις ευρώ το 2013. Στην ουσία τίποτε δεν αλλάζει στο επίπεδο των δημοσίων δαπανών, ενώ το εθνικό σκέλος περιορίζεται προς όφελος του συγχρηματοδοτούμενου. Αν συνυπολογίσουμε το χαμηλό ρυθμό εκτέλεσης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων συνεχίζεται η επενδυτική στασιμότητα του δημόσιου τομέα.

Ένας εν δυνάμει αναπτυξιακός πόρος που θα αποτελούσε ένα άμεσο και δυναμικό υποστήριγμα της ανάπτυξης θα μπορούσε να είναι η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Και δεν αναφερόμαστε στην μονότονα καταγγελλόμενη από εμάς απαράδεκτη εκχώρηση του εθνικού πλούτου για ένα αιώνα στη ξένη διαχείριση και στην ανάγκη αλλαγής του ρόλου και των στόχων του Ταμείου για την οποία καταθέσαμε συγκεκριμένη πρόταση. Αναφερόμαστε στα έσοδα από πωλήσεις και παραχωρήσεις στα τελευταία χρόνια, οι οποίες δεν διακρίνονται ούτε καν από εισπρακτική, πόσο μάλλον αναπτυξιακή στόχευση βάσει εθνικού σχεδίου. Γεγονός που κατέδειξε πρόσφατα η σκανδαλώδης παράταση της Σύμβασης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών. Στην ίδια λογική κινούνται και τα βήματα της σημερινής Κυβέρνησης, η οποία εμφανίστηκε τόσο «έτοιμη» που η μοναδική αλλαγή την οποία έκρινε αναγκαία είναι να αυξήσει τα ανώτατα όρια των αμοιβών των επιτελικών στελεχών των ΔΕΚΟ που οι μετοχές τους μεταβιβάστηκαν στο Υπερταμείο.

Επίσης, η Εισηγητική Έκθεση ευαγγελίζεται την αντιστροφή της χρόνιας πλέον κρίσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Χώρας. Μια κρίση που εμφάνισε για τα πρώτα πέντε χρόνια πιστωτική συρρίκνωση και για τα επόμενα τρία στασιμότητα. Προαναγγέλλει γι' αυτό τη σταδιακή αύξηση των καταθέσεων και του σχεδίου «Ηρακλής» που κληρονόμησε από την προηγούμενη Κυβέρνηση. Είναι βέβαιο ότι μόνο οριακή βελτίωση μπορεί να υπάρξει όταν το σύστημα απαιτεί ευρύτατες παρεμβάσεις και αλλαγές για να αποκατασταθεί τόσο η σχέση δανείων – καταθέσεων όσο και ο αναπτυξιακός χαρακτήρας του. Εμείς προτείναμε λύσεις ριζικές για τα κόκκινα δάνεια, δίνουμε μάχη για την προστασία των καταθέσεων και της πρώτης κατοικίας. Με την συνεχιζόμενη έλλειψη ρευστότητας απουσιάζει ένας χρηματοπιστωτικός φορέας αυστηρά προσηλωμένος στην ανάπτυξη, μια Τράπεζα Επενδύσεων που θα μπορούσε να δημιουργηθεί είτε μέσα από το υπάρχον σύστημα είτε παράλληλα με αυτό.

Όλα τα παραπάνω καταδεικνύουν ότι ο Κρατικός Προϋπολογισμός του '20 κάθε άλλο παρά την αναγκαία σήμερα αναπτυξιακή διάσταση και δυναμική υπηρετεί. Κινείται στην ίδια

κατεύθυνση, αναπαράγοντας προβλήματα και εμφανίζοντας τα ίδια κενά. Και εδώ απουσιάζουν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές.

Η κυβέρνηση, όπως είναι εύλογο, τους πρώτους μήνες της θητείας της επιχειρεί να δείξει συνέπεια με τις προεκλογικές της εξαγγελίες. Συνέχισε την πολιτική γλοίσχρων παροχών του ΣΥΡΙΖΑ και οξύνει την αντιπαράθεση μαζί του σε μια σκυταλοδρομία με έπαθλο τον φιλολαϊκό χαρακτήρα της πολιτικής της. Και επειδή ο Προϋπολογισμός δεν προσφέρεται ως προνομιακό πεδίο, επέλεξε το φορολογικό νομοσχέδιο, το οποίο εμφανίζει ως «ολοκληρωμένη φορολογική μεταρρύθμιση».

Πρόκειται για μια δέσμη φορολογικών ελαφρύνσεων που απέχει παρασάγγας από την ανάγκη να απελευθερωθεί η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας από τα βάρη που σώρευσε η διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και από τους προεκλογικούς όρκους της ΝΔ για τη μεσαία τάξη.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Προϋπολογισμού, τα μεσαία και χαμηλά εισοδήματα θα στηρίξουν για ένα ακόμη δύσκολο χρόνο την επίτευξη του πλεονάσματος των 7 δις ευρώ. Πιο συγκεκριμένα:

Ο Προϋπολογισμός προβλέπει 773 εκατομμύρια ευρώ περισσότερους φόρους για το 2020 έναντι των εκτιμήσεων του 2019, ενώ οι επιχειρήσεις θα ελαφρυνθούν στη φορολογία εισοδήματος κατά 446 εκατομμύρια ευρώ. Οι Έλληνες καταναλωτές θα επιβαρυνθούν με πρόσθετα 638 εκατομμύρια ευρώ ΦΠΑ και 88 εκατομμύρια ευρώ ειδικό φόρο κατανάλωσης. Οι Έλληνες φορολογούμενοι θα πληρώσουν πρόσθετα 323 εκατομμύρια ευρώ σε φόρο εισοδήματος και 84 εκατομμύρια ευρώ σε φόρο ακίνητης περιουσίας.

Οι πρόσθετοι αυτοί φόροι θα προέλθουν σύμφωνα με την Κυβέρνηση από τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης με την αύξηση του ποσοστού υποχρεωτικών ηλεκτρονικών συναλλαγών, μέτρο με υψηλό βαθμό αβεβαιότητας στην υλοποίησή του.

Εν τω μεταξύ στον πιο σημαντικό δείκτη που υποδηλώνει την κοινωνική ανισότητα, τη σχέση έμμεσων προς άμεσους φόρους, δεν λαμβάνεται καμία μέριμνα. Αντίθετα υπάρχει διαρκής επιδείνωση. Το 2014 αυτή η αναλογία ήταν 1,15, το 2019 εκτιμάται ότι έγινε 1,42 και για το 2020 θα φτάσει το 1,46. Πρόκειται για ραγδαία αύξηση των έμμεσων φόρων που πλήττει οριζόντια κυρίως μικρά και μεσαία εισοδήματα.

Είναι φανερό ότι η φορολογική λαίλαπα συνεχίζεται αμείωτη παρά τις ελαφρύνσεις και τη «γαλαντόμα» πολιτική του μερίσματος των 416 εκατομμυρίων ευρώ από το υπερπλεόνασμα έναντι των 971 εκατομμυρίων ευρώ του ΣΥΡΙΖΑ, την περιβόητη 13η σύνταξη.

Παράλληλα περικόπτονται αντί να αναβαθμιστούν οι δαπάνες που αφορούν το κοινωνικό κράτος, τις επιχορηγήσεις στα ασφαλιστικά ταμεία, τα νοσοκομεία, την ευρύτερη κοινωνική πολιτική. Το αποτέλεσμα είναι ένας κοινωνικός προϋπολογισμός αναντίστοιχος κυριολεκτικά των αναγκών και αντικρουόμενος με τις μεγαλοστομίες των Κυβερνήσεων.

Το 2020 βρίσκει τη Χώρα με μια άλλη Κυβέρνηση που παρά τις διακηρύξεις της βαδίζει στα χνάρια της ίδια αδιέξοδης πολιτικής.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός που αποτελεί τον οδικό χάρτη είναι ένας ακόμη μη ρεαλιστικός, χωρίς σχέδιο και όραμα αλλαγής, ξένος με την ανάγκη μιας νέας αναπτυξιακής δυναμικής και με επιλογές που μεγαλώνουν τις κοινωνικές ανισότητες και αδικίες.

Η Χώρα αυτή την εποχή των απειλών και των προκλήσεων για να βρει αναπτυξιακό βηματισμό έχει ανάγκη από όραμα, σχέδιο και βαθιές αλλαγές και ανατροπές.

Απαιτεί μια διακυβέρνηση που έχει επίγνωση ότι για να αναβαθμιστεί η Ελλάδα στον ευρωπαϊκό και τον παγκόσμιο χάρτη οφείλει να γίνει μια από τις πιο εξωστρεφείς, ανταγωνιστικές και δυναμικές οικονομίες της γνώσης. Ικανή να συνδυάζει την αυτοφυή και αειφόρο ανάπτυξη με την παραγωγή νέου πλούτου και τη δικαιότερη κατανομή του, όπως και την δίκαιη και αναλογική κατανομή των βαρών. Να στοχεύει σταθερά και με συγκεκριμένες πολιτικές στην πλήρη απασχόληση.

Για να επιτευχθεί ένας τόσο μεγαλόπνοος στόχος χρειάζεται μια ριζικά διαφορετική αντίληψη και στρατηγική για την ανάπτυξη. Χρειάζεται οι Περιφέρειες της Χώρας να αποκτήσουν ονοματεπώνυμο που να στέκεται στον ανταγωνισμό εγχώριο και διεθνή. Κι αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει τη μέγιστη δυνατή κινητοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων. Και άρα ένα κράτος διαφορετικό που γίνεται πλοηγός και όχι αντίπαλος της ανάπτυξης. Μια πραγματική επανάσταση και επανασχεδιασμός της θεσμικής συγκρότησης της πολιτείας που ξεκινά από τη βάση. Και κυρίως με γενναία αποκέντρωση της διακυβέρνησης που αποδιαιρθώνει τη σύμφυση εξουσιών και συμφερόντων που έχει εγκατασταθεί στο κέντρο. Γι' αυτό το πρόβλημα της ανάπτυξης είναι πρόβλημα Δημοκρατίας. Χωρίς την ανασύνταξη της Πολιτείας οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης είναι φενάκη.

Μια τέτοια αλλαγή προϋποθέτει και έναν άλλο Προϋπολογισμό. Ένα Προϋπολογισμό που δεν εστιάζει στους ατέρμονες κωδικούς με βάση τους οποίους νομιμοποιείται η επιβολή του κέντρου στην περιφέρεια, της εκτελεστικής εξουσίας στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς, του κράτους στον ανυπεράσπιστο πολίτη. Προϋποθέτει άλλη κατανομή πόρων, γενναία αποκέντρωση της διακυβέρνησης, περιφερειακή επανεπένδυση και εξισορρόπηση του παραγόμενου πλούτου. Αν οι αναπτυξιακές επιλογές και οι αντίστοιχες εξουσίες με ολοκληρωμένη οικονομική – διοικητική μορφή δεν αποδοθούν στους θεσμούς που θα σηκώσουν το βάρος της ανάπτυξης και της κινητοποίησης του παραγωγικού και δημιουργικού δυναμικού, «χτίζουμε στην άμμο».

Αλλά όλα τα παραπάνω είναι υπόθεση μιας πραγματικά προοδευτικής διακυβέρνησης που δεν υποτάσσεται σε συντηρητικές λογικές ούτε σε λαϊκίστικους τυχοδιωκτισμούς.

Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης

Βουλευτής Α΄ Αθηνών

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΧΑΪΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2020
του Γενικού Εισηγητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας
Νικόλαου Καραθανασόπουλου
Βουλευτή Αχαΐας

(* Η εισήγηση του Γενικού Εισηγητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την 25.11.2019)

«ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Καραθανασόπουλος, Γενικός Εισηγητής του Κ.Κ.Ε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (Γενικός Εισηγητής του Κ.Κ.Ε.): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός, που κατέθεσε η Κυβέρνηση της Ν.Δ. για το 2020, αποτυπώνει με ανάγλυφο τρόπο, με ιδιαίτερη σαφήνεια, τη συνέχιση της πολιτικής, που ακολουθήθηκε από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, με τη σημερινή Κυβέρνηση της Ν.Δ.. Και εδώ πέρα προκαλεί εντύπωση η άρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να ψηφίσει ένα δικό του Προϋπολογισμό, όπως είναι αυτός του 2020, από τη στιγμή που αποτυπώνει στο σύνολό του το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Σταθερότητας, το οποίο είχε ψηφίσει η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να εξειδικεύει αυτά τα μεγέθη του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος.

Έτσι, λοιπόν, αποτελεί συνέχεια ο Κρατικός Προϋπολογισμός, από τη στιγμή που είναι ενταγμένος. Υλοποιεί μέχρι τελευταίου σημείου στίξεως τις μεταμνημονιακές δεσμεύσεις της προηγούμενης Κυβέρνησης, της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. Αποδέχεται τη λογική της ενισχυμένης εποπτείας και τα πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% και για το 2020. Πρωτογενή πλεονάσματα, τα οποία φτάνουν μέχρι το 2060 και προέρχονται από την υπέρμετρη φορολόγηση των λαϊκών στρωμάτων και έχουν ως αποτέλεσμα τη συνολικότερη επιδείνωση της θέσης των ίδιων των λαϊκών στρωμάτων. Βεβαίως, ο Κρατικός Προϋπολογισμός καταγράφει και προσπαθεί να υλοποιήσει, να χρηματοδοτήσει τις προτεραιότητες της αστικής τάξης που, μπορεί να άλλαξε η Κυβέρνηση, όμως, οι προτεραιότητες της αστικής τάξης παραμένουν οι ίδιες. Δεν είναι άλλες, παρά η θωράκιση αυτής της αναιμικής καπιταλιστικής ανάπτυξης και η γεωστρατηγική αναβάθμιση της Χώρας μας σε ένα οξυμένο περιβάλλον. Ένα περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από ένταση των ανταγωνισμών, αλλά και της αστάθειας συνολικότερα.

Ας δούμε όμως, λίγο πιο αναλυτικά τα ζητήματα που αφορούν τον Προϋπολογισμό και τι θέλει αυτός να υλοποιήσει. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το 2020, μπορούμε με μεγάλη ασφάλεια να πούμε ότι είναι αντιλαϊκός, ότι είναι ταξικός και ότι αποτελεί εργαλείο αναδιανομής από τους λιγότερους φτωχούς στους περισσότερους πλούσιους. Στηρίζει δηλαδή, την οικονομική ολιγαρχία και επί της ουσίας είναι ένα εργαλείο υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής. Για παράδειγμα, οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις οι οποίες προβλέπονται για το 2020, της τάξης του 1.181.000.000 ευρώ, είναι χαρακτηριστικό που είναι ως αποτέλεσμα του υπερπλεονάσματος. Δηλαδή, των φόρων των οποίων πλήρωσαν κατά κύριο λόγο τα λαϊκά στρώματα. Από αυτή, λοιπόν, την φορολογική επιβάρυνση των λαϊκών στρωμάτων ο Κρατικός Προϋπολογισμός, δίνει 616 εκατ. ευρώ στα νομικά πρόσωπα. Λέμε

δίνει, γιατί ακριβώς μειώνει τη φορολογική επιβάρυνση των νομικών προσώπων κατά 616 εκατ. ευρώ, των επιχειρηματικών ομίλων. Δηλαδή, τόσο μέσω της μείωσης του φορολογικού συντελεστή από το 28% στο 24% όσο και της μείωσης της φορολογίας των διανεμόμενων κερδών από το 10% στο 5%. Αυτά τα οποία είχε εξαγγείλει ο ΣΥΡΙΖΑ, σήμερα η Κυβέρνηση, με ακόμη μεγαλύτερη προθυμία, τα υλοποιεί όσον αφορά την μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων των επιχειρηματικών ομίλων.

Δεύτερον, επιδεινώνει ακόμη περισσότερο τη θέση των ασφαλιστικών ταμείων, μειώνοντας κατά 123 εκατ. ευρώ, τα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων στο όνομα της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών για τους απασχολούμενους πλήρους απασχόλησης. Δηλαδή, 740 εκατ. ευρώ, πηγαίνουν για δράσεις που είναι αντίθετες από τα λαϊκά συμφέροντα.

Από την άλλη μεριά, βεβαίως, υπάρχουν και μια σειρά παρεμβάσεις βελτίωσης του δημοσιονομικού αποτελέσματος. Εγώ, θα σταθώ σε μία από αυτές τις παρεμβάσεις, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα την απάντησή σας. Θυμάμαι όταν συζητάγαμε το προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού, που τότε ήταν στα ζητήματα το 30% χτισίματος του αφορολόγητου, πρέπει να προέρχεται από ηλεκτρονικές συναλλαγές, εσείς ως αρμόδιος, αλλά και ο ίδιος ο Υπουργός, είχε τονίσει ότι με βάση τα στοιχεία, τα οποία υπάρχουν ήδη, τα λαϊκά στρώματα καλύπτουν πάνω από το 30% των εσόδων τους. Μάλιστα δώσατε και συγκεκριμένα στοιχεία, είναι πολύ μεγαλύτερο το ποσοστό, το οποίο προέρχεται από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Έτσι δεν είχατε πει κύριε Υπουργέ; Έτσι είναι όπως λέτε, αλλά εδώ υπάρχει μία αντίφαση. Στο Προϋπολογισμό, στην σελίδα 75 και στον πίνακα 3.8, τι λέτε; Λέτε, λοιπόν, ότι θα προκύψει η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και η διεύρυνση φορολογικής βάσης με μέτρα πρόσθετων ηλεκτρονικών συναλλαγών, δηλαδή το 30%, θα προκύψει επιπλέον έσοδο 557 εκατ. ευρώ. Κανονικά θα έπρεπε να ήταν ουδέτερο το μέτρο, εφόσον ήδη δαπανούν για ηλεκτρονικές συναλλαγές μεγαλύτερο ποσοστό από το 30%, άρα θα ήταν ένα ουδέτερο μέτρο. Αυτό είναι μία αντίφαση, δεν είναι κατανοητό. Το θέτω ως ερώτηση, γιατί είναι μία εύλογη ερώτηση κατά την γνώμη μας αυτό. Αν ήταν ένα ουδέτερο μέτρο που δεν θα υπήρχε καμία απολύτως επιβάρυνση, δεν θα είχε και επιπτώσεις στα φορολογικά έσοδα. Εδώ μιλάτε για περίπου μισό δισεκατομμύριο ευρώ περισσότερα φορολογικά έσοδα από τη χρήση αυτών των συναλλαγών.

Με όλα αυτά τα μέτρα, τα οποία παίρνετε είτε τις αναπτυξιακές, κοινωνικές παρεμβάσεις, τις βελτιώσεις του δημοσιονομικού αποτελέσματος, το αποτέλεσμα είναι καθαρό και προκύπτει από τη σελίδα 63 του Κρατικού Προϋπολογισμού, μια αύξηση των φορολογικών εσόδων συνολικά για το 2020 και η αύξηση αυτή των φορολογικών εσόδων, καταγράφεται τόσο στους έμμεσους φόρους, τόσο στο φόρο ακίνητης περιουσίας, στον ΕΝΦΙΑ, παρά τη μείωση των συντελεστών που λέτε και αυτό θα είναι αποτέλεσμα της αύξησης των αντικειμενικών αξιών και τρίτη πηγή αύξησης των εσόδων, είναι ο φόρος εισοδήματος των φυσικών προσώπων, παρά τη μείωση του εισαγωγικού συντελεστή στο 9%.

Ποιοι φόροι μειώνονται; Και δεν είναι καθόλου συμβολικό, είναι χαρακτηριστικό. Μειώνονται τα έσοδα από την φορολογία των νομικών προσώπων. Είναι η μοναδική κατηγορία μείωσης, επί της ουσίας. Αυτό σημαίνει, ότι τα φορολογικά έσοδα στο σύνολό τους γίνονται ακόμη πιο αντιλαϊκά, από τη στιγμή που οι πηγές που αυξάνουν τα έσοδα

προέρχονται κατά κύριο λόγο από τα λαϊκά εισοδήματα συνολικά, ενώ τα νομικά πρόσωπα σε συνθήκες αυξημένης κερδοφορίας, γιατί βρισκόμαστε σε συνθήκες ανάπτυξης, άρα οι συνθήκες ανάπτυξης προϋποθέτουν αυξημένη κερδοφορία των νομικών προσώπων, θα έχουν πολύ μικρότερη συμμετοχή στα φορολογικά έσοδα. Αν αυτό δεν είναι το χαρακτηριστικό κριτήριο ενός βαθύτατα αντιλαϊκού, άδικου και ταξικού προϋπολογισμού, που θα είναι και αποτέλεσμα φορολογικού συστήματος που φέρνεται, τότε τι άλλο μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε, κύριε Υπουργέ, ως φορολογικό σύστημα; Ένα εξόχως άδικο φορολογικό σύστημα και μάλιστα, αυτές τις σημειώσεις που λέτε ότι κάνετε για τα λαϊκά εισοδήματα - εμείς το λέμε καθαρά - την προσπάθεια να συγκαλύψετε αυτόν τον άδικο και αντιλαϊκό χαρακτήρα και να νομιμοποιήσετε τον αντιλαϊκό χαρακτήρα του φορολογικού συστήματος σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα.

Προσέξτε, καμιά φορά μένουμε στους ξερούς αριθμούς και χάνουμε την ουσία του ζητήματος. Έχουμε από τη μια μεριά αύξηση των φορολογικών εσόδων, που θα πληρώσουν τα λαϊκά στρώματα, αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Εδώ έχουμε μια εισφοροεπιδρομή στα λαϊκά εισοδήματα και αυτή η εισφοροεπιδρομή έχει να κάνει με τους άμεσους φόρους, με τους έμμεσους φόρους, με τη φορολογία στην ακίνητη περιουσία, αλλά έχει να κάνει και με τις εισφορές, που ήδη ο ίδιος ο λαός τις πληρώνει. Για παράδειγμα, εισφορές στους δήμους μέσα από τα ανταποδοτικά τέλη και την φορολογία. Τι λέτε, ότι θα γίνει φορολογία και τα ανταποδοτικά τέλη για τους δήμους; Θα αυξηθούν και θα φτάσουν στα 2,7 δισ. ευρώ. Ποιοι πληρώνουμε αυτό το φόρο, αυτά τα ανταποδοτικά τέλη; Ο λαός, που διπλοφορολογείται και τριπλοφορολογείται. Αν βάλουμε και μέσα στον υπολογισμό, συνολικά την επιβάρυνση των λαϊκών εισοδημάτων, μέσα από τη μεγαλύτερη συμμετοχή του στα φάρμακα, μέσα από τη μεγαλύτερη συμμετοχή του στην Υγεία, μέσα από τη μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση στην Παιδεία, καταλαβαίνετε πάρα πολύ καλά ότι σχεδόν το σύνολο του λαϊκού εισοδήματος, καταλήγει στο τέλος να δίνεται στο κράτος ή να υποκαθιστά κρατικές δαπάνες, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν γίνει για να στηρίζουν, για να υπάρχουν οι κοινωνικές παροχές στην Υγεία και στην Παιδεία. Αυτό λοιπόν, είναι το αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής, αλλά και της προηγούμενης Κυβέρνησης, ότι το λαϊκό εισόδημα εξανεμίζεται, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην μπορούν να καλύψουν βασικές ανάγκες, αλλά ευρύτερα λαϊκά στρώματα να βρίσκονται είτε κάτω από το όριο της φτώχειας είτε στα πρόθυρα του ορίου της φτώχειας, αλλά και σε μια σειρά άλλους τομείς και για την ανεργιακή φτώχεια.

Έτσι λοιπόν, η καπιταλιστική ανάκαμψη που επαίρεται και η Γενική Εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, ότι είχαμε δέκα τρίμηνα συνεχών ανοδικών ρυθμών, ποιο ήταν το αντίκτυπο και το αποτέλεσμα στα λαϊκά εισοδήματα, στα λαϊκά στρώματα; Η επιδείνωση της θέσης τους, αυτό ήταν το αντίκτυπο και αυτό θα συνεχίσει να υπάρχει και το επόμενο χρονικό διάστημα, εμείς λέμε και τις επόμενες δεκαετίες. Γι' αυτό η Κυβέρνηση της Ν.Δ. στη σημερινή συνταγματική αναθεώρηση ήρθε να συνταγματοποιήσει το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, δηλαδή την παραδοχή από μεριάς του ίδιου του αστικού κράτους μέσω του Συντάγματός του, ότι οι επόμενες δεκαετίες, για να μπορέσουν να επιβιώσουν τα λαϊκά νοικοκυριά πρέπει να προσφεύγουν στην κρατική ελεημοσύνη, για να καλύψουν ελάχιστες ανάγκες, που αυτή η κρατική ελεημοσύνη δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια αναδιανομή της φτώχειας από τους λιγότερους φτωχούς στους περισσότερους φτωχούς.

Άρα, λοιπόν, όλα τα κόλπα τα οποία λέτε εδώ πέρα, για υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, για επενδύσεις, για δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη, είναι λόγια του αέρα, γιατί δεν θα έχουν κανένα, ακριβώς, αποτέλεσμα στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα.

Μάλιστα, αυτή η φοροεπιδρομή που γίνεται στα λαϊκά εισοδήματα γίνεται την ίδια εποχή που υπάρχουν προκλητικά φορολογικά προνόμια στο μεγάλο κεφάλαιο, στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Όταν λέτε ότι θα πατάξετε τη φοροδιαφυγή μιλάτε για τα μικρά εισοδήματα που μπορεί να φοροδιαφεύγουν. Τα μεγάλα εισοδήματα, τα εισοδήματα μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, βρίσκονται μόνιμα σε καθεστώς φοροασυλίας και από τη δική σας Κυβέρνηση και από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Υπάρχουν ειδικά φορολογικά καθεστώτα για επιχειρηματικούς ομίλους;

Βεβαίως.

Υπάρχει η φοροασυλία για το εφοπλιστικό κεφάλαιο;

Ναι. Αρνηθήκατε όλα τα κόμματα και το Κίνημα Αλλαγής, να καταργηθούν οι συνταγματικά κατοχυρωμένες απαλλαγές του εφοπλιστικού κεφαλαίου.

Να, λοιπόν.

Υπάρχουν φοροαπάτες που κάνουν οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι, μέσα από τις υπερτιμολογήσεις, τις υποτιμολογήσεις και τις ενδοομιλικές συναλλαγές που έχουν;

Επίσης, υπάρχουν οι φοροαποφυγές που κάνουν μέσω των τριγωνικών συναλλαγών, στο πλαίσιο της ελευθερίας κίνησης εμπορευμάτων και της αξιοποίησης διαφόρων φορολογικών παραδείσων και των offshore;

Ειδικά στους φορολογικούς παραδείσους και στις offshore, υπάρχει ένας τεράστιος πλούτος που με νομότυπο τρόπο φοροαποφεύγει.

Άρα, λοιπόν, έχουμε από τη μια μεριά αυτές τις συνθήκες συνολικότερα στη φορολογία και από την άλλη μεριά ο λαός να στενάζει κάτω από φόρους, με αποτέλεσμα να αυξάνονται όλο και περισσότερο τα ΑΦΜ, δηλαδή αυτοί που χρωστάνε στην εφορία μικροποσά.

Τα χρωστάνε, δε, όχι γιατί δε θέλουν να πληρώσουν ή γιατί είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές, αλλά γιατί δε μπορούν να πληρώσουν. Το μέτρο που λέτε πως είναι για διευκόλυνση είναι οι 120 δόσεις, εφόσον εξοφλούν τα τρέχοντα. Για μια δεκαετία, δηλαδή, τουλάχιστον, θα είναι δεσμευμένοι να δουλεύουν για το κράτος ή για τις τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Άρα, αυτός ένας μόνιμος δεσμός πάνω από τα λαϊκά στρώματα.

Βεβαίως, εφόσον αυτή είναι η κατάσταση στο σκέλος των εσόδων και δεν αμφισβητείται από τους αριθμούς και την πραγματικότητα, ας δούμε μήπως είναι διαφορετικά τα πράγματα στο σκέλος των δαπανών.

Εσείς, μέσα στον Κρατικό Προϋπολογισμό λέτε ότι, επί της ουσίας, είναι παγωμένες οι δαπάνες για τις παροχές προς τους εργαζόμενους, το 2020 σε σχέση με το 2019.

Πρώτον, οι μικρομετατροπές δεν αλλάζουν το χαρακτήρα.

Δεύτερον, υπάρχει μείωση των συντάξεων συνολικά. Μικρότερο κονδύλι θα διατεθεί για τις συντάξεις από τα ασφαλιστικά ταμεία το 2020 από το 2019.

Τρίτον, υπάρχει μείωση των δαπανών για την Υγεία, τη στιγμή που τα νοσοκομεία καταρρέουν και που όχι μόνο δεν συντηρείται αυτή η κατάσταση, με τη μείωση των δαπανών για την Υγεία. Κοιτάξτε, είδα το σημείωμα που διανείμετε, κύριε Υπουργέ, πριν βιαστείτε να μου απαντήσετε. Λέτε ότι «είναι μειωμένη η χρηματοδότηση στο Υπουργείο Υγείας αλλά θα διαθέσουμε επιπλέον κονδύλια 400 εκατομμύρια ευρώ του αποθεματικού που δημιουργείται».

Εδώ είναι 200 εκατομμύρια ευρώ μειωμένη η χρηματοδότηση στην Υγεία, ενώ το σύνολο του αποθεματικού είναι 300 εκατομμύρια ευρώ.

Θα δώσετε, δηλαδή, το σύνολο του αποθεματικού στην Υγεία, για να παραμείνει σταθερό το κονδύλι;

Δε γίνεστε πιστευτοί, κύριε Υπουργέ, τη στιγμή, μάλιστα, που ήθελε πολύ μεγάλη αύξηση της χρηματοδότησης για να καλυφθούν οι τεράστιες ελλείψεις σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και σε μια σειρά από απαραίτητα αναλώσιμα, για να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα υπό κατάρρευση νοσοκομεία.

Βεβαίως, δεν είναι αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής, είναι αποτέλεσμα και των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Κι όμως, εσείς, συνεχίζετε στο ίδιο έδαφος.

Στο ίδιο ακριβώς επίπεδο παραμένουν εγκλωβισμένες οι δαπάνες για την Παιδεία, που ο αριθμός των αναπληρωτών δασκάλων και καθηγητών έφτασε τις 37.000, όπως άκουσα, με τεράστια κενά να παραμένουν και να τελειώνει ο χρόνος, μιας και έχουμε φθάσει στο ένα τρίτο της χρονιάς.

Όλο αυτό λοιπόν, έχει μια λογική. Ποια είναι αυτή η λογική; Η συρρίκνωση του κράτους, του αστικού κράτους και ο επιτελικός του χαρακτήρας που οδηγεί; Οδηγεί ακριβώς στην κατάργηση μιας σειράς εργατικών δικαιωμάτων, εκεί που υπήρχε σταθερή απασχόληση για τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία, στα σχολεία, τι θα έχουμε; Θα έχουμε διάφορους συμβασιούχους, διάφορους έκτακτους οι οποίοι θα ανακυκλώνονται στο όνομα του περιορισμού των δαπανών, αλλά και της συρρίκνωσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Ο δημόσιος τομέας, ο στενός δημόσιος τομέας, γίνεται αυτός ο οποίος αξιοποιεί ο ιδιωτικός τομέας για να επιβάλει ακόμη μεγαλύτερες, ακόμα πιο δύσκολες συνθήκες στην αγορά εργασίας. Από αυτήν την άποψη λοιπόν, ο Προϋπολογισμός για το 2020, είναι άδικος, είναι αντιλαϊκός, είναι ταξικός, είναι ένας σκληρός και βάρβαρος προϋπολογισμός. Και από αυτή την άποψη, που δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά από τη στιγμή που η Κυβέρνηση, είναι στοχο-προσηλωμένη στη λογική της δημιουργίας ενός ακόμη πιο ευνοϊκού εδάφους για την προσέλκυση επενδύσεων και την δημιουργία ενός πιο ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Τι σημαίνει αυτό; Είναι άλλωστε τα ίδια τα έργα τα δικά σας. Μέχρι τώρα, σημαίνει περαιτέρω τσάκισμα των εργατικών δικαιωμάτων, όπως και να το δούμε, κ. Υπουργέ, καταργείτε επί της ουσίας τις κλαδικές συμβάσεις. Στο νομοσχέδιο της Δ.Ε.Η., οι νέοι υπάλληλοί της θα προσλαμβάνονται με συμβάσεις αορίστου χρόνου, δηλαδή θα μπορούν να απολυθούν, ό,τι ισχύει και σήμερα, αλλά δεν θα εντάσσονται στην κλαδική σύμβαση των εργαζομένων.

Άρα, λοιπόν, τι κάνετε επί της ουσίας; Καταργείτε την κλαδική σύμβαση των εργαζομένων στην ενεργεία, πιο φτηνούς εργαζόμενους. Έχετε δημιουργήσει ένα ακόμη πιο ασφυκτικό περιβάλλον ελέγχου, των σωματείων και των συνδικάτων, άρα, δηλαδή, περαιτέρω τσάκισμα των εργατικών δικαιωμάτων για να δημιουργηθεί αυτό το ευνοϊκό περιβάλλον. Δεύτερον, νέα κίνητρα και προνόμια στους επιχειρηματικούς ομίλους, αναφέρθηκα πριν στη μείωση των φορολογικών συντελεστών στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος, ο οποίος πρόσφατα ψηφίστηκε, βρίθει τέτοιων προνομίων, όπως βρίθουν προνομίων και τα μέτρα τα οποία φέρνετε για την αγορά ή πώληση για την περαιτέρω απελευθέρωση, ιδιαίτερα στα αρπακτικά της πράσινης ενεργείας. Που φτάνετε στο σημείο να οριοθετήσετε ότι μπορούν αυτά να εγκατασταθούν και σε ζώνες υψηλής παραγωγικότητας και σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Σε βάρος λοιπόν της αγροτικής παραγωγής και της όποιας ικανοποίησης των διατροφικών αναγκών του λαού. Γιατί; Για να είναι πολύ πιο προσοδοφόρες και ελκυστικές για τους επιχειρηματικούς ομίλους, να επενδύσουν σε τέτοια γη υψηλής παραγωγικότητας, γιατί είναι κοντά στα δίκτυα.

Οδηγείται σε απαλοιφή, σε κατάργηση, ακόμη και αυτών των μερικών αποσπασματικών μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος, των αρχαιολογικών χώρων, με τα ειδικά χωροταξικά για τη στρατηγικού χαρακτήρα επενδύσεις. Διαμορφώνετε συνθήκες ακόμη μεγαλύτερης σύνθεσης, των κρατικών δομών, κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών, με τους επιχειρηματικούς ομίλους μέσα από τη γενίκευση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που επί της ουσίας, το διαμορφώνετε με τέτοιο τρόπο στο αναπτυξιακό, που οι επενδύσεις θεωρούνται επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα.

Αυτό που οδηγεί; Στη μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση των λαϊκών αναγκών, στη μεγαλύτερη δηλαδή δυσκολία για τα λαϊκά νοικοκυριά για να ικανοποιήσουν ανάγκες τους. Στην επιδείνωση της θέσης στην συντριπτική πλειοψηφία του λαού και στην αύξηση συνολικότερα της έμμεσης φορολογίας για παράδειγμα, των ανταποδοτικών τελών, όπως είναι στους Δήμους.

Πέμπτο στοιχείο, επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων και της απελευθέρωσης της αγοράς, λέτε ότι τα έσοδα για το 2020, από την πώληση μετοχών των επιχειρήσεων που κρατάει στα χέρια του το Ταμείο αυτό, θα ανέλθει σε 2 δισ. ευρώ, δηλαδή, μια αύξηση 8.500% σε σχέση με το 2019. Από τα 25 εκατ. ευρώ που ήταν το 2019, τα έσοδα από πωλήσεις μετοχών θα ανέλθουν στα 2 δισ. και 63 εκατομμύρια ευρώ.

Άρα, δηλαδή, μεγαλύτερη τιμή επιτάχυνσης των ιδιωτικοποιήσεων. Αυτό που θα οδηγήσει τις ιδιωτικοποιήσεις; Εκ του αποτελέσματος, οδηγούν στην επιδείνωση της θέσεως των εργαζομένων στους ίδιους χώρους που υπάρχουν, για παράδειγμα, η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ, δεν προβλέπεται ούτε μία γραμμή για την προστασία των ήδη εργαζομένων στην ΔΕΠΑ και αύξηση των τιμολογίων.

Έτσι, λοιπόν, αυτό το σχέδιο το οποίο έχετε, είναι μια άδικη ανάπτυξη, που διευρύνει ακόμη περισσότερο τις κοινωνικές ανισότητες, είναι στο DNA του συστήματος, η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και στη Χώρα μας και σε διεθνές επίπεδο και μάλιστα, αυτή η άδικη ανάπτυξη, την οποία, εσείς λέτε, ότι θα είναι με ρυθμούς 2,8%. Οι υπόλοιποι οργανισμοί, μιλάνε για πολύ χαμηλότερους ρυθμούς, είναι σε ένα ασταθές διεθνές

περιβάλλον, ένα περιβάλλον στο οποίο οξύνονται οι αντιθέσεις, οξύνονται οι ανταγωνισμοί, οι εμπορικοί πόλεμοι παίρνουν γενικευμένο χαρακτήρα και πολύ περισσότερο, που σε αυτό το ασταθές συνολικά περιβάλλον, που όλοι οι διεθνείς οργανισμοί στις εκθέσεις τους και στις προβλέψεις για τα επόμενα χρόνια, μειώνουν ακόμη περισσότερο τους όποιους ρυθμούς, αναδεικνύοντας, ακόμη περισσότερο, αυτούς τους κινδύνους της αστάθειας. Πολύ περισσότερο, σε αυτό το ασταθές περιβάλλον, η Ελλάδα, εμπλέκεται, όλο και περισσότερο, με τους σχεδιασμούς του αμερικανικού-νατοϊκού παράγοντα στην περιοχή, εμπλοκή, που είναι απόρροια της λογικής για γεωστρατηγική αναβάθμιση της Χώρας μας. Άρα, δηλαδή, μετατρέπει την Ελλάδα, σε πεδίο βολής για τα αμερικανικά συμφέροντα και σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Χώρας μας.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, είναι φανερό, ότι το Κ.Κ.Ε., θα καταψηφίσει τον Προϋπολογισμό για το 2020. Αλλά αυτό το οποίο θέλουμε να τονίσουμε, είναι, ότι οι εργαζόμενοι, οι αυτοαπασχολούμενοι, η φτωχό-μεσαία αγροτιά της Χώρας μας, η νεολαία των λαϊκών στρωμάτων, δεν έχει τίποτα να περιμένει από τη συνέχιση αυτής της πολιτικής. Αποτελεί ένα μονόδρομο ραγδαίας επιδείνωσης της θέσης των λαϊκών στρωμάτων, γι' αυτό ακριβώς το λόγο, χρειάζεται μια συνολικότερη αντιπαράθεση και οργάνωση της λαϊκής πάλης, από καλύτερες θέσεις, στοχεύοντας το πραγματικό αντίπαλο της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, που δεν είναι η εκάστοτε κυβέρνηση κάθε φορά, αλλά τα συμφέροντα του κεφαλαίου και τα οποία με συνέπεια υπηρετεί αυτό το άδικο και εκμεταλλευτικό καπιταλιστικό σύστημα.»

Νικόλαος Καραθανασόπουλος

Βουλευτής Αχαΐας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΙΛΙΑΡΔΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Γενικού Εισηγητή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Βασίλειου Βιλιάρδου
Βουλευτή Επικρατείας

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας, ο Προϋπολογισμός που καταθέσατε δεν έχει κανένα πολιτικό όραμα και κανέναν οικονομικό σχεδιασμό, αποτελώντας μόνο ένα διαχειριστικό εργαλείο για τον έλεγχο των εισπράξεων. Συνεχίζετε να τηρείτε τις προτεραιότητες των μνημονίων, όσον αφορά τη συρρίκνωση της Χώρας και την υποταγή της στη Γερμανία, με κατεύθυνση την πλήρη αλλαγή της ιδιοκτησίας της. Τεκμηριώνετε καθαρά πως έχετε την πρόθεση να συνεχίσετε το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας - ενώ ταυτόχρονα δρομολογείτε από τις αρχές του 2020 το ξεπούλημα της ιδιωτικής, με τους δεκάδες χιλιάδες πλειστηριασμούς που θα διενεργήσουν οι αφελληνισμένες τράπεζες.

Όσον αφορά τώρα τα οικονομικά προβλήματα, δυστυχώς, όπως διαπιστώσαμε κατά τη συζήτηση του Απολογισμού του 2017, πιστεύετε απόλυτα λανθασμένα πως το πρόβλημα της Ελλάδας δεν είναι ούτε το δυσθεώρητο δημόσιο χρέος, ούτε το μοναδικό στην ιστορία κόκκινο ιδιωτικό - αλλά οι επενδύσεις και μάλιστα οι ξένες, παρά το ότι γνωρίζετε πως ποτέ δεν ξεπέρασαν το 2% του ΑΕΠ έναντι σχεδόν 25% των εγχωρίων.

Πιστεύετε δηλαδή στην προσφορά, όταν ακόμη και ένα μικρό παιδί γνωρίζει, το αργότερο μετά τη Μεγάλη Ύφεση στις ΗΠΑ το 1930 ότι, η ζήτηση είναι αυτή που μπορεί να διασώσει μία Χώρα, από τη στιγμή εκείνη και μετά που έχει βυθιστεί στην ύφεση - η οποία μπορεί να τονωθεί μόνο με μία κατάλληλη δημοσιονομική πολιτική, αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα της νομισματικής πολιτικής, λόγω της συμμετοχής μας στην Ευρωζώνη.

Ειδικότερα η ανταγωνιστική με τις γύρω χώρες φορολογία και οι δημόσιες επενδύσεις, έτσι ώστε να υπάρξουν δουλειές, να δημιουργηθεί εγχώρια ζήτηση και να ακολουθήσει ο ιδιωτικός τομέας - πόσο μάλλον όταν η ξένη ζήτηση είναι όνειρο θερινής νύχτας, αφενός μεν επειδή η ΕΕ οδηγείται ξανά σε ύφεση, αφετέρου λόγω του ότι η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας έχει χαθεί, παρά την κατακόρυφη μείωση του κόστους εργασίας ανά μονάδα παραγομένου προϊόντος, εξαιτίας του ότι οι εγχώριες επενδύσεις μειώθηκαν πολύ περισσότερο.

Αναφέρετε λοιπόν πως το δημόσιο θα εισπράξει το 2020 ένα ποσόν της τάξης 2,44 δισ. ευρώ από τις ιδιωτικοποιήσεις που θα δρομολογήσει το ΤΑΙΠΕΔ - χωρίς όμως να μας λέτε πως το ΤΑΙΠΕΔ είναι μία ξένη επιχείρηση, ένας σύνδικος πτώχευσης των δανειστών, με την εντολή να ξεπουλήσει αυτά που του έχει μεταβιβάσει η Ελλάδα, χωρίς καν να εκτιμήσει την αξία τους.

Λιμάνια, μαρίνες, ενεργειακές εταιρείες, κοιτάσματα φυσικού αερίου, νερά, ηλεκτρισμό, αυτοκινητοδρόμους, τραίνα, λαχεία, ραδιοσυχνότητες, τράπεζες, ακίνητα και ότι άλλο διαθέτει η Ελλάδα - ενώ τα έσοδα θα οδηγηθούν στο εξωτερικό, στραγγαλίζοντας ακόμη περισσότερο τη ρευστότητα της Οικονομίας μας. Δεν διστάζετε ακόμη και να δημιουργήσετε μία αγορά χρηματιστηριακών παραγώγων στον τομέα της ενέργειας, παρά το ότι θα πρέπει

να γνωρίζετε ότι, ακριβώς αυτά τα παράγωγα χρεοκόπησαν την Καλιφόρνια - την πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη, η οποία ξεπερνάει τη Μεγάλη Βρετανία.

Έτσι φυσικά θα έχει η Ελλάδα ανάπτυξη - αλλά τέτοια που δεν θα ωφελήσει καθόλου τους Έλληνες. Αντίθετα, θα τους οδηγήσει στον αφανισμό, χωρίς καμία διάθεση υπερβολής - αφού οι νέοι ιδιοκτήτες της Χώρας θα έχουν κάθε συμφέρον να απασχολούν φθηνούς ξένους μετανάστες, οι οποίοι ήδη κατακλύζουν την Ελλάδα με ευθύνη σας, με κριτήριο το ότι οι μεταναστευτικές ροές έχουν αυξηθεί κατά 200% από τότε που αναλάβατε. Ποιος ξένος αλήθεια θα επενδύσει σε μία Χώρα που η ζήτηση έχει σε τέτοιο βαθμό συρρικνωθεί, μεταξύ άλλων επειδή τα νοικοκυριά είναι υπερχρεωμένα; Πώς είναι δυνατόν λοιπόν να ισχυρίζεστε πως το υπέρογκο κόκκινο ιδιωτικό χρέος δεν είναι το πρόβλημα; Για ποιο λόγο, για παράδειγμα, να κατασκευάσει κανείς ένα νέο εργοστάσιο, όταν αυτά που ήδη υπάρχουν υπολειπουργούν κινδυνεύοντας να χρεοκοπήσουν; Δεν είναι αυτονόητο πως οι όποιοι ξένοι «επενδυτές» θα αγοράσουν τα υφιστάμενα, κυρίως τις κοινωφελείς επιχειρήσεις του δημοσίου, σε εξευτελιστικές τιμές, οπότε απλά θα αλλάξουν χέρια και δεν θα δημιουργηθεί ούτε μία επί πλέον θέση εργασίας που θα είχε ως αποτέλεσμα νέα εισοδήματα και άνοδο της ζήτησης;

Ακόμη δε και στις περιπτώσεις των «εμβληματικών» επενδύσεων σας, όπως του Ελληνικού, εάν δεν υπάρχει επί πλέον ζήτηση, δεν θα δημιουργήσει απλά προβλήματα στις υπάρχουσες συναφείς επιχειρήσεις απομυζώντας την πελατεία τους, χωρίς να αυξήσει το πραγματικό ΑΕΠ της Χώρας;

Από την άλλη πλευρά, πώς να επενδύσει το δημόσιο με το δικό του χρέος στη στρατόσφαιρα και με τους δανειστές να το απαγορεύουν; Δεν είναι επομένως παράλογο να θεωρείτε πως ούτε το δημόσιο χρέος είναι πρόβλημα, επειδή εξυπηρετείται συγκυριακά λόγω των τεχνητά χαμηλών επιτοκίων διεθνώς, συν την επιμήκυνση των 96 δισεκατομμύρια ευρώ από το ΣΥΡΙΖΑ για μετά το 2032; Εν τούτοις αυτό που πρέπει να κάνετε και να βρείτε λύση, είναι η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων, παράλληλα φυσικά με τη μείωση των φόρων. Να δρομολογήσετε δηλαδή μία ορθολογική δημοσιονομική πολιτική, βρίσκοντας τρόπους χρηματοδότησης της και όχι να μειώνετε ανεύθυνα το ΠΔΕ. Σύμφωνα δε με μία πρόσφατη μελέτη του Ινστιτούτου DIW του Βερολίνου, κάθε 1 δισεκατομμύριο ευρώ που οδηγείται στις δημόσιες επενδύσεις, αυξάνει τις ιδιωτικές κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ μετά από πέντε χρόνια - οπότε είναι ξεκάθαρη η πολιτική που πρέπει να ακολουθήσει η Χώρα.

Συνεχίζοντας, το πρώτο που θα περιμέναμε από μία κυβέρνηση που θέλει να εξυγιάνει τα οικονομικά της Ελλάδας, θα ήταν η υιοθέτηση του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα - έτσι ώστε να έχουμε κάθε φορά μία καθαρή εικόνα των πραγματικών οφειλών του και να μπορούμε να συγκρίνουμε τα έτη μεταξύ τους. Ρωτήσαμε σε ποιο βαθμό υπάρχει κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Απολογισμού του 2017, αλλά δεν πήραμε απάντηση.

Το αμέσως επόμενο θα ήταν ένας ισολογισμός του κράτους, κατά το πρότυπο της Νέας Ζηλανδίας, αναρτημένος στο διαδίκτυο, με αυτά που χρωστάει, με τα ταμειακά του διαθέσιμα και με εκείνα τα πάγια περιουσιακά του στοιχεία που θα μπορούσαν να πουληθούν ή που σχεδιάζει να πουλήσει - κυρίως με τις επιχειρήσεις που έχει στην ιδιοκτησία του, εξ ολοκλήρου ή μέρος τους. Κάθε φορά αξιολογημένες με τις τρέχουσες τιμές της αγοράς, όπως

συμβαίνει με κάθε επιχείρηση που έχει υιοθετήσει τα διεθνή λογιστικά πρότυπα - έτσι ώστε να προκύπτει η καθαρή του θέση. Αυτό που διαπιστώσαμε πάντως, ξανά κατά τη συζήτηση του Απολογισμού του 2017, είναι πως ο υφιστάμενος Ισολογισμός της Ελλάδας είναι χαοτικός - χωρίς καμία επαφή με την πραγματικότητα.

Εάν η Ελλάδα λειτουργούσε επιτέλους με σωστό τρόπο, ορθολογικά, τότε θα είμαστε πραγματικά σε θέση να συγκρίνουμε τον εκάστοτε προϋπολογισμό της μαζί με την εκάστοτε καθαρή της θέση, με τα αμέσως προηγούμενα - αξιολογώντας σωστά την Κυβέρνηση. Διαφορετικά δεν έχει κανένα νόημα, αφού συγκρίνουμε ανόμοια πράγματα. Για παράδειγμα, όσον αφορά το δημόσιο χρέος, δεν μπορούμε να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα, εάν ενδιάμεσα μειώθηκαν τα ταμειακά διαθέσιμα ή ξεπουλήθηκαν περιουσιακά στοιχεία του κράτους.

Το τρίτο που θα έπρεπε να συζητείται με τον Προϋπολογισμό, είναι η κατάσταση των μεγάλων τουλάχιστον δημοσίων επιχειρήσεων και τα μερίσματα μίας προς μία που εισπράττονται από το δημόσιο - με τα ανάλογα επιχειρηματικά τους σχέδια (business plan) για το επόμενο έτος, έτσι ώστε να αποδίδουν μεγαλύτερα κέρδη. Άλλωστε τα έσοδα του κράτους δεν πρέπει να προέρχονται μόνο από τους φόρους αλλά, επί πλέον, από την κερδοφορία των εταιριών του - μέσω της οποίας μπορούν και πρέπει να μειώνονται οι φόροι.

Εκτός αυτού, οι επενδύσεις που τυχόν διενεργούνται σε αυτές τις επιχειρήσεις, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την άνοδο κερδοφορίας τους, αυξάνουν το ΑΕΠ και μειώνουν την ανεργία - ενώ δίνουν ώθηση στον ιδιωτικό τομέα.

Το τέταρτο είναι η ανάλυση του ιδιωτικού τομέα - αφού αυτό που έχει σημασία είναι το συνολικό χρέος και η συνολική καθαρή θέση της Χώρας. Εν προκειμένω, θα πρέπει να αναφέρεται επακριβώς η αξία των περιουσιακών του στοιχείων, οι καταθέσεις του και τα χρέη του - η καθαρή του θέση δηλαδή, αφού από αυτόν εξαρτάται η δυνατότητα του δημοσίου να εισπράττει φόρους.

Στο παράδειγμα της Ελλάδας, δεν έχει νόημα να υπερηφανευόμαστε για τη μείωση του δημοσίου χρέους, όταν εκτοξεύεται στα ύψη το κόκκινο ιδιωτικό, μειώνονται οι καταθέσεις και απαξιώνεται η ιδιωτική περιουσία. Οφείλουμε δε να τονίσουμε εδώ πως τα λελογισμένα ελλείμματα του κράτους είναι προς όφελος του ιδιωτικού του τομέα - ενώ με τα πλεονάσματα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

Εν προκειμένω, μεταφέρεται ουσιαστικά η ιδιωτική περιουσία στο δημόσιο και από εκεί στους δανειστές - ενώ ξεπουλώντας τις δημόσιες επιχειρήσεις και δημεύοντας την ιδιωτική περιουσία, ενεργούμε όπως αυτός που πουλάει τα έπιπλα του σπιτιού του για να επιβιώσει βραχυπρόθεσμα, με αποτέλεσμα στο τέλος να χάσει ότι έχει και δεν έχει, χωρίς να έχει πετύχει απολύτως τίποτα.

Στην ανάλυση του ιδιωτικού τομέα τώρα πρέπει απαραίτητα να συμπεριλαμβάνεται η ανταγωνιστικότητά του, έτσι όπως αυτή προκύπτει από το εμπορικό ισοζύγιο και από το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών - στην οποία δεν δίνεται σχεδόν καμία σημασία κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού. Επίσης η καθαρή εξωτερική θέση της Ελλάδας (αυτά που έχουν οι Έλληνες στο εξωτερικό μείον αυτά που έχουν οι ξένοι στην Ελλάδα), η οποία όπως γράφετε στον Προϋπολογισμό είναι πλέον αρνητική - όταν στο παρελθόν ήταν θετική.

Τέλος στη συζήτηση του Προϋπολογισμού πρέπει να εξετάζεται κυρίως το οικονομικό μοντέλο της Χώρας, το οποίο απαιτεί συχνά ανανέωση και κεντρικό σχεδιασμό - σημειώνοντας πως η Ελλάδα στηρίζεται λανθασμένα σε μεγάλο βαθμό στον τουρισμό, ο οποίος είναι κυκλικός (άρα υποφέρει σε περιόδους ύφεσης) και εντάσεως κεφαλαίου, ενώ καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών του (σχεδόν το 85%) με εισαγωγές, με αποτέλεσμα να επιδεινώνει τα ισοζύγια μας όταν είναι ανοδικός, εξανεμίζοντας τα όποια οφέλη μας.

Εν προκειμένω πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στον πρωτογενή μας τομέα με τη μεταποίηση του, κάτι που προϋποθέτει απαραίτητα κεντρικό σχεδιασμό, καθώς επίσης στη βιομηχανία, κυρίως στην ενεργειακή - μεταξύ άλλων επειδή προσφέρει περισσότερες, ασφαλέστερες και πιο αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας, στηρίζοντας έτσι τη ζήτηση, τις επενδύσεις και το ΑΕΠ. Επίσης στην υψηλή τεχνολογία και στη ναυτιλία, τουλάχιστον όσον αφορά τη διαχείριση πλοίων - η οποία μπορεί να αυξήσει κατά πολλά δισεκατομμύρια ευρώ το ΑΕΠ μας.

Όσον αφορά τώρα το δανεισμό της Χώρας, οι θριαμβολογίες περί μείωσης των επιτοκίων των δεκαετών ομολόγων και των εντόκων γραμματίων είναι περιττές - αφού δεν οφείλονται στην οικονομία μας, αλλά στις διεθνείς συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από τη μη συμβατική πολιτική των κεντρικών τραπεζών, με αποτέλεσμα ομόλογα της τάξης των 17 τρις δολαρίων να διαπραγματεύονται με αρνητικά επιτόκια.

Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο για τις υπερχρεωμένες και με διογκωμένους ισολογισμούς τράπεζες της ΕΕ, για τα ασφαλιστικά και για τα συνταξιοδοτικά ταμεία που επενδύουν συνήθως σε κρατικά ομόλογα χαμηλού ρίσκου. Τα αρνητικά επιτόκια αποτελούν δε προειδοποίηση μίας επερχόμενης παγκόσμιας ύφεσης, για την οποία δεν λαμβάνονται μέτρα στον Προϋπολογισμό - ενώ την ίδια στιγμή το ΔΝΤ προειδοποιεί για μία ωρολογιακή βόμβα στα εταιρικά χρέη του πλανήτη, τα οποία έχουν αυξηθεί στα 51 τρις δολαρίων από 34 τρις δολαρίων το 2009, με το ποσοστό υψηλού ρίσκου μεταξύ αυτών να πλησιάζει το 25%.

Η βόμβα αυτή, σε συνδυασμό με την παγκόσμια υπερχρέωση κρατών και νοικοκυριών, με τη μη ισορροπημένη αναδιανομή των εισοδημάτων που έχει φτάσει στα επίπεδα του 1929 και με την ανάλωση των νομισματικών όπλων των κεντρικών τραπεζών, θα μπορούσε να μετατρέψει την ύφεση σε κραχ - οπότε θα έπρεπε να λαμβάνεται υπ' όψιν στον Προϋπολογισμό.

Υπ' όψιν θα έπρεπε να λαμβάνεται επίσης η πολιτική του μισθολογικού dumping και της φτωχοποίησης του γείτονα που εφαρμόζει η Γερμανία από το 2000, με αποτέλεσμα να παράγει τεράστια πλεονάσματα στα ισοζύγια της, εις βάρος τόσο των αντίστοιχων ελλειμμάτων των εταίρων της (τα πλεονάσματα του ενός είναι ελλείμματα του άλλου), όσο και της ανταγωνιστικότητας τους - με κίνδυνο διάλυσης της Ευρωζώνης, μέσω της εξόδου κάποιας Χώρας που δεν θα έχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα, όπως της Ιταλίας.

Εν προκειμένω, η Ελλάδα οφείλει να βρει τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος - καθώς επίσης να εκπονήσει ένα Σχέδιο Β για την περίπτωση διάλυσης της Νομισματικής Ένωσης.

Στην Εισηγητική Έκθεση τώρα του Προϋπολογισμού τα εξής:

(1) Σε αντίθεση με τα περί 4% ρυθμού ανάπτυξης και επαναδιαπραγμάτευσης των πλεονασμάτων που είχατε υποσχεθεί προεκλογικά, αναφέρατε στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού, πως ο ρυθμός ανάπτυξης θα είναι 2,9% το 2019 και 3,8% το 2020 σε τρέχουσες αξίες - με το ΑΕΠ να διαμορφώνεται στα 190 δισ. ευρώ το 2019 και στα 197 δισ. ευρώ το 2020, με βάση τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις του που μας είχατε παρουσιάσει και όχι με αυτές του βασικού σεναρίου του 2,9% και 3,3%.

Την ίδια στιγμή το ΔΝΤ, στην πρόσφατη έκθεσή του, προβλέπει 2% για το 2019 και 2,2% για το 2020 - ενώ εσείς στην σελίδα 35 της Εισηγητικής Έκθεσης αναφέρετε εκτιμήσεις 2% και 2,8%. Δηλώνετε δε με τις προβλέψεις σας ότι θα σεβαστείτε τα πλεονάσματα του 3,5% μειώνοντας απλά τα επί πλέον. Τα ποσοστά αυτά υπολείπονται του Επικαιροποιημένου Μεσοπρόθεσμου που προέβλεπε 3,7% για το 2019 και 3,9% για το 2020.

Αυτό που θεωρούμε όμως ενδιαφέρον, είναι το τι συνέβη μεταξύ της σύνταξης του προσχεδίου και του σημερινού Προϋπολογισμού - όπου αναφερόταν στο βασικό σενάριο πλεόνασμα 3,4% (σελ 23-24) και 3,5% (σελ 45-46). Τελικά φαίνεται πως υποχρεωθήκατε να υιοθετήσετε το σενάριο με τις κοινωνικές παροχές, αλλά με αυξημένα έσοδα από φόρους, ύψους 52,1 δισ. ευρώ από 51,6 δισ. ευρώ στο προσχέδιο - όπως θα αναλύσουμε στη δεύτερη επιτροπή.

Εύλογα λοιπόν αναρωτιόμαστε, ρητορικά φυσικά, μήπως η Τρόικα είναι ακόμα εδώ και απαιτεί ισοδύναμα, παρά τη δήθεν έξοδο από τα μνημόνια. Περιμένουμε δε με ενδιαφέρον να δούμε από πού θα προέλθει αυτή η αύξηση των εσόδων στο νέο φορολογικό νομοσχέδιο - με το οποίο δηλώσατε πως θα δοθούν, αντίθετα, ελαφρύνσεις!

(2) Όσον αφορά τώρα τον πρώτο συντελεστή του ΑΕΠ, την ιδιωτική κατανάλωση που συμβάλλει με πάνω από 70% στο ΑΕΠ, γράφετε πως αυξήθηκε το 2018 μόλις κατά 1,1% - έναντι 0,9% το 2017. Οι προβλέψεις σας στον Προϋπολογισμό είναι η άνοδος της κατά 1,8% λόγω (α) της αύξησης της απασχόλησης κατά 1,8% σε ετήσια βάση και (β) του διπλασιασμού του ρυθμού αύξησης του μέσου μισθού στο 1,2% έναντι του 2019.

Πώς είναι δυνατόν όμως να προβλέπετε μείωση της ανεργίας, όταν παραμένει στα υψηλά επίπεδα των 970.000 περίπου και μάλιστα αυξήθηκε κατά τον ΟΑΕΔ τον Ιούλιο;. Δεν θα επηρεαστεί από τη χρεοκοπία της Thomas Cook, από το BREXIT και από την προβλεπόμενη ευρωπαϊκή ύφεση, με την ενδεχόμενη μείωση του τουρισμού και των εξαγωγών;

Περαιτέρω αναφέρετε πως ο ρυθμός της πραγματικής ιδιωτικής κατανάλωσης αναμένεται να επιβραδυνθεί το τρέχον έτος σε 0,6% - ενώ θα ήταν ακόμη χαμηλότερος, εάν δεν τον αναμένατε στο 1,3% το δεύτερο εξάμηνο, από -0,1% στο πρώτο, εξαιτίας της πολιτικής σταθερότητας και της μείωσης των φορολογικών βαρών. Το βλέπουμε πολύ δύσκολο, ευχόμαστε όμως να έχετε δίκιο.

Τέλος, αναφέρετε πως ενώ ο όγκος της συνολικής καταναλωτικής δαπάνης κατέγραψε οριακή μόνο αύξηση 0,2% έναντι του 2017, λόγω της συρρίκνωσης της πραγματικής δημόσιας κατανάλωσης κατά 2,5%, το 2019 θα στηριχθεί από την άνοδο της δημόσιας κατανάλωσης κατά 1,6% - επειδή η σημαντική μείωση της το 2018 διαμόρφωσε χαμηλή βάση για το τρέχον έτος. Παράδοξη αιτιολογία!

(3) Όσον αφορά τώρα το δεύτερο συντελεστή του ΑΕΠ, τις ιδιωτικές επενδύσεις, όπως αναφέρεται στον Προϋπολογισμό «κινήθηκαν σημαντικά χαμηλότερα, στο 0,7% το πρώτο εξάμηνο του 2019, όταν είχε προβλεφθεί 11,9%, αλλά αναμένεται να κινηθούν σημαντικά ανοδικότερα στο 2ο εξάμηνο, με τον ετήσιο ρυθμό τους να διαμορφώνεται μαγικά στο 8,8%». Στην ουσία έχουν καταρρεύσει κάτω του 12% το 2018 σε σχέση με το 25% περίπου του 2007 ή με το μέσον όρο της Ευρώπης του 20% - ενώ οι καθαρές επενδύσεις, μετά δηλαδή την αφαίρεση των αποσβέσεων παγίου κεφαλαίου είναι της τάξης του 5%.

Παράλληλα έχουν μειωθεί και οι δημόσιες επενδύσεις, ενώ διαπιστώνεται πως παραμένουν μειωμένες στο Πρόγραμμα Δημοσίων Έργων του Προϋπολογισμού στα 6,75 δις ευρώ από 7,35 δις ευρώ που προβλεπόταν στο Μεσοπρόθεσμο - ενώ μειώνεται το εθνικό τους μέρος στα 750 εκατομμύρια ευρώ από 800 εκατομμύρια ευρώ το 2019.

Είναι όμως αλήθεια αρκετά τα 750 εκατομμύρια ευρώ για να καλύψουν τις ανάγκες της Χώρας, όταν ο κ. Χατζηδάκης δήλωσε πως θα συμπεριλάβουν και την ηλεκτρική διασύνδεση Αττικής-Κρήτης κόστους 900 εκατομμύρια ευρώ με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2022, οπότε θα απορροφά σχεδόν το μισό του εθνικού μέρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων; Θα προτιμούσαμε αντίθετα να χρησιμοποιούνταν για αμυντικές δαπάνες, δεδομένου ότι η Χώρα μας αντιμετωπίζει πολλές απειλές, είναι μόνη της και εξετάζει την προμήθεια εξοπλισμών - κάτι για το οποίο θα προκρίναμε την εγχώρια παραγωγή, στο βαθμό που είναι δυνατό, έτσι ώστε να υπάρχει και αναπτυξιακό όφελος.

Από την άλλη πλευρά σημειώνεται κάποια κόπωση στην εκτέλεση των ΣΔΙΤ, για τα οποία ασκείται γενικότερη κριτική στην ΕΕ - επειδή αφορούν ακριβά έργα, όπως οι αυτοκινητόδρομοι που δεν απέδωσαν (για τα κράτη, όχι για τους εργολάβους) και τώρα επιχορηγούνται ή τον αγωγό ΤΑΡ που έχει μικρό αποτύπωμα στην αγορά εργασίας. Εσείς όμως αναφέρετε πως τα ΕΣΠΑ και τα Προγράμματα Δημοσίων Επενδύσεων θα επικεντρωθούν στα μεγάλα έργα υποδομών και στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας - κυρίως στη μεταποίηση και στον τουρισμό.

Αντίθετα, εμείς υποστηρίζουμε τις ολοκληρωμένες αλυσίδες παραγωγής, με τη συμμετοχή του τουρισμού, της μεταποίησης και του πρωτογενούς τομέα - σημειώνοντας πως ήδη ο τουρισμός έχει σχεδόν μονοπωλήσει τις επενδύσεις, με αποτέλεσμα να εξαρτόμαστε υπερβολικά από ένα αδιέξοδο επιχειρηματικό μοντέλο.

Φαίνεται λοιπόν πως αναμένετε να προκύψει η άνοδος από τις ιδιωτικές επενδύσεις - οι οποίες στο παρελθόν αφορούσαν κυρίως την κατοικία. Όμως, αφενός μεν είναι κορεσμένη, αφετέρου ήταν το βασικό πρόβλημα που μας βύθισε στην κρίση τη δεκαετία 2000-2009, οπότε είναι λάθος.

Νομίζετε αλήθεια πως οι επενδύσεις στις κατοικίες και η ενεργειακή αναβάθμισή τους είναι αρκετές για να αναπτυχθεί η Οικονομία; Ότι το επιχειρηματικό ή το καταναλωτικό κλίμα είναι πρόσφορο για επενδύσεις, εν μέσω της πολιτικής λιτότητας που μας επιβάλλει η Γερμανία και εσείς την αποδέχεστε με σκυφτό το κεφάλι;

Εμείς, αντίθετα, πιστεύουμε πως είναι πιο ορθολογικό να επικεντρωθεί η ιδιωτική επένδυση στην παραγωγή. Όμως, βλέπουμε απουσία μέτρων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις - εάν όχι μια διάθεση επιβάρυνσης του καθεστώτος λειτουργίας τους. Εκτός αυτού, το κόστος δανεισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις έχει αυξηθεί σε σχέση με πέρυσι - ενώ είναι

δεδομένο το ότι, πολλοί δεν έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Πώς λοιπόν θα επαληθευθούν οι προβλέψεις σας;

Εμείς υποστηρίζουμε την παραγωγική οικονομία. Προτείνουμε μέτρα για την αύξηση της παραγωγής του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης - με την παράλληλη άνοδο της προστιθέμενης αξίας στον τουρισμό και με τη σύνδεση του με την παραγωγή, έτσι ώστε να μην καλύπτεται το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών του από τις εισαγωγές. Εσείς, αντίθετα, επικεντρώνεστε σε ορισμένα προβεβλημένα έργα κάποιων ισχυρών επενδυτών στον τομέα του τουρισμού. Είναι λάθος.

Κλείνοντας το θέμα των επενδύσεων, κατά την άποψη μας θεωρείτε σανίδα σωτηρίας και αυτοσκοπό τις ξένες επενδύσεις. Γιατί όμως αλήθεια υπολείπεται ως προς αυτές η Ελλάδα, σε σχέση με την υπόλοιπη ΕΕ; Εκτός αυτού, οι περισσότερες ξένες επενδύσεις που έχουν διενεργηθεί στην Ελλάδα αφορούν εξαγωγές δημοσίων επιχειρήσεων, με δανεικά από τις αφελληνισμένες τράπεζες μας.

(4) Όσον αφορά τώρα τον τέταρτο συντελεστή του ΑΕΠ, αυτόν που θα μπορούσε να αλλάξει εντελώς την εικόνα του εάν γινόταν πλεονασματικός, το εμπορικό ισοζύγιο, παραμένουν τα ελλείμματα του - λόγω της ανόδου των εισαγωγών και της κάμψης των εξαγωγών, ως αποτέλεσμα της μείωσης ξανά της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας παρά την τεράστια πτώση των μισθών, αφού κατάρρευσαν οι επενδύσεις.

Είναι απότοκο του παράλογου οικονομικού μοντέλου της μεταπολίτευσης που πρέπει να αλλάξει και δεν το δρομολογείτε. Πολύ μικρή βιομηχανική παραγωγή, μόνο στο 8% τους ΑΕΠ σε σχέση με το 15% κατά μέσον όρο στην ΕΕ, μεγάλες εισαγωγές ακόμα και σε γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα και απώλεια του μεγαλύτερου μέρους των εσόδων του τουρισμού. Οι εξαγωγές δε είναι χαμηλής προστιθέμενης αξίας - αφού αφορούν κυρίως πρώτες ύλες.

Δεύτερο μέρος

Θα συνεχίσουμε τώρα με την ανάλυση των κυρίων μεγεθών του Προϋπολογισμού, καταθέτοντας τον πίνακα για τη Γενική Κυβέρνηση, σε αντιπαράβολή με το Μεσοπρόθεσμο.

	Πραγμ/σεις 2018	Τελικός Προϋπολογισμός Εκτίμηση 2019	Πρόβλεψη 2020	Προσχέδιο Πρόβλεψη 2020	Μεσοπρόθεσμο Πρόβλεψη 2019 Πρόβλεψη 2020	
Ποσά σε εκατ. ευρώ						
I. Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (α+β+γ+δ+ε+στ-ζ)	52,640	54,262	54,710	53,964	53,414	54,320
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	51,296	51,392	52,165	51,625	48,319	49,601
Αμειστοί Φόροι (Εισοδήματος, ΠΟΕ(δασμών), Λοιποί) 5+2+7	19,222	19,423	19,376	19,749	17,724	18,715
Εμμεστοί Φόροι (αγαθών και υπηρεσιών, παραγωγής, κεφαλαίου) 1+3+4+6	32,074	31,969	32,789	31,875	30,595	30,886
β. Κοινωνικές εισφορές	65	55	55	54	51	51
γ. Μεταβιβάσεις	3,017	4,840	4,592	4,603	3,892	3,603
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	9	26	332	39	339	365
ζ. Επιστροφές εσόδων	(5,325)	(5,032)	(4,926)	(4,773)	(4,185)	(4,320)
Άλλα έσοδα συνολικά (δ+ε)	3,579	2,981	2,493	2,416	4,998	5,020
Πληροφοριακά στοιχεία:						
Εσοδα από Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	2,809	3,724	4,100	4,100	μδθ	μδθ
II. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (α+β+γ+δ+ε+στ+ζ+η+θ+ι) 1, 2	59,005	56,391	57,163	57,009	57,538	58,370
α. Παροχές σε εργαζομένους	13,128	13,001	13,390	13,399	13,094	13,540
β. Κοινωνικές παροχές	1,945	261	134	138	2,456	2,416
γ. Μεταβιβάσεις	28,732	27,958	27,844	27,566	24,104	24,169
στ. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	7,050	6,500	6,000	6,000	6,950	7,050
ι. Τιμαλφή !!!??	0	0	0	0	0	0
Άλλα έσοδα συνολικά (δ, ε, ζ, η, θ)	8,150	8,671	9,795	9,906	10,934	11,195
Εκ των οποίων	0	0	0	0	0	0
Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων (δηλ. εξοπλιστικά προγράμματα;)	320	258	421	420	336	347
Αποθεματικό	0	0	0	0	1,000	1,000
Εξοδα από Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	6,237	6,150	6,750	6,750	7,300	7,300
Διαφορά από Μεσοπρόθεσμο	0	(1,150)	(550)	(550)	0	0
III. Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (I-II)	(6,365)	(2,129)	(2,453)	(3,045)	(4,124)	(4,050)
% ΑΕΠ	3.4%	1.1%	1.2%	-1.6%	-2.2%	-2.1%
IV. Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (III+II.στ-Ι.ε1)	680	4,366	3,547	2,955	μδθ	μδθ
% ΑΕΠ	0.4%	2.3%	1.8%	1.5%	μδθ	μδθ

(1) Εν πρώτοις, τα έσοδα από φόρους έχουν υπερβεί τους στόχους του Μεσοπρόθεσμου, αλλά και του Προϋπολογισμού του 2019 - παρά το ότι υπήρξε μείωση των φορολογικών συντελεστών! Μεσολάβησε επί πλέον η μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση. Αλήθεια, πόσο ακριβώς κόστισε;

Το επόμενο ερώτημα έχει σχέση με το από πού θα προέλθει η συγκεκριμένη αύξηση των εσόδων. Διαπιστώσαμε βέβαια πως προγραμματίζετε αυξήσεις στους έμμεσους φόρους, παρά το ότι αναμένονταν μειώσεις από το φορολογικό νομοσχέδιο. Όπως φαίνεται δε, οι αυξήσεις θα προέλθουν από την άνοδο των εσόδων από τον ΦΠΑ κατά 500 περίπου εκ ευρώ. Είναι δυνατόν;

Από την άλλη πλευρά, αντιλαμβάνεστε και εσείς στην Εισηγητική Έκθεση ότι, η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών έχει εξαντληθεί, κρίνοντας από το υψηλό ποσό των ληξιπρόθεσμων οφειλών στα 18,1 δισ. ευρώ - εκτός του ότι το γεγονός αυτό είναι αντιπαραγωγικό, όσον αφορά την ανάπτυξη της οικονομίας.

Αυξημένες είναι επίσης οι μεταβιβάσεις εσόδων που αφορούν το συγχρηματοδοτούμενο μέρος του ΕΣΠΑ ύψους 3,724 δισ. ευρώ (κατά τον συγκεντρωτικό

ισοζύγιο στον πίνακα 3.2 σελίδα 63) ή τις συνολικές επιχορηγήσεις ΕΕ που εμφανίζονται ως 3,349 δισ. ευρώ (Πίνακα 3.9 σελ 79 και Πίνακας 3.15 σελ 88 με τις χρηματοροές Ελλάδας-ΕΕ) όπου περιλαμβάνονται και οι μεταναστευτικές δαπάνες 78 εκατ ευρώ. Επίσης αυξημένα είναι και τα έσοδα των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που όμως διακρατούνται στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs) - καθώς επίσης από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs) της ΕΚΤ, ύψους 936 εκατομμύρια ευρώ. (Πίνακας 3.3 σελ 65)

Τα έσοδα αυτά όμως κατατίθενται στον ειδικό λογαριασμό εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους (Segregated Account) και δεν προσμετρούνται στο αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά την ενισχυμένη εποπτεία - οπότε ουσιαστικά απαιτείται ένα επιπλέον πλεόνασμα από το 3,5% της τάξης του 0,5% του ΑΕΠ. Είναι σωστό ή κάπου κάνουμε λάθος σκέψεις;

Η ερώτηση μας εν προκειμένω είναι η εξής: Σε ποιο ποσόν έχει φτάσει το αποθεματικό αυτό; Μπορεί να χρησιμοποιηθεί, έτσι ώστε να ελαφρύνει την εξυπηρέτηση του χρέους, όσον αφορά το πλεόνασμα ή τις αποπληρωμές; Δεν είναι δυνατόν οι επιστροφές των ποσών αυτών να θεωρούνται ως «δόσεις» και ως βοήθεια προς την οικονομία μας, για την οποία η Χώρα μας πρέπει να εφαρμόζει κάποια προαπαιτούμενα.

Εκτός αυτών βλέπουμε ότι τα έξοδα για τόκους έχουν μειωθεί, κάτι που οφείλεται στις διεθνείς εξελίξεις και στην πτώση των αποδόσεων των ομολόγων παγκοσμίως - οπότε δεν αποτελεί φυσικά αποτέλεσμα κυβερνητικών πράξεων.

(2) Όσον αφορά τώρα τις πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων, βλέπουμε μια πρόβλεψη για 26 εκατομμύρια ευρώ το 2019 από προϋπολογισθέντα 335 εκατομμύρια ευρώ - ποσόν που υπολείπεται του μεσοπρόθεσμου. Για το 2020 προβλέπονται 332 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με 365 εκατομμύρια ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο. Αναφέρεται ότι αυτό αφορά την πρώτη δόση για το Ελληνικό που θα έπρεπε να καταβληθεί φέτος, αλλά μετατέθηκε για το 2020.

Για ποιο λόγο αλήθεια συνέβη, παρά τις διαβεβαιώσεις του κ. Γεωργιάδη, σύμφωνα με τις οποίες η επένδυση έχει ξεμπλοκάρει; Η μετατόπιση αυτή σημαίνει πως υπάρχει υποαπόδοση για το 2020; *(η δόση του Ελληνικού θα έπρεπε να είναι προσθετική στα ήδη 365 εκατομμύρια ευρώ που είχε το Μεσοπρόθεσμο για το 2020).*

Εκτός αυτού γιατί δεν προϋπολογίζονται έσοδα από τη μανία εκποίησης που έχει καταβάλλει τους υπουργούς σας και περιλαμβάνει τις πωλήσεις ποσοστού 30% του «Ελ. Βενιζέλος», τα ΕΛΠΕ, τη ΔΕΠΑ Εμπορίας, τον ΔΕΔΔΗΕ και ποιος ξέρει τι άλλο;

Θα αναφερθούμε στις ιδιωτικοποιήσεις και την αξία του χαρτοφυλακίου του δημοσίου με λεπτομέρειες στην Ολομέλεια. Ελπίζουμε απλά ότι δεν θα παραχωρηθούν δωρεάν όπως σχεδόν η Ολυμπιακή ή τα ακίνητα του Δημοσίου που υπάχθηκαν στο Υπερταμείο.

(3) Σε σχέση με τις αγορές παγίων, συμπεριλαμβάνονται τα εξοπλιστικά προγράμματα, τα οποία μειώθηκαν σε 258 εκατομμύρια ευρώ το 2019 έναντι 336 εκατομμυρίων ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο, αλλά αυξάνονται σε 421 εκατομμύρια ευρώ το 2020 (έναντι 347 εκατομμύρια ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο). Μήπως αποτελεί θέμα ετεροχρονισμού; Είναι αρκετά αλήθεια για την κάλυψη των αναγκών μας, με δεδομένη την τουρκική επιθετικότητα και τις συζητήσεις για σημαντικά εξοπλιστικά προγράμματα, όπως τα παρακάτω;

(α) Αναβάθμιση των F-16

(β) Αγορά πανάκριβων φρεγατών, για τις οποίες αναφέρεται κόστος έως και 600 εκατομμύρια ευρώ.

(γ) Προγράμματα αναβάθμισης των φορτηγών του Ελληνικού Στρατού και άλλων τεθωρακισμένων οχημάτων - για τα οποία θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί η ΕΛΒΟ που απαξιώνεται και θα μείνει κουφάρι, όταν την ίδια στιγμή εξετάζετε εισαγωγή από το εξωτερικό.

(δ) Προμήθεια Drones, ταχύπλοων περιπολικών κ.α.

(4) Όσον αφορά τώρα τις λοιπές δαπάνες, παρατηρούμε τα εξής:

(α) Αύξηση των παροχών σε εργαζόμενους κατά 390 εκ. ευρώ στα 13,39 δισ. ευρώ - αν και υπολείπεται των προβλέψεων του Μεσοπρόθεσμου, σύμφωνα με τις οποίες θα ανερχόταν στα 13,54 δισ. ευρώ το 2020. Η συγκεκριμένη αύξηση θα οφείλεται σε νέες προσλήψεις ή σε αυξήσεις μισθών;

Κατά τα άλλα, ακόμα περιμένουμε να μάθουμε πόσες θα είναι οι δαπάνες για το «επιτελικό κράτος». Έχουμε καταθέσει ερώτηση, αλλά δεν έχετε απαντήσει. Φαίνεται πως ούτε εσείς τις γνωρίζετε, επειδή αυτές οι δαπάνες υπολογίζαμε ότι θα υπερβούν τα 17 εκατομμύρια ευρώ ετήσια - ενώ ίσως είναι ακόμη υψηλότερες. Ωραίο «επιτελικό κράτος» είναι αυτό, εάν δεν μπορεί να υπολογίσει τις δαπάνες του. Φανταζόμαστε τι ποιότητας σχεδιασμό θα είναι σε θέση να κάνει για την οικονομία!

(β) Αύξηση των μεταβιβάσεων δαπανών το 2020. Μειώνεται λίγο σε σχέση με το 2019 στα 27,8 εκατομμύρια ευρώ, αλλά υπερβαίνει το μεσοπρόθεσμο των 24,2 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό πρέπει να οφείλεται στην καταβολή της 13ης σύνταξης, όπως και στη μη μείωση των συντάξεων που έχει εξαγγελθεί με το Μεσοπρόθεσμο. Όμως βλέπουμε ότι αυτή η μη μείωση έχει καλυφθεί από την αύξηση της φορολογίας! Άρα η Τρόικα είναι εδώ με τα ισοδύναμά της παρά τις θριαμβολογίες περί εξόδου από τα μνημόνια! Απλά τώρα οι συζητήσεις γίνονται με διακριτικότητα.

(γ) Οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές, αν και μικρό σχετικά κονδύλι, μειώνονται από 261 εκατομμύρια ευρώ σε 134 εκατομμύρια ευρώ. Από πού προέρχεται αυτή η μείωση; Στο κονδύλι αυτό πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και το επίδομα θέρμανσης. Προβλέπεται να διακοπεί το 2020 ή να έχουμε θερμότερους χειμώνες κατά τα λεγόμενα για Κλιματική Αλλαγή του κ. Μητσοτάκη;

(δ) Στο Μεσοπρόθεσμο συμπεριλαμβάνονταν και ένα αποθεματικό ύψους 1 δισ. ευρώ, το οποίο δεν το βλέπουμε πλέον. Αναφέρεται ότι πρόκειται να αναμορφωθεί. Σχετίζεται με την ρύθμιση που συμπεριλήφθηκε στο πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών με την Π.Ν.Π για την χρεωκοπία της Thomas Cook; (Άρθρο 4). Αυτό είναι; Έχουμε ζητήσει να μας διευκρινίσετε τόσο το ποσό, όσο και το από πού θα προέλθει. Μη έχοντας πάντως άλλη πληροφόρηση, μπορούμε να θεωρήσουμε την «εξαφάνισή» του ως ένδειξη της αύξησης των δαπανών ή ίσως των περιθωρίων της δημοσιονομικής αυστηρότητας;

Θα συνεχίσουμε τώρα με την ανάλυση των κυρίων μεγεθών του Προϋπολογισμού, καταθέτοντας τον πίνακα για την Κεντρική Κυβέρνηση (ΚΔ + Νοσοκομεία + ΝΠ), σε αντιπαραβολή με το Μεσοπρόθεσμο.

	Πραγμ/σεις	Τελικός Προϋπολογισμός	Προσχέδιο	Μεσοπρόθεσμο
Ποσά σε εκατ. ευρώ	2018	Εκτίμηση 2019	Πρόβλεψη 2020	Πρόβλεψη 2020
V. Ισοζύγιο νομικών προσώπων κατά ESA	4,100	2,521	2,785	2,782
Έσοδα	10,431	9,084	9,661	9,430
Τρέχουσες και λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (και	4,874	3,594	4,025	3,871
Τόκοι πιστωτικοί	851	767	755	740
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	(8)	0	(1)	(1)
Άλλα έσοδα σύνολο (άλλα έσοδα + φόροι)	4,714	4,723	4,882	4,820
Έξοδα	6,331	6,563	6,876	6,648
Παροχές σε εργαζόμενους	1,205	1,264	1,309	1,260
Τόκοι χρεωστικοί	472	447	442	441
Αντικριζόμενα έξοδα	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	1,882	2,230	2,240	2,111
Επενδυτικές δαπάνες	859	1,119	1,396	1,349
Λοιπές μεταβιβάσεις	743	303	289	288
Επιδότησεις	1,169	1,200	1,200	1,200
VI. Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ κατά ESA	135	39	(25)	54
Έσοδα	2,394	2,468	2,437	2,433
Τρέχουσες και λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	1,479	1,379	1,339	1,344
Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	752	888	888	888
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	(53)	0	0	0
Λοιπά έσοδα	217	201	210	201
Έξοδα	2,259	2,429	2,461	2,379
Παροχές σε εργαζόμενους	558	583	596	592
Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0	0
Αντικριζόμενα έξοδα	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	1,629	1,786	1,805	1,722
Επενδυτικές δαπάνες	72	60	60	65
VII. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (III+V+VI)	(2,130)	431	308	(209)

(α) Διαπιστώνουμε μεγαλύτερα έσοδα και χαμηλότερα έξοδα από το Μεσοπρόθεσμο για τα Ν.Π.. Πως συμβαίνει αυτό; Τα έσοδα και τα έξοδα αυξάνονται επίσης το 2020 σε σχέση με το 2019. Επίσης παράξενο, εκτός αν οφείλεται σε μια αύξηση τόσο των εσόδων όσο και των εξόδων, λόγω της σχετικής μεγέθυνσης της οικονομίας. Βέβαια πιστεύουμε πως κάτι τέτοιο, η αύξηση της αποδοτικότητας των δημοσίων επιχειρήσεων, είναι απολύτως δυνατό χωρίς να επιβαρυνθούν οι υπηρεσίες στο σύνολο.

Παράδειγμα η ΔΕΗ, η οποία επιβαρυνόταν με ΝΟΜΕ και με άλλες δαπάνες προς όφελος του ανταγωνισμού και για την οποία αμφιβάλλουμε αν είναι αναγκαία η αντικατάσταση προσωπικού με νέους διευθυντές με υψηλές αμοιβές και με πολυτελή αυτοκίνητα κατά τα προβλεπόμενα στο νομοσχέδιο του κ. Χατζηδάκη.

(β) Σε γενικές γραμμές παρατηρείται συμμόρφωση με τις προβλέψεις στα νοσοκομεία, με μια μικρή αύξηση των εξόδων στα 1,8 δισ. ευρώ το 2020 από 1,78 δισ. ευρώ το 2019 και 1,72 δισ. ευρώ στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού - αλλά και 1,69 δισ. ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο. Συνεπώς εδώ υπάρχει μια αύξηση των δαπανών που δεν ξέρουμε αν οφείλεται στην ανάγκη κάλυψης των αναγκών που έτσι και αλλιώς έχουν τα νοσοκομεία ή σε ανάγκες λόγω των μεταναστευτικών ροών. Θερμή παράκληση να μας το διευκρινίσετε.

Αναφέρετε επίσης ότι, θα προβείτε σε πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων - οι οποίες είναι σε πορεία μείωσης τα τελευταία χρόνια. Με βάση τον Πίνακα 3.30 αντιλαμβανόμαστε σωστά πως το συνολικό υπόλοιπό τους είναι 1,67 δισ. ευρώ; Το κρίνουμε θετικά στον βαθμό που οι υποχρεώσεις αυτές δεν είναι επίδικες. Όμως, θα θέλαμε να

γνωρίζουμε ποιο είναι το ύψος των υπολοίπων των διαθέσιμων του Δημοσίου αυτή τη στιγμή, δηλαδή το περίφημο μαξιλάρι, για να δούμε πως το επηρεάζει.

Σε σχέση τώρα με τον Προϋπολογισμό για ΟΤΑ και ΟΚΑ που θα καταθέσουμε σε αντιπαραβολή με το Μεσοπρόθεσμο, τα εξής:

	Τελικός Προϋπολογισμός			Προσχέδιο	Μεσοπρόθεσμο	
	Πραγμ/σεις	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ποσά σε εκατ. ευρώ	2018	2019	2020	2020	2019	2020
VIII. Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ΕΣΑ	669	174	201	49	258	503
Έσοδα	7,093	6,281	6,632	6,445	6,287	6,582
Τρέχουσες και λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (κ ΠΔΕ)	4,527	3,600	3,820	3,804	3,680	3,920
Τόκοι πιστωτικοί	52	53	56	56	51	52
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	(18)	(23)	(23)	-23	(23)	(23)
Λοιπά Έσοδα + Φόροι	2,531	2,651	2,779	2,608	2,579	2,633
Έξοδα	6,424	6,108	6,432	6,397	6,029	6,079
Παροχές σε εργαζόμενους	2,375	2,478	2,510	2,506	2,398	2,432
Τόκοι χρεωστικοί	65	58	55	55	60	57
Κοινωνικές παροχές	935	163	235	244	149	151
Αντικριζόμενα έξοδα	0	0	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	1,961	1,970	1,993	1,984	1,841	1,843
Επενδυτικές δαπάνες	1,089	1,439	1,639	1,608	1,580	1,596
IX. Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ) κατά ΕΣΑ	3,291	1,612	1,799	1,651	3,815	3,829
Έσοδα	41,625	43,274	43,360	43,123	39,512	39,903
Τρέχουσες και λουπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (κ ΠΔΕ)	18,039	18,950	18,399	18,276	16,062	15,761
Αποδόσεις περιουσίας	1,207	1,282	1,282	1,282	1,299	1,299
Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	21,351	22,029	22,663	22,554	21,245	21,917
Κοινωνικοί πόροι	733	735	764	760	675	694
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	(24)	0	0	0	0	0
Λοιπά έσοδα	319	278	252	252	231	233
Έξοδα	38,334	41,662	41,561	41,472	35,697	36,074
Παροχές σε εργαζόμενους	365	382	384	378	361	364
Τόκοι χρεωστικοί	0	0	0	0	4	4
Κοινωνικές παροχές	32,380	35,200	35,040	34,852	29,884	30,172
εκ των οποίων συντάξεις	28,713	29,291	29,095	29,040	25,637	25,975
Κοινωνικές παροχές σε είδος	3,553	3,551	3,651	3,633	3,530	3,611
Λοιπά έξοδα	366	590	598	598	507	511
Επενδυτικές δαπάνες	6	12	12	12	12	12
Μεταβιβάσεις	1,360	1,467	1,500	1,500	900	900
Επιδότησεις	305	460	377	500	500	500

(α) Σε επίπεδο ΟΤΑ βλέπουμε μια αύξηση των εξόδων σε σχέση με το 2019, το Μεσοπρόθεσμο, αλλά και το προσχέδιο του Προϋπολογισμού. Που οφείλεται αυτό; Πιο συγκεκριμένα έξοδα 6,4 δις ευρώ - από 6,1 δις ευρώ το 2019 και 6,08 δις ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο. Η αύξηση διαπιστώνεται κυρίως στα Λοιπά Έξοδα (κατά 150 εκατομμύρια ευρώ) - αμέσως μετά στις κοινωνικές παροχές και στις Παροχές σε εργαζόμενους. Οφείλεται πάλι στις δαπάνες του μεταναστευτικού από τις εγκαταστάσεις αλλοδαπών εισερχόμενων ανά την επικράτεια;

(β) Στο επίπεδο των Κοινωνικών Εισφορών υπάρχει αύξηση κατά 5 δις. ευρώ περίπου σε σχέση με το Μεσοπρόθεσμο - υποθέτουμε λόγω μεταβιβάσεων στα ασφαλιστικά ταμεία για μη μείωση των συντάξεων που προέβλεπε. Επίσης εξαιτίας του επιδόματος της λεγόμενης 13ης σύνταξης, που πιστεύουμε πως θα είναι ύψους 719 εκατομμύρια ευρώ στο μέλλον. Έτσι είναι;

Δεν ξέρουμε αν συμπεριλαμβάνεται εδώ και το επίδομα των 2.000 ευρώ για τις νέες οικογένειες ανά κάθε παιδί που θα γεννιέται το 2020 - το οποίο το εκτιμάτε στα 123 εκατομμύρια ευρώ (Πίνακας 3.7 σελ 74). Αυτό δηλαδή ανάγεται σε 61.500 παιδιά όταν το σύνολο των γεννήσεων το 2018 ήταν 88.553; Είναι αρκετό το ποσό; Το θεωρούμε φυσικά θετικό, αλλά νομίζουμε πως χρειάζεται να γίνουν πολλά περισσότερα.

Ανασταλτικούς παράγοντες για την τεκνογονία, όπως δείχνουν οι δημοσκοπήσεις, αποτελούν η ανεργία και η οικονομική αστάθεια. Ενδεχομένως θα πρέπει να δίνεται ένα επίδομα στους οικονομικά ασθενέστερους σε πιο μόνιμη βάση. Θα περιμένουμε βέβαια να δούμε αν θα υπάρχουν εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια, όσον αφορά τη διάκριση που κάνετε για απόδοση σε «νέες οικογένειες».

Συνεχίζοντας στα πλεονάσματα που θα καταθέσουμε τους πίνακες, το πρωτογενές πλεόνασμα προκύπτει πως θα είναι 4,3% το 2019 και οριακά στο 3,8% το 2020 - αφού έχει εν τω μεταξύ αυξηθεί από το 3,4% που προέβλεπε το προσχέδιο του Προϋπολογισμού στο σενάριο που περιέχει τις κοινωνικές παροχές και που φαίνεται ότι υιοθετείται για το 2020.

	Πραγμ/σεις 2018	Τελικός Προϋπολογισμός		Προσχέδιο Πρόβλεψη 2020	Μεσοπρόθεσμο	
		Εκτίμηση 2019	Πρόβλεψη 2020		Πρόβλεψη 2019	Πρόβλεψη 2020
<i>Ποσά σε εκατ. ευρώ</i>						
X. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (VII+VIII+IX)	1,830	2,217	2,308	1,491	1,494	2,029
% ΑΕΠ	1.00%	1.20%	1.20%	0.80%	0.79%	1.03%
XI. Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6,070	5,662	5,180	5,232	6,295	6,392
% ΑΕΠ	3.30%	3.00%	2.60%	2.70%	3.32%	3.24%
XII. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (X+XI)	7,900	7,880	7,488	6,722	7,789	8,421
% ΑΕΠ	4.30%	4.10%	3.80%	3.40%	4.11%	4.27%
ΑΕΠ	184,714	190,004	197,315	196,356	189,743	197,218
Μεταβολή ΑΕΠ	0.0%	2.9%	3.8%	3.3%	3.7%	3.9%

Όμως αυτό είναι προϊόν:

(α) της μείωσης των ΠΔΕ κατά 1.150 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 6.150 εκατομμύρια ευρώ από 7.300 εκατομμύρια ευρώ και κατά 550 εκατομμύρια ευρώ το 2020 σε 6.750 εκατομμύρια ευρώ από 7.300 εκατομμύρια ευρώ, καθώς επίσης

(β) της «εξαφάνισης» του 1 δισ. ευρώ από το αποθεματικό, όπως αναφέραμε παραπάνω

Πλεόνασμα μετά τις προσαρμογές ενισχυμένης εποπτείας

	Πραγμ/σεις 2018	Τελικός Προϋπολογισμός		Προσχέδιο Πρόβλεψη 2020	Μεσοπρόθεσμο	
		Εκτίμηση 2019	Πρόβλεψη 2020		Πρόβλεψη 2019	Πρόβλεψη 2020
Ποσά σε εκατ. ευρώ						
I. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	7,900	7,880	7,488	6,722	7,789	8,421
II. Προσαρμογές ενισχυμένης εποπτείας	(221)	(794)	(418)	(151)	547	504
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP	(314)	(936)	(251)	(251)	291	251
Επιστροφές εσόδων	84	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	(8)	(26)	(332)	(39)	122	120
Δαπάνες μεταναστευτικών ροών μη αντικριζόμενες	54	168	165	138	134	133
Στήριξη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(37)	0	0	0	0	0
III. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας (I + II)	7,679	7,086	7,070	6,571	7,509	8,183
% ΑΕΠ	4.16%	3.73%	3.58%	3.35%	3.96%	4.15%
IV. Στόχος ενισχυμένης εποπτείας	6,465	6,650	6,906	6,872	6,641	6,903
% ΑΕΠ	3.50%	3.50%	3.50%	3.50%	3.50%	3.50%
V. Δημοσιονομικό Πλεόνασμα (+) ή Κενό (-) σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας (III-IV)	1214	436	164	-302	868	1,280
% ΑΕΠ	0.66%	0.23%	0.08%	-0.15%	0.46%	0.65%
ΑΕΠ	184,714	190,004	197,315	196,356	189,743	197,218
Μεταβολή ΑΕΠ	0.0%	2.9%	3.8%	3.3%	3.7%	3.9%

Εάν λοιπόν αυτές οι δαπάνες επιβαρύνουν το αποτέλεσμα, τότε το πλεόνασμα μειώνεται από 3,8% του ΑΕΠ το 2019, στο 2,7% το 2020 - όπως φαίνεται από το δεύτερο πίνακα που αναφέραμε πως καταθέσαμε στα πρακτικά.

Αναπροσαρμοσμένο Πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης	2019	2020
Χωρίς την μείωση του ΠΔΕ	3.5%	3.5%
Χωρίς την απώλεια 1 δις ευρώ αποθεματικό	3.0%	3.0%
Με επιβάρυνση 600 εκατ ευρώ κατ έτος; για επαναυπολογισμό συντάξεων μετά απόρριψη νόμου Κατρούγκαλου	2.7%	2.7%

Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε τα εξής:

(α) την απώλεια ενός περιθωρίου Δημοσιονομικής Υπεραπόδοσης 1 δισ. ευρώ το 2020 που υπήρχε στο επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο 2019-2022 και που πλέον καταλήγει σε μόνο 164 εκατομμύρια ευρώ με τον Προϋπολογισμό που καταθέσατε.

(β) τις ενδεχόμενες επιπλέον επιβαρύνσεις από την αναπροσαρμογή των συντάξεων λόγω και της κατάργησης του νόμου Κατρούγκαλου - πιθανόν κατά 600 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο.

(γ) τις ελαφρά υψηλότερες μη αντικριζόμενες δαπάνες για το μεταναστευτικό, στα 165 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με 133 εκατομμύρια ευρώ στο Μεσοπρόθεσμο και 138 εκατομμύρια ευρώ στο προσχέδιο. Άρα ήδη υπάρχει μια υπέρβαση που ενδεχομένως είναι υψηλότερη, επειδή πολλές δαπάνες περιλαμβάνονται σε διάφορα άλλα κονδύλια όπως πχ για περίθαλψη, παιδεία κλπ.

Εκτός των ανωτέρω σημειώνουμε τους ακόλουθους κινδύνους που ενδεχομένως θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, όσο αφορά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού και τα επόμενα έτη:

Αναδρομικά, Αφορολόγητο και μαξιλάρι:

Σημειώνεται ότι, ενδέχεται να δημιουργηθούν δαπάνες σε σχέση με τις αρχικές υποθέσεις του Μεσοπρόθεσμου για τα παρακάτω:

- (α) για τα αναδρομικά συντάξεων που εκτιμώνται σε 2,4-4,8 δισ. ευρώ,
- (β) για τις μη πραγματοποιηθείσες μειώσεις των συντάξεων που προβλέπονταν στο Μεσοπρόθεσμο, ύψους 9 δισ. ευρώ για το 2020-2022,
- (γ) τη μη μείωση του αφορολόγητου (άλλα 6 δισ. ευρώ περίπου)

Θα επιβαρύνουν το μαξιλάρι όλα αυτά και πόσο; Αν θεωρηθεί ότι το μαξιλάρι είναι γύρω στα 37 δισ. ευρώ, τότε απομένουν περί τα 18 δισ. ευρώ πριν υπάρξουν θέματα ρευστότητας; Είναι αρκετά και για πόσο χρονικό διάστημα;

Σε αυτά κάποιος θα πρέπει να προσθέσει και τις συνέπειες από το πρόγραμμα ΗΡΑΚΛΗΣ που κατά τα δημοσιεύματα μπορεί να απαιτήσει την δέσμευση ισόποσων διαθεσίμων με τα δάνεια που θα εγγυάται. Έχουμε ερωτήσει για όλα αυτά τα θέματα αλλά δεν απαντήσατε. Μήπως σχεδιάζετε να μας τοποθετήσετε προ τετελεσμένων;

Ελπίζουμε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματά μας, διαφοροποιούμενος από τους άλλους υπουργούς που απαντούν συνήθως μόνο στο ΣΥΡΙΖΑ, για λόγους κατευνασμού του - επειδή ενδεχομένως φοβούνται τις αντιδράσεις του.

Τέλος, είναι σωστό να σημειώσουμε τα παρακάτω:

Σχέδιο Ηρακλής: Συνέπειες από την εφαρμογή του ενδεχομένως και από το πρόγραμμα της ΤτΕ.

Επιχειρηματικοί κίνδυνοι: Ποια υπολογίζετε πως θα είναι η επίπτωση από την χρεωκοπία της Thomas Cook και από μία ενδεχόμενη ύφεση στην Ευρώπη; Δεν θα επηρεάσει τα έσοδα αν μειωθούν οι αφίξεις και εάν τα εναπομείναντα τουριστικά πρακτορεία ζητήσουν μειωμένες τιμές;

Ή μήπως σκοπεύετε να καλύψετε τις ζημιές μέσω των μισθώσεων του προγράμματος ΕΣΤΙΑ, δηλαδή εγκαταστάσεων αλλοδαπών που εισέρχονται παράνομα στην Χώρα; Ακούμε ότι προσφέρετε 12 ευρώ κατά κεφαλή στα ξενοδοχεία - κάτι που μπορεί να υπερβαίνει τις προσφορές της TUI, ειδικά με την προοπτική της ύφεσης στην Ευρώπη. Φυσικά θα ήταν λυπηρό αν ο ρόλος του ΟΗΕ συγκρίνεται με αυτόν της TUI.

Πώση των εξαγωγών: Το έχετε υπολογίσει, λόγω των πρόσφατα επιβληθέντων δασμών από τις ΗΠΑ, στα πλαίσια της εμπορικής διαμάχης με την ΕΕ και φυσικά προς τη Ρωσία λόγω των κυρώσεων, ενώ ενδεχομένως και των εξαγωγών προς την Τουρκία;

Αποτυχία στόχων: Τι θα γίνει αλήθεια, στην περίπτωση που υπάρχουν αρνητικά οικονομικά δεδομένα διεθνώς, αλλά και στη Χώρα, ειδικά μετά την αύξηση των εμμέσων φόρων που βλέπουμε κατά περίπου 2 δισ. ευρώ, σε σχέση με το Μεσοπρόθεσμο και 800 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019;

Τι θα γίνει αν δεν επιτευχθούν οι στόχοι του πλεονάσματος 3,5% το 2021-2022, ενώ θα έχει καταναλωθεί μεγάλο μέρος του «μαξιλαριού»; Θα ζητήσουν περαιτέρω μέτρα οι δανειστές; Μήπως βρεθούμε πάλι σε οικονομική ασφυξία και εκβιασμό; Μήπως θα πρέπει να γίνουν από τώρα κινήσεις για τη μείωση του πλεονάσματος πριν από το 2022 και να εξευρεθούν κεφάλαια προτού βρεθούμε προ «κατασκευασμένων» τετελεσμένων;

Κλείνοντας, από την άλλη πλευρά είναι θετική η πτώση των επιτοκίων - κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε πτώση του κόστους εξυπηρέτησης και σε περαιτέρω δανεισμό. Θα διατηρηθεί όμως η τάση και για πόσον καιρό, πριν προκληθούν φόβοι για το αξιόχρεο της Χώρας, λόγω των υπέρογκων διδυμών χρεών της ή αν υπάρξει αστάθεια παγκοσμίως; Πάντως, με βάση τα ανωτέρω, βλέπουμε ότι, ο Προϋπολογισμός εντάσσεται στα πλαίσια υλοποίησης του Μεσοπρόθεσμου - αλλά ήδη εμφανίζονται σημεία υστέρησης με τις προβλέψεις του.

Σε κάθε περίπτωση όμως, ο παρών Προϋπολογισμός δεν έχει αναπτυξιακή κατεύθυνση, βασιζόμενος σε ευχολόγια περί αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων - ενώ αν και γίνονται κάποιες προσπάθειες για την υποστήριξη της κοινωνίας μέσω επιδομάτων, δεν είναι αρκετές.

Κατά την άποψη μας, εάν δεν αυξηθεί το ΠΔΕ στα 10 εκατομμυρίων ευρώ για να τονωθεί η ζήτηση, να μειωθεί η ανεργία και να δοθεί ώθηση στον ιδιωτικό τομέα, καθώς επίσης εάν δεν μειωθούν δραστικά οι φόροι, η Ελλάδα θα βαδίζει από το κακό στο χειρότερο. Δυστυχώς, δεν υπάρχει χρόνος για να τοποθετηθούμε στο θέμα του δημοσίου χρέους, στην περιουσία του Υπερταμείου κλπ. - δηλαδή στο τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο του Προϋπολογισμού.

Όσον αφορά τη ψήφισή του, επιφυλασσόμαστε επί της Ολομέλειας.

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βουλευτής Επικρατείας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΜέΡΑ25
ΚΡΙΤΩΝΑ – ΗΛΙΑ ΑΡΣΕΝΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020

του Γενικού Εισηγητή του ΜΕΡΑ25

Κρίτωνα – Ηλία Αρσένη

Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι αλλαγές που βλέπουμε μεταξύ αυτού του Προϋπολογισμού και του προηγούμενου είναι σημειακές αλλαγές. Πρέπει να ψάξει κανείς για να βρει τις διαφορές του Προϋπολογισμού της Κυβέρνησης ΝΔ από τον προηγούμενο Προϋπολογισμό της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν μας εκπλήσσει αυτό, δεν διαφοροποιήστε ουσιαστικά, παρά μόνο στο ταξικό χαρακτήρα των μικρών διαφορών σας, στο ταξικό πρόσημο. Δεν διαφέρετε γιατί ο Προϋπολογισμός σας είναι ανελεύθερος, είναι μνημονιακός, στηρίζεται στις δεσμεύσεις που έχουν οι κυβερνήσεις της Ελλάδας αυτή τη στιγμή απέναντι σε όλες τις μνημονιακές διατάξεις του παρελθόντος. Είχατε πει, είχατε δεσμευτεί, ότι αυτός θα είναι ο πρώτος αναπτυξιακός Προϋπολογισμός της μεταμνημονιακής Ελλάδας. Δεν το βλέπουμε να αποτυπώνεται στον Προϋπολογισμό που συζητάμε σήμερα.

Παλαιότερα, ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Σκυλακάκης, είχε πει ότι χρειαζόμαστε ένα εξάμηνο για να βγούμε από την κρίση και ότι μόλις βάλουμε εμείς τα μέτρα που προτείνουμε σε εφαρμογή, θα αλλάξει εντελώς η εικόνα της Χώρας. Αναρωτιέμαι σε τι αναφέρεστε με βάση τον Προϋπολογισμό που μας φέρατε.

Είχατε πει ότι θα μειώνατε τα πρωτογενή πλεονάσματα και τώρα μας λέτε ότι είστε αισιόδοξοι ότι μετά το 2021 θα μειωθούν στο 2% με 1,5% με βάση συζητήσεις και διαρροές και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το 2022 δηλαδή, όταν έτσι και αλλιώς ο στόχος μειώνεται στο 2,2%. Άρα, αυτό το 0,2% θα είναι αυτή η μεγάλη μείωση των πλεονασμάτων;

Με βάση τον λόγο του ρυθμού αύξησης του χρέους προς τον ρυθμό αύξησης του Α.Ε.Π., η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ε.Ε. που μπαίνει πιο βαθιά στην κρίση χρέους. Για το 2019, μόνο ένα πρωτογενές πλεόνασμα του 8% θα μας επέτρεπε να μειώσουμε στην ουσία το χρέος. Αυτό προφανώς και είναι αδύνατο και καταλήγουμε σε ένα απλό συμπέρασμα, ότι αν δεν προχωρήσουμε σε ουσιαστική ριζική αναδιάρθρωση του χρέους, απλά οδεύουμε σε μια Χώρα που θα μείνουν μόνο οι συνταξιούχοι.

Τώρα, πώς μας πείθετε ότι όλα βαίνουν καλά; Όπως το Δ.Ν.Τ., όπως η Τρόικα, με εξωπραγματικές προβλέψεις για τον ρυθμό ανάπτυξης. Ένα μικρό δείγμα αυτών και οι φετινές προβλέψεις, που ξεπερνούν ακόμα και τις προβλέψεις του Δ.Ν.Τ., και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΟΟΣΑ και το 2019 το Δ.Ν.Τ. 1,8%, Ευρωπαϊκή Επιτροπή 1,8%, ο ΟΟΣΑ 1,8%, η Κυβέρνηση 2%. Για το 2020, 2,3% το Δ.Ν.Τ., 2,3% η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2,1% ο ΟΟΣΑ και η Κυβέρνηση 2,8%. Η συζήτηση είναι μάταιη όσο καθυστερούμε το αναπόφευκτο, που είναι η αναδιάρθρωση του χρέους.

Θα μπω όμως και σε κάποιες λεπτομέρειες, γιατί πραγματικά λεπτομέρειες είναι οι όποιες αλλαγές στον Προϋπολογισμό, που καταδεικνύουν το ταξικό σας πρόσημο.

Σε όλους τους κοινωνικούς τομείς της κρατικής χρηματοδότησης, που είναι η Παιδεία, η Υγεία, ο Πολιτισμός, η στήριξη των ασθενέστερων, η Κοινωνική Πρόνοια, οι δαπάνες

παραμένουν στάσιμες ή έχουν περικοπεί αισθητά. Έχετε δηλώσει, άλλωστε, ότι, για εσάς, αυτοί δεν είναι παραγωγικοί τομείς, δεν είναι παραγωγικές δαπάνες, δεν έχουν αναπτυξιακό πρόσημο.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από το 2011, στην πράξη, παραμένει σταθερό στα 6,7 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 2 δισεκατομμύρια ευρώ λιγότερα από το 2010. Και εδώ πέρα όμως, το τελευταίο δεκάμηνο του 2019, 800 εκατομμύρια ευρώ μένουν στην ουσία ανεκτέλεστα, καθώς μένουν στην άκρη για «μαξιλαράκι», για να μπορέσετε να πετύχετε τον στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων, των τεράστιων αυτών πρωτογενών πλεονασμάτων.

Αντίστοιχα, μείωση δαπάνης προκύπτει σχεδόν σε όλα τα είδη επιδομάτων. Και σχετίζεται με την πρόθεσή σας να περικόψετε τον αριθμό των μεταναστών που πληρούν τις προϋποθέσεις για να θεμελιώσουν δικαίωμα στα κοινωνικά επιδόματα. Κάπως έτσι μπορεί να αιτιολογηθεί η προβλεπόμενη κατά 52 εκατομμύρια ευρώ μείωση του επιδόματος ενοικίου. Αλλάζετε άρδην τους όρους για να είναι δικαιούχος ένας μετανάστης. Αυξάνετε τον ελάχιστο χρόνο διαμονής παραμονής στην Ελλάδα από τα 5 στα 10 έτη.

Κατά 3 εκατομμύρια ευρώ είναι μειωμένες οι δαπάνες για τους ανασφάλιστους υπερήλικες. Μείωση θα έχει και το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης. Μειωμένα κατά 192 εκατομμύρια ευρώ είναι η συνταξιοδοτική δαπάνη, τόσο στις κύριες όσο και στις επικουρικές συντάξεις, ενώ μειώνεται κατά μισό δισεκατομμύριο ευρώ η κρατική επιχορήγηση όσον αφορά στα ασφαλιστικά ταμεία. Και αυτό καταδεικνύει κάτι πάρα πολύ απλό, ότι δεν έχετε καμία πρόθεση να καλύψετε την καταβολή των αναδρομικών που έχει εκδικάσει το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αυτές τις μέρες συνέβη κάτι πρωτοφανές. Να αναπέμπει το ίδιο το Συμβούλιο της Επικρατείας την τελεσίδικη απόφασή του, ξανά στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, την ίδια στιγμή, που έχει εγκριθεί ο Προϋπολογισμός σας από τους δανειστές με έναν όρο, ότι σε περίπτωση που όντως το Συμβούλιο της Επικρατείας ζητήσει την επιστροφή των αναδρομικών, αυτά θα επιστραφούν με βάση τον υφιστάμενο Προϋπολογισμό για τις δαπάνες υγείας. Με περικοπή δηλαδή των υπολοίπων επιδομάτων.

Στην παιδεία, έχουμε μειώσεις κατά 64 εκατομμύρια ευρώ, σε σχέση με το 2020. Στην ουσία, με αυτόν τον Προϋπολογισμό αναγνωρίζετε ότι δεν θα κάνετε διορισμούς εκπαιδευτικών και θα παρατείνετε την ομηρία των αναπληρωτών.

Τέλος, μειώνεται επιπλέον κατά 37 εκατομμύρια ευρώ η χρηματοδότηση των νοσοκομείων, σε σύγκριση με το 2019, όταν σε σύγκριση με το 2018, είχε μειωθεί κατά 65 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας μειώνεται κατά 4 με 4,5 εκατομμύρια ευρώ.

Αυτό είναι το ταξικό σας πρόσημο, σε έναν Προϋπολογισμό, όμως, που συνεχίζει να μας οδηγεί σε αδιέξοδα. Είναι αντιαναπτυξιακός, γιατί αποφεύγετε το αυτονόητο. Αποφεύγετε την υπαρξιακή ανάγκη για μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων και τη σύγκρουση - αν χρειαστεί - προκειμένου να αναδιαρθρωθεί το χρέος. Διότι, αλλιώς, πολύ απλά, οδηγούμαστε σε καινούργια μνημόνια, σε συνέχεια αυτής της αποικιοκρατίας που βιώνουμε στη Χώρα μας. Μιας αποικιοκρατίας του χρέους.

Κρίτων – Ηλίας Αρσένης

Βουλευτής Β2' Τομέα Αθηνών

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
Β. ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας
Κωνσταντίνου Κατσαφάδου
Βουλευτή Α΄ Πειραιώς

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Προϋπολογισμός του 2020 αποτυπώνει το νέο μείγμα δημοσιονομικής αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής.

Αφήνουμε πίσω μας τον παραλογισμό της υπερφορολόγησης, της υπέρβασης κατά πολύ του ορίου των πρωτογενών πλεονασμάτων, που στερούν πόρους από την πραγματική οικονομία αφού η συγκεκριμένη υπέρβαση προέρχεται όχι από τα αποτελέσματα μιας αναπτυξιακής διαδικασίας, αλλά από την επιβολή φόρων. Αυτή ήταν η συνήθης πρακτική της Κυβέρνησης του κ. Τσίπρα, αλλά και του Υπουργού Οικονομικών εκείνης της Κυβέρνησης, του κ. Τσακαλώτου, που παραδέχθηκε ότι το μεγαλύτερο μέρος της υπέρβασης των πρωτογενών πλεονασμάτων προήλθε από τη φορολόγηση της μεσαίας τάξης.

Μάλιστα ο κ. Τσακαλώτος, το Δεκέμβριο του 2018, σε ομιλία του στο 20ό επενδυτικό φόρουμ για την Ελλάδα της Capital Link, στη Νέα Υόρκη, είπε ότι δεν αποτελεί σπουδαία στρατηγική να έχεις υπερπλεόνασμα κάθε χρόνο αφού έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία. Μία ακόμα απόδειξη ότι τα λόγια και οι πράξεις δεν έχουν συναντηθεί ποτέ στο συγκεκριμένο πολιτικό χώρο. Πράττουν τα ακριβώς αντίθετα από αυτά που λένε. Για αυτό και οι πολίτες τους αποδοκίμασαν.

Είναι εμφανής η αμηχανία και η σύγχυση που κυριαρχούν στις τάξεις της αξιωματικής Αντιπολίτευσης, διαπιστώνοντας ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη ακολουθεί μια πολιτική που όχι μόνο παράγει αποτελέσματα, αλλά έχει και την αποδοχή της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών. Και ο Προϋπολογισμός του 2020 σηματοδοτεί αυτό το νέο μείγμα δημοσιονομικής πολιτικής.

Στον τομέα των δαπανών του Προϋπολογισμού, στον οποίο έχω την τιμή να είμαι ο Ειδικός Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, υπάρχει αύξηση δαπανών, με τις συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού να ανέρχονται σε 57,163 δισεκατομμύρια ευρώ, και να είναι αυξημένες κατά 772 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση για το 2019.

Για πρώτη φορά υλοποιείται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο επισκόπησης και διαρκούς αξιολόγησης δαπανών και πολιτικών που συνδέονται με αυτές τις δαπάνες. Ουσιαστικά για πρώτη φορά υπάρχει συνολική, αλλά και λεπτομερής αξιολόγηση των δημοσίων δαπανών σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα διακυβέρνησης, από τα υπουργεία έως και τους εποπτευόμενους φορείς. Αυτό δεν θα γίνει στο άδηλο μέλλον, εφαρμόζεται ήδη από τον περασμένο Αύγουστο, από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησης της Χώρας από τη νέα Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Η επισκόπηση και αξιολόγηση δαπανών παρήγαγε ήδη αποτελέσματα μέσα στο 2019 αφού έγιναν εξοικονομήσεις δαπανών ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ, αλλά και εντοπίστηκαν έσοδα 134 εκατομμυρίων ευρώ, δημιουργώντας έτσι αθροιστικά ένα θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα 214 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αποτελεί μια πρώτη ύλη για τη μείωση των φόρων μέσα στο 2020, κάτι που θα εκφραστεί με το νέο φορολογικό νομοσχέδιο.

Είναι πολύ σημαντικό ότι η Κυβέρνηση δεν περιορίζει την επισκόπηση δαπανών στο θεωρητικό πεδίο, αλλά προχωρά και στο επίπεδο της πρακτικής εφαρμογής. Θα υπάρχει μηχανισμός παρακολούθησης δαπανών και πολιτικών, που θα συνδέεται με δείκτες επίδοσης και χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των δράσεων.

Βασικός στόχος όχι μόνο ο εξορθολογισμός των δαπανών, αλλά και η δημιουργία δημοσιονομικού χώρου που θα αξιοποιηθεί σε πολιτικές και μέτρα μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων. Και ήδη υπάρχουν και συγκεκριμένες δράσεις, που προέκυψαν από την επισκόπηση δαπανών που ξεκίνησε τον Αύγουστο και περιλαμβάνουν :

1ον) Τον εξορθολογισμό του κόστους διαχείρισης και συντήρησης του στόλου κρατικών οχημάτων.

2ον) Την βέλτιστη χρήση των ενεργειακών πόρων μέσα από πρακτικές ελέγχου της κατανάλωσης.

3ον) Εφαρμογή σχεδίου άμεσης δράσης για την αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος του δημοσίου.

4ον) Βέλτιστες πρακτικές είσπραξης δημοτικών εσόδων, μια δράση που θα υλοποιηθεί στο πρακτικό και θεσμικό της σκέλος από το Υπουργείο Εσωτερικών.

5ον) Υπηρεσίες συντήρησης ιατρικού εξοπλισμού για την εξοικονόμηση πόρων.

6ον) Μείωση του κόστους προμήθειας ιατρικού οξυγόνου. Μια δράση που θα υλοποιηθεί από το Υπουργείο Υγείας.

7ον) Αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος της εισιτηριοδιαφυγής που δημιουργεί ελλείμματα στις αστικές συγκοινωνίες.

Το Κράτος αλλά κατ' επέκταση ο πολίτης πρέπει να γνωρίζει τα αποτελέσματα των πολιτικών και των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Θα υπάρχουν πλέον στοχοθεσία και δείκτες αξιολόγησης, κάτι που παραπέμπει σε ένα νέο μοντέλο δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σε ό,τι αφορά στις βασικές κατηγορίες των δαπανών του Προϋπολογισμού, υπάρχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

-Ο εξορθολογισμός δαπανών και υπηρεσιών του δημοσίου αποδίδει ήδη καρπούς. Καταγράφεται μείωση των δαπανών που προβλέπονται για τη συγκεκριμένη κατηγορία κατά 486 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019.

Υπήρξε μια πρακτική εξορθολογισμού για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της συστηματικά παρατηρούμενης υποεκτέλεσης των δαπανών αυτής της κατηγορίας. Αυτό βέβαια, δεν σημαίνει ότι αν απαιτηθούν έκτακτες λειτουργικές δαπάνες δεν θα μπορούν να υλοποιηθούν, αφού σε πρόσφατο νομοσχέδιο η Κυβέρνηση θεσμοθέτησε το Ειδικό Αποθεματικό.

Μέσα από το Ειδικό Αποθεματικό μπορούμε να κάνουμε καλύτερη και κυρίως χρηστή διαχείριση δαπανών, που έχουν το στοιχείο της αβεβαιότητας για το εύρος και το χρόνο υλοποίησής τους.

-Οι κοινωνικές παροχές μπορεί να εμφανίζονται μειωμένες κατά 126 εκατομμύρια ευρώ, αλλά αυτό οφείλεται σε ένα κυρίως γεγονός: ότι δόθηκε αυξημένο επίδομα θέρμανσης, το οποίο μάλιστα θα καταβληθεί μέσα στο 2019.

Δεν χρειάζεται βεβαίως να υπενθυμίσω ότι για πρώτη φορά το επίδομα θέρμανσης θα δοθεί στους δικαιούχους μέχρι τις 31-12-2019, γιατί άλλες χρονιές οι δικαιούχοι το λάμβαναν την επόμενη χρονιά, με σημαντική καθυστέρηση. Πέρα βέβαια από το γεγονός ότι φέτος διευρύνθηκε ο αριθμός των δικαιούχων.

-Στον τομέα των δαπανών για τις μεταβιβάσεις σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης, καταγράφεται μείωση της τάξης των 113 εκατομμυρίων ευρώ και οι συνολικές δαπάνες διαμορφώνονται στα 27.844 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό οφείλεται στη νέα αξιολόγηση των πραγματικών δαπανών του ΟΠΕΚΑ και της επιχορήγησης προς τον ΕΦΚΑ, αλλά και της κατάργησης του ΕΚΑΣ που έχει την υπογραφή της Κυβέρνησης Τσίπρα.

Απέναντι σε αυτή την εξέλιξη η Νέα Δημοκρατία προχώρησε στη συνταγματική κατοχύρωση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, ενός αποτελεσματικού δικτύου προστασίας αυτών που έχουν ανάγκη.

Στα επόμενα χρόνια, ο Προϋπολογισμός για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, θα αυξηθεί στο 1 δισεκατομμύριο ευρώ ετησίως και θα αποτελεί ένα δίκτυ στήριξης και προστασίας για 800.000 πολίτες.

Παράλληλα αυξάνονται οι μεταβιβάσεις προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είχαν υποστεί σημαντική περικοπή πόρων την περίοδο της κρίσης.

-Οι δαπάνες που αφορούν την κατηγορία των παροχών προς τους εργαζόμενους ανέρχονται στα 13.390 εκατομμύρια ευρώ και είναι αυξημένες κατά 389 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019.

Αυτό οφείλεται στην αύξηση των τακτικών αποδοχών κατά 129 εκατομμύρια ευρώ, που προκύπτει από τις μισθολογικές ωριμάνσεις, αλλά και στην αύξηση των εργοδοτικών εισφορών υπέρ ΕΦΚΑ, ΕΟΠΥΥ και λοιπών ασφαλιστικών φορέων κατά 325 εκατομμύρια ευρώ, η οποία προκύπτει από την αύξηση του ποσοστού των εργοδοτικών εισφορών του ΕΦΚΑ από 10% για το 2019 σε 13,33% το 2020.

-Στην κατηγορία των επιδοτήσεων εμφανίζεται μείωση κατά 136 εκατομμύρια ευρώ, αλλά αυτό συμβαίνει γιατί η κάλυψη των δαπανών για τις άγονες γραμμές έγινε μέσα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

-Στην κατηγορία των πιστώσεων που πρόκειται να κατανεμηθούν, περιλαμβάνονται οι δαπάνες που θα διατεθούν για την υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και θα ανέρχονται στο ποσό των 6.750 εκατομμυρίων ευρώ. Ειδικά για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων θα πρέπει να επισημανθεί ότι γίνεται μεταφορά 250 εκατομμυρίων ευρώ από το εθνικό σκέλος στο συγχρηματοδοτούμενο, το οποίο έχει υψηλότερο συντελεστή και μπορεί να πολλαπλασιάσει τα αναπτυξιακά οφέλη. Πέρα βέβαια από το γεγονός ότι δημιουργείται ένα δημοσιονομικό όφελος της τάξης των 170 εκατομμυρίων ευρώ.

Ουσιαστικά το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το 2020 περιλαμβάνει έργα και δράσεις για τις υποδομές, την Υγεία και την Εκπαίδευση, τις Μεταφορές και τις Επικοινωνίες, την Ενέργεια και το Περιβάλλον αλλά και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και του επιπέδου εξυπηρέτησης των πολιτών.

Υπάρχει και μια δεύτερη κατηγορία πιστώσεων υπό κατανομή που περιλαμβάνει τις δαπάνες για τους ΟΚΑ, δηλαδή για τα Ασφαλιστικά Ταμεία, τους Οργανισμούς Απασχόλησης και τους Οργανισμούς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας. Σε αυτή τη δεύτερη κατηγορία

εντάσσονται και οι πιστώσεις για τις προγραμματισμένες νέες προσλήψεις σε φορείς της κεντρικής διοίκησης, καθώς και οι πιστώσεις για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού. Σε αυτή τη δεύτερη κατηγορία πιστώσεων οι δαπάνες υπολογίζονται σε 8.245 εκατομμύρια ευρώ.

Σε ότι αφορά τις δαπάνες σε κάποια βασικά υπουργεία που αφορούν τομείς όπως η Άμυνα, η Υγεία, η Παιδεία και η Κοινωνική Ασφάλιση:

Υπάρχει μια νέα αποτύπωση στις δαπάνες για το Υπουργείο Άμυνας που δεν την καθιστά συγκρίσιμη με τις δαπάνες του 2019. Συγκεκριμένα οι δαπάνες του Προϋπολογισμού του Υπουργείου για το 2020 ανέρχονται σε 3.383 εκατομμύρια ευρώ, αλλά σε αυτές τις δαπάνες δεν έχουν ενσωματωθεί επιπλέον ποσά για δαπάνες που έχουν έκτακτο χαρακτήρα ή υλοποιούνται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, όπως έγινε το 2019.

Για παράδειγμα, για την αποτύπωση σε δημοσιονομική βάση λαμβάνονται υπόψη οι φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών προγραμμάτων και όχι οι πληρωμές. Και οι φυσικές παραλαβές των εξοπλιστικών προγραμμάτων για το 2019 εκτιμώνται σε 258 εκατομμύρια ευρώ, ενώ για το 2020 σε 421 εκατομμύρια ευρώ.

Συνεπώς, όσοι θέλουν να κάνουν μια αξιόπιστη σύγκριση των δαπανών για την Άμυνα, σε σχέση με το 2019, θα πρέπει να αφαιρέσουν οι εκτιμώμενες δαπάνες του 2019 ύψους 3.378 εκατομμυρίων ευρώ έναντι 3.383 εκατομμυρίων ευρώ των προβλεπόμενων δαπανών του 2020 και να προσθέσουν επιπλέον τη διαφορά των 163 εκατομμυρίων ευρώ, ως επιπλέον δημοσιονομική επιβάρυνση λόγω των αυξημένων φυσικών παραλαβών εξοπλιστικών προγραμμάτων το 2020.

Στο Υπουργείο Υγείας θα εφαρμοστεί το 2020 το Ετήσιο Σχέδιο Προγράμματος "Νοσοκομειακή περίθαλψη", το οποίο θα αξιολογεί κύριους δείκτες επίδοσης έχοντας ως στόχους την βελτίωση της κεντρικής διαδικασίας προμηθειών.

Οι δαπάνες των νοσοκομείων προϋπολογίζονται στα 3,859 δις ευρώ, έναντι 4,041 δις στον τρέχοντα Προϋπολογισμό, κάτι που αποδίδεται στην εξοικονόμηση πόρων που θα προέλθει από αυτό το πρόγραμμα. Ο τακτικός Προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας ανέρχεται στα 3,859 δις ευρώ, με τα 60 εκατ. ευρώ να αφορούν στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας προβλέπεται χρηματοδότηση 524,9 εκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία τα 500 εκατομμύρια ευρώ προέρχονται από τον τακτικό Προϋπολογισμό και τα υπόλοιπα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με ένα μεγάλο μέρος της τάξης των 22,4 εκατομμυρίων ευρώ να προέρχεται από συγχρηματοδότηση.

Την ίδια στιγμή για τον Προϋπολογισμό του ΕΟΠΥΥ προβλέπονται αυξημένες δαπάνες κατά 108 εκατομμύρια ευρώ.

Σε ό,τι αφορά στις δαπάνες για την Παιδεία προβλέπεται αύξηση δαπανών κατά 102 εκατομμύρια ευρώ που οφείλεται στην ενσωμάτωση των προβλέψεων στις δαπάνες αποδοχών διορισμού 4.500 εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής και μελών ΔΕΠ στα ΑΕΙ και των αυξημένων εργοδοτικών εισφορών κατά 3,3 % σε σχέση με το 2019.

Στο Υπουργείο Εργασίας έχουμε ενίσχυση του Προϋπολογισμού του που είχε κατατεθεί αρχικά για το 2019 κατά 1.400 εκατομμύρια ευρώ.

Η ενίσχυση αυτή αναλυτικά κατευθύνεται κυρίως :

-Στην καταβολή της 13ης σύνταξης με 982,3 εκατομμύρια ευρώ.

-Σε δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης των Γενικών Κρατικών Δαπανών για την επιχορήγηση του ΕΦΚΑ, με σκοπό την καταβολή των συντάξεων του Δημοσίου κατά 317 εκατομμύρια ευρώ.

-Στη συνεισφορά του Δημοσίου για την προστασία της πρώτης κατοικίας με 50 εκατομμύρια ευρώ, ένα ποσό που διατέθηκε από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Το όριο δαπανών του Υπουργείου Εργασίας παρουσιάζεται μειωμένο κατά 382 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019, γεγονός που έχει εξήγηση αφού:

1ον) Μειώθηκε κατά 475 εκατομμύρια ευρώ η επιχορήγηση προς τα ασφαλιστικά ταμεία, μια μείωση που έγινε δυνατή αφού μειώνεται η εισφοροδιαφυγή, αλλά ενισχύεται και η εκτίμηση για την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 593 εκατομμύρια ευρώ.

2ον) Στο επίδομα ύψους 2.000 ευρώ για κάθε νέο παιδί που γεννιέται, με το συνολικό κόστος της παροχής να ανέρχεται σε 123 εκατομμύρια ευρώ.

Επιπρόσθετα ένα ποσό ύψους 1,4 εκατομμύρια ευρώ μεταφέρθηκε στο ειδικό αποθεματικό.

Η Κυβέρνηση μέσα από το νέο σύστημα επισκόπησης δαπανών, που αποτυπώνεται στον Προϋπολογισμό, στοχεύει όχι απλά στον εξορθολογισμό, αλλά στη δημιουργία δημοσιονομικού χώρου που θα αξιοποιηθεί για την αφαίρεση φορολογικών βαρών και την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Ο Προϋπολογισμός του 2020 είναι ο πρώτος Προϋπολογισμός που δημιουργεί ένα αληθινό και όχι τεχνητό κλίμα αισιοδοξίας. Και η αισιοδοξία αυτή έχει ήδη μετατραπεί σε θετικό κλίμα για την οικονομία και τους πολίτες.

Η χώρα έχει γυρίσει σελίδα.

Είναι καιρός να αντιστρέψουμε δύο βασικούς δείκτες. Αυτόν που έχει την Ελλάδα στην πρώτη θέση σε ό,τι αφορά στην ανεργία και αυτόν που έχει τη Χώρα μας στην τελευταία θέση από πλευράς επενδύσεων.

Και αυτό μπορεί να το πετύχει μόνο αυτή η Κυβέρνηση. Μια Κυβέρνηση που στους πρώτους 4 μήνες της θητείας της έχει να παρουσιάσει θετικά και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Κωνσταντίνος Κατσαφάδος

Βουλευτής Α΄ Πειραιώς

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ – ΠΕΤΡΟΥ ΣΠΑΝΑΚΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας
Βασίλειου – Πέτρου Σπανάκη
Βουλευτή Β3΄ Νοτίου Τομέα Αθηνών

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,

Σήμερα μας δίδεται η δυνατότητα να εξετάσουμε στην Επιτροπή μας τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2020. Να δούμε συγκεκριμένα σε αριθμούς τι αλλάζει και τι αφήνουμε πίσω. Ποιες είναι οι προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας και ποια ήταν τα αγκάθια των τελευταίων ετών που οδήγησαν τη Χώρα σε ένα πραγματικό αδιέξοδο. Θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω την παράταξη μου που μου δίνει την δυνατότητα να είμαι ένας από τους Εισηγητές του Προϋπολογισμού αυτού.

Ο Προϋπολογισμός αυτός σβήνει την κόκκινη γραμμή του παρελθόντος και αποτυπώνει τη νέα, τη σταθερή, την αναπτυξιακή, τη σταθερή οικονομική πολιτική αυτής της Κυβέρνησης αφήνοντας πίσω ιδεοληψίες, πειράματα και λαϊκισμούς χωρίς αντίκρισμα του πρόσφατου παρελθόντος.

Ο Προϋπολογισμός του 2020 όχι μόνο καλύπτει το δημοσιονομικό κενό που κληρονόμησε η νέα Κυβέρνηση για το τρέχον και το επόμενο έτος (396 εκατομμύρια ευρώ και 1 δις ευρώ αντίστοιχα στις 10.7.2019), αλλά δημιουργεί ταυτόχρονα τον δημοσιονομικό χώρο για τη σημαντική μείωση των φορολογικών συντελεστών, την αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και την πυροδότηση ενός κύκλου οικονομικής προόδου για τα επόμενα χρόνια.

Με απλά λόγια φέρνει φοροελαφρύνσεις και φορολογικά κίνητρα που ξεπερνούν το 1 δισεκατομμύριο και μέσω της εφαρμογής της νέας οικονομικής πολιτικής δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την προσέλκυση επενδύσεων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την αύξηση της κατανάλωσης.

Όλα αυτά οδηγούν σε έναν βασικό δρόμο, στον δρόμο της αύξησης του πραγματικού εισοδήματος των Ελληνικών νοικοκυριών.

Και για να τα λέμε πιο συγκεκριμένα η νέα οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης Μητσοτάκη που αποτυπώνεται και στον Προϋπολογισμό του 2020, φέρνει νέες λέξεις στο καθημερινό μας λεξιλόγιο, όπως κοινωνική δικαιοσύνη, αξιοπιστία της ελληνικής οικονομίας, εμπιστοσύνη.

Και μιας και αναφέρω την λέξη «εμπιστοσύνη», θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μελετήσουμε την ενότητα, το κεφάλαιο του Δημόσιου Χρέους.

Γιατί η διαφορά μας είναι ότι εμείς μηδενίσαμε τα άσκοπα υπερπλεονάσματα, αφού προηγουμένως εσείς κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ στραγγίξατε με 11,4 δις ευρώ τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Η εμπιστοσύνη εκφράστηκε ήδη με τη σημαντική μείωση των επιτοκίων των εκδόσεων του δεκαετούς ομολόγου από το 3,875% τον Μάρτιο στο 1,5% τον Οκτώβριο του 2019.

Εντυπωσιακή όμως ήταν και η πορεία των ελληνικών ομολόγων στην δευτερογενή αγορά όπου έχουμε ιστορικά χαμηλές αποδόσεις, γεγονός που οδηγεί στη μείωση του

κόστους δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου, με φανερό και ξεκάθαρο θετικό αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων και πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ιστορικό γεγονός των τελευταίων μηνών είναι η διαμόρφωση αρνητικού επιτοκίου στις δημοπρασίες των τρίμηνων εντόκων γραμματίων Οκτωβρίου και Νοεμβρίου. Ας μην ξεχνούμε όμως την άρση των capital controls, καθώς και την αποπληρωμή των ακριβών δανείων προς το ΔΝΤ.

Είναι βέβαιο ότι όλα αυτά βελτιώνουν σημαντικά την αποπληρωμή του Δημόσιου Χρέους. Το Δημόσιο Χρέος θα μπορούσε να το δει και να το αναλύσει κανείς από πολλές πλευρές και με πολλούς τρόπους, αυτό όμως που έχει μεγάλη σημασία είναι και η συνδυασμένη προοπτική βιωσιμότητας του χρέους, αλλά και των φυσικών και νομικών προσώπων.

Επιτρέψτε μου να πω ότι μια ουσιαστική ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους καταγράφεται στην Έκθεση Νοεμβρίου της Ενισχυμένης Εποπτείας. Εκεί βλέπουμε μεγάλη βελτίωση στο χρόνο που γίνεται βιώσιμο το χρέος του Ελληνικού κράτους, κατά 6 έτη νωρίτερα. Εάν αυτό δεν σας λέει τίποτα, εμάς μας λέει πολλά και είμαι βέβαιος ότι λέει πολλά και στους αναλυτές, αφού στην οικονομία η εμπιστοσύνη και αξιοπιστία μεταφράζονται σε διαγράμματα και αριθμούς.

Κρατάμε λοιπόν στα χέρια μας το κλειδί της μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων, αλλά και το κλειδί για την αύξηση του ΑΕΠ μας και αυτό θα συμβεί. Σας προσκαλώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι να δείτε τι ποσοστό του ΑΕΠ ήταν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των φορολογουμένων το 2014 και τι ποσοστό το 2019. Αξίζει να το δείτε. Αυτή είναι η κληρονομιά της οικονομικής και κυρίως της φορολογικής πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ.

Το 2014, το κλάσμα με αριθμητή τις ληξιπρόθεσμες οφειλές και παρονομαστή το ΑΕΠ ήταν 41,5% και επί των ημερών του ΣΥΡΙΖΑ «πέταξε» στο 56%. Με απλά λόγια, φτάσατε τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις να χρωστούν πάνω από το 56% ΑΕΠ. Αυτή είναι η αποτίμηση της φορολογικής σας πολιτικής.

Με τον Προϋπολογισμό αυτόν, φεύγουμε από την εποχή της υπερφορολόγησης και της αποεπένδυσης.

Το χρέος της κεντρικής Διοίκησης διαμορφώνεται στα 351,16 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή σε ποσοστό 178% του ΑΕΠ όταν επί των ημερών ΣΥΡΙΖΑ ξεπέρασε και το 190% αφού το 2018 έφτασε στο 194,3% του ΑΕΠ.

Θέλετε όμως να μιλήσουμε για το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης; Που εμείς προϋπολογίζουμε ότι θα προσεγγίσει τα 329,5 δισεκατομμύρια ευρώ και σε ποσοστό το 167% του ΑΕΠ όταν επί των ημερών σας ξεπερνούσε το 181% του ΑΕΠ και τα 334 δισεκατομμύρια ευρώ.

Και επιτρέψτε μου να πω ότι αυτά είναι αποτέλεσμα του οικονομικού κλίματος που χτίζουμε με την τολμηρή και μεταρρυθμιστική πολιτική μας, με την οικονομική σταθερότητα που φέρνουμε στην ελληνική οικονομία εφαρμόζοντας ένα ξεκάθαρο οικονομικό πρόγραμμα.

Δεν πρέπει να απαξιώνουμε το γεγονός, το ιστορικό γεγονός, ότι το Ελληνικό Δημόσιο δανείστηκε βραχυπρόθεσμα μέσω της έκδοσης των ελληνικών εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας για πρώτη φορά με αρνητικό επιτόκιο στις δημοπρασίες του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2019.

Και ερωτώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά δεν σας λένε τίποτα; Δεν βλέπετε αλλαγή στην οικονομική πολιτική, στο οικονομικό κλίμα;

Άκουσα με πολύ προσοχή όλους τους συναδέλφους και τον Εισηγητή από το Κίνημα Αλλαγής να λέει ότι καταθέτουμε τον ίδιο Προϋπολογισμό με τον Προϋπολογισμό που κατέθεσε ο ΣΥΡΙΖΑ χωρίς δικλίδες ασφαλείας και αβεβαιότητα. Και θα ήθελα να του απαντήσω ότι για εμάς η εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής δεν είναι «ραντεβού στα τυφλά», όπως έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ και με τον Προϋπολογισμό που καταθέτουμε και εξετάζουμε αυτές τις ημέρες στην Επιτροπή το αποδεικνύουμε. Αβεβαιότητα δεν φέρνει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ούτε η μείωση των φορολογικών συντελεστών. Εμείς επενδύουμε στη στήριξη της οικογένειας και δημιουργούμε οικονομικό κλίμα που το είχε ανάγκη η οικονομία μας σε όλους τους τομείς.

Επιτρέψτε μου όμως να αναφερθώ και σε ορισμένα συνθήματα του ΣΥΡΙΖΑ πριν γίνει Κυβέρνηση. Τελικά κύριοι συνάδελφοι, ποιον χτυπήσατε: τον εύκολο στόχο, δηλαδή τον συνταξιούχο, τον μισθωτό, τον ελεύθερο επαγγελματία ή αυτόν που φοροδιαφεύγει;

Απαντήστε μας, τι κάνατε τελικά με την περίφημη λίστα Λαγκάρντ ή τις άλλες λίστες που προβάλατε ως προεκλογικά συνθήματα το 2015; Απλά κρυφτήκατε πίσω από την μεθοδευμένη δημοσιότητα για να καλύψετε την αδράνεια σας.

Εμείς προχωρούμε :

Στην ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και ταυτόχρονα σεβόμαστε τα εισοδήματα και τις υποχρεώσεις, όλων αφού όταν κάποιος έχει δανεισμό, έχει ενοίκια, έχει υψηλές φορολογικές επιβαρύνσεις, το ποσοστό των ηλεκτρονικών συναλλαγών περιορίζεται στο 20%. Να επισημάνω ότι οι άνω των 70 ετών δεν έχουν τέτοια υποχρέωση και το λέω γιατί διαπιστώνω ότι πολλοί συνάδελφοι σπεύδουν να κινδυνολογήσουν εδώ στη Βουλή ή στα μέσα ενημέρωσης.

Προχωρούμε γρήγορα τα ηλεκτρονικά βιβλία των επιχειρήσεων για να χτυπήσουμε στην βάση της την φοροδιαφυγή.

Άμεσα ρυθμίζουμε την ηλεκτρονική αγορά στοιχημάτων μέσω της διασύνδεσης των ηλεκτρονικών και φορολογικών συστημάτων, γεγονός που θα οδηγήσει σε φορολογική συμμόρφωση και σημαντική αύξηση εσόδων.

Προϋπολογίζουμε πάνω από 557 εκατομμύρια ευρώ ότι θα φέρει η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης με μέτρα προώθησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Με τον Προϋπολογισμό του 2020 δεν έρχεται ούτε ένας νέος φόρος και ταυτόχρονα η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη μετατρέπει το ασφαλιστικό σύστημα που κληρονομήσαμε από ένα δεύτερο φορολογικό μηχανισμό, σε πραγματικό ασφαλιστικό σύστημα που θα φέρει οφέλη και μόνο οφέλη στους δικαιούχους.

Προχωρούμε για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, σε συνεργασίες με άλλα κράτη για την ανταλλαγή και αξιοποίηση πληροφοριών, σε έμμεσες τεχνικές ελέγχου και στις επιχειρήσεις, ενώ προτεραιότητα δίνουμε και στον έλεγχο των ενδοομιλικών συναλλαγών. Στοιχεύουμε στην επιτάχυνση της επίλυσης των Εκκρεμών Φορολογικών Διαφορών στα Διοικητικά Δικαστήρια.

Σεβόμαστε τον κόπο του κάθε συνταξιούχου, με τα δύο φορολογικά νομοθετήματα βάζουμε τις βάσεις μιας άλλης φορολογικής πολιτικής, αυτής που ψήφισε ο Ελληνικός λαός στις 7 Ιουλίου.

Οι μειώσεις των φορολογικών συντελεστών θα συμβάλουν αποφασιστικά στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και μέσα από ένα οργανωμένο πλαίσιο φορολογικών και τελωνειακών ελέγχων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε την βούληση να προχωρήσουμε σε μεταρρυθμίσεις με θετικό αντίκτυπο σε νοικοκυριά, σε επιχειρήσεις, σε όλες τις τοπικές κοινωνίες.

Εμείς μετατρέπουμε την Ελλάδα των κατασχέσεων που κληρονομήσαμε από εσάς, σε Ελλάδα των ευκαιριών και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Προχωρούμε άμεσα ένα σπουδαίο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Αξίζει να επισημανθεί ότι το ΤΑΙΠΕΔ υλοποιεί ένα ευρύ πρόγραμμα αξιοποίησης της ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου. Για το σύνολο των ακινήτων που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ στο παρελθόν και για εκείνα που παραμένουν στο χαρτοφυλάκιο του σύμφωνα με το νόμο 4389/2016, απαιτείται συνήθως μια περίοδος ενεργειών νομικής και τεχνικής ωρίμανσης, ώστε να είναι εφικτή η έναρξη διαδικασίας αξιοποίησης. Μετά το 2016 παρέμειναν στο ΤΑΙΠΕΔ περί τα 91 ακίνητα. Εξ αυτών ήδη έχουν αξιοποιηθεί τα 37, ενώ βρίσκονται σε ώριμη φάση προς αξιοποίηση άλλα 15.

Εντός του 2019:

- Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την επέκταση κατά 20 έτη της Σύμβασης Παραχώρησης του Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας και εισπράχθηκε συνολικό τίμημα 1,13 δισεκατομμύρια ευρώ.

- Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την πώληση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Εταιρείας Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού ΕΕΣΣΤΥ, με την είσπραξη του συνολικού τιμήματος των 22 εκατομμυρίων ευρώ.

- Υπεγράφη η σύμβαση παραχώρησης του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της μαρίνας Χίου. Η πρώτη δόση των 600 εκατομμυρίων ευρώ, από το συνολικό τίμημα των 6,2 εκατομμυρίων ευρώ πρόκειται να εισπραχθεί έως το τέλος του έτους. Διευκρινίζεται ότι η συνολική αξία της Συμφωνίας περιλαμβάνει το εφάπαξ καταβλητέο ποσό συν ετήσια αμοιβή παραχώρησης πλέον ποσοστού επί των ετήσιων εσόδων της μαρίνας.

- Ο διαγωνισμός για την αξιοποίηση του ακινήτου Castello Bibelli στην Κέρκυρα βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσης και η πρώτη δόση των 1,6 εκατομμυρίων ευρώ από το συνολικό τίμημα των 4,2 εκατομμυρίων ευρώ αναμένεται ότι θα καταβληθεί πριν το τέλος του 2019.

- Ολοκληρώθηκε η πώληση για το Νότιο Αφάντου Ρόδου και εισπράχθηκε το συνολικό τίμημα των 15,2 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ υπεγράφη και η σύμβαση πώλησης (SPA) για το Βόρειο Αφάντου Ρόδου και η πρώτη δόση των 13,5 εκατομμυρίων ευρώ, από το συνολικό τίμημα των 26,9 εκατομμυρίων ευρώ πρόκειται να εισπραχθεί μέσα στο 2020.

- Ανακηρύχθηκε προτιμητέος επενδυτής για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της μαρίνας Αλίμου, που για χρόνια

παρέμενε στην ίδια κατάσταση, για περίοδο 40 ετών (η «Άκτωρ Παραχωρήσεις ΑΕ») και η πρώτη δόση των 27,8 εκατομμυρίων ευρώ, από το συνολικό τίμημα, το οποίο υπερβαίνει τα 177 εκατομμύρια ευρώ, πρόκειται να εισπραχθεί μέσα στο επόμενο έτος. Διευκρινίζεται ότι η συνολική αξία της Συμφωνίας περιλαμβάνει εφάπαξ καταβλητέο ποσό κατά την έναρξη της παραχώρησης συν ετήσια αμοιβή παραχώρησης πλέον ποσοστού επί των ετήσιων εσόδων της μαρίνας και με τη σύμφωνη γνώμη των τοπικών κοινωνιών και σίγουρα αξίζουν συγχαρητήρια στην τοπική αυτοδιοίκηση.

- Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία και γίνονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την ολοκλήρωση της συναλλαγής που αφορά στην πώληση του 100% των μετοχών της «Ελληνικό ΑΕ». Η πρώτη δόση του τιμήματος 300 εκατομμυρίων ευρώ αναμένεται να καταβληθεί το πρώτο τρίμηνο του έτους 2020.

Τέλος, βρίσκεται σε εξέλιξη η προπαρασκευή και ωρίμανση των παρακάτω:

- του 30% των μετοχών του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ΑΕ,
- του 65% των μετοχών της ΔΕΠΑ,
- της μακροχρόνιας (35 έτη) παραχώρησης του δικαιώματος χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αυτοκινητοδρόμου «Εγνατία Οδός» και των επί του αυτοκινητοδρόμου τριών Κάθετων Αξόνων,
- των περιφερειακών λιμένων και μαρίνων (π.χ. μαρίνα Ιτέας και Αρετσούς Θεσσαλονίκης),
- του σχεδόν εξαντληθέντος κοιτάσματος φυσικού αερίου του Νομού Καβάλας και η μετατροπή του σε υπόγειο χώρο αποθήκευσης φυσικού αερίου,
- λοιπών ακινήτων που εμπεριέχονται στο χαρτοφυλάκιο του ΤΑΙΠΕΔ, όπως το ακίνητο «Πρώην Αμερικανικής Βάσης Γουρνών», οι πρώην εργοταξιακοί χώροι έργου ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου και το πρώην ακίνητο του ΕΟΜΜΕΧ στον Ταύρο, το Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκόπουλου και άλλα ακίνητα, μέσω ηλεκτρονικής δημοπρασίας.

Τα συνολικά έσοδα για το 2020, τα οποία αναμένεται να πραγματοποιηθούν από το ΤΑΙΠΕΔ, ανέρχονται σε 2.44 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή για το 2020 θα έχουμε τα περισσότερα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις της τελευταίας δεκαετίας. Συγκεκριμένα, 2 δισεκατομμύρια από έργα σε στάδιο προετοιμασίας, 27,8 εκατομμύρια ευρώ από την μαρίνα Αλίμου, 300 εκατομμύρια ευρώ από το Ελληνικό, 13,5 εκατομμύρια ευρώ από το Βόρειο Αφάντου.

Και χαίρομαι γιατί μεγάλο μέρος των αποκρατικοποιήσεων υλοποιείται στην εκλογική μου περιφέρεια, μια περιοχή που θέλει νέες θέσεις εργασίας, θέλει τόνωση της τοπικής οικονομίας, κάτι που θέλει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και κάτι τέτοιο θα συμβεί στον Άλιμο, στο Ελληνικό, στην Αργυρούπολη, στην Γλυφάδα, με αντίκτυπο στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας.

Διάβαζα σήμερα σε μία ιστορική ημερήσια οικονομική εφημερίδα ότι ξένοι οίκοι ανακαλύπτουν τα ελληνικά Ιδρύματα έπειτα από μακρά διακοπή και συστήνουν στους επενδυτές να προχωρήσουν σε αγορές ομολόγων.

Αυτό είναι το κλίμα εμπιστοσύνης που φέραμε, αυτήν την οικονομική πολιτική εκφράζει ο Προϋπολογισμός του 2020. Ένας Προϋπολογισμός ρεαλιστικός, πραγματικός, αληθινός,

μακριά από τις αποτυχημένες οικονομικές πολιτικές του παρελθόντος και για αυτόν τον λόγο καλώ όλες τις πτέρυγες να τον υπερψηφίσουν.

Βασίλειος – Πέτρος Σπανάκης

Βουλευτής Β3΄ Νοτίου Τομέα Αθηνών

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΖΩΗΣ (ΖΕΤΤΑΣ) ΜΑΚΡΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
της Ειδικής Εισηγήτριας της Νέας Δημοκρατίας
Ζωής (Ζέττας) Μακρή
Βουλευτή Μαγνησίας

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Η Κυβέρνηση της ΝΔ, πιστή στις προεκλογικές της δεσμεύσεις, με την κατάθεση του παρόντος σχεδίου Προϋπολογισμού έτους 2020, δίνει ξεκάθαρο μήνυμα σε όλους τους πολίτες. Οι πολιτικές που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται είναι, πλέον, πολιτικές μη ταξικές. Απευθύνονται σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες, χωρίς να τιμωρείται η μεσαία τάξη, όπως έκανε επί 4,5 χρόνια η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, αλλά και ούτε να αδικούνται αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη.

Είναι πολιτικές ρεαλιστικές, που έχουν σκοπό να επαναφέρουν την κανονικοποίηση και ισχυροποίηση της οικονομίας της Χώρας σε ένα περιβάλλον ενισχυμένης εποπτείας από την ΕΕ. Χωρίς να ξεχνούμε ότι, απέναντι, έχουμε ένα εξωτερικό περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας, σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι πολιτικές που ενσωματώνουν πρωτοβουλίες ενίσχυσης τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης στην οικονομία. Είναι πολιτικές, που επιτυγχάνουν ισορροπία μεταξύ οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Αλλά, πρωτίστως, είναι πολιτικές που είναι προσανατολισμένες στην υποβοήθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας, μέσω της ενίσχυσης των επενδύσεων.

Δυστυχώς, από την έναρξη της κρίσης έως και μέχρι πρότινος, έχει δημιουργηθεί στην Ελλάδα ένα μεγάλο επενδυτικό κενό. Το κενό αυτό είναι αποτέλεσμα:

1. της διαδοχικής συρρίκνωσης του όγκου των επενδύσεων στην πρώτη φάση της κρίσης,
2. της απότομης χειροτέρευσης των επιχειρηματικών προσδοκιών και των συνθηκών ρευστότητας στην οικονομία το 2015, λόγω των βίαιων πολιτικών που εφάρμοσε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ με αποκορύφωμα αυτή της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital control), και
3. της μη αναμενόμενης, περαιτέρω συρρίκνωσης των επενδύσεων το 2018.

Την αναστροφή αυτής της κατάστασης και τη δυναμική ανάταξη του αριθμού των επενδύσεων στην ελληνική οικονομία καλείται, να επιτύχει, την παρούσα χρονική στιγμή, η νέα Κυβέρνηση με συγκεκριμένες, συστηματικές δράσεις του παρόντος σχεδίου του Προϋπολογισμού, κυρίως με μεταρρυθμίσεις σε πολλαπλά μέτωπα που ενισχύουν την απασχόληση και τις επενδύσεις.

Ο Προϋπολογισμός του 2020 προβλέπει σημαντική αύξηση του ρυθμού μεγέθυνσης από το 1,5% που παρατηρήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2019 στο 2,8%. Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από την άνοδο των επενδύσεων.

Προβλέπει, επίσης, περαιτέρω μείωση της ανεργίας και σημαντική αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, που αντανάκλα στην αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων όλων των πολιτών, μέσω της μείωσης των φορολογικών συντελεστών (π.χ. φορολογία εισοδήματος, φόροι ακίνητης περιουσίας, ειδικά φορολογικά κίνητρα) και της αναθέρμανσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Ενώ, επιδιώκει την όσο το δυνατόν εγγύτερη επίτευξη του στόχου του πλεονάσματος, προκειμένου να αποφευχθεί η ανεξήγητη και ανατιολόγητη υπέρβαση που παρατηρήθηκε την περίοδο 2016-2018. Δε θα πρέπει να ξεχάσουμε ότι κατά την προαναφερθείσα περίοδο, αφαιρέθηκαν από την οικονομία 11,4 δισεκατομμύρια ευρώ, πέραν και επιπλέον των υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων που είχαν συμφωνηθεί με τους πιστωτές αλλά και των πάσης φύσεως έκτακτων επιδομάτων. Ταυτόχρονα, αυξήθηκαν και οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των φορολογούμενων προς το δημόσιο κατά 18,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι η νέα Κυβέρνηση, με τον παρόντα Προϋπολογισμό, δε θα επιτρέψει επ' ουδενί να επωμισθούν υπέρμετρο φορολογικό βάρος οι φορολογούμενοι και η ελληνική οικονομία. Ως εδώ!

Αυτή η Κυβέρνηση, με τις δράσεις του Προϋπολογισμού του 2020 όχι μόνο θα καλύψει το δημοσιονομικό κενό που κληρονόμησε από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ για το τρέχον και το επόμενο έτος, αλλά θα δημιουργήσει ταυτόχρονα τον δημοσιονομικό χώρο για τη σημαντική μείωση των φορολογικών συντελεστών, την αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και την εκκίνηση ενός υγιούς και ενάρετου κύκλου οικονομικής προόδου για τα επόμενα χρόνια.

Άλλωστε, ούτως ή άλλως, μέσα στους τέσσερις πρώτους μήνες της διακυβέρνησής της, η ΝΔ απέδειξε, έμπρακτα, τη στοχοπροσήλωσή της σε αυτή την προσπάθεια:

1. Ενέπνευσε με τη μεθοδικότητά της, την αξιοπιστία της και τη σοβαρότητά της, την εμπιστοσύνη στους θεσμούς και έλαβε τη σύμφωνη γνώμη τους για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2020, όπως αυτό προκύπτει από το παρόν σχέδιο του Προϋπολογισμού.

2. Προχώρησε, αμέσως μετά τη λήψη της εντολής διακυβέρνησης από τον λαό σε γενναία μείωση του ΕΝΦΙΑ, με ιδιαίτερη πρόνοια στα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

3. Κατήργησε τους κεφαλαιακούς περιορισμούς, που είχαν επιβληθεί το 2015, μετά την ανεύθυνη διαπραγμάτευση της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ.

4. Έφερε άμεσα σημαντικότερο ρυθμιστικό πλαίσιο οφειλών των ιδιωτών προς την εφορία, με αποτέλεσμα, να επωφεληθούν της ρύθμισης περίπου 600.000 πολίτες.

5. Προχώρησε σημαντικά τις διαδικασίες υλοποίησης εμβληματικών έργων, οι οποίες είχαν βαλτώσει, όπως είναι το Ελληνικό.

6. Προώθησε αποκρατικοποιήσεις, που επί μακρόν «σέρνονταν», όπως είναι η πώληση του 30% του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών.

7. Συνέταξε και δρομολόγησε ένα σχέδιο συστημικής αντιμετώπισης του υψηλού αποθέματος «κόκκινων δανείων» στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών, το οποίο και θα έρθει σε ψήφιση στο προσεχές χρονικό διάστημα. Παράλληλα, προχώρησε σε συστηματικές και συντονισμένες ενέργειες για να απλοποιηθούν οι διαδικασίες για την προστασία της πρώτης κατοικίας, προκειμένου περισσότεροι ιδιοκτήτες να ενταχθούν στη σχετική ρύθμιση.

8. Νομοθέτησε ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο για την αγορά τυχερών παιγνίων μέσω Διαδικτύου, ενώ τέλος

9. Ολοκλήρωσε, επιτυχώς, τη διαδικασία αποπληρωμής ακριβού τμήματος των δανείων του ΔΝΤ.

Ο παρών Προϋπολογισμός, στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας από την ΕΕ επιτυγχάνει, τέλος, το συμφωνηθέν κατά πρόγραμμα πρωτογενές πλεόνασμα του 3,5%, αλλά και συνολικό πλεόνασμα ύψους 1,2% κατά ESA 2010.

Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού μετά τη μείωση των επιστροφών φόρων προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 54.710 εκατομμύρια ευρώ, αυξημένα κατά 448 εκατομμύρια ευρώ ή 0,8%, έναντι των εκτιμήσεων του 2019. Τα έσοδα θα προέλθουν από τις παρακάτω κατηγορίες: 1) από τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, 2) από τις μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, και, τέλος 3) από τα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Για να εξετάσουμε αναλυτικά την εκτίμηση εσόδων κάθε μίας κατηγορίας ξεχωριστά, ας ξεκινήσουμε από τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές:

Για τους Χρεωστικούς τίτλους, τα έσοδα από χρεολύσια επενδύσεων σε ομόλογα ΟΣΕ και ΕΑΣ, τα οποία περιήλθαν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου μετά το PSI προβλέπονται σε 550 εκατομμύρια ευρώ. Ενώ, για τους συμμετοχικούς τίτλους, τα έσοδα από πωλήσεις μετοχών διαφόρων εισηγμένων και μη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρειών, κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου ή/και ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ, προβλέπονται να ανέλθουν στα 2.063 εκατομμύρια ευρώ.

Για τις μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές:

✓ Τα έσοδα από κοινωνικές εισφορές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 55 εκατομμύρια ευρώ, χωρίς να παρουσιάσουν μεταβολή έναντι των εκτιμήσεων του 2019.

✓ Τα έσοδα από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθουν στα 4.592 εκατομμύρια ευρώ, μειωμένα κατά 248 εκατομμύρια ευρώ έναντι των εκτιμήσεων του 2019. Εξ αυτών, ποσό 251 εκατομμυρίων ευρώ θα προέλθει από τη μεταφορά αποδόσεων, λόγω της διακράτησης ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs), καθώς και από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και αφορά την Τράπεζα της Ελλάδος.

✓ Από τις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 687 εκατομμυρίων ευρώ, αυξημένα κατά 19 εκατομμύρια ευρώ έναντι των εκτιμήσεων του 2019, λόγω της ολοένα βελτιούμενης ευρωστίας των πολιτών.

✓ Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 1.806 εκατομμύρια ευρώ, μειωμένα κατά 508 εκατομμύρια ευρώ έναντι των εκτιμήσεων του 2019, λόγω πρόβλεψης μειωμένων εσόδων από μερίσματα, από επιστροφές ιδίων πόρων από ΕΕ, καθώς και από τις προσαρμογές κατά ESA στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ.

✓ Από τις πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων προβλέπονται έσοδα 332 εκατομμύρια ευρώ αυξημένα κατά 306 εκατομμύρια ευρώ έναντι των εκτιμήσεων του 2019. Κυρίως, λόγω της είσπραξης κατά το έτος 2020 αντί για το 2019 του αντιτίμου από την αξιοποίηση της έκτασης του πρώην Διεθνούς Αεροδρομίου του Ελληνικού.

✓ Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 4.926 εκατομμύρια ευρώ, μειωμένες κατά 106 εκατομμύρια ευρώ ή 2,1%, έναντι των εκτιμήσεων του 2019.

Τέλος, σε δημοσιονομική βάση, τα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προβλέπεται να ανέλθουν σε 4.100 εκατομμύρια ευρώ, αυξημένα κατά 376 εκατομμύρια ευρώ

έναντι των εκτιμήσεων του 2019. Σε ταμειακή βάση, αυτά προβλέπονται στο ποσό των 3.679 εκατομμυρίων ευρώ, αυξημένα κατά 130 εκατομμύρια ευρώ έναντι των εκτιμήσεων του 2019. Και τούτο, γιατί προβλέπεται η αναδιάρθρωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με την ενίσχυση του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και τον τερματισμό της υποεκτέλεσης που το χαρακτήριζε τα τελευταία χρόνια.

Βασική πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), καθώς και τα ταμεία για τη μετανάστευση.

Για την επίτευξη των ανωτέρω προτεραιοτήτων στο σχέδιο Προϋπολογισμού, το οικονομικό επιτελείο καλείται να συνεχίσει την υλοποίηση ή την επέκταση υφιστάμενων δράσεων, όπως είναι:

- Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, η μείωση της παραοικονομίας και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Αυτά αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για να μειωθούν περαιτέρω τα φορολογικά βάρη στους πολίτες που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Η ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών είναι αποδεδειγμένα το πιο αποτελεσματικό μέτρο σε αυτή την κατεύθυνση. Για αυτό το σκοπό θεσμοθετείται αυξημένος συντελεστής 30% κατά τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, με επιβεβλημένες εξαιρέσεις.

- Η ρύθμιση της ηλεκτρονικής αγοράς στοιχημάτων μέσω διασύνδεσης των ηλεκτρονικών και φορολογικών συστημάτων, που θα οδηγήσει σε φορολογική συμμόρφωση και αύξηση εσόδων.

- Η επισκόπηση δαπανών και εσόδων και η αύξηση αποτελεσματικότητας με σκοπό οι υπηρεσίες που παρέχουν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης να έχουν μεγαλύτερη ανταποδοτικότητα για τους πολίτες. Ειδικότερα, η επισκόπηση δαπανών και εσόδων καλύπτει περισσότερες από 20 ειδικές δράσεις, που αφορούν τομείς όπως η αποφυγή πληρωμής εισιτηρίων, η βελτιστοποίηση μεθόδων είσπραξης δημοτικών εσόδων, η εξοικονόμηση ενέργειας, η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων, η αξιοποίηση δημόσιων κτιρίων κ.α. Επίσης, βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα των δαπανών και προγραμμάτων του ΟΑΕΔ.

- Η αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών με βάση τις πραγματικές αξίες, θα συμβάλει στην αύξηση του ύψους των εσόδων σε ιδιοκτησίες συγκεκριμένων περιοχών της Χώρας που τώρα το επίπεδο των αντικειμενικών αξιών είναι αρκετά χαμηλότερο έναντι της εμπορικής αξίας, καθώς και σε περιοχές της Χώρας με πολύ υψηλή αξία ακινήτων (πολυτελείς παραθεριστικές περιοχές), που ως τώρα δεν λαμβάνονταν υπόψη.

- Η ενίσχυση των ελέγχων σε πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων (π.χ. Airbnb) θα συμβάλει θετικά στην αύξηση των φορολογικών εσόδων.

- Η ταχύτερη εκκαθάριση των φορολογικών εκκρεμοτήτων των πολιτών θα συμβάλει στην αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και στην αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων.

Τυποχρόνως, για το έτος 2020, βασική κυβερνητική επιλογή αποτελεί η ορθολογική διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου και οι αποκρατικοποιήσεις, με στόχους την

εξασφάλιση σημαντικών και σταθερών εσόδων για το Δημόσιο σε μακροχρόνια βάση, την απομείωση του χρέους και τη δημιουργία πρόσθετου αναπτυξιακού οφέλους. Η πολιτική αυτή, έχει ως βασικούς άξονες την καταγραφή, την προστασία και την αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας, καθώς και τον εκσυγχρονισμό και την απλοποίηση των διαδικασιών και του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Παράλληλα, η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ), η οποία αποτελεί το φορέα της ενιαίας διαχείρισης ενός σημαντικού μέρους των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου, έχει αναλάβει σημαντικό ρόλο με τις θυγατρικές της, όπως είναι το ΤΑΙΠΕΔ, αφενός να βελτιώσει τη λειτουργία των δημόσιων επιχειρήσεων και την ενίσχυση της αποδοτικότητάς τους, αφετέρου να δημιουργήσει πόρους οι οποίοι θα κατευθύνονται σε επενδύσεις. Ειδικότερα, η σταδιακή δημιουργία εσόδων μέσω της εφαρμογής της μερισματικής και επενδυτικής πολιτικής, θα διοχετεύσει κεφάλαια για επενδύσεις στην ελληνική οικονομία ή στις θυγατρικές της ΕΕΣΥΠ ώστε η εταιρεία να συνεισφέρει στην επίτευξη ενός νέου, βιώσιμου και αξιόπιστου μοντέλου ανάπτυξης, με συνεχώς βελτιούμενους οικονομικούς και κοινωνικούς δείκτες. Σε αυτήν την αποστολή της ΕΕΣΥΠ, πρέπει να προστεθεί και ο έμμεσος ρόλος της στην αναπτυξιακή προσπάθεια, καθώς η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων επιχειρήσεων θα έχει θετικό αντίκτυπο στις επενδυτικές και καταναλωτικές αποφάσεις του ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε άλλα κρίσιμα μεγέθη, όπως η ιδιωτική κατανάλωση, η απασχόληση, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και η εν γένει ανταγωνιστικότητα και μεγαλύτερη εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας.

Η Εταιρεία μπορεί, επιπλέον, να συνδράμει καθοριστικά στην ανάδειξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων και την αναδιάρθρωση τομέων της οικονομίας, ώστε να ανταπεξέλθουν στις νέες συνθήκες (οικονομικές, αγοράς και ανταγωνισμού, νέων τεχνολογιών και ψηφιακής εποχής, νέων προϊόντων και υπηρεσιών που απαιτούν οι καταναλωτές, προσαρμογής σε ευρωπαϊκές οδηγίες, περιβαλλοντικής καινοτομίας, κ.λπ.).

Η ΕΕΣΥΠ ξεκίνησε το 2018 με στοχευμένες δράσεις σε 4 πυλώνες και τις οποίες θα εντατικοποιήσει το 2020 προκειμένου να εξορθολογήσει τις δαπάνες και τα έσοδα των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως είναι:

- Η ανασύσταση και στελέχωση των Διοικητικών Συμβουλίων και η Εταιρική Διακυβέρνηση.
- Η δημιουργία ρεαλιστικού Στρατηγικού Πλάνου και Επιχειρηματικών Στόχων.
- Η ανάπτυξη Πλαισίου Παρακολούθησης και κανόνων Πληροφόρησης και Αναφορών.
- Η Στόχευση εκσυγχρονισμού (Οικονομική και Λειτουργική Αποδοτικότητα, Τεχνολογία, Ανθρώπινο Δυναμικό, Κοινωνική Αξία) με συγκεκριμένους σημαντικούς δείκτες αποδοτικότητας (Key Performance Indicators (KPIs)) σε βάθος τριετίας.

Έτσι, για παράδειγμα, το ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο είναι άμεση θυγατρική της ΕΕΣΥΠ, το 2017 και το 2018 πραγματοποίησε έσοδα από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αξιοποίησης ύψους 2.425,2 εκατομμυρίων ευρώ. Ενώ, τα συνολικά έσοδα για το 2020 που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από το ΤΑΙΠΕΔ, εκτιμώνται σε 2.445,8 εκατομμύρια ευρώ.

Συμπερασματικά, ο Προϋπολογισμός καταδεικνύει ότι η οικονομία της Χώρας έχει θετική δυναμική και έχει όλες τις προοπτικές για βελτίωση, σταθεροποίηση και

κεφαλαιοποίηση. Αρκεί να είμαστε όλοι αρωγοί του έργου της Κυβέρνησης, ώστε να προχωρήσει η ελληνική οικονομία με σταθερό, νοικοκυρεμένο και ιεραρχημένο βηματισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα της μακρόχρονης περιπέτειας λόγω σφαλμάτων τόσο δικών μας όσο και υμετέρων. Θα πρέπει να είμαστε όλοι συντεταγμένοι, να μην εξοκείλουμε, αλλά να σκεφτόμαστε ότι με τη σύνεση και την αποφασιστικότητα, χωρίς προσωπικούς και κομματικούς υπολογισμούς, χωρίς λαϊκισμούς και ελιτισμούς, θα προσδώσουμε στα παιδιά μας ασφάλεια και ευημερία στο μέλλον.

Ζωή (Ζέττα) Μακρή

Βουλευτής Μαγνησίας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΣΑΜΠΙΚΑΣ (ΜΙΚΑΣ) ΙΑΤΡΙΔΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
της Ειδικής Εισηγήτριας της Νέας Δημοκρατίας
Τσαμπίκας (Μίκας) Ιατρίδη
Βουλευτή Δωδεκανήσου

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,

Ξεκινάμε σήμερα στην Επιτροπή μας τη συζήτηση του κορυφαίου νομοθετήματος της Χώρας μας, τον Προϋπολογισμό του 2020. Του νομοθετήματος εκείνου, το οποίο αποτυπώνει τις προθέσεις της Κυβέρνησης, τις πολιτικές της προτεραιότητες, τη γενική κατεύθυνση στην οποία σκοπεύει να κινηθεί τον επόμενο χρόνο.

Με τον Προϋπολογισμό, κάθε χρόνο, η οποιαδήποτε Κυβέρνηση στέλνει ένα σημαντικό μήνυμα, τόσο στο εσωτερικό, όσο και το εξωτερικό της Χώρας. Στο εσωτερικό, καθιστά σαφές στους Έλληνες και τις Ελληνίδες το πως σκοπεύει να κινηθεί οικονομικά. Είναι προφανές ότι η ανάγνωση του Προϋπολογισμού, δεν αφορά μόνο το Κράτος και στο σχεδιασμό των πολιτικών του. Αφορά, πρώτα και κατά κύριο λόγο και το σχεδιασμό των οικονομικών του κάθε Έλληνα, της κάθε Ελληνίδας. Αφορά το σχεδιασμό των οικογενειών, των επιχειρήσεων, του τραπεζικού μας συστήματος και της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αποτελεί, ο Προϋπολογισμός, σημείο αναφοράς για όλες και όλους, ένα σημείο για το τι πρέπει να περιμένουμε τον επόμενο χρόνο.

Στο εξωτερικό, ο Προϋπολογισμός καθιστά σαφές στις αγορές, τους επενδυτές, στους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το οικονομικό σχέδιο της Κυβέρνησης, τις πολιτικές που αναμένεται να εφαρμόσει. Αφορά, ουσιαστικά, τον επηρεασμό όλων αυτών των παραγόντων, οι οποίοι με τη σειρά τους επηρεάζουν και το εσωτερικό της Χώρας, το ευρύτερο οικονομικό κλίμα της.

Τα επισημαίνω όλα αυτά, γιατί ο Προϋπολογισμός αναφέρεται σε νούμερα, προφανώς, και εκτιμήσεις, αλλά είναι δεδομένο ότι οι επιπτώσεις του είναι καθοριστικές σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων της οικονομίας, της κοινωνίας, της ίδιας της ζωής των ανθρώπων μιας Χώρας.

Αυτή είναι η σημασία του και αυτή τη σημασία καλούμαστε να αναδείξουμε και εμείς σήμερα, όπως και στις υπόλοιπες συνεδριάσεις μας στην Επιτροπή Οικονομικών και την Ολομέλεια.

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,

Έχω την τιμή να είμαι Ειδική Εισηγήτρια της Ν.Δ. στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό του 2020.

Στην αντίστοιχη συζήτησή μας για το προσχέδιο του Προϋπολογισμού, πριν ένα μήνα περίπου, είχα τονίσει ότι πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό, ο οποίος θα λάβει τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και έγινε. Αποδεικνύεται, δηλαδή, ότι όταν υπάρχει σωστή προετοιμασία, ρεαλιστική προσέγγιση και γνώση των προβλημάτων της οικονομίας μας, θα υπάρξει και συνεννόηση και συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους μας.

Σε όλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί, για μια ακόμη φορά, ότι η χώρα μας βγήκε με επιτυχία στις αγορές και μάλιστα για πρώτη φορά με αρνητικό επιτόκιο στην πρόσφατη δημοπρασία, εντόκων γραμματίων 13 εβδομάδων του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου

Χρέους. Αντίστοιχα για το δεκαετές ομόλογο του Ελληνικού Δημοσίου, προέκυψε και το ιστορικό χαμηλό επιτόκιο του 1,5%.

Με τον Προϋπολογισμό του 2020, γίνεται πράξη η δέσμευση της Κυβέρνησης να περιορίσει τους φόρους, να διευρύνει τη φορολογική βάση και να ανατρέψει το κλίμα αποεπένδυσης, το οποίο είχε προκύψει με τη σκληρή περιοριστική πολιτική που είχε ασκήσει η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ύψους 11,4 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, δίνονται περισσότερα φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις, τα οποία σε συνδυασμό με όσα έχουν ψηφιστεί το καλοκαίρι, βάζουν μπροστά τη «μηχανή» της οικονομίας μας.

Για εμάς, τους Βουλευτές που στηρίζουμε αυτή την Κυβέρνηση και τον Πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, είναι σημαντικό να βλέπουμε στον Προϋπολογισμό όσα είχαν γραφτεί και παρουσιαστεί στο προεκλογικό μας πρόγραμμα.

Όπως ανέφερα και πριν, οι προβλέψεις του Προϋπολογισμού μας αφορούν όλους. Αφορούν στις οικογένειες που δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα, αφορούν στην υπογεννητικότητα που αποτελεί ένα από τα πιο κρίσιμα ζητήματα για το ελληνικό έθνος, αφορούν στις επιχειρήσεις, στην ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας. Αφορούν και στην Περιφέρεια με την αναδιάρθρωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Η αναδιάρθρωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων πιστεύω ότι είναι από τα κομβικά σημεία του παρόντος Προϋπολογισμού. Το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) είναι αυτό που χρηματοδοτεί την ανάπτυξη της Χώρας, είναι αυτό που συμβάλει στην αύξηση του ιδιωτικού και δημόσιου κεφαλαίου της οικονομίας και στηρίζει την αναπτυξιακή διαδικασία της Χώρας σε μακροχρόνια βάση. Για το 2020, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 6.750 εκατομμυρίων ευρώ.

Πως μεταφράζεται στην πράξη η συγκεκριμένη πολιτική; Είναι προφανές ότι τα ποσά αυτά αναμένεται να κατευθυνθούν σε πολιτικές που έχουμε ανάγκη, σε πολιτικές που έχει ανάγκη ο ελληνικός λαός.

Ενδεικτικά να αναφέρω τις δράσεις που αναβαθμίζουν τις δημόσιες υποδομές, την υγεία, την εκπαίδευση, τις μεταφορές και τις επικοινωνίες, την ενέργεια και το περιβάλλον. Περαιτέρω, προωθείται ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης και στηρίζονται αναγκαίες δομές κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Το είπαμε και στη συζήτηση στην Επιτροπή, το Υπουργείο Οικονομικών ενίσχυσε το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με μεταφορά 250 εκατομμυρίων ευρώ από το εθνικό σκέλος στο συγχρηματοδοτούμενο.

Ενισχύονται έτσι τα αναμενόμενα αναπτυξιακά οφέλη, λόγω του υψηλότερου πολλαπλασιαστή του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, δημιουργώντας δημοσιονομικό όφελος περί τα 170 εκατομμύρια ευρώ.

Εν κατακλείδι, το συνολικό ποσό των 6.750 εκατομμυρίων ευρώ αντιπροσωπεύει το 3,4% του ΑΕΠ της Χώρας και χωρίζεται σε 6 δισεκατομμύρια ευρώ για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και σε 750 εκατομμύρια ευρώ για τα έργα από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Γιατί επιλέξαμε αυτήν την πολιτική; Γιατί στοχεύουμε στην απορρόφηση των πόρων, ώστε να εξασφαλιστεί η εισροή της αναλογούσας συνδρομής από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο στόχος αυτός θα ενισχύσει την προώθηση της αναπτυξιακής πολιτικής και θα επιταχυνθεί η ολοκλήρωση των προγραμμάτων. Σημειώνω εδώ ότι από τα 6 δισεκατομμύρια ευρώ, τα 4,2 δισεκατομμύρια ευρώ αφορούν σε έργα ΕΣΠΑ περιόδου 2014-2020 και τα 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ σε λοιπά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Ουσιαστικά, με την αλλαγή στην προσέγγιση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων στοχεύουμε στην πλήρη υλοποίησή του, γιατί θεωρούμε ότι θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά στην προσπάθειά μας για την ουσιαστική ανάπτυξη. Είναι και αυτή, μια απάντηση στην πολιτική των υπερβολικών πλεονασμάτων που επεδίωξε ο ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς βέβαια να τα ονομάζει «ματωμένα».

Θα ήθελα εδώ να εξηγήσω και τι σημαίνει στην πράξη υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, έτσι όπως την προωθεί η Κυβέρνησή μας και ο Πρωθυπουργός μας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι πιστώσεις για τις άγονες γραμμές. Όπως γνωρίζετε, η απρόσκοπτη συγκοινωνία των μικρών νησιών με τα μεγαλύτερα νησιά και με την ηπειρωτική Ελλάδα είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση μας.

Μέχρι πρότινος, οι πιστώσεις για τις άγονες γραμμές δίνονταν από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και, πριν την κατάργησή του, και από τις αντίστοιχες πιστώσεις του Υπουργείου Αιγαίου. Θα μπορούσε να πει κανείς εδώ ότι τότε δεν υπήρχε ένα συνεκτικό σχέδιο για τη χρηματοδότηση των άγονων γραμμών.

Ωστόσο, σήμερα, ήδη έχει ανακοινωθεί αύξηση κατά 45% των πιστώσεων για τις άγονες γραμμές, ωστόσο αυτό που έχει σημασία για τους νησιώτες είναι ότι από φέτος η χρηματοδότηση των άγονων γραμμών εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Με άλλα λόγια οι άγονες γραμμές χρηματοδοτούνται ως επαναλαμβανόμενη δράση για τα επόμενα έτη, με διασφαλισμένους πόρους από το Πρόγραμμα.

Μπορεί να γίνει έτσι, καλύτερος σχεδιασμός των δρομολογίων της άγονης γραμμής και, βέβαια, να υπάρχει καλύτερη και ποιοτικότερη μεταφορά, όλον το χρόνο, με αντίστοιχης ποιότητας πλοία. Με αυτόν τον τρόπο προωθείται ουσιαστική αναπτυξιακή πολιτική για τα νησιά μας και αντιμετωπίζονται χρόνια ζητήματα ανάπτυξης που αφορούν τη νησιωτική χώρα.

Η ουσία, κατά την άποψή μου, ωστόσο, έγκειται στο εξής. Ο πρώτος Προϋπολογισμός της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη και της Ν.Δ. είναι ένας Προϋπολογισμός ευθύνης, ένας Προϋπολογισμός συνέπειας, ένα Προϋπολογισμός προοπτικής. Είναι ένας Προϋπολογισμός με ανάπτυξη για όλους, ακριβώς όπως δεσμευθήκαμε, πριν από τις εκλογές, απέναντι στον ελληνικό λαό.

Για αυτούς τους λόγους, εισηγούμαι την ψήφιση του Προϋπολογισμού του 2020.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Τσαμπίκη (Μίκα) Ιατρίδη

Βουλευτής Δωδεκανήσου

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ
Νικόλαου Συρμαλένιου
Βουλευτή Κυκλάδων

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την κατάθεση του Προϋπολογισμού του 2020 κατέρρευσε ένας ακόμα προπαγανδιστικός μύθος της Ν.Δ.. Ο πρώτος μύθος αφορά το Μακεδονικό, ο δεύτερος μύθος αφορά το προσφυγικό - μεταναστευτικό, ο τρίτος μύθος είναι ότι είχαμε ήδη θεσπίσει ένα τέταρτο μνημόνιο. Ήδη αυτό από το προσχέδιο του 2020 έγινε παραδεκτό ότι δεν υπάρχει πλέον πρόγραμμα και δεν υπάρχει κατ' επέκταση και μνημόνιο.

Όμως, εκτός του ότι δεν υπάρχει τέταρτο μνημόνιο, θα σας θυμίσω εν συντομία για το τι παρέλαβε η Ν.Δ.. Παρέλαβε ένα μαξιλάρι 37 δισεκατομμυρίων ευρώ, μια ανεργία κοντά στο 17%, έπεσε περίπου δέκα μονάδες από το 2014, ένατο συνεχόμενο τρίμηνο ανάπτυξης και όλους τους δείκτες, εξαγωγές κ.λπ., σε ανοδική πορεία, καθώς και ένα χρέος ρυθμισμένο με ελεύθερο διάδρομο δεκαπενταετίας.

Χαρακτηριστικά και ενδεικτικά, ο Προϋπολογισμός αναφέρει, σελίδα 24, «κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης το 2018 η ιδιωτική κατανάλωση, που ενδυναμώθηκε εν μέσω θετικών εξελίξεων στην απασχόληση και στο ρυθμό αύξησης των μισθών. Σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη, η δημιουργία αποθεμάτων 0,8% του ΑΕΠ, αύξηση των αμοιβών της εξαρτημένης εργασίας, κατά 3,6% και του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών κατά 2,1%», σελίδα 30, «Τους πρώτους εννέα μήνες του 2019 παρατηρήθηκε εισροή καταθέσεων στα πιστωτικά ιδρύματα, η οποία οφείλεται κυρίως στην ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, μια και αφορά στην πλειοψηφία τους καταθέσεις ημέρας». Προφανώς, λοιπόν, δεν καταστρέψαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την οικονομία και σίγουρα δεν σας παραδώσαμε καμένη γη. Αντ' αυτού, εσείς λέτε ότι η κυβερνητική αλλαγή κατά το δεύτερο εξάμηνο έφερε τη θετική εικόνα, έφερε την αισιοδοξία στις αγορές, έφερε την αισιοδοξία στον ελληνικό λαό. Ακόμα και τη λήξη των capital controls, αλλά και την αποπληρωμή του χρέους προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο την εμφανίσατε ως δικό σας επίτευγμα, όταν ήδη σχεδόν είχαν ολοκληρωθεί όλες οι διαδικασίες και αν δεν ήταν ο κ. Στουρνάρας, ο οποίος κρατούσε καθυστέρηση, όλα αυτά θα είχαν τελειώσει και θα είχαν ολοκληρωθεί.

Μιλούσατε όλο το προηγούμενο διάστημα, και προεκλογικά, για τους 29 άδικους φόρους. Δεν βλέπω να τους καταργείτε. Εκτός από το φόρο των κερδών των επιχειρήσεων, κανέναν άλλον φόρο δεν καταργείτε. Μειώνετε το φόρο των επιχειρήσεων από 28% σε 24%, αλλά οι μεγάλοι κερδισμένοι είναι οι μεγάλες επιχειρήσεις με κάποιες χιλιάδες ευρώ όφελος, σε αντίθεση με την πολύ μεγάλη πλειοψηφία των μικρών και μικρομεσαίων, που θα έχουν ελάχιστο όφελος 200-250 ευρώ. Δεν βλέπουμε, όμως, επίσης καμία ελάφρυνση για την πλειοψηφία των μισθωτών και των συνταξιούχων, όπως επίσης για την περίφημη μεσαία τάξη, σε συνδυασμό με το ασφαλιστικό, το οποίο θα κατατεθεί και έχει αναγγελθεί περίπου πού κινείται. Άνθρακες ο θησαυρός για τη μεσαία τάξη.

Ο Προϋπολογισμός του 2020 επιδιώκει να είναι επεκτατικός, με μέτρα περίπου 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, 0,6% του ΑΕΠ. Από αυτά τα μέτρα, πάνω από τα μισά, όπως είπα και

πριν, πάνε στις επιχειρήσεις με μείωση του φόρου από 28% σε 24%. Θεωρείτε ότι με τον τρόπο αυτό θα απελευθερωθεί η επιχειρηματικότητα και θα επιταχυνθεί η ανάπτυξη. Υπολογίζετε την ανάπτυξη να φτάσει στο 2,8%. Δυστυχώς, νομίζω ότι δεν είμαστε οι μόνοι που αμφιβάλλουμε για την επίτευξη αυτού του στόχου. Πραγματικά ευχόμαστε να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, όμως, το διεθνές και το ευρωπαϊκό οικονομικό πλαίσιο, όπως ξέρουμε, ο εμπορικός πόλεμος, οι συνέπειες του Brexit και τα λοιπά, δεν επιτρέπουν τόση αισιοδοξία.

Αλλά δεν το λέμε εμείς μόνο αυτό. Το λέει το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, το λένε οι Διεθνείς Οργανισμοί, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μιλάει για 2,3%, ο ΟΟΣΑ για 2.1%, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για 2,2%.

Στο σημείο αυτό θα κάνω μία μικρή παρένθεση και θα σας πω τι δεν κάνετε, αλλά και τι ακυρώνετε από τα μέτρα, τα οποία είχαμε προϋπολογίσει εμείς για το 2020. Μας κατηγορείτε όλη αυτή την περίοδο για τα υπερπλεονάσματα, τα οποία συσσωρεύσαμε, ενώ εσείς είχατε συμφωνήσει την περίοδο της προ-προηγούμενης Κυβέρνησης για υψηλά πλεονάσματα της τάξης του 4,5%, μέχρι περίπου το 2030. Διαβάστε το Μεσοπρόθεσμο και λοιπά.

Εμείς συμφωνήσαμε στα πλεονάσματα 3,5% μέχρι το 2022, εσείς όμως τώρα παραπέμπετε την όποια διεκδίκηση μείωσης των πλεονασμάτων από το 2021 και μετά. Είχατε την δυνατότητα να διεκδικήσετε τη μείωση των πλεονασμάτων στο 2,5% με τη δημιουργία του καταπιστευτικού λογαριασμού από τα 5,5 δισεκατομμύρια από το μαξιλάρι των 37 δισεκατομμυρίων και δεν το κάνατε. Παράλληλα με αυτά, εσείς ακυρώνετε μία σειρά μέτρα, τα οποία εμείς είχαμε προϋπολογίσει. Ακυρώνετε την περαιτέρω μεσοσταθμική μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30% και κατά 50% για τις χαμηλότερης αξίας περιουσίες. Αντίθετα, αυξάνετε τις αντικειμενικές αξίες, με το λεγόμενο εξορθολογισμό που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό, με επιπτώσεις που μπορεί να υπάρχουν σε πολλές μικρές και μεσαίες ιδιοκτησίες. Ακυρώνετε τη μείωση προκαταβολής φόρου στο 50%. Ακυρώνετε την αύξηση του συντελεστή αποσβέσεων στο 150%. Ακυρώνετε την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ και τη σταδιακή μείωση για τα επιπλέον εισοδήματα. Ακυρώνετε τη μείωση του ΦΠΑ από 13% στο 11%. Ακυρώνετε τη μείωση φόρου συνεταιρισμένων αγροτών. Ακυρώνετε τη μείωση κόστους του πετρελαίου θέρμανσης για ορεινές περιοχές. Ακυρώνετε τη μείωση φόρου εισοδήματος μονίμων κατοίκων νησιών με πληθυσμό έως 3.100 κατοίκους. Ακυρώνετε την κατάργηση του ΕΝΦΙΑ μονίμων κατοίκων σε νησιά με πληθυσμό έως 1.000 κατοίκους. Αυτά τα μέτρα είχαμε προϋπολογίσει με μακροχρόνιο σχεδιασμό, όπως κάναμε από την πρώτη μέρα που αναλάβαμε. Φαίνεται ότι θα διατηρήσετε βεβαίως ένα πενιχρό κοινωνικό μέρισμα για το τέλος του έτους, χωρίς να διατηρείτε την 13η σύνταξη.

Επανέρχομαι σε μερικά σύντομα στοιχεία του Προϋπολογισμού. Κάνοντας μία σύντομη σύγκριση μεταξύ του Προσχεδίου και του Προϋπολογισμού που καταθέσατε, υπάρχουν κάποια στοιχεία. Βεβαίως, σήμερα δημοσιεύτηκαν κάποια στοιχεία μείωσης των εσόδων από ΦΠΑ και φόρο εισοδήματος κατά τον Οκτώβριο του 2019 και δεν ξέρω τι επίπτωση είναι η μείωση εσόδων κατά 66 εκατομμύρια. Στα δύο αυτά συγκρίσιμα στοιχεία έχουμε μεταξύ Προσχεδίου και τώρα, αυξημένα έσοδα κατά 881 εκατομμύρια ευρώ, αυξημένες δαπάνες κατά 519 εκατομμύρια ευρώ. Συνεπώς, αυξημένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά 362 εκατομμύρια ευρώ και βελτιωμένο πρωτογενές πλεόνασμα κατά 310 εκατομμύρια ευρώ.

Έχετε περιορίσει τις εκτιμήσεις από τη διεύρυνση, από το Προσχέδιο μέχρι τώρα, των ηλεκτρονικών συναλλαγών κατά 85 εκατομμύρια ευρώ και μειώσατε κατά 30 εκατομμύρια ευρώ την εξοικονόμηση δαπανών. Φοβάμαι ότι στο τέλος η μείωση των δαπανών θα είναι ακόμα μεγαλύτερη, γιατί δεν θα σας βγαίνουν τα νούμερα. Και ξέρουμε ποιες δαπάνες θα αρχίσουν να περικόπτονται.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βασίζει έναν ολόκληρο προϋπολογισμό στην ικανότητα φορολογικής συμμόρφωσης, ελπίζοντας ότι θα υπάρξει αποτέλεσμα σ' αυτό που λέτε εσείς φοροδιαφυγή και στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, όπου υπολογίζετε έσοδα 557 εκατομμυρίων ευρώ. Θα θυμάστε, κατά την προεκλογική περίοδο, τον κύριο Μητσοτάκη να γυρίζει σε διάφορες επιχειρήσεις εστίασης και να λέει ότι θα καταργήσει τον «οδοστρωτήρα» των ελέγχων. Άρα, για ποια πάταξη της φοροδιαφυγής μπορούμε να μιλάμε χωρίς ελέγχους;

Και όταν βλέπουμε ότι, ακόμα και στην Α.Α.Δ.Ε., υπάρχει μείωση του Προϋπολογισμού κατά 11 εκατομμύρια ευρώ.

Κύριοι της Ν.Δ., ενώ πολλά ποντάρετε στην αύξηση του ορίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών - εάν γίνουν υποχρεωτικές, το 30% - ακόμα, όμως, δεν έχει προσδιοριστεί εάν και εφόσον θα έχει καθολική ισχύ ή θα διαφοροποιείται κατά κοινωνικές κατηγορίες. Καθώς, επίσης, δεν έχει προσδιοριστεί και ποιες δαπάνες θα συμπεριλαμβάνονται. Π.χ., τα ενοίκια θα συμπεριλαμβάνονται; Ναι ή όχι; Τη μια μέρα λέτε «ναι», την άλλη λέτε «όχι».

Εδώ θα κάνω, επίσης, μια παρένθεση, που έχει σχέση με τη νησιωτικότητα και περιμένουμε από τον κύριο Υπουργό μια σαφή απάντηση. Πουθενά δεν είδαμε, μέσα στον κρατικό Προϋπολογισμό και συγκεκριμένα στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για το μεταφορικό ισοδύναμο.

Θα περιλάβετε στον Προϋπολογισμό του 2020 αυξημένο κονδύλι για το μεταφορικό ισοδύναμο, που απευθύνεται στο σύνολο της νησιωτικής Ελλάδας και της Κρήτης, αλλά και την καθολική του εφαρμογή στα καύσιμα, που μέχρι τώρα εφαρμόζεται πιλοτικά; Εάν ναι, τότε πρέπει να δούμε ένα κονδύλι, που δεν το βλέπουμε, πάνω από 160 εκατομμύρια ευρώ, που ήταν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το 2019.

Και κάποια ακόμα στοιχεία:

Από τις δαπάνες «Δημοσιονομικές Παρεμβάσεις» προϋπολογίζεται ότι θα εκτελέσετε δαπάνες περίπου 1,181 δισεκατομμυρίων ευρώ. Είπαμε ότι παραπάνω από τα μισά (616 εκατομμύρια ευρώ) αφορούν στη μείωση του συντελεστή από 28% σε 24% και στη μείωση της φορολογίας των διανεμόμενων κερδών από 10% σε 5%.

Τετρακόσια τέσσερα εκατομμύρια ευρώ έχετε υπολογίσει ότι αφορούν φυσικά πρόσωπα. Μείωση των φορολογικών συντελεστών στο 9% μέχρι 10.000 ευρώ κ.λπ.

Εκατόν είκοσι τρία εκατομμύρια ευρώ από ασφαλιστικές εισφορές. Προφανώς, εννοείτε ότι θα μειωθούν οι ασφαλιστικές εισφορές στα υψηλά εισοδήματα, δηλαδή στο 15% των ασφαλισμένων που πληρώνουν περισσότερες ασφαλιστικές εισφορές μέχρι σήμερα. Διότι, αυτό που ακούσαμε από τον κ. Βρούση, μας παραπέμπει σε αύξηση τουλάχιστον 20% των ασφαλιστικών εισφορών για τις χαμηλότερες εισοδηματικές κατηγορίες.

Οι δαπάνες αυτές, που είναι περίπου 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, προϋπολογίζεται να αντισταθμιστούν από τα παρακάτω έσοδα:

Α) Πεντακόσια εκατομμύρια ευρώ, με περιορισμό λειτουργικών και άλλων δαπανών από τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Τι σημαίνει, όμως, αυτό; Ποιες δαπάνες θα περιοριστούν; Θα μείνουν, πάλι, πολλές υπηρεσίες χωρίς καύσιμα, χωρίς αναλώσιμα και μια σειρά άλλες δαπάνες που μας θυμίζουν τις περικοπές των πρώτων μνημονιακών χρόνων;

Β) Εκατόν ογδόντα τέσσερα εκατομμύρια ευρώ, επισκόπηση δαπανών και εσόδων.

Γ) Εκατόν είκοσι τρία εκατομμύρια ευρώ, βελτίωση της αποτελεσματικότητας φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Δ) Πεντακόσια πενήντα επτά εκατομμύρια ευρώ, καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και διεύρυνση φορολογικής βάσης μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών. Αυτό το αναλύσαμε.

Ε) Εκατό σαράντα δύο εκατομμύρια ευρώ από εξορθολογισμό αντικειμενικών αξιών. Ποιο είναι, λοιπόν, το συμπέρασμα από τα στοιχεία δαπανών και εσόδων; Δεδομένες οι δαπάνες, ακατέβατες, δηλαδή. Αμφίβολα τα έσοδα. Πού οδηγεί αυτό; Αναλύστε τα έσοδα, ένα προς ένα, σε κάθε κατηγορία. Είναι προφανές ότι αν δεν πιαστούν αυτά τα έσοδα, θα υπάρξει εκτροχιασμός του Προϋπολογισμού. Με συνέπεια, όπως είπα και πριν, την εύκολη λύση: Την περικοπή των κοινωνικών δαπανών.

Ήδη, στον Προϋπολογισμό του 2020, εμφανίζεται μείωση στα επιδόματα κοινωνικής αλληλεγγύης, που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ (Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης), κατά 367 εκατομμύρια ευρώ.

Εκατόν εβδομήντα τρία εκατομμύρια ευρώ είναι μείωση για τα προνοιακά επιδόματα για τους ΑμεΑ.

Εκατόν τριάντα εννέα εκατομμύρια ευρώ μείωση για τα οικογενειακά επιδόματα.

Πενήντα ένα εκατομμύρια ευρώ μείωση στο επίδομα ενοικίου.

Συμπερασματικά, για τον Προϋπολογισμό συνολικά:

Πρώτον, πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό που δεν είναι ούτε αναπτυξιακός, ούτε κοινωνικός.

Δεύτερον, διαψεύδει τις ελπίδες για ανακούφιση της μεσαίας τάξης. Υπολογίζουμε μεσαία τάξη από 20.000 έως 50.000 ευρώ ετησίως, στην οποία, εκτός από τους αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβάνουμε και τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους και τους αγρότες. Τα όποια φορολογικά οφέλη εξανεμίζονται από την επερχόμενη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, από τις αυξήσεις στη Δ.Ε.Η. -μέχρι τώρα έχουμε δει αυτό, ποιος ξέρει τι άλλο θα δούμε- από τις ακυρώσεις των θετικών μέτρων του ΣΥΡΙΖΑ που είχαμε υπολογίσει και σας τις ανέφερα αναλυτικά για το 2020.

Τρίτον, δίνει πλουσιοπάροχες παροχές και φοροελαφρύνσεις στους ισχυρούς και στους πλούσιους.

Προφανώς, αγαπητοί συνάδελφοι της Ν.Δ., έχουμε αντιδιαμετρικά αντίθετη φιλοσοφία από εσάς, στο πώς βλέπουμε την οικονομική ανάπτυξη και πώς κατά συνέπεια βλέπουμε και τον Προϋπολογισμό του 2020.

Συνεπώς, καταψηφίζουμε τον παρόντα Προϋπολογισμό.

Νικόλαος Συρμαλένιος

Βουλευτής Κυκλάδων

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ
Αθανάσιου Παπαχριστόπουλου
Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών

(* Η εισήγηση του Ειδικού Εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την 26.11.2019)

«ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Παπαχριστόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ειδικός Εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ): Όσοι έχουν μεταφυσικές αναζητήσεις, πιστεύουν και στα θαύματα. Μετά από 40 χρόνια, 20 περίπου διακυβερνήσεις από το ΠΑΣΟΚ, σήμερα το λένε Κίνημα Αλλαγής, και άλλα τόσα από τη Νέα Δημοκρατία, προφανώς με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος μέσα σε πέντε μήνες ακούω απίστευτα πράγματα. Εγώ εύχομαι να τους βγουν αληθινά, αλλά ας δούμε την πραγματικότητα.

Καταρχάς, μαθαίνω ότι ο ιδιοκτήτης της Lamda Development, που θα δώσει εργατικά καινούργια χέρια κ.λπ., διαπραγματεύεται περίπου 880 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή περίπου στο 1 δισεκατομμύριο ευρώ, από δύο τράπεζες. Από τη Eurobank και την Πειραιώς. Θέλω ακόμα να πω σαν είδηση ότι δύο ξένοι επενδυτές σ' αυτή την επιχείρηση έχουν ήδη φύγει. Ακόμα, θέλω να θυμίσω ότι τα ΕΛΠΕ, τα οποία ελέγχουν από τις 13 εταιρείες που ερευνούν εξορύξεις από την Κέρκυρα μέχρι την Κρήτη, η Lamda Development ελέγχει τις 9 εταιρείες και περιμένει μικρά κέρδη από εκεί. Δηλαδή, παίζουμε κορώνα - γράμματα πολιτισμό, τουρισμό για να προλάβει ο κύριος Λάτσης να πάρει κάποια χρήματα για να επενδύσει. Εδώ γεννιέται ένα ερώτημα. Μπορεί να μας το απαντήσει κανείς;

Θυμόμαστε, πολλές φορές, τότε, τον Κυριάκο Μητσοτάκη, -σήμερα είναι Πρωθυπουργός- με σεβασμό να μας λέει ότι θα κατεβάσει τα πλεονάσματα γρήγορα. Του δόθηκε, λοιπόν, μια φοβερή ευκαιρία. Διότι, εάν από το «μαξιλάρι» των 37 δις ευρώ, αφαιρούσαμε τα 5,5 δις ευρώ κατεβάζαμε 1% του Α.Ε.Π. και εξοικονομούσαμε 2 δισεκατομμύρια ευρώ αμέσως και μπορούσαμε με αυτά να κάνουμε δουλειές. Βλέπουμε, όμως, ότι το «μαξιλάρι» αλλού πηγαίνει. Ξαναλέω, σημερινή είδηση, 880 εκατομμύρια ευρώ, κοντά 1 δισεκατομμύριο ευρώ, στην Lamda Development.

Και έρχομαι στα θέματά μας.

Μια αποστροφή του λόγου του Πρωθυπουργού, του κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σε μια συζήτηση που έγινε την Παρασκευή, στην Επίκαιρη Ερώτηση που έκανε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο Αλέξης ο Τσίπρας. Τι ζήτησε ο Αλέξης ο Τσίπρας; Πιστεύω τα αυτονόητα. Του ζήτησε στη Συνταγματική Αναθεώρηση, μια ερμηνευτική διάταξη, να μην παραγράφονται οι δωροδοκίες των Υπουργών του παρελθόντος. Πιο απλά δεν μπορώ να το πω. Και στην απάντησή του, ο Πρωθυπουργός του είπε «Ξέρετε, κύριε Τσίπρα, καμιά φορά τα λευκά κολάρα είναι βρώμικα» - το θυμάμαι, ήμουν μέσα στην αίθουσα- «και δεν φοράνε και γραβάτα». Ένας ζόρικός υπαινιγμός. Και διερωτώμαι. Ιδού πεδίο δόξης λαμπρό. Τι εμπόδιζε, λοιπόν; Γιατί και εμείς κυβερνήσαμε 4,5 χρόνια και μακάρι να μας πιάσουν. Και μάλιστα, θυμάμαι και έναν οξύθυμο Υπουργό του, που απειλούσε θεούς και δαίμονες με ειδικά

δικαστήρια, – δεν θέλω να πω ονόματα τώρα, ούτε να ξύσω πληγές- το μισό Υπουργικό Συμβούλιο στην γκιλοτίνα και πάει λέγοντας. Νάτη η ευκαιρία. Μαζί. Τι μας πειράζει να ελέγξουμε την παθητική δωροδοκία και πριν από το 2019; Γιατί και εμείς κυβερνήσαμε 4,5 χρόνια. Ιδού πεδίο δόξης λαμπρό.

Αυτός που δεν είχε να φοβηθεί τίποτα πάντως, ήταν ο Αλέξης Τσίπρας και ο ΣΥΡΙΖΑ. Κάποιοι άλλοι έκαναν πως δεν άκουσαν και άρχισαν τα διαδικαστικά τερτίπια. Τώρα να μην τα λέω, γιατί κουράζουν κιόλας.

Θέλω ακόμη - για να συνεννοούμαστε - να δούμε πώς φαντάζεται την ανάπτυξη η Νέα Δημοκρατία. Θυμάμαι, αβίαστα,μίλαγε για 4% κάποια στιγμή. Το ξέχασε, το πήγε στο 3%. Το ξέχασε και αυτό και πήγε στο 2,8%, το οποίο το υποστηρίζει και σήμερα.

Δεν συμμερίζεται, όμως, κανένας παγκόσμιος οργανισμός αυτήν την αισιοδοξία. Εγώ της το εύχομαι να της βγει, 2,3%, 2,2%, 2,1% ο ΟΟΣΑ, η Κομισιόν, το ΔΝΤ. Και ξέρετε, εάν δεν βγει, γιατί βασίζεται και εκεί πατάει για αυτά που εξαγγέλλει, δεν μπορεί να πραγματοποιήσει πολλά από αυτά που έχει ήδη υποσχεθεί.

Εδώ, θέλω να ξαναβάλω ένα θέμα. Τα πρωτογενή πλεονάσματα είναι απαγορευτικά για τέτοιου είδους ανάπτυξη. Το ξέρουν όλοι. Πιστεύω ότι το έχουν καταλάβει όλοι σε αυτή την αίθουσα και δεν ξέρω γιατί επιμένει, πραγματικά, αν μπορεί να τα κατεβάσει. Και να μην δανείζει 880 εκατομμύρια ευρώ - το έχει το «μαξιλάρι» - θα μπορούσε να το κάνει.

Καταρχήν, θεωρώ ότι ο Προϋπολογισμός είναι κορυφαία στιγμή του Κοινοβουλευτισμού. Είναι μεγάλη ιστορία. Και θέλω να θυμίσω τα εξής. Άκουγα συνέχεια «απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, για τα αναδρομικά των συνταξιούχων» και πάει λέγοντας. Στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού, θα παρακαλούσα να μου βρει κάποιος κάτι να αναφέρεται σε αυτά τα αναδρομικά. Δεν υπάρχει ούτε λέξη.

Καταρχήν δεν μου αρέσουν τα νούμερα και νομίζω ενοχλούν και τον κόσμο, αλλά είναι μερικά πρακτικά πράγματα. Αναδρομικά, λοιπόν, των συνταξιούχων δεν υπάρχουν σ' αυτό το προσχέδιο, ακόμα. Οι συνταξιούχοι είναι μεγάλο κομμάτι του ελληνικού λαού, 192 εκατομμύρια ευρώ για όσους δεν έχουν καταλάβει, θα μειωθεί η συνταξιοδοτική δαπάνη. Τα 121 εκατομμύρια ευρώ είναι για τις κύριες και τα 71 εκατομμύρια ευρώ για τις επικουρικές. Περικόπτουν 52 εκατομμύρια ευρώ από το επίδομα ενοικίου. Οι δημόσιες επενδύσεις είναι μειωμένες. Το θαύμα της Σουηδίας επί Πάλμε και Ερλάντερ οφειλόταν στις δημόσιες επενδύσεις. Αυτοί οι δύο ηγέτες, που έγραψαν ιστορία τότε στη Σουηδία, είχαν επενδύσει πάρα πολύ στην Υγεία, στην Παιδεία, στην Πρόνοια και είχαν βάλει κανόνες στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Θα μπορούσα να μιλάω ώρες ολόκληρες για το «σουηδικό θαύμα» και για το προσωπικό παράδειγμα αυτών των δύο ηγετών.

Αντίθετα, εδώ με εμάς τι βλέπουμε; Ποια ιδιωτική πρωτοβουλία; Όταν η Financial Times, το ιερό του καπιταλισμού, αναγκάζονται και γράφουν δισέλιδα άρθρα γι' αυτό που έκαναν με τους τραπεζίτες. Εδώ αξίζει να κάνω μια παρένθεση και να θυμίσω μερικά πράγματα. Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών έγινε τρεις φορές από χρήματα όλων των Ελλήνων. Δεν διαχειρίζονται δικά τους χρήματα ούτε περιουσιακά τους στοιχεία οι τραπεζίτες και μου είναι αδιάφορο εάν ήθελε να διατηρήσει ένας τραπεζίτης τη θέση του, επειδή τον πήρε ο υπουργός τηλεφώνο και του λέει, «τι δίνεις; Εκεί δεν δίνεις, εκεί δίνεις». Ξέρουμε όλοι -και έχω μπροστά μου την Die Welt και όποιος αμφιβάλλει μπορώ να του τη δώσω- πώς έφυγαν

από τη Χώρα σε offshore, σε περιέργους οικονομικούς παραδείσους, σε τράπεζες κ.λπ. γύρω στα 800 δισεκατομμύρια ευρώ.

Αυτοί οι άνθρωποι κυβερνούσαν τη Χώρα 40 χρόνια. Αφήνω τα 320 δις ευρώ, το δημόσιο χρέος και λέω, δεν ξανάγινε πουθενά στον κόσμο. Οι τραπεζίτες της Lehman Brothers είναι ακόμη στη φυλακή, σαπίζουν και έτσι έπρεπε να γίνει. Αφήνω τα υπόλοιπα, το 1,2 δις ευρώ που ήταν κατασχεμένοι λογαριασμοί για ξέπλυμα μαύρου χρήματος, που δεν τα έκανε καμία δημόσια υπηρεσία, τα έκανε η Αρχή για το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος. Άκουσα τον Κυριάκο Μητσοτάκη να λέει, μία δημόσια Αρχή. Ποια είναι η δημόσια Αρχή; Μια ανεξάρτητη Αρχή. Και απαλλάσσει, δίνει ασυλία στους τραπεζίτες; Απίστευτο πράγμα, δεν έχει ξαναγίνει πουθενά και ποτέ. Αν υπάρχει παράδειγμα, περιμένω να μου το πει κάποιος. Και όμως έγινε και αυτό σε εμάς.

Τα λέω όλα αυτά γιατί έχουν σχέση με την οικονομία. Και φτάσαμε βέβαια στην παθητική δωροδοκία, για την οποία είναι νομίζω 25 Φεβρουαρίου του 2019, που ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης σας λέει, όποιος τολμήσει και ασχοληθεί με την παθητική δωροδοκία είναι παράνομο να το κάνει, θα τον μηνύσω. Απειλούσε θεούς και δαίμονες. Δικαίωμά του, είναι αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός να λέει ό,τι θέλει. Κρίνεται, όμως, γι' αυτό το πράγμα.

Άκουσα πάρα πολλούς συναδέλφους εδώ με άνεση φοβερή, υπάρχει γραμμή όσοι δεν ανήκουν στη Ν.Δ. και στο ΣΥΡΙΖΑ, να λένε ότι τα ίδια περίπου κάνουμε. Όχι δεν κάνουμε τα ίδια. Δεν κάνουμε καθόλου τα ίδια. Ξαναλέω, αν υπήρχε πραγματικά κάποιος που μπλέκεται σε οτιδήποτε και έχει σχέση, ιδού πεδίο δόξης λαμπρό, να περάσετε αυτή τη συνταγματική τροπολογία, την ερμηνευτική και να πιάσουμε και αυτούς που κυβέρνησαν τα 4,5 χρόνια. Το ξέρετε καλά ότι κανένας από μας δεν ακούμπησε τίποτα, ούτε μισό ευρώ. Λάθη κάναμε, αυτό δεν το κάναμε όμως. Και γι' αυτό, με διάφορες δικαιολογίες ξεφύγατε και δεν το ψηφίσατε. Δικαίωμά σας. Κρίνεστε.

Θέλω όμως να θυμίσω για μερικούς συναδέλφους που λένε ότι όλα είναι ίδια. Όχι δεν είναι όλα ίδια. Δεν είναι καθόλου όλα ίδια. Ξαναλέω δεν είμαι θιασώτης των οικονομικών πολύ, αλλά παρόλα αυτά είμαι υποχρεωμένος, γιατί είναι μια επιχειρηματολογία που δεν μπορεί κανείς να την αμφισβητήσει. Έχω μπροστά μου μερικά στοιχεία που δείχνουν πώς συμπεριφέρθηκε στο φτωχότερο 10% ο ΣΥΡΙΖΑ και στο πλουσιότερο 10%. Νομίζω ότι είναι χειροπιαστά και δεν μπορεί να τα αμφισβητήσει κανένας.

Και εξηγούμαι. Είναι γύρω στα 70 ευρώ, τόσο είναι, το κέρδος που σήμερα εξασφαλίζει με αυτό το προσχέδιο Προϋπολογισμού η Κυβέρνηση στις φτωχότερες τάξεις. Και την ίδια στιγμή, είναι πέντε φορές μεγαλύτερο στους ανθρώπους που έχουν χρήματα.

Καταρχήν, θέλω να αναφερθώ σε ένα παράδειγμα. Ξέρετε ότι γύρω στις 8.036 ευρώ είναι το αφορολόγητο. Στα χαρτιά λέτε ότι δεν το μειώνετε. Πέρα από τις αντικειμενικές αξίες - το αφήνω αυτό - υποχρεώνετε τους πολίτες το 30% να είναι ηλεκτρονικά γραμμένο. Πού; Πώς; Κάποιος που παίρνει 10.000 ευρώ και δεν του πιάνει το ενοίκιο, δεν του πιάνει τίποτα... Το μειώνετε το αφορολόγητο. Δηλαδή, τους ανθρώπους που είναι αδύναμοι δεν τους υπολογίζετε.

Αντίθετα, σε μια επιχείρηση - έτσι για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους - μειώσατε το 28% στο 24%. Καλά κάνατε. Όταν το 90% των επιχειρήσεων ξέρουμε ότι έχουν εισπραξη -

τουλάχιστον αυτό λένε- 5000 ευρώ, τίποτα. Έχει νόημα αυτό το 4% που κάνετε και το μειώνετε στις μεγάλες επιχειρήσεις. Το αφορολόγητο δεν μειώνεται, αντικειμενικές αξίες παίζουν και μπορεί να το πληρώσουν από αλλού και θέλω να πω το εξής : δύο κινήσεις που για μένα ήταν καθοριστικές. Και εξηγούμαι. Ήταν δύο κινήσεις, εκ των οποίων, η μία ήταν ότι διαθέσατε 700 εκατομμύρια ευρώ, πέρα από το ότι δεν μειώσατε το πλεόνασμα σε αυτήν την κατηγορία επιχειρηματιών. Δεν είναι κακό. Νομίζω όμως, ότι αν πάσχει αυτή η Χώρα και το ξέρετε πάρα πολύ καλά, κάτω από το όριο της φτώχειας αυτή τη στιγμή, είναι το μεγαλύτερο κομμάτι των Ελλήνων πολιτών, οι οποίοι ζουν με 300, 400, 500 ευρώ.

Χαιρετίζω εγώ - προσέξτε, δεν είμαι προκατειλημμένος - το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα που κάνατε που έρχεται σαν το κοινωνικό επίδομα αλληλεγγύης. Δεν γκρινιάζω γι' αυτό. Το θεωρώ σωστό. Μπορεί να είναι ψίχουλα, αλλά το θεωρώ σωστό. Ωστόσο, είστε οι ίδιοι άνθρωποι που αυτές τις κατηγορίες ανθρώπων, όταν τους τελειώσατε τις εργασιακές σχέσεις, τους φέρατε στο απροχώρητο, δεν υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις, το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο επιχειρηματίας όταν δηλώσει ότι δεν πάει καλά, δεν υπόκειται σε κανέναν έλεγχο και στην ουσία ένα μεγάλο κομμάτι εργαζομένων τους έχετε σε καθεστώς ομηρίας στα εργασιακά.

Δεν θέλω να καταχραστώ άλλο το χρόνο σας. Εύχομαι να σας βγει ο Προϋπολογισμός. Μακάρι να βγει το 2,8% για τη Χώρα γιατί δεν είναι κακό πράγμα. Μακάρι να βγει, το εύχομαι, ειλικρινά σας το λέω. Ωστόσο, θα σας ακολουθεί πάντα - γιατί νομίζω ότι δεν μπορείτε να κρυφτείτε πια - το ένα δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια ευρώ που ήταν κατασχεμένα για ανθρώπους όπως ο κ. Φρουζής. Είναι κρίμα για μένα, να βλέπω ένα κόμμα που έχει γράψει ιστορία να στοιχίζεται πίσω από έναν άνθρωπο που η αξιοπιστία του είναι στο ναδίρ, για να μιλάω ευγενική γλώσσα. Είναι κρίμα όταν χαρίζετε στους ανθρώπους που πτώχευσαν τη Χώρα, στην κυριολεξία την πτώχευσαν, τρεις ανακεφαλαιοποιήσεις και τους έχετε σε καθεστώς ασυλίας και το αφήνετε το αυτεπάγγελτα κατ' έγκληση. Κατ' έγκληση δηλαδή; Να καταγγείλω εγώ το ίδιο μου τον εαυτό. Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Και όταν στο άρθρο 86 είχατε τη μοναδική ευκαιρία να ξεκαθαριστεί το τοπίο για τη Χώρα, όχι για το κόμμα σας, για όλα τα κόμματα, δεν το κάνατε. Η αξιοπιστία σας είναι στο ναδίρ. Εγώ σας εύχομαι το καλύτερο. Ευχαριστώ πολύ.»

Αθανάσιος Παπαχριστόπουλος

Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΩΡΑΪΤΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020

του Ειδικού Εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ

Αθανάσιου Μωραΐτη

Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Προϋπολογισμός είναι το στίγμα της πολιτικής κάθε κυβέρνησης. Είναι ο καθρέφτης που αντανακλά τη στρατηγική της, αλλά και την ίδια τη φυσιογνωμία της. Είναι η ταυτότητα και η σφραγίδα της.

Ακούγοντας τους εισηγητές της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και τον Υπουργό πριν από λίγο στην Επιτροπή, θα νόμιζε κανείς ότι ήρθε η Νέα Δημοκρατία πριν από 4 μήνες στην κυβέρνηση και ξαφνικά ζούμε ένα οικονομικό θαύμα. Ότι έχουμε στα χέρια μας τον πιο «νοικοκυρεμένο» Προϋπολογισμό των τελευταίων ετών.

Η πραγματικότητα, όμως, είναι εντελώς διαφορετική:

Πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό αντιαναπτυξιακό, αντικοινωνικό και αντιλαϊκό. Υπηρετεί πιστά τις δογματικές αγκυλώσεις μιας νεοφιλελεύθερης πολιτικής κι απέχει πολύ από το να συναντήσει τις ανάγκες των πολιτών, αλλά -κυρίως- τη βιώσιμη ανάπτυξη, που έχει ανάγκη η Χώρα.

Με αυτόν, επισφραγίζεται η ολοκληρωτική αποκαθήλωση του προεκλογικού αφηγήματος της Νέας Δημοκρατίας. Το αφήγημα αυτό, είδαμε προεκλογικά να επενδύεται, τόσο από τις προεκλογικές υποσχέσεις του κ. Μητσοτάκη, όσο από τη στήριξη -που ξεπερνά κάθε προηγούμενο- ενός μεγάλου μιντιακού συστήματος.

Σύμφωνα με αυτό, «ο ΣΥΡΙΖΑ ευθύνεται για την καταστροφή της Οικονομίας», «πηγή όλων των δεινών ήταν ο κακός ΣΥΡΙΖΑ με την υπερφορολόγηση και την εχθρικότητα απέναντι στην ανάπτυξη, τις επενδύσεις, την επιχειρηματικότητα».

Το αφήγημά σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, μιλά για μείωση φόρων στον Προϋπολογισμό. Χθες, ακούστηκε σε αυτήν την Επιτροπή ότι «αφήνουμε πίσω μας την υπερφορολόγηση, κυρίως της μεσαίας τάξης, που ισοπέδωσε την οικονομία». Αυτό, όμως, δεν το βλέπω. Κι αυτό είναι το πρώτο κομμάτι του αφηγήματός σας που καταρρίπτεται:

Στον παρόντα Προϋπολογισμό συμπεριλαμβάνετε 28 από τους 29 «άδικους φόρους του ΣΥΡΙΖΑ». Ο μόνος που εξαιρείται από το αφήγημα που είχατε χτίσει προεκλογικά, είναι ο φόρος κερδών των επιχειρήσεων.

Οι Έλληνες φορολογούμενοι θα πληρώσουν 323 εκατομμύρια ευρώ περισσότερη φορολογία, παρά τις προεκλογικές σας εξαγγελίες. Πρόκειται για επιβάρυνση που επιλέγετε να πέσει στους ώμους των Φυσικών Προσώπων, προκειμένου να «ελαφρύνετε» τα Νομικά Πρόσωπα, δηλαδή τις επιχειρήσεις.

Αυξάνετε τα έσοδα από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στα αγαθά και τις υπηρεσίες κατά 563 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την εκτίμηση του 2019. Ενισχύετε, δηλαδή, την έμμεση φορολόγηση σε προϊόντα που έχουν ανελαστική ζήτηση, χωρίς να λαμβάνετε υπόψη εισοδηματικά κριτήρια. Άρα, αυτό θα αυξήσει κι άλλο το λόγο έμμεσων - άμεσων φόρων, με τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα να πλήττονται περισσότερο.

Το δεύτερο κομμάτι του αφηγήματός σας που καταρρίπτεται είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι απέναντι στις επενδύσεις, είναι απέναντι την ανάπτυξη, είναι απέναντι την επιχειρηματικότητα. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ σας παρέδωσε μία Ελλάδα εκτός Μνημονίων, με μία κοινωνία όρθια και την οικονομία, σε ένα δύσκολο περιβάλλον, να παίρνει το δρόμο της.

Θα παραθέσω κάποια στοιχεία, για να μπορέσω να στηρίξω αυτό το οποίο λέω.

Το πρώτο εξάμηνο του 2019 έκλεισε με τη δημιουργία 265.059 θέσεων εργασίας-ρεκόρ που είχαμε να δούμε από το 2001.

Ο δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης από το Μάρτη έως τον Ιούνιο του 2019 σημείωσε ρεκόρ 18ετίας, με παράλληλη τη μείωση της ανεργίας, για δέκατο συνεχόμενο τρίμηνο. Θυμίζω εδώ ότι η ανεργία ήταν 26% το 2015 και το 2019 στο 17%.

Άλλο ρεκόρ δεκαετίας, το οποίο δεν είδαμε να παρουσιάζουν τα φιλικά σας μέσα, αλλά κι ούτε να γίνεται μια σοβαρή αντιπαράθεση γύρω από αυτό, είναι οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις, που το 2018, σημείωσαν εισροή 3.606 εκατομμύρια ευρώ.

Το 2019 είχαμε αύξηση 245% σε σχέση με το 2015 στον Προϋπολογισμό Πρόνοιας. Ο ΣΥΡΙΖΑ οικοδόμησε προνοιακό κράτος 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το παρέλαβε μόλις 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ, βρίσκοντας το 2015 μια Χώρα που παρέπαιε και μαστιζόταν από ανθρωπιστική κρίση.

Αυτά, μαζί, βέβαια, με το μαξιλάρι των 37 δισεκατομμυρίων ευρώ, είναι μερικά μόνο από όσα που βρήκατε από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Θα αναρωτηθεί κανείς αν αυτό σημαίνει ότι είχαμε ξεπεράσει την κρίση κι αν το περιβάλλον αυτό που είχε διαμορφωθεί μάς έλυνε όλα τα προβλήματα. Η απάντηση είναι όχι, σίγουρα δεν είχαμε τις ιδανικές συνθήκες τις οποίες θα θέλαμε, σίγουρα υπήρχαν πολλά που έπρεπε να γίνουν και που η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε και προτείνει και δρομολογήσει.

Κανείς, όμως, δεν μπορεί να αμφισβητήσει πως είχαμε μπει σε αναπτυξιακή τροχιά και πως ήμασταν στο σωστό δρόμο, ώστε να μπορέσουμε να οδηγήσουμε τη χώρα στο ξέφωτο.

Αντί να εκμεταλλευτείτε το αναπτυξιακό και το οικονομικό περιβάλλον που βρήκατε έτοιμο -και είστε η πρώτη Κυβέρνηση έπειτα από 15 χρόνια που έρχεται στα πράγματα συναντώντας τέτοιες ευνοϊκές συνθήκες- φέρνετε έναν Προϋπολογισμό αντιαναπτυξιακό.

Φυσικά, αυτό δεν έρχεται ως «κεραυνός εν αιθρία».

Είχατε δώσει δείγματα γραφής για το πώς αντιμετωπίζετε την ανάπτυξη ήδη από το αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο που καταθέσατε. Ένα νομοσχέδιο που δεν προάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη, δεν αναδεικνύει τα στρατηγικά πλεονεκτήματα της Χώρας, στο οποίο στηρίζατε έναν περιορισμένο αριθμό κλάδων με μικρή αναπτυξιακή δυναμική και προστιθέμενη αξία.

Ένα νομοσχέδιο με το οποίο εξυπηρετείτε πολύ συγκεκριμένα συμφέροντα κι όπου δε βλέπουν πουθενά τον εαυτό τους οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν το 95% περίπου της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Βγάλατε, δηλαδή, εκτός κάδρου τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας, που στήριξε τη Χώρα στα χρόνια της κρίσης -κι εξακολουθεί να το κάνει.

Δεν υπάρχει καν ένας σχεδιασμός και δεν έχουν ενεργοποιηθεί προγράμματα για το χώρο της μεταποίησης, τομέας στον οποίο αντιστοιχεί περίπου το 10% του ΑΕΠ της Χώρας.

Αποφασίζετε να επιδοτήσετε τις εξορύξεις, ενισχύοντας τον εξορυκτικό καπιταλισμό.

Θεωρείτε τις μεγάλες κι εμβληματικές επενδύσεις, ότι είναι ικανές να μας οδηγήσουν μόνες στην επόμενη μέρα και μεμιάς θα λύσουν τα μεγάλα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, αλλά κι ότι μέσω αυτών θα στείλουμε ένα επενδυτικό μήνυμα. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι και στο Ελληνικό, το οποίο είναι πράγματι μια μεγάλη επένδυση και το οποίο πράγματι πρέπει να προχωρήσει, βλέπουμε να επενδύονται μόνο 2 δισεκατομμύρια ευρώ για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Η ίδια πολιτική για τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας επαναλαμβάνεται και στον Προϋπολογισμό.

Σχεδιάζετε φορολογική πολιτική υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων, με φοροελαφρύνσεις και αύξηση των διανεμόμενων μερισμάτων, ύψους 616 εκατομμυρίων ευρώ. Προσφέρετε σημαντικές φορολογικές μειώσεις στις μεγάλες και πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, εις βάρος των υπολοίπων φορολογικών κατηγοριών και της συνολικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Εις βάρος και των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων, στις οποίες προσφέρετε μηδαμινές ελαφρύνσεις και οι οποίες, όμως, αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Αποφασίσατε να διαθέσετε 700 εκατομμύρια ευρώ για να μειώσετε τους φόρους, κατά προτεραιότητα στις επιχειρήσεις και τα μερίσματα που αυτές διανέμουν.

Μ' αυτόν τον τρόπο ευνοείτε τις περίπου 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της Χώρας: τους κολοσσούς και τις επιχειρήσεις με κέρδη πάνω από 2,5 έως 3 εκατομμύρια ευρώ. Σε αυτές δίνετε κατά μέσο όρο ελάφρυνση κοντά στις 680.000 ευρώ ετησίως, την ίδια στιγμή που οι μικρές θα λάβουν 200 ευρώ ετησίως ελάφρυνση και οι μεσαίες από 1.500 μέχρι το πολύ 2.000 ευρώ.

Η αγορά, όμως, είχε ανάγκη από κίνητρα για επενδύσεις, όχι από κίνητρα διανομής χρημάτων ως δώρα στους μεγαλοκεφαλαιούχους.

Ήθελε τη μείωση της προκαταβολής φόρου στο 50% για επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Ήθελε μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ και τη δραστική μείωσή της για μεγαλύτερα εισοδήματα.

Και τα δύο αυτά, αποτελούσαν προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ για το 2020.

Αυτό που θέλαμε να πετύχουμε ήταν ένα μοντέλο ανάπτυξης και σταθεροποίησης της οικονομίας. Και μάλιστα, το μοντέλο αυτό που προσπαθήσαμε να εφαρμόσουμε, βλέπαμε ότι αντιμετωπιζόταν θετικά από την επιχειρηματική κοινότητα.

Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι επιχειρήσεις επένδυσαν στην έρευνα και την ανάπτυξη, συμμετέχοντας με ποσοστό 0,5%, 1 δισεκατομμύριο ευρώ το 2017, έναντι των 500 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή του 1/3 του ΑΕΠ, το 2016.

Κι αναφέρω τη μεσαία τάξη, μιας και είναι ο άλλος μεγάλος χαμένος αυτού του αντικοινωνικού και αντιλαϊκού Προϋπολογισμού.

Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι οι μεγάλες προσδοκίες που καλλιεργήσατε με τις προεκλογικές σας υποσχέσεις σε μισθωτούς, συνταξιούχους και αγρότες για φοροελαφρύνσεις, δε θα γίνουν πράξη.

Προτιμήσατε να εξασφαλίσετε τις ελαφρύνσεις- δώρα στις μεγάλες και πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις.

Τα 700 εκατομμύρια ευρώ, μαζί με τα 2 δισεκατομμύρια ευρώ δημοσιονομικό χώρο που θα δημιουργείτο, αν χρησιμοποιούσατε μέρος από τα ταμειακά διαθέσιμα που είχε

διασφαλίσει η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ για να μειώσετε το πρωτογενές πλεόνασμα κατά 1% ήδη από το 2020, θα έδιναν στον Προϋπολογισμό του 2020 πάνω από 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Κι αυτά, θα μπορούσαν αξιοποιηθούν για φοροελαφρύνσεις της μεσαίας επιχειρηματικότητας, των ελεύθερων επαγγελματιών και κοινωνική στήριξη των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, όπως είχε σχεδιάσει κι εξαγγείλει η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Ξεχνάτε την περεταίρω μείωση του ΕΝΦΙΑ στο 30% που είχατε υποσχεθεί και δεν προϋπολογίζετε. Φόροι ακίνητης περιουσίας εμφανίζονται αυξημένοι κατά 84 και 142 εκατομμύρια ευρώ από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών. Και είναι απορίας άξιο πώς φτάσατε σε αυτά τα νούμερα, από τη στιγμή που δεν έχουν ανακοινωθεί οι νέες αντικειμενικές αξίες.

Είναι σίγουρο ότι η επιβάρυνση για τους πολίτες θα είναι μεγαλύτερη από τον επαναπροσδιορισμό των αντικειμενικών αξιών. Διότι, αν υπάρξει αύξησή τους σε λαϊκές περιοχές, αγροτεμάχια κι εκτός σχεδίου ακίνητα -που η πρόβλεψη, με όσα ακούμε και διαβάζουμε, είναι πως θα υπάρξει - μπαίνει το μεγάλο ερώτημα πώς όλα αυτά δε θα συμπαρασύρουν σε αύξηση τον ΕΝΦΙΑ. Είμαι σίγουρος ότι αυτά που θέλετε να δώσετε στον πολίτη στη μια τσέπη, θα του τα πάρετε από την άλλη.

«Χτυπάτε» συνειδητά το Κοινωνικό Κράτος που κατόρθωσε στις τόσο δύσκολες συνθήκες να χτίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, μειώνοντας τα επιδόματα κοινωνικής αλληλεγγύης που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ κατά 367 εκατομμύρια ευρώ. Μειώνετε τα προνοιακά επιδόματα για ΑμεΑ κατά 173 εκατομμύρια ευρώ, τα οικογενειακά επιδόματα κατά 139 εκατομμύρια ευρώ και το επίδομα ενοικίου κατά 51 εκατομμύρια ευρώ.

Ισχυρίζεστε ψευδώς ότι με τα 123 εκατομμύρια ευρώ που εντάσσετε στον Προϋπολογισμό, θα καλύψετε το 90% των νέων γεννήσεων του 2020. Όμως, η αλήθεια είναι πως οι γεννήσεις στην Ελλάδα το 2018 ανήλθαν στις 86.440, που σημαίνει ότι μπορείτε να καλύψετε μόλις το 71% των οικογενειών.

Δε δημιουργείτε δημοσιονομικό χώρο για μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών κι αφήνετε τους αναπληρωτές στην ομηρεία της υφιστάμενης κατάστασής τους.

Επόμενος στόχος σας μετά την Παιδεία και η Δημόσια Υγεία.

Με αυτόν τον Προϋπολογισμό, δρομολογείτε περικοπές 37 εκατομμυρίων ευρώ για τη χρηματοδότηση των νοσοκομείων. Με την επιλογή σας να εξασφαλίσετε την εξοικονόμηση πόρων μέσω της υπέρμετρης μείωσης της κατηγορίας «αγορές αγαθών και υπηρεσιών», θα δημιουργηθεί πρόβλημα στις αγορές συγγραμμάτων για σπουδαστές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, στις αγορές φαρμακευτικού υλικού κι εμβολίων, στις αγορές καυσίμων θέρμανσης, στα έξοδα υπηρεσιών καθαριότητας και σε πολλές άλλες.

Με το νέο ασφαλιστικό και τη σχεδιαζόμενη επαναφορά των κλάσεων θα φέρει ασφαλιστικές επιβαρύνσεις χιλιάδων ευρώ ετησίως για τους ασφαλισμένους, φέροντας τεράστιο πλήγμα στους ελεύθερους επαγγελματίες.

Θυμίζω ότι επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, 8 στους 10 ελεύθερους επαγγελματίες πλήρωναν κατώτατη εισφορά 168 ευρώ. Σύμφωνα με όσα ανακοίνωσε ο ίδιος ο κ. Βρούτσης στη δημόσια τηλεόραση και σύμφωνα με τα συναφή δημοσιεύματα, ο σχεδιασμός της Κυβέρνησης είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες να πληρώνουν τουλάχιστον 220 ευρώ.

Επειδή στην οικονομία κανένα μέτρο δεν αντιμετωπίζεται μεμονωμένα κι όλα αξιολογούνται συνολικά και συνδυαστικά, αυτό δεν είναι το μόνο χτύπημα που επιφυλάσσετε για τους ελεύθερους επαγγελματίες, αυξάνετε τα τιμολόγια της ΔΕΗ.

Όχι μόνο ακυρώνετε τη μείωση του ΦΠΑ στο ρεύμα κατά 13% που είχε ψηφιστεί από τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά φέρνετε πρόσφατες επιβαρύνσεις. Οι οποίες επιβαρύνσεις θα αυξηθούν περαιτέρω στο άμεσο μέλλον, λόγω της ρήτηρας του διοξειδίου του άνθρακα που μετακυλιέται στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Επιπλέον, οι επιβαρύνσεις 22% (η αυτοτελής φορολόγηση) στο φορολογικό νομοσχέδιο για όσους δεν καταφέρουν να συγκεντρώσουν το 30% σε ηλεκτρονικές αποδείξεις, έρχεται να ροκανίσει ακόμα περισσότερο τη θέση τους. Η πολιτική σας για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές έχει μόνο φοροεισπρακτικό χαρακτήρα, αφού οι πολίτες θα υποχρεωθούν να καλύπτουν με ηλεκτρονικές αγορές το 30% του εισοδήματός τους, διαφορετικά θα έχουν ως πρόστιμο την απώλεια του αφορολόγητου ορίου.

Το «επιτελικό κράτος», βέβαια, δε χάνει καθόλου σε αυτόν τον Προϋπολογισμό.

Το «λιγότερο κράτος», γίνεται και περισσότερο και ακριβότερο, αφού προβλέπετε τη δαπάνη τεράστιων ποσών, σχεδόν ανά Υπουργείο, έχοντας προσθέσει την κατηγορία «Επιτελικός Συντονισμός». Δε διαφαίνεται πουθενά δίκαιη και ισοκατανομημένη φορολόγηση και χρηματοδότηση.

Δημιουργείτε, λοιπόν, έναν φαύλο κύκλο άδικων φόρων, ανισοκατανομής των βαρών, υπερβολικών δώρων σε κολοσσούς, γυρίζετε την πλάτη στη μεσαία τάξη και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κι αυξάνετε τις ανισότητες.

Μα, αυτός ο φαύλος κύκλος, πώς γίνεται να οδηγήσει σε ανάπτυξη; Σε ουσιαστική ανάπτυξη - αυτήν που έχει ανάγκη η Χώρα;

Δεν προκύπτει από πουθενά ότι πάτε να κατασκευάσετε ένα μοντέλο που θα σταθεροποιήσει την οικονομία. Για εμάς, η σταθεροποίηση της οικονομίας ήταν το όπλο ενάντια στις ανισότητες -όχι μία ευκαιρία για δώρα στους λίγους μεγαλοκεφαλαιούχους, εις βάρος των πολλών. Όλο αυτό που χτίζετε, μου θυμίζει τα χάμστερ που τρέχουν σε μία ρόδα και δε μετακινούνται ποτέ.

Στην περίπτωση του Προϋπολογισμού του 2020, όμως, δεν ξέρω καν αν «τρέχουμε», διότι πολύ απλά δεν έχετε θέσει έναν ρεαλιστικό στόχο στον οποίο θα πρέπει να φτάσουμε. Δεν είναι, λοιπόν, ένας ρεαλιστικός Προϋπολογισμός.

Κάνοντας μαγικά μέσω... δημιουργικής λογιστικής, προβλέπετε ρυθμό ανάπτυξης στο 2,8%. Αυτός ο στόχος μόνο ως εξωπραγματικός μπορεί να θεωρηθεί, τη στιγμή που, βάσει προβλέψεων από Διεθνείς κι Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, όπως το ΔΝΤ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και ελληνικούς, όπως το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο και η Τράπεζα της Ελλάδος, η εκτίμηση για την αύξησή του προσδιορίζεται σαφώς χαμηλότερα, έως και 2,1%.

Διότι, δε λαμβάνετε καθόλου υπόψη σας τη διεθνή δυσμενή συγκυρία, τις παγκόσμιες εξελίξεις και το γεωπολιτικό περιβάλλον. Εσείς θα έπρεπε να θωρακίσετε, στο μέτρο που μπορεί κάθε εθνική κυβέρνηση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, την οικονομία και τους ανθρώπους της Χώρας. Να φέρετε έναν προϋπολογισμό - καθολική ασπίδα προστασίας

ενάντια στους κλυδωνισμούς που θα φέρει ένα ενδεχόμενο Brexit και όλες οι μεταβολές της διεθνούς οικονομικής κι ευρωπαϊκής σκηνής.

Εκτός αυτών, βέβαια, λησμονήσατε τη δέσμευσή σας για αύξηση του κατώτατου μισθού στο διπλάσιο της ανάπτυξης. Δηλαδή, βάσει των προβλέψεών σας για 2,8% μεγέθυνση, ο μισθός θα έπρεπε να αυξηθεί κατά 5,6%. Εννοείται ότι κάτι τέτοιο δεν υπάρχει πουθενά.

Κι έτσι, έχουμε έναν δημοσιονομικό χώρο, ο οποίος δεν κατευθύνεται στα χαμηλά και μεσαία στρώματα, αφήνει πίσω μισθωτούς, συνταξιούχους, αγρότες και νοικοκυριά.

Τα μεσαία στρώματα καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους. Όταν, λοιπόν, ο δημοσιονομικός χώρος δεν κατευθύνεται σε αυτά, δε θα υπάρξει σημαντική αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Τουλάχιστον εγκαταλείψατε τις υπερφίαλες προεκλογικές σας εξαγγελίες για ανάπτυξη 4%.

Με αυτόν τον Προϋπολογισμό υπηρετείτε το «χιλιοφορεμένο» και χιλιοαποτυχημένο δόγμα της «trickle-down» οικονομίας, της μεροληπτικής και ταξικής αυτής θεώρησης πως η μείωση φόρων στις επιχειρήσεις θα φέρει κέρδη και τα κέρδη επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας. Ένα μοντέλο που απέτυχε παταγωδώς στις περισσότερες χώρες που εφαρμόστηκε. Κυρίως, όμως, το είδαμε να εφαρμόζεται στην Ελλάδα ως το αποτυχημένο μοντέλο Καραμανλή, που οδήγησε τη Χώρα στα βράχια, με όλες τις δραματικές συνέπειες που ακολούθησαν.

Από αυτόν τον Προϋπολογισμό, το αναπτυξιακό σας πολυνομοσχέδιο, κι άλλες νομοθετικές σας πρωτοβουλίες, είναι πλέον ξεκάθαρο με ποιους είστε. Είστε με τους λίγους, είστε με τους ισχυρούς και γι' αυτούς νομοθετείτε. Είστε με τις 500 επιχειρήσεις της Χώρας, απέναντι σε όλη την πραγματική οικονομία της Χώρας, που έδωσε μάχη στα χρόνια της κρίσης κι έμεινε όρθια.

Νομοθετείτε για τους τραπεζίτες, το πώς θα τους απαλλάξετε από την ευθύνη ότι ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής οικονομίας θα αλλάξει χέρια το επόμενο διάστημα και είστε με τους υπόδικους επιχειρηματίες, στους οποίους κάνατε δώρο με την πρόσθετη διάταξη στην τροποποίηση στον Ποινικό Κώδικα, την ανάκτηση των περιουσιακών τους στοιχείων, που είχαν παγώσει στο δικαστήριο.

Σε αυτήν την πολιτική, σε αυτές τις νομοθετικές πρωτοβουλίες είμαστε απέναντι.

Θα δώσουμε τη μάχη δίπλα στον κόσμο της εργασίας και τις υγιείς παραγωγικές δυνάμεις της Χώρας, απέναντι σε όλους τους μεταπράτες και το παρασιτικό κεφάλαιο της Χώρας.

Δε θα ψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

Αθανάσιος Μωραΐτης

Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή του Κινήματος Αλλαγής
Γεώργιου Αρβανιτίδη
Βουλευτή Β΄ Θεσσαλονίκης

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ,

Έχουμε μπροστά μας το τελικό κείμενο του Προϋπολογισμού για το 2020. Ένας Προϋπολογισμός, βάσει του οποίου η ΝΔ ήδη, από την περίοδο που ήταν αντιπολίτευση ισχυριζόταν ότι με αυτόν θα έρθουν «όλα δεξιά» για την Ελλάδα και την κοινωνία. Και μπορεί να συνηθίζουμε να λέμε «όλα δεξιά», για να υποδηλώσουμε ότι όλα πάνε καλά. Πλην όμως, στην προκειμένη περίπτωση, φαίνεται πως, τελικά, αυτά που θα έρθουν θα είναι ως επί το πλείστον «α-δέξια και αντιλαϊκά». Γιατί ο Προϋπολογισμός που φέρνετε υπονομεύει την ανάπτυξη, καθώς:

- δεν είναι κοινωνικά δίκαιος,
- δεν έχει αναπτυξιακό πρόσημο,
- δε στηρίζει τα μικρομεσαία εισοδηματικά στρώματα,
- δεν προωθεί τις δημόσιες επενδύσεις,
- δε στοχεύει σε ρεαλιστική συγκράτηση των δαπανών,
- δεν υποστηρίζει τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως ΑμεΑ και συνταξιούχους,
- δε φέρνει φοροελαφρύνσεις ούτε στα νοικοκυριά ούτε στους επαγγελματίες και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- δε βασίζεται σε ολοκληρωμένο σχέδιο στρατηγικής και επιχειρησιακής ετοιμότητας.

Με λίγα λόγια, ο Προϋπολογισμός του 2020 στηρίζεται σε εικασίες, ουτοπίες, αναχώματα και μεγάλες προσδοκίες. Διαβάζοντας προσεκτικά κάποιος τα δεδομένα που περιλαμβάνει, θα διαπιστώσει ότι είναι αμφίβολα τα αποτελέσματα που το οικονομικό επιτελείο προσδοκά... Και τελικά, δεν είναι τόσο εύκολη η έξοδος της οικονομίας στο ξέφωτο, όπως είπε ο κ. Σταϊκούρας μετά την κατάθεση του Προϋπολογισμού στη Βουλή.

Συγκεκριμένα, έχουμε να αντιμετωπίσουμε τις προβλέψεις για την υποτονικότητα της πορείας της παγκόσμιας ανάπτυξης, που προβλέπεται φθίνουσα για το 2020, στο 3,4%, ενώ το 2018 ήταν 3,6%, όπως αναφέρεται σχετικώς στην Εισηγητική Έκθεση στη σελ. 13. Σύμφωνα, λοιπόν, με την Εισηγητική Έκθεση, διαπιστώνουμε ότι ήδη οι προοπτικές για το 2019 έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω κατά 0,2% και για το 2020 κατά 0,1%.

Επίσης, υπάρχουν προ των πυλών προβλήματα όπως η δημογραφική γήρανση, η χαμηλή συνολική παραγωγικότητα, η υποχώρηση της παγκόσμιας ζήτησης, η εξακολουθούμενη, έστω και μικρότερη, αβεβαιότητα σε σχέση με το Brexit και η κλιμάκωση των μεταναστευτικών ροών. Αυτά, μπορεί να αποτελέσουν τροχοπέδη στην οικονομική ανάπτυξη της ζώνης του ευρώ, γεγονός που θα συμπαρασύρει εκ των πραγμάτων και την Ελληνική οικονομία. Επίσης, παράγοντες κινδύνου όπως η κλιματική αλλαγή, η χαμηλή παραγωγικότητα και άλλα βρίσκονται ψηλά, δυστυχώς, στη λίστα των αρνητικών παραγόντων που μπορούν να επηρεάσουν και να επιβραδύνουν την προβλεπόμενη ανάκαμψη, εάν δεν αντιμετωπιστούν.

Μεγάλο πρόβλημα εξακολουθεί να είναι το θέμα με τα «κόκκινα δάνεια» για την οικονομία. Και εδώ, να πούμε ότι το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» δεν φαίνεται να είναι τόσο ρωμαλέο για να αναχαιτίσει τις χρόνιες συνέπειες που έχουν επιφέρει στην Ελληνική τραπεζική και στην οικονομία. Θέμα που τόνισε και ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος στις 22/11/2019, αναφέροντας ότι το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» είναι μεν θετικό, όμως αντιμετωπίζει μόνο το 40% των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Για αυτό και χρειάζεται να εξεταστούν και άλλα σχήματα, όπως αυτό που έχουν επεξεργαστεί οι υπηρεσίες της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άλλη μια αρνητική παράμετρος είναι το πρόβλημα της αποεπένδυσης των προηγούμενων ετών, που επιδείνωσε την παραγωγικότητα και τη μείωση του δυνητικού ΑΕΠ. Και επ' αυτού, δεν βλέπουμε να έχετε κάποια πρόβλεψη, ώστε να μπορέσει να αντιστραφεί το αρνητικό κλίμα. Ιδίως για το θέμα της αποεπένδυσης της ελληνικής οικονομίας, θα αναφερθώ σε μια πρόσφατη τοποθέτηση του κ. Λιαργκόβα, του νυν προέδρου του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) και πρώην επικεφαλής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, αναφορικά με τον Προϋπολογισμό και τις αγκυλώσεις του. Είπε λοιπόν ότι, ο τερματισμός της υπερφορολόγησης και της αποεπένδυσης της ελληνικής οικονομίας θα σηματοδοτήσει μια νέα οικονομική πολιτική με λιγότερη λιτότητα και περισσότερη ανάπτυξη. Τόνισε, όμως, ταυτόχρονα ότι *«είναι αλήθεια ότι οι στόχοι των πρωτογενών πλεονασμάτων δεν έχουν αλλάξει ακόμη»*, μένοντας στη θετική εκτίμηση ότι, έστω η εξάλειψη των υπερβάσεων αυτών είναι το πρώτο βήμα για τη διεκδίκηση της μείωσης των ιδίων των στόχων, κάτι που αποτελεί προϋπόθεση για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Εμείς όμως, τελικά, εξακολουθούμε να είμαστε αντιμέτωποι με το θέμα τόσο της υπερφορολόγησης όσο και της αποεπένδυσης, λόγω της διατήρησης των υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων. Αφού η εκτίμησή σας περί της αναστροφής του επενδυτικού κλίματος δεν μπορεί να αντισταθμίσει ούτε να ξεπεράσει κινδύνους και αρνητικούς παράγοντες, όπως οι διεθνείς δείκτες αξιολόγησης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, που κατατάσσουν την Ελλάδα πολύ χαμηλά, ως προς την ευκολία του επιχειρείν.

Συγκεκριμένα, η Χώρα μας έρχεται ουραγός για το 2020, μόλις στην 79^η θέση έναντι 190 χωρών. Άλλος ένας ανασταλτικός αναπτυξιακός παράγοντας είναι η τάση ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Αυτή, αν και είναι κατά 0,8% μεγαλύτερη της Ευρωζώνης, δεν φαίνεται ότι μπορεί να αντιμετωπίσει άλλες αρνητικές διαστάσεις όπως η πληθυσμιακή τάση και το πολύ υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας. Αυτοί οι δύο υποπαράγοντες οδηγούν σε μετριοπαθείς εκτιμήσεις για το μελλοντικό δυνητικό προϊόν, που επηρεάζεται και από τα πολύ υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα και τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Τα προβλήματα όμως δεν τελειώνουν εδώ, καθώς έχουμε και τα θέματα της ανεργίας, της αδήλωτης εργασίας και γενικά της προβληματικής εργασιακής πολιτικής των προηγούμενων ετών, λόγω των μειώσεων μισθών, έλλειψης κινήτρων παραγωγικότητας, κλπ. Αποκορύφωμα, λοιπόν, αυτών των παθογενειών είναι ότι βλέπουμε μέσα στην Εισηγητική Έκθεση διαπιστώσεις ότι το 2020 θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε φαινόμενα όπως η χαμηλή συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Όλα αυτά, αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός στον Προϋπολογισμό για το 2020 ως προς τα προβλήματα που είναι υπαρκτά, αλλά η Κυβέρνηση προτιμά να τα βάλει «κάτω από το χαλί». Αυτή η τακτική εφησυχασμού προφανώς εξυπηρετεί την Κυβέρνηση, αφού στρατηγικά κερδίζει χρόνο και βρίσκει ευκαιρία για μικροπολιτικές αναφορές στο παρελθόν. Μάλιστα, τονίζετε συνέχεια την τεράστια δυστοκία της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ στα θέματα εκτίμησης ρυθμών μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, που τα υπερεκτιμούσε συστηματικά στους Προϋπολογισμούς 2017 – 2019, σελ. 24 της Εισηγητικής Έκθεσης.

Ταυτόχρονα, όμως, αναλύοντας λίγο πιο ουσιαστικά τις προθέσεις και τα έως τώρα έργα, αλλά και τις υποσχέσεις για το 2020 που δίνει η Κυβέρνηση μέσα από τον Προϋπολογισμό, εύκολα διαπιστώνει κανείς τον φόβο της για τους *«κινδύνους για την ευόδωση των εκτιμώμενων μακροοικονομικών προοπτικών»* στο εξωτερικό περιβάλλον. Αυτό, γιατί ήδη από το 2019 καταγράφονται δυσμενείς εξελίξεις, οι οποίες, σε συνάρτηση με τις προς τα κάτω αναθεωρημένες προβλέψεις για την παγκόσμια οικονομία, είναι πιθανόν να επιφέρουν απώλειες στο ρυθμό επιτάχυνσης ανάπτυξης της Ελλάδας.

Μέσα στους εξωγενείς παράγοντες, πρώτος και βασικός παράγων είναι για τη Χώρα μας το προσφυγικό, το οποίο η Κυβέρνηση το παρουσιάζει ως *«εξωγενές ενδεχόμενο, η πραγματοποίηση του οποίου θα μπορούσε να μετριάσει την προβλεπόμενη ανάπτυξη»*. Όμως, τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά, αφού αποτελεί έναν από τους πλέον βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες για την ελληνική οικονομική πραγματικότητα. Ιδίως αν αναλογιστούμε την τροπή που έχει πάρει για την Ελλάδα το προσφυγικό, τότε εύκολα καταλαβαίνουμε ότι αποτελεί σοβαρό κίνδυνο ματαίωσης των προβλέψεων της Κυβέρνησης. Το δε συμπέρασμα ότι, *«οι νέες επεκτατικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις αναμένεται να δράσουν ως ανάχωμα για τους εξωτερικούς κινδύνους της οικονομίας»*, όπως ανακοινώσατε για την ελληνική οικονομία το καλοκαίρι, σελ. 35 της Εισηγητικής Έκθεσης, θα σας πω μόνον ότι τουλάχιστον με προβληματίζει να διαβάσω ότι εκεί καταλήγει ο Υπουργός Οικονομικών. Φαίνεται ότι, τελικώς, έτσι οραματίζεται ο κ. Υπουργός, με αναχώματα, την οικονομική και αναπτυξιακή ανάκαμψη της Χώρας μας. Με αναχώματα, όμως, δεν έρχεται η στοχευμένη ανάκαμψη ούτε η ουσιαστική στήριξη της αγοράς, των εργαζομένων, της κοινωνίας, της Χώρας τελικώς.

Συμπερασματικά, λοιπόν, φαίνεται ότι υφίστανται πολλοί ανασταλτικοί παράγοντες, που δείχνουν ότι πρόκειται για προϋπολογισμό υπερφιλόδοξων προβλέψεων και ψευδεπίγραφων προσδοκιών ανάπτυξης και ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Ο ίδιος ο Προϋπολογισμός του 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία του, είναι αντιαναπτυξιακός και κοινωνικά άδικος, με θύματά του κυρίως τα μικρομεσαία εισοδηματικά στρώματα και τα χαμηλά εισοδήματα. Ως προς την 13η σύνταξη για το 2020, πάει στο καλάθι των αχρήστων. Ο κ. Υφυπουργός, ο κ. Σκυλακάκης, δήλωσε πως, *«υπάρχει στον προϋπολογισμό το σχετικό κονδύλι, αλλά δεν ξέρουμε ακόμα πώς θα χρησιμοποιηθεί, έχουμε μπροστά μας και τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού. Αυτή τη στιγμή δεν ξέρουμε πόσα είναι τα χρήματα που προβλέπονται για τα αναδρομικά»*. Όσο για το ποσό που τυχόν θα διατεθεί για το μέρος το 2019, αυτό θα ανακοινωθεί από τον Πρωθυπουργό, αφού πρώτα δει τον λογαριασμό και τα έσοδα του Νοεμβρίου.

Αναφορικά με το επίδομα ενοικίου, κόβονται 52 εκατομμύρια ευρώ μέσω της αύξησης του υποχρεωτικού χρόνου διαμονής στην Ελλάδα από τα 5 στα 10 τελευταία χρόνια. Δηλαδή, από 366 εκατομμύρια ευρώ που ήταν το 2019, θα μειωθεί στα 314 εκατομμύρια ευρώ το 2020, ενώ 123 εκατομμύρια ευρώ πάνε στην κάλυψη του επιδόματος των 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα. Προφανώς γνωρίζετε ότι με τα 123 εκατομμύρια ευρώ που προβλέπετε, δεν μπορούν να καλυφτούν στο 90% οι γεννήσεις παιδιών του 2020, αφού το 2018 είχαμε 86.440 γεννήσεις, ήτοι το επίδομα φτάνει στενά για το 71% των οικογενειών.

Εξετάζοντας τις δημόσιες επενδύσεις, οι προβλέψεις και εδώ είναι αμφίβολες, αφού υπάρχει πρόβλημα λόγω του ότι κάθε χρόνο μένουν ανεκτέλεστες σε ποσοστό τουλάχιστον 10%, για να εξυπηρετηθούν τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα.

Σε σχέση με τις προβλέψεις για την Υγεία, βλέπουμε την «κατρακύλα» των δαπανών, με μεγαλύτερη εκείνη της χρηματοδότησης των δημόσιων νοσοκομείων, αλλά και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Εδώ, τα πραγματικά στοιχεία δείχνουν ότι για το 2020 μειώνεται κατά επιπλέον 37 εκατομμύρια ευρώ η χρηματοδότηση των νοσοκομείων σε σύγκριση με το 2019, που και πέρυσι η συγκεκριμένη χρηματοδότηση είχε μειωθεί κατά 65 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2018. Άρα, μιλάμε ότι σε 2 χρόνια έχουμε μείωση κονδυλίων άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ στην Υγεία.

Άλλο ένα αρνητικό δεδομένο του Προϋπολογισμού, αφορά τα προγράμματα απασχόλησης. Εδώ, έχουμε κονδύλια μειωμένα κατά 75 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019 για τον Προϋπολογισμό του ΟΑΕΔ. Συγκεκριμένα, το ισοζύγιο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για το 2020 εκτιμάται να ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 470 εκατομμυρίων ευρώ, μειωμένο κατά 41 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2019. Και μετά λέτε ότι θα μειωθεί η ανεργία...

Σε σχέση με τον πολύπαθο τομέα της Παιδείας, έχουμε και εδώ περικοπές στον Προϋπολογισμό, αφού δεν προβλέπεται κονδύλι για μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών το 2020. Επομένως, συνεχίζετε την ομηρία των αναπληρωτών! Αλήθεια, με ποιον τρόπο θα μπορέσει η Υπουργός Παιδείας να καταστήσει την Παιδεία «όχημα ανάπτυξης», όπως συνηθίζει να λέει η ίδια, όταν ο Προϋπολογισμός μειώνεται και όταν δεν υπάρχει μέριμνα για τη στελέχωση του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος.

Και πάμε να δούμε τι συμβαίνει και με τα προνοιακά επιδόματα. Δυστυχώς, έχουμε και εδώ μείωση της δαπάνης που προκύπτει σχεδόν για όλα τα είδη επιδομάτων, πλην του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης -ΚΕΑ. Συγκεκριμένα, έχουμε μειώσεις στα προνοιακά επιδόματα για ΑμεΑ, κατά 173 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή πάνε στα 740 εκατομμύρια ευρώ το 2020 έναντι δαπάνης 913 εκατομμυρίων ευρώ το 2019. Επίσης, μειώνονται και τα οικογενειακά επιδόματα κατά 139 εκατομμύρια ευρώ, αφού πάνε στα 961 εκατομμύρια ευρώ το 2020 έναντι δαπάνης 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019.

Την ίδια φθίνουσα πορεία βλέπουμε και στις προβλέψεις της συνταξιοδοτικής δαπάνης, όπου έχουμε μείωση προβλέψεων κατά 192 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 121 εκατομμύρια ευρώ για κύριες συντάξεις και 71 εκατομμύρια ευρώ για επικουρικές.

Όσον αφορά τα ληξιπρόθεσμα, είδαμε το εξής οξύμωρο:

Ο κ. Σταϊκούρας στην τοποθέτησή του για τον Προϋπολογισμό, επαίρεται ότι περίπου 600.000 πολίτες αξιοποιούν τη ρύθμιση οφειλών των ιδιωτών προς την εφορία. Όμως, με

βάση στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), από τον Μάιο, που ψηφίστηκε η ρύθμιση, έως τον Σεπτέμβριο, το συνολικό σωρευτικό ληξιπρόθεσμο χρέος, χωρίς τα χαρακτηρισμένα ως ανεπίδεκτα είσπραξης, φαίνεται απλά να σταθεροποιήθηκε στα 85,7 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Έτσι, το συνολικό ληξιπρόθεσμο χρέος κυμάνθηκε στα 104,9 εκατομμύρια ευρώ, που το 2018 κυμαινόταν στα 104,3 εκατομμύρια ευρώ, ενώ κυμαινόταν περίπου στα 73 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2014. Οι οφειλές από αναγκαστικά μέτρα εκτέλεσης τον Σεπτέμβριο του 2019 ήταν 1,23 εκατομμύρια ευρώ περίπου, ενώ στο τέλος του 2018 κυμαίνονταν 1,16 εκατομμύρια ευρώ, σημειώνω ότι στα τέλη του 2014 ήταν μόλις 695.074 ευρώ.

Σε σχέση με τα παραπάνω, αναφέρομαι και στα στοιχεία από την 3η τριμηνιαία έκθεση προόδου έτους 2019 του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), τα οποία δείχνουν ότι στο τέλος Σεπτεμβρίου το ληξιπρόθεσμο χρέος προς τα Ασφαλιστικά Ταμεία που έχει ενταχθεί στο ΚΕΑΟ είναι πλέον 35,5 εκατομμύρια ευρώ, ενώ ήταν 34,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2018 και κυμαίνονταν σχεδόν στα 11,5 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2014. Οι δε οφειλές ήταν 1,9 εκατομμύρια περίπου τον Σεπτέμβριο, ενώ στο τέλος του 2018 ήταν 1,67 εκατομμύρια και μόλις 220.615 στα τέλη του 2014.

Η μείωση των δαπανών και η προβλεπόμενη αύξηση των εσόδων συμβάλλουν στη μείωση της κρατικής επιχορήγησης κατά 475 εκατομμύρια ευρώ, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει ακόμη μια φορά ότι καμία πρόβλεψη δεν υπάρχει για την καταβολή αναδρομικών που έχει εκδικάσει το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Όσον αφορά την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, η μείωση είναι 4 - 4,5 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η χρηματοδότηση προς τον ΕΟΠΥΥ παραμένει σταθερή σε σχέση με το 2019. Παράλληλα και η επιχορήγηση των νοσοκομείων περικόπτεται περαιτέρω κατά 34 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την εκτέλεση του 2019.

Σημειώνεται ότι και ο Προϋπολογισμός του 2019 προέβλεπε σημαντική μείωση της τάξης των 65 εκατομμυρίων ευρώ σε σχέση με την εκτέλεση του 2018, η οποία όμως αντισταθμιζόταν μερικώς από την επιχορήγηση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας κατά 48 εκατομμύρια ευρώ, που για το 2019 μένει σταθερή.

Το Υπερταμείο για την Υγεία, ωστόσο θα χρηματοδοτηθεί με επιπλέον 80-85 εκατομμύρια ευρώ το 2020, ποσό που προκύπτει από τις αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές με τις οποίες έχουν επιβαρυνθεί οι πολίτες. Ο Προϋπολογισμός που κατέθεσε η Κυβέρνηση προβλέπει τυπικά μια μικρή αύξηση των δημόσιων επενδύσεων, κατά 600 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με τη φετινή πρόβλεψη.

Αλλά αν λάβουμε υπόψη ότι από το φετινό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στο δεκάμηνο 800 εκατομμύρια ευρώ μένουν ανεκτέλεστα και προφανώς θα μείνουν ανεκτέλεστα μέχρι το τέλος του έτους, τότε αντιλαμβανόμαστε ότι πρόκειται για μια λογιστική μόνο αύξηση, που προφανώς θα χαθεί στη μαύρη τρύπα του πρωτογενούς πλεονάσματος. Αυτές όμως δεν μπορούν να αντισταθμιστούν από τις επιχειρούμενες ελαφρύνσεις στις επιχειρήσεις στη φορολογία εισοδήματός τους κατά 446 εκατομμύρια ευρώ.

Και για να βγουν τα νούμερα αυτά:

- Οι καταναλωτές θα επιβαρυνθούν με πρόσθετα 638 εκατομμύρια ευρώ ΦΠΑ και 88 εκατομμύρια ευρώ ειδικούς φόρους κατανάλωσης, και παρόλο που τον Μάιο 2019

θεσμοθετήθηκε ένα πακέτο μείωσης του ΦΠΑ, με μειώσεις από το 24% στο 13% σε βασικά είδη διατροφής και στην εστίαση και από το 13% στο 6% στην ηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο και την τηλεθέρμανση, που είχε κοστολογηθεί από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους σε 667 εκατομμύρια ευρώ για το 2020, τελικά δε θα δουν ρεαλιστικό όφελος στην τσέπη τους.

- Οι φορολογούμενοι θα πληρώσουν 323 εκατομμύρια ευρώ φόρο εισοδήματος και επιπλέον 84 εκατομμύρια ευρώ φόρους ακίνητης περιουσίας.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αντιγράφει το ΣΥΡΙΖΑ σε όλα, ο Προϋπολογισμός του 2020 επεκτείνει τα δυσβάσταχτα έμμεσα φορολογικά βάρη που επέβαλαν οι ΣΥΡΙΖΑ - ANEΛ κυρίως στους μικρομεσαίους τα τελευταία 5 χρόνια. Για άλλη μια φορά, οι Έλληνες θα βρεθούν αντιμέτωποι με την ατολμία σας και την παντελή έλλειψη στρατηγικής.

Δεν έχετε όμως εντολή να λειτουργήσετε έτσι, δεν υποσχεθήκατε αυτά στον Ελληνικό λαό. Για αυτό οφείλετε να αναθεωρήσετε την οικονομική σας πολιτική και να παρουσιάσετε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την πραγματική ανάπτυξη του τόπου και όχι απλά λογιστικές διευθετήσεις. Που τελικά, πλήττουν τους μικρομεσαίους και τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Γεώργιος Αρβανιτίδης

Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΗΛΕΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Εισηγητή του Κινήματος Αλλαγής
Μιχαήλ Κατρίνη
Βουλευτή Ηλείας

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Λυπάμαι που δεν μπορώ να συμμεριστώ την αισιόδοξη εικόνα που προσπαθεί να δώσει για τον Προϋπολογισμό η Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη έχει αποδεχθεί τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα με τα οποία η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δέσμευσε τη Χώρα για τα επόμενα χρόνια. Έχει ήδη βάλει «στο ράφι» τις προεκλογικές της υποσχέσεις για επαναδιαπραγμάτευση, όπως άλλωστε έκανε και με όσα έλεγε για το θέμα της Συμφωνίας των Πρεσπών και το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα.

Η πραγματικότητα εκδικείται τον κ. Μητσοτάκη, όπως εκδικήθηκε και τον κ. Τσίπρα. Το ίδιο συνέβη και με τον κ. Σαμαρά, που όταν το ΠΑΣΟΚ είχε αναλάβει μόνο του το βάρος της διάσωσης της Χώρας, υποσχόταν «Ζάππεια» για να κάνει τα ακριβώς αντίθετα.

Ο Προϋπολογισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δίνει μια υπεραισιόδοξη εκτίμηση για τους ρυθμούς ανάπτυξης, την ίδια ώρα που το διεθνές οικονομικό περιβάλλον δε συνάδει με αυτή την εκτίμηση. Προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης 2,8% όταν υπάρχει επιβράδυνση στην Ευρωζώνη και υπάρχουν απαισιόδοξες εκτιμήσεις για την παγκόσμια ανάπτυξη.

Ακόμα όμως και ως προς τον φιλόδοξο, όπως το ίδιο το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο τον χαρακτηρίζει, στόχο του 2,8%, υπάρχουν διαφορετικές εκτιμήσεις αφού:

-Ο ΟΟΣΑ στις 21/11/2019 μιλάει για ρυθμό ανάπτυξης 2,1% το 2020.

-Το ΙΟΒΕ στις 25/10/2019 μιλάει για ρυθμό ανάπτυξης 2,3-2,5% το 2020 και 1,8% το 2019.

-Η Τράπεζα της Ελλάδος στις 22/11/2019 μιλάει για ρυθμό ανάπτυξης 2,4% το 2020.

Μικρές διαφορές σε ποσοστά που αφορούν αρκετά εκατομμύρια ευρώ.

Προβλέπει αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης για το 2020 που βασίζεται στην ιδιωτική κατανάλωση (το 2018 το ΑΕΠ αυξήθηκε λόγω της αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και των εξαγωγών), κατανάλωση που θα αυξηθεί, όπως υποστηρίζει η Αιτιολογική Έκθεση, λόγω της ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών και της μείωσης του ΕΝΦΙΑ!

Αυτά τα λέτε όταν τη φετινή χρονιά παρατηρείται συρρίκνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης λόγω της απομόχλευσης (υποχρεώσεις νοικοκυριών σε τράπεζες, εφορία), οι εξαγωγές μειώνονται, οι οφειλέτες υπό μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης αυξάνονται, το ληξιπρόθεσμο χρέος προς ασφαλιστικά ταμεία και οι οφειλέτες αυξάνονται. Πως θα αναστραφεί αυτή η εικόνα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης με αυτά τα πρωτογενή πλεονάσματα δεν μπορούν να επιτευχθούν. Πλεονάσματα που σωρευτικά το 2016-2018 έφτασαν τα 11,4 δισεκατομμύρια ευρώ, τη στιγμή που την ίδια περίοδο οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το δημόσιο αυξήθηκαν 18,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Συγκοινωνούντα δοχεία, αλλά ποιος νοιάζεται, οι στόχοι να βγαίνουν!

Το ίδιο όμως συμβαίνει και σήμερα, τίποτα δεν έχει αλλάξει. Χθεσινή ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών πανηγυρίζει για επιπλέον πλεόνασμα 90 εκατομμύρια ευρώ, όταν

στην Εισηγητική Έκθεση λέτε ότι η μείωση των υπερβάσεων στα πρωτογενή πλεονάσματα συνιστά το πρώτο βήμα για τη μείωση του στόχου του 3,5%.

Το λέτε αλλά δεν το πιστεύετε, αφού κλείνετε το μάτι στους δικαιούχους του κοινωνικού μερίσματος, λέγοντας ότι η τελική απόδοση θα καθορίσει το ύψος του μερίσματος (200-250 ευρώ). Ο κ. Στayıκούρας και ο κ. Μητσοτάκης, στο ρόλο του μάγου με τα δώρα λίγο πριν τις γιορτές όπως ο κ. Τσίπρας με τον κ. Τσακαλώτο!

Τα 7 δισεκατομμύρια ευρώ του πρωτογενούς πλεονάσματος από που προέρχονται;

Από την υπερφορολόγηση και την τεχνητή συγκράτηση δαπανών, με πρώτο θύμα τις δημόσιες επενδύσεις. Σύμφωνα με την Έκθεση της Ε.Ε. ο επιπλέον δημοσιονομικός χώρος προκύπτει και από την υποεκτέλεση δαπανών, αλλά και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, η υλοποίηση του οποίου περιορίζεται στο 38,5% με τα στοιχεία που υπάρχουν μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, με προφανή την αναπτυξιακή υστέρηση από την ελλιπή αξιοποίηση των πόρων.

Μάλιστα στη χθεσινή ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρεται υποεκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 811 εκατομμύρια ευρώ. Να υπενθυμίσω ότι το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έχει προβλεφθεί να κλείσει το 2019 στα 6,15 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 5,35 δισεκατομμύρια ευρώ αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Δηλαδή, μειώνετε κατά 600 εκατομμύρια ευρώ την απόδοση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για το 2019 και αντί του στόχου για τη διάθεση 6.750 εκατομμύρια ευρώ, τελικά θα διαμορφωθεί σε 6.150 εκατομμυρίων ευρώ.

Αντιλαμβάνονται συνεπώς όλοι πόσο αισιόδοξος είναι ο στόχος για ανάπτυξη 2,8% το νέο έτος. Δεν δικαιολογεί επίσης την αισιόδοξη αυτή εκτίμηση το γεγονός ότι το 2019 οι εξαγωγικές επιδόσεις της Χώρας είναι κατώτερες από αυτές του 2018, ενώ οι εισαγωγές (ιδιαίτερα αγαθών) θα υπερτερούν των εξαγωγών το 2020.

Ευτυχώς το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι οριακά αρνητικό και απέχει κατά πολύ από το 15% του κ. Καραμανλή το 2008, τότε που η οικονομία ήταν θωρακισμένη, όπως έλεγε ο ίδιος, τόσο πολύ ώστε να βιώσουμε τη δεκαετή και πλέον περιπέτεια.

Όλα αυτά την ώρα που βλέπουμε να εξελίσσεται ένας άτυπος εμπορικός πόλεμος ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Κίνα, με παράπλευρη απώλεια την Ευρωπαϊκή Ένωση που καλείται να διαχειριστεί τις επιπτώσεις από το BREXIT.

Αναρωτιέμαι από που πηγάζει η αισιόδοξη εκτίμηση ότι ο ανοδικός δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα σε σχέση με τον αντίστοιχο καθοδικό στην Ευρωζώνη, εξουδετερώνει όλες αυτές τις δυσμενείς συνέπειες.

Υπάρχει σε εξέλιξη μια παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας;

Όχι βέβαια.

Το ΕΣΠΑ που θα μπορούσε να αποτελέσει μοχλό για παραγωγικές επενδύσεις, κινείται σε πραγματικούς ρυθμούς απορρόφησης μεταξύ 25% και 27%, όπως και εσείς επιβεβαιώνετε στην Αιτιολογική Έκθεση. Το πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία», παρουσιάζει απορρόφηση πόρων σε ποσοστό μόλις 17,85%. Δεν υπάρχει σχεδιασμός και δεν έχουν ενεργοποιηθεί προγράμματα για την προσαρμογή των ελληνικών μεταποιητικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Όλα αυτά την ώρα που ο τομέας της μεταποίησης αντιστοιχεί στο 9,4% του ΑΕΠ (χθεσινή μελέτη IOBE), επίδοση που κατατάσσει την Ελλάδα στην προτελευταία θέση μεταξύ των 28 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια στιγμή που η Ελλάδα, παρά τη μικρή βελτίωση που παρουσίασε τα τελευταία 6 χρόνια στον τομέα των άμεσων ξένων επενδύσεων, παραμένει στη 17^η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καταγράφεται χαμηλή απορροφητικότητα στα έργα που σχετίζονται με τη διαχείριση των απορριμμάτων και αφορούν ΧΥΤΥ και ΧΥΤΑ, ενώ ο ίδιος ο Ευρωπαίος Επίτροπος για το περιβάλλον, κ. Γιοχάνες Χαν, έχει επισημάνει τον κίνδυνο να χαθούν οι συγκεκριμένοι πόροι. Οι διαβεβαιώσεις του ίδιου του Πρωθυπουργού σε πρόσφατη ομιλία του στη Βουλή δείχνουν, δυστυχώς, να οδεύουν στον κάλαθο των αχρήστων.

Η Κυβέρνηση μπορεί να ισχυρίζεται ότι θα επιταχύνει τις διαδικασίες, με χαρακτηριστική την υπόσχεση για μπουλντόζες στο Ελληνικό μέχρι το τέλος του έτους, αλλά ακόμα δεν έχει παρουσιάσει το σχέδιο της για την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ ενώ σημαντικά προγράμματα δεν έχουν προκηρυχθεί.

Φυσικά η μεταφορά πόρων στο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ'οίκον» δεν υπηρετεί το στόχο της παραγωγικής ανασυγκρότησης, αλλά την πρόθεση της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην απορρόφηση πόρων όπως-όπως και χωρίς σχεδιασμό.

Ότι έκανε και η προηγούμενη Κυβέρνηση. Και δεν είναι η μόνη ομοιότητα.

Ας δούμε τι συμβαίνει με το επίδομα θέρμανσης.

Εξαγγείλατε για φέτος 69 περίπου εκατομμύρια ευρώ, και μάλιστα 2 φορές, καθώς και την εμπροσθοβαρή χορήγησή του. Χρησιμοποιείτε την αύξηση 14 εκατομμυρίων ευρώ στο εν λόγω επίδομα για να καλύψετε τη μείωση 126 εκατομμυρίων ευρώ στις κοινωνικές δαπάνες σε σχέση με το 2019 (στις οποίες εντάσσεται και το επίδομα θέρμανσης). Υποστηρίζετε, μάλιστα, ότι αυτή η μείωση οφείλεται στην εμπροσθοβαρή χορήγηση του επιδόματος το 2019. Τα νούμερα δε βγαίνουν, ποιος ξέρει ποιες κοινωνικές παροχές θα καταργήσετε. Ο ίδιος ο κ. Σταϊκούρας άφησε χθες ανοιχτό το ενδεχόμενο να αυξηθεί το ποσό για το επίδομα θέρμανσης από το υπερπλεόνασμα, ότι έκανε δηλαδή και ο ΣΥΡΙΖΑ ένα χρόνο πριν.

Με τη διαφορά ότι ο ίδιος ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών υπέγραψε ερώτηση μαζί με άλλους 72 Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, πριν από ένα χρόνο, στις 15/10/2018 ζητώντας να διπλασιαστεί το ποσό του επιδόματος θέρμανσης από τα 60 εκατομμύρια ευρώ που είχε προαναγγείλει η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στα 120 εκατομμύρια ευρώ, ζητώντας παράλληλα διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια για τη χορήγηση του. Οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας ζητούσαν να προέλθει το επιπλέον ποσό για το επίδομα θέρμανσης από το δημοσιονομικό χώρο που θα δημιουργείτο ή από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού. Γιατί δεν το κάνετε τώρα ως κυβέρνηση; Ο κ. Σκυλακάκης χθες το άφησε να εννοηθεί, πλην όμως δεν το συμπεριέλαβε στο συμπληρωματικό σημείωμα που μας διένειμε σχετικά με το Ειδικό Αποθεματικό. Τι ποσό τελικά θα δώσετε;

Πάμε τώρα στους φόρους για την ακίνητη περιουσία, των οποίων τη μείωση διαφημίζει η Κυβέρνηση. Στην πραγματικότητα, στον Προϋπολογισμό του 2020 οι φόροι ακίνητης περιουσίας εμφανίζονται αυξημένοι κατά 84 εκατομμύρια ευρώ. Παράλληλα υπολογίζεται ότι θα υπάρχουν έσοδα 142 εκατομμυρίων ευρώ από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών. Με

ποια δεδομένα γίνεται αυτός ο υπολογισμός, από τη στιγμή που δεν έχουν ανακοινωθεί οι νέες αντικειμενικές αξίες;

Η σκληρή αλήθεια είναι ότι η επιβάρυνση για τους πολίτες θα είναι μεγαλύτερη από τον επαναπροσδιορισμό των αντικειμενικών αξιών. Γιατί στο σύστημα αντικειμενικών αξιών θα ενταχθούν συνολικά 7.000 περιοχές που περιλαμβάνουν αγροτεμάχια και εκτός σχεδίου ακίνητα, τα οποία βεβαίως στη συντριπτική τους πλειοψηφία δεν είναι παραθαλάσσια οικόπεδα ή πολυτελείς κατοικίες, όπως θέλει να παρουσιάσει η Κυβέρνηση. Είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει αύξηση των αντικειμενικών αξιών σε λαϊκές περιοχές. Αυτό δεν θα συμπαρασύρει σε αύξηση τον ΕΝΦΙΑ;

Δε θα ακυρώσει την ήδη ψηφισμένη μείωση του ΕΝΦΙΑ;

Ο Υφυπουργός Οικονομικών, ο κ. Βεσυρόπουλος απαντώντας σε επίκαιρη ερώτηση που έκανα για το συγκεκριμένο ζήτημα, είπε ότι θα γίνει νέα παρέμβαση στον ΕΝΦΙΑ αν υπάρξει επιβάρυνση από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών. Την έχετε αποφασίσει; Την έχετε ήδη συνυπολογίσει στον Προϋπολογισμό του 2020; Περιμένουμε να την δούμε και κυρίως να δούμε τις νέες τιμές.

Το ερώτημα όμως είναι αν θα υπάρξει μείωση των 18 φόρων που συνδέονται με τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων. Φόροι που θα αυξηθούν και αφορούν κάθε πολίτη, όπως:

-Ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων, ο οποίος θα ακολουθήσει την νέα τιμή ζώνης αφού υπολογίζεται με συντελεστή 3% επί των αντικειμενικών αξιών και επιβαρύνει τους αγοραστές.

-Το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας που εισπράττεται μέσω των λογαριασμών του ηλεκτρικού ρεύματος.

-Οι φόροι διανομής, κληρονομιάς, γονικών παροχών αλλά και πολλοί άλλοι φόροι που συνδέονται με ακίνητα.

Περιμένουμε λοιπόν μια απάντηση από την Κυβέρνηση για το αν θα προχωρήσει και στη μείωση αυτών των φόρων που θα εκτιναχθούν με την αύξηση των αντικειμενικών αξιών.

Η Κυβέρνηση αναφέρεται επίσης στα έσοδα από την επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Με τη διαφορά ότι το εγχείρημα της επέκτασης των ηλεκτρονικών συναλλαγών για να πετύχει και για να μην έχει μόνο φοροεισπρακτικό χαρακτήρα θα πρέπει να συνδέεται με κίνητρα.

Αλήθεια θυμάται κανείς την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας του 2016 που παρουσίασε ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών, κ. Σταϊκούρας, για την επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών; Είχαν μιλήσει τότε οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας για μείωση των χρεώσεων των τραπεζικών συναλλαγών, ακατάσχετο για τον επαγγελματικό λογαριασμό και επιστροφή του αναλογούντος ΦΠΑ για ηλεκτρονικές συναλλαγές, σε τομείς που ανθεί η φοροαπαλλαγή, όπως οι ιατρικές, νομικές υπηρεσίες και ο τεχνικός κλάδος. Φυσικά τρία χρόνια μετά, τα έχουν ξεχάσει.

Εμείς όμως είμαστε εδώ για να σας τα θυμίζουμε.

Η μόνη σας στρατηγική για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές έχει φοροεισπρακτικό χαρακτήρα αφού οι πολίτες θα υποχρεωθούν να καλύπτουν με ηλεκτρονικές αγορές το 30% του εισοδήματός τους, διαφορετικά θα έχουν πρόστιμο και απώλεια του αφορολόγητου ορίου (έχετε ήδη προβλέψει 557 εκατομμύρια ευρώ από την πάταξη της φοροδιαφυγής και την

επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών). Για την πρόβλεψή σας αυτή το ίδιο το Δημοσιονομικό Συμβούλιο εκφράζει επιφυλάξεις.

Φυσικά, καμία αναφορά και καμία μέριμνα για την αναστολή των υπέρογκων χρεώσεων των τραπεζών που συνοδεύουν αρκετές από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, για τις οποίες οι τράπεζες έχουν προϋπολογίσει έσοδα 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ για το 2019, ποσό που θα πληρώσουν οι πολίτες.

Για τις τράπεζες, η Κυβέρνηση βλέπει βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας, αντιστροφή της πιστωτικής συρρίκνωσης και στασιμότητας, μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (funds), αλλά δε βλέπει ότι τα επιτόκια των δανείων που χορηγούνται στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις (5,15% και 3,99%) είναι υπερβολικά υψηλά και αποτρεπτικά, ειδικά για τις επιχειρήσεις (και πως θα προέλθει η ανάπτυξη και θα ενισχυθεί η ρευστότητα).

Η Κυβέρνηση εναποθέτει όλες της τις ελπίδες στο φιλόδοξο σχέδιο "ΗΡΑΚΛΗΣ", του οποίου η αποτελεσματικότητα αμφισβητείται ακόμα και από την Τράπεζα της Ελλάδος, την ίδια στιγμή που η μαζική πώληση δανείων στα funds επισπεύδει τους πλειστηριασμούς, χωρίς πολιτική βούληση για την προστασία της πρώτης κατοικίας των αδύναμων δανειοληπτών.

Μιλάμε για μείωση των φόρων αλλά στον Προϋπολογισμό που καταθέσατε προβλέπεται αύξηση των συνολικών φορολογικών εσόδων κατά 602 εκατομμυρίων ευρώ, διατηρώντας σε πολύ υψηλό επίπεδο την αναλογία έμμεσων προς άμεσους φόρους. Οι Έλληνες φορολογούμενοι θα πληρώσουν το 2020 επιπλέον φόρους 323 εκατομμύρια ευρώ, παρά τις μειώσεις φορολογίας που έχουν εξαγγελθεί και τη μείωση της παρακράτησης του φόρου από την 1-1-2020. Μείωση που θα έπρεπε να είναι πολύ πιο γενναία από 5%, ιδιαίτερα για τους συνεπείς φορολογούμενους.

Κάνετε αυτές τις εκτιμήσεις, την ίδια στιγμή που οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων υπολείπονται 30 εκατομμύρια ευρώ το 2019, υπάρχει αδυναμία πληρωμής φόρων από τα νοικοκυριά και τα ληξιπρόθεσμα χρέη αυξάνονται.

Την ίδια στιγμή είναι σαφές ότι τομείς που θα μπορούσαν να αποφέρουν έσοδα στο Κράτος, όπως η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας υπολείπονται κατά πολύ των προσδοκιών. Καμία αναπτυξιακή στόχευση, ούτε καν εισπρακτική. Η ΕΤΑΔ παρουσίασε έσοδα μόλις 47 εκατομμύρια ευρώ και καθαρά κέρδη 10 εκατομμύρια ευρώ και διένειμε μέρισμα 21 εκατομμύρια ευρώ, το οποίο διατέθηκε για να ενισχύσει τα έσοδα του Υπερταμείου.

Για να αντιληφθούν όλοι το μέγεθος της αναποτελεσματικότητας στην αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, αρκεί να δει κανείς ότι η ΕΤΑΔ διαχειρίζεται 80.000 ακίνητα, άρα εισπράττει κατά μέσο όρο 600 ευρώ το χρόνο από κάθε ακίνητο, όσο το μηνιαίο ενοίκιο μιας κατοικίας 100τμ στο κέντρο της Αθήνας. Η ΕΤΑΔ το 2018 ταυτοποίησε μόλις 630 ακίνητα αξίας 63 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ οι επιπλέον συμβάσεις που συνήφθησαν το 2018 απέφεραν μόλις 210.000 ευρώ.

Αντί λοιπόν να αξιοποιήσετε αυτή την περιουσία, στοχεύετε απλά να εξοικονομήσετε 3 εκατομμύρια ευρώ από τη χρήση - ενοίκιαση των κτιρίων του δημοσίου μέσα στο 2020. Σωστό αλλά χάνουμε το δάσος για να βρούμε το δέντρο.

Κλείνω με μια αναφορά στο μέτρο που εξήγγειλε η Κυβέρνηση για τη χορήγηση επιδόματος για κάθε παιδί. Είναι ένα θετικό μέτρο, αλλά αποσπασματικό, γιατί το δημογραφικό πρόβλημα είναι πολύ πιο σύνθετο. Αν η Κυβέρνηση είχε τη διάθεση να ασχοληθεί σοβαρά με αυτό θα έπρεπε να ανατρέξει στην πρόταση που κατέθεσε η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής, η κυρία Φώφη Γεννηματά και η οποία περιλαμβάνει:

- Εθνικό αποταμιευτικό λογαριασμό για κάθε παιδί, τμήμα του οποίου είναι και το επίδομα που θεσπίζεται και εντάσσεται στον Προϋπολογισμό.

- Φοροαπαλλαγές για την πρόσληψη νέων γυναικών στον ιδιωτικό τομέα.

- Δημιουργία επιχειρήσεων από νέους ανθρώπους, με απαλλαγή από εισφορές και φόρους για 3 χρόνια.

- Κοινωνική επιταγή για κάθε παιδί σε προσχολική ηλικία.

- Στεγαστική συνδρομή για 2 χρόνια για την οικογένεια μετά την απόκτηση παιδιού.

- Ακατάσχετο των οικογενειακών επιδομάτων με τον όρο της φοίτησης των παιδιών στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο πρώτος Προϋπολογισμός που κατέθεσε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δε διαφέρει ως προς τη φιλοσοφία και τον κεντρικό του πυρήνα με αυτούς που κατέθετε η προηγούμενη Κυβέρνηση. Η ομολογία σας ότι η αύξηση του κατώτατου μισθού θα δράσει ανασχετικά στη μείωση της ανεργίας, εξηγεί τη σπουδή σας για τις αλλαγές στα εργασιακά στο πρόσφατο νομοσχέδιο που εσείς και μόνο βαφτίσατε αναπτυξιακό.

Όσο η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη αποδέχεται τα υψηλά και εκτός λογικής πρωτογενή πλεονάσματα, όσο αντιγράφει τη συνταγή του ΣΥΡΙΖΑ για τη δήθεν κοινωνική πολιτική, όσο δε διασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες και αμοιβές στην εργασία δεν υπάρχουν προϋποθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης. Ότι και αν λέει η Κυβέρνηση για επιστροφή στην κανονικότητα, οι πολίτες βιώνουν μια άλλη, πολύ σκληρότερη κανονικότητα.

Το Κίνημα Αλλαγής έχει διακριτή πρόταση και πολιτική θεώρηση. Πιστεύει σε ένα άλλο μείγμα οικονομίας, με πραγματικά αναπτυξιακό χαρακτήρα. Για αυτό και θα καταψηφίσει αυτό τον αντιαναπτυξιακό και κοινωνικά άδικο Προϋπολογισμό.

Μιχαήλ Κατρίνης

Βουλευτής Ηλείας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΑΜΑΝΤΩΣ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2020
της Ειδικής Εισηγήτριας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας
Διαμάντως Μανωλάκου
Βουλευτή Β΄ Πειραιώς

Προϋπολογισμός του 2020. Μπορεί να κάνετε ό,τι έχετε διαφωνίες και αντιθέσεις, Κυβέρνηση και Αξιωματική Αντιπολίτευση, Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ, όμως το μόνο σίγουρο είναι ότι ο Προϋπολογισμός 2020, δεν διαφέρει στο πνεύμα, τη μεθοδολογία και την ταξικότητα από τον περσινό, αφού είναι στα πλαίσια του Μεσοπρόθεσμου και των μνημονίων με αυξημένο έλεγχο από τους θεσμούς, την τρόικα και έχετε συμφωνήσει σε αυτό. Συνεπώς, δεν μπορείτε να παρουσιάζετε ότι δήθεν έχετε διαφωνίες. Εξάλλου, καθρεπτίζει ουσιαστικά τη στρατηγική σύγκλιση όλων των αστικών κομμάτων και ας μην κοροϊδευόμαστε και βέβαια έχει κοινωνική ανισότητα και το κεφάλαιο θα εξυπηρετεί, ακριβώς όπως και ο περσινός.

Συνεπώς, θα συνεχιστούν οι θυσίες διαρκείας για τους εργαζόμενους, ώστε να αβγατίζει η καπιταλιστική κερδοφορία, γι' αυτό είναι ένας άδικος και ταξικός Προϋπολογισμός, που μπορεί να αφήνει πλεόνασμα. Όμως αυτό είναι αποτέλεσμα της αντιλαϊκής σας πολιτικής, να τα παίρνετε από τους πολλούς, τα λαϊκά στρώματα και να τα δίνετε στους λίγους, δηλαδή το κεφάλαιο.

Εξάλλου, τα ίδια τα νούμερα είναι αμείλικτα. Φοροαπαλλαγές και προνόμια για τη στήριξη και θωράκιση για παραπέρα καπιταλιστική κερδοφορία από τη μια και φοροληστεία σε βάρος του λαού από την άλλη. Τα νούμερα το μαρτυρούν. Ο λαός καλείται να σηκώσει επιπλέον 800 εκατομμύρια ευρώ φορολογικών βαρών και να πληρώσει συνολικά πάνω από το 93% της φορολογίας.

Έτσι εξασφαλίζονται πόροι, ζεστό χρήμα και καλύπτονται ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων από τις περικοπές και τις τραγικές ελλείψεις σε δαπάνες για τις εργατικές λαϊκές ανάγκες, για την Υγεία, την Παιδεία, την Πρόνοια, τις υποδομές που έχει ανάγκη ο λαός. Και αν εμφανίζεται κάπου ότι αυξάνει λίγο, αυτό δεν έχει κανένα αντίκρισμα μπροστά στις ανάγκες που υπάρχουν.

Μάλιστα, για να θολώσει, να συγκαλύψει την ταξικότητα των αντιλαϊκών σκληρών μέτρων, παρουσιάζει η Κυβέρνηση την αθλιότητα του «κοινωνικού μερίσματος» από τα ματωμένα πλεονάσματα για τους πιο εξαθλιωμένους. Κρύβει όμως, ότι αυτά τα «πλεονάσματα» της αντιλαϊκής επίθεσης πάνω και από τους στόχους που οι ίδιοι έβαλαν, οι προηγούμενοι, κατά 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ και εσείς το συνεχίζετε.

Βέβαια, την ίδια ώρα, νέα μείωση των συντάξεων αποτυπώνει ο «κοινωνικός Προϋπολογισμός» και για το 2020, επιβεβαιώνοντας τη συνεχή συρρίκνωση του εισοδήματος των συνταξιούχων.

Το συνολικό κονδύλι για κύριες και επικουρικές συντάξεις, εμφανίζεται μειωμένο κατά 192 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019. Και αυτό παρά τις αναφορές της Κυβέρνησης, ότι μέσα στο επόμενο έτος θα καταβληθούν αναδρομικά τριών μηνών, που προκύπτουν από τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις επικουρικές συντάξεις, που είχαν περικοπεί το καλοκαίρι του 2016. Όπως και τις αναφορές ότι θα επιταχυνθεί η διαδικασία απονομής νέων συντάξεων που καθυστερούν, μαζί με τα αναδρομικά τους.

Με άλλα λόγια, η πραγματική μείωση στο κονδύλι των συντάξεων, είναι ακόμα μεγαλύτερη, γεγονός που αποτυπώνει τη διαρκή συρρίκνωσή τους, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του νόμου Κατρούγκαλου και του τρόπου υπολογισμού των νέων συντάξεων.

Η μείωση λοιπόν των συντάξεων, οδηγεί σε ένα ακόμα ματωμένο πλεόνασμα, αλλά και σε παράλληλη μείωση της συμμετοχής του αστικού κράτους στη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος. Έτσι, οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης θα αυξήσουν το πλεόνασμά τους στο 1,021 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020.

Την ίδια στιγμή, οι συνολικές μεταβιβάσεις από τον τακτικό Προϋπολογισμό προς τους ασφαλιστικούς φορείς, μειώνονται κατά 475 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή, περίπου 3,19%. Ούτε βέβαια λέτε, ότι δίνοντας και αυτά τα ψίχουλα, με το άλλο χέρι κλέβετε από το λαό στο πολλαπλάσιο, όπως δείχνει για παράδειγμα, η μείωση δαπανών πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2019, με την περικοπή «αχρείαστων» κοινωνικών δαπανών και τη μονιμοποίηση περικοπών και ελλείψεων. Προπαγανδίζετε τα περί «μείωσης» των εισφορών για ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων και επαγγελματιών. Όμως, στην ουσία, θέλετε να κρύψετε την παραπέρα ιδιωτικοποίηση της ασφάλισης, το παραπέρα σάρωμα του κοινωνικού χαρακτήρα της, που οδηγεί σε συντάξεις πείνας και δουλειά έως τον τάφο, για να κερδίσει ο έμπορος της κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή, τα λεφτά των ασφαλισμένων πάνε στην ιδιωτικοποίηση της επικουρικής.

Εξασφαλίζετε και νέες φοροαπαλλαγές στο κεφάλαιο, ύψους 541 εκατομμυρίων ευρώ από τη μείωση του συντελεστή στα επιχειρηματικά κέρδη κατά 4 μονάδες, αλλά ακόμα 75 εκατομμύρια ευρώ από τη μείωση της φορολογίας στα διανεμόμενα μερίσματα στο 5% από 10%. Εξάλλου, φαίνεται και από τον φόρο εισοδήματος σε νομικά πρόσωπα που θα διαμορφωθεί στα 4 δισεκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή, μείωση κατά 11,7%. Τελικά, αυτοί που συγκεντρώνουν τον πλούτο συμμετέχουν, μόλις, με 7,6% της συνολικής μάζας των φόρων. Είναι προκλητικό και είναι απαράδεκτο. Όμως και με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά πέντε μονάδες προς τις επιχειρήσεις, που αρχίζει από το β' εξάμηνο του 2020, οι επιχειρήσεις θα απαλλαγούν από εισφορές, ύψους 123 εκατομμυρίων ευρώ.

Ας δούμε όμως και στις βασικές λαϊκές ανάγκες αν δίνετε κάποια ανάσα. Μόνο ως ουτοπία ακούγεται. Συνεχίζονται δίχως σταματημό οι περικοπές στα ήδη πετσοκομμένα κονδύλια της δημόσιας υγείας και για τα δημόσια νοσοκομεία, που όποιος αναγκάζεται να τα επισκεφθεί, βιώνει τις μεγάλες ελλείψεις και ειδικά στο νοσηλευτικό προσωπικό, τις μεγάλες αναμονές και ούτω καθεξής. Προϋπολογίζετε νέο «πετσόκομμα» της κρατικής χρηματοδότησης κατά 37 εκατομμύρια. Βέβαια, μας έδωσε ένα συμπληρωματικό στοιχείο ο κ. Υπουργός, όπου μειώνετε λιγότερο αυτό το ποσό.

Αυτά, όμως, είναι συσσωρευτικά και προστίθενται στις περικοπές όλων των προηγούμενων Κυβερνήσεων, Ν.Δ., ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Την ίδια ώρα, προβλέπεται νέα αύξηση στα ίδια έσοδα των νοσοκομείων και αυτά, βέβαια, είναι από την τσέπη των ασθενών.

Αύξηση πάνω από 17% από το εμπόριο της Υγείας. Ωστόσο, επιδείνωση θα υπάρξει στην άθλια κατάσταση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που αφορά, ουσιαστικά, την πρόληψη. Προβλέπεται, λοιπόν, ότι περικόπτονται 4 εκατομμύρια ευρώ, όταν οι ελλείψεις ειδικά στα Κέντρα Υγείας είναι πολλές και μεγάλες. Στα περισσότερα Κέντρα Υγείας δεν υπάρχει παιδίατρος, ενώ λείπουν βασικές ειδικότητες, όπως καρδιολόγος και ούτω καθεξής.

Όμως, και στον ΕΟΠΥΥ μπορεί να παραμένει καθηλωμένη η κρατική χρηματοδότηση στο πενιχρό ποσό των 100 εκατομμυρίων ευρώ, αλλά μόνο τις δύο χρονιές, το 2017 και το 2018 η κρατική χρηματοδότηση είχε περικοπεί κατά 414 εκατομμύρια ευρώ. Κατακρεούργηση στην κυριολεξία. Αυτό σημαίνει ότι θα πληρώσουν και πάλι οι εργαζόμενοι, καθώς προβλέπεται νέα αύξηση 89 εκατομμύρια στις ασφαλιστικές εισφορές, καθώς και αύξηση 159 εκατομμυρίων ευρώ στις μεταβιβάσεις από τα ασφαλιστικά ταμεία.

Τσακίζετε, όμως, και τα επιδόματα των ΑμεΑ και αυτό είναι απάνθρωπο, γιατί στα, ήδη, ρημαγμένα αναπηρικά επιδόματα, φέρνεται μείωση κατά 173 εκατομμύρια στον Προϋπολογισμό. Όταν είναι γνωστό ότι οι βαριά ανάπηροι στη Χώρα υπολογίζονται σε 500.000. Και τα οικογενειακά επιδόματα, επίσης, δεν μένουν αλώβητα, αφού τα μειώνετε γιατί «παρατηρήθηκε υπέρβαση του στόχου»!

Επίσης, δεν θα μπορούσαμε να μην σχολιάσουμε και το πλεόνασμα «μαμούθ» του ΟΑΕΔ, γιατί αυτό, ουσιαστικά, προκύπτει από τη συνεχιζόμενη υποχρηματοδότηση των ανέργων. Το κονδύλι έχει «παγώσει» στα ίδια επίπεδα, τη στιγμή που το 90% των ανέργων δεν παίρνει επίδομα ανεργίας. Είναι ξεκρέμαστοι αυτοί οι άνθρωποι.

Το 2020, τα επιδόματα στους ανέργους αντιστοιχούν, μόλις, στο 37,3% των εσόδων του Οργανισμού, που συνολικά τα έσοδα αναμένεται να φτάσουν το 2020 στα 3.184 δισεκατομμύρια ευρώ. Και οι συντάξεις, ενώ συρρικνώνονται για άλλη μία χρονιά, οι συνταξιούχοι θα υποχρεωθούν να καταβάλουν το «χαράτσι» εισφοράς αλληλεγγύης προς το ΑΚΑΓΕ, το οποίο, μάλιστα, θα αυξηθεί κατά 24,2%. Έτσι, λοιπόν, στο συνολικό προϋπολογισμό των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης θα έχουμε αύξηση στο πλεόνασμά του, αφού γίνονται περικοπές στους δικαιούχους που τα έχουν και ανάγκη! Αλλά και στην Παιδεία λίγα ψίχουλα παραπάνω. Δεν σηματοδοτούν όμως, ούτε μια μικρή αντιστροφή της χρόνιας υποχρηματοδότησης, στο σύνολο της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, σε όλο το φάσμα της λειτουργίας, του προσωπικού, των κτιριακών δομών και τα λοιπά. Συνεχίζεται απαρέγκλιτα και από τη σημερινή Κυβέρνηση η πολιτική της υποχρηματοδότησης, της αδιοριστίας, των τεράστιων ελλείψεων, σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης.

Ταυτόχρονα, για δεύτερη συνεχιζόμενη χρονιά, το κονδύλι του Προγράμματος Δημοσίων Έργων μειώνεται κατά 50 εκατομμύρια ευρώ, τη στιγμή που η Κυβέρνηση δίνει προτεραιότητα στις υποδομές αυτές, που αφορούν τις ανάγκες του μεγάλου κεφαλαίου και όχι των λαϊκών αναγκών. Οι συνέπειες θα αυξηθούν στο σύνολο των κτιριακών αναγκών, μιλάμε και για τη συντήρηση, την αποκατάσταση, αλλά και στην ίδρυση.

Το μεγαλύτερο θύμα που υλοποιείται με τους χειρότερους όρους είναι η δίχρονη προσχολική εκπαίδευση, ευθύνη της προηγούμενης Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά συνεχίζεται και με την τωρινή. Έτσι, ο Προϋπολογισμός, η μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Έργων με ποσοτικούς όρους, αποτυπώνει το μέγεθος της κοροϊδίας.

Τα αναπτυξιακά και επενδυτικά σχέδια του μεγάλου κεφαλαίου δεν προβλέπουν ούτε την ίδρυση νέων νηπιαγωγείων, ούτε σύγχρονων και ασφαλών κτιριακών εγκαταστάσεων.

Μήπως, όλα αυτά θα τα αναπληρώσει ο δήμος ή η περιφέρεια; Τα ποσά που μεταβιβάζονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, μέσω των ΚΑΠ, δηλαδή ως μέρος της γενικής φορολογίας, καταγράφονται σε 2.514 εκατομμύρια ευρώ. Έχει σημασία το νούμερο.

Βεβαίως, υπάρχει θετική απόκλιση από το 2019 κατά 96 εκατομμύρια ευρώ, για να συντηρείται ο απόηχος της λεγόμενης κανονικότητας, στην οποία επανέρχεται, δήθεν, η Χώρα, αλλά όχι φυσικά και ο λαός της, οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, οι συνταξιούχοι, τα άνεργα παιδιά τους, που συνεχίζουν να είναι τα μόνιμα υποζύγια μιας υπέρ φορολόγησης που καλά κρατεί. Για να λειτουργήσουν οι δήμοι, θα χρειαστεί να εισπράξουν από αυτά 1.857 εκατομμύρια και οι περιφέρειες 657 εκατομμύρια, όταν μόνο η μισθοδοσία του προσωπικού τους - και των δύο - υπολογίζεται σε 2.510 εκατομμύρια ευρώ! Πόσα τους δίνετε; Επιπλέον 4 εκατομμύρια, ουσιαστικά μόνο τη μισθοδοσία. Αυτή είναι η ουσία. Πώς θα λειτουργήσουν; Με την υπερφορολόγηση, δηλαδή και στους δημότες!

Τελικά, ο αναπτυξιακός Προϋπολογισμός σας δεν προβλέπει κανένα σοβαρό κονδύλι για τις ανάγκες της λαϊκής οικογένειας, αλλά μόνο για τις ανάγκες της κερδοφορίας του κεφαλαίου. Η μόνη ανάπτυξη είναι τα κέρδη των καπιταλιστών, γι' αυτό είναι αντιλαϊκός, ταξικός, άδικος και δεν πρόκειται να τον ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

Διαμάντω Μανωλάκου

Βουλευτής Β΄ Πειραιώς

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΗΤΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020
του Ειδικού Αγορητή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Κωνσταντίνου Χήτα
Βουλευτή Β΄ Θεσσαλονίκης

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Είμαστε εδώ για να μελετήσουμε και να αξιολογήσουμε το νομοσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2020 που κατέθεσε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να μπορώ να μοιραστώ την αισιοδοξία του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης, όμως δεν μπορώ παρά να είμαι προσγειωμένος στην πραγματικότητα. Και αυτή η πραγματικότητα με κάνει να αισθάνομαι πως με ασπирίνες επιχειρούμε να αντιμετωπίσουμε έναν βαριά άρρωστο. Αν δεν λυθούν οι βασικές παθογένειες, που πλήττουν την οικονομία μας, δεν υπάρχει καμία περίπτωση να ορθοποδήσει η οικονομία.

Είναι πασιφανές ότι έχουν γίνει οικονομικά εγκλήματα την τελευταία εικοσαετία, με κερδισμένους τους γνωστούς αγνώστους - διεθνείς κολοσσούς - και φυσικά χαμένους τους Έλληνες πολίτες. Και αυτός ο Προϋπολογισμός -όπως και όλοι οι προηγούμενοι- δεν απαντά σε κάτι, δεν απαντά στα «θέλω» των Ελλήνων.

Ποια είναι αυτά:

1) Ίδρυση ενός καθαρού σύγχρονου ισχυρού ελεγκτικού/εισπρακτικού μηχανισμού, με στόχο την πάταξη της φοροδιαφυγής, την πάταξη της διαπλοκής, της διαφθοράς, της παραοικονομίας, της μη απόδοσης φόρων.

2) Επιτάχυνση επίλυσης δικαστικών υποθέσεων σε χρόνο αποδεκτό. Αυτή τη στιγμή είναι προκλητικά μη αποδεκτός.

3) Επίλυση σκανδάλων.

4) Υγιές τραπεζικό σύστημα.

5) Εύρεση κακοπληρωτών.

6) Έλεγχο πόθεν έσχες σε πολιτικούς από το '74 και μετά, και σε δημοσίους υπαλλήλους, που κατείχαν καίριες θέσεις.

7) Έναν φιλοεπενδυτικό νόμο, όπου η όποια έγκριση θα αποφασίζεται εντός εξαμήνου και αν πάρει πράσινο φως ο επενδυτής, να μην μπορούν να τον σταματήσουν για ανόητους λόγους, όπως το έχουμε δει πολλές φορές στο παρελθόν.

8) Τήρηση νόμων! Πρέπει επιτέλους, μετά από πολλά χρόνια, να καταλάβουμε ότι οι νόμοι «βγαίνουν» για να τηρηθούν και δεν νομοθετούμε απλά για να νομοθετούμε.

Αυτά θέλουν οι Έλληνες πολίτες. Η Νέα Δημοκρατία όμως, ακολουθώντας τη γνωστή τακτική της, χωρίς να απαντά σε αυτά τα «θέλω» των συμπολιτών μας, περηφανεύεται ότι έχει βρει τη λύση για να σώσει την οικονομία της Χώρας μας. Και βέβαια, ακούμε και πάλι το γνωστό πλέον αφήγημα, ότι για όλα φταίνε οι προηγούμενοι. Έχουμε τη δικαιολογία έτοιμη. Έτσι συμβαίνει, όχι μόνο μαζί σας, αλλά και με τους προηγούμενους και πάει λέγοντας...

Αυτό που χρειάζεται όμως η πατρίδα μας δεν είναι αλληλοκατηγορίες, αλλά λύσεις και μέτρα, ικανά να ανορθώσουν πάλι την εθνική οικονομία, και να γεμίσουν το καλάθι της κάθε ελληνικής οικογένειας. Έτσι θα αναγνωρισθούν όχι θεωρητικά, αλλά έμπρακτα οι θυσίες που έχει κάνει ο ελληνικός λαός όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Το νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού έρχεται σε μία περίοδο μεγάλων ζυμώσεων και εντάσεων, σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και δεν πρέπει να αδιαφορούμε για αυτά, γιατί είναι δίπλα μας και μας επηρεάζουν. Το διεθνές περιβάλλον είναι ιδιαίτερος ρευστό, όμως για την Ελλάδα ο εφιάλτης του λαθρομεταναστευτικού, απειλεί να γονατίσει όχι μόνο τον Προϋπολογισμό, αλλά συνολικά όλη τη Χώρα.

Με λυπεί που το λέω, αλλά το μόνο «υπερπλεόνασμα», που έχουμε και διανέμουμε σε όλη τη Χώρα αυτή τη στιγμή, είναι το υπερπλεόνασμα από λαθρομετανάστες. Δεν λέω κάτι καινούργιο, αλλά ο αριθμός πλέον των ανθρώπων που έρχονται στη Χώρα μας από την Τουρκία, αυξάνεται δραματικά, η κατάσταση στα νησιά μας είναι εκρηκτική και είναι φανερό ότι κρατάμε στα χέρια μας μία ωρολογιακή βόμβα. Μια ωρολογιακή βόμβα που αν συνεχίζουμε να παίζουμε με τα χρωματιστά καλωδιάκια, τα καφέ και τα κίτρινα, πολύ φοβάμαι ότι θα σκάσει αυτή η βόμβα κάποια στιγμή στα χέρια μας. Και έρχεστε κάθε τρεις και λίγο, μετά από νέες συσκέψεις και μας λέτε για δήθεν σχεδιασμό και νέους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος.

Αλλά η προχειρότητά σας είναι έκδηλη. Αλήθεια, έχετε υπολογίσει οικονομικά το λαθρομεταναστευτικό; Μάλλον δεν το έχετε μετρήσει όπως θα έπρεπε, αλλά παρόλα αυτά, μοιράζετε εκατομμύρια και ισχυρίζεστε ότι θα υποστηρίξετε τους δήμους, που θα επιβαρυνθούν τους παράνομους μετανάστες και τους πρόσφυγες. Ξέρετε πολύ καλά όμως ότι αυτά τα χρήματα δεν πρόκειται να καλύψουν το πρόβλημα, μιας και οι ροές δεν σταματούν. Και όσο συνεχίζουν οι ροές, το πρόβλημα δυστυχώς παραμένει. Πρέπει να πείτε στους Έλληνες πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε αυτό το τεράστιο πρόβλημα σε δημοσιονομικό επίπεδο, κύριε Υπουργέ, στο δικό σας «κομμάτι». Η Ελλάδα δεν χρειάζεται θεωρίες, δεν χρειάζεται εξαγγελίες, χρειάζεται στοχευμένες στρατηγικές και υλοποιήσιμες δράσεις.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτό που χαρακτηρίζει το νομοσχέδιο είναι η αβεβαιότητα και η ανασφάλεια, δεδομένου ότι τα συμπεράσματά του δεν βασίζονται σε δεδομένα αλλά στον νόμο των πιθανοτήτων. Και συμπεράσματα που έχουν ποσοστά και συντελεστές, αλλά βασίζονται σε πιθανότητες, όλοι καταλαβαίνουμε ότι έχουν αυξημένες πιθανότητες να αποτύχουν. Ο Προϋπολογισμός που φέρνετε για ψήφιση δεν είναι αποτελεσματικός γιατί δεν είναι ρεαλιστικός.

Και για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι:

Η Χώρα μας «υποτίθεται» ότι βγήκε από τα μνημόνια και βρίσκεται σε μια δημοσιονομική εποπτεία. Θα αναφέρω τη λέξη «κλειδί» στο σημείο αυτό, το περιβόητο πρωτογενές πλεόνασμα, που η τωρινή Κυβέρνηση, αλλά και η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, πανηγυρίζουν ότι έχουν πετύχει. Και όμως και αυτό το πλεόνασμα, που ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι έχει πετύχει, δεν είναι αληθινό.

Στην πραγματικότητα, είναι πολύ μικρότερο, κάτι που σημαίνει ότι δεν θα ενισχυθούν ουσιαστικά οι ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες. Και μιλώντας για ασθενείς κοινωνικές ομάδες, μιλάμε για τους συμπολίτες μας, που έχουν επιβαρυνθεί περισσότερο από τον καθένα, στα χρόνια της κρίσης.

Επίσης, δεν μπορείτε να μιλάτε για πλεονάσματα την ώρα που καθυστερείτε για τρία και πλέον χρόνια, τις συντάξεις των Ελλήνων που δούλευαν για μια ζωή. Συνεχίζετε το ίδιο κόλπο του ΣΥΡΙΖΑ : Μη δίνοντας συντάξεις, να εμφανίζονται πλεονάσματα.

Οι υποψήφιοι συνταξιούχοι, σας ψήφισαν όμως, περιμένοντας ότι θα ζήσουν και αυτοί, μετά από χρόνια εργασίας, με μια καλή σύνταξη. Τώρα αν περιμένετε και εσείς- γιατί το είχαμε ακούσει και αυτό- να πεθάνουν για να σας μείνουν τα λεφτά, να βγείτε να το πείτε στον κόσμο. Λέτε πως προβλέπεται μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης κατά 192 εκατομμύρια ευρώ και ειδικότερα, κατά 121 εκατ. ευρώ στις κύριες και 71 εκατ. ευρώ στις επικουρικές συντάξεις. Είναι πραγματικά να απορεί κανείς.

Πείτε μας, με τα αναδρομικά τι θα κάνετε; Μιλάμε για δαπάνη πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ και εσείς καταρτίζετε Προϋπολογισμό σαν να μην υπάρχουν τα αναδρομικά. Με ποιον τρόπο λοιπόν θα καλύψετε τα αναδρομικά;

Έρχομαι και στο πλεόνασμά σας, το περίφημο, στο οποίο αναφέρθηκα και προηγούμενα. Αυτό το πλεόνασμα, δεν προκύπτει από την αύξηση του εθνικού πλούτου, που θα ήταν το λογικό, αλλά από την υπεροφορολόγηση των Ελλήνων και το χειρότερο είναι ότι το μοιράζετε και σε μορφή επιδόματος. Είναι ανήθικο, είναι αδιανόητο!

Οι σχετικές προβλέψεις του Προϋπολογισμού προσδιορίζουν για φέτος πρωτογενές πλεόνασμα 3,73% του ΑΕΠ, το οποίο συνεπάγεται υπερπλεόνασμα ύψους 436 εκατ. ευρώ. Και αυτό το ποσό η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι μπορεί να το διαθέσει για ανακούφιση στους Έλληνες πολίτες. Οι εξαγγελίες όμως του Πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, για το κοινωνικό μέρισμα, φαίνεται να μένουν «λόγια του αέρα», όσο και αν το Υπουργείο Οικονομικών με οικονομικά τερτίπια προσπαθεί να τα μπαλώσει. Έτσι, από τα 436 εκατομμύρια ευρώ θα πρέπει να αφαιρεθούν 200 εκατομμύρια ευρώ, που δεσμεύονται ως «δικλείδα ασφαλείας», για ενδεχόμενες στατιστικές αναθεωρήσεις. Αφαιρούνται όμως και άλλα 150 εκατομμύρια ευρώ, για αποθεματικό, έτσι ώστε να καλυφθούν υποχρεώσεις για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας προς τη ΔΕΗ! Είναι ένας τρόπος για να μην μετακυλήσουν τυχόν, ως αυξήσεις στους καταναλωτές, προφανώς με την αύξηση του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος. Είναι κάτι που θα προκαλούσε θύελλα διαμαρτυριών. Μιλάμε για απλή αριθμητική. Από τα 436 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία είχαμε στο ξεκίνημα, μας μένουν λιγότερο από 100 εκατομμύρια ευρώ, ως πραγματικό νούμερο. Εάν με αυτή την τακτική έχετε καταρτίσει τον Προϋπολογισμό, φοβάμαι ότι αυτό που έχετε εξασφαλίσει είναι η παταγώδης αποτυχία του.

Αλλά και για το 2020, έχετε προσδιορίσει το πλεόνασμα στο 3,6% του ΑΕΠ και το ρυθμό ανάπτυξης για το ίδιο έτος στο 2,8%. Μάλλον σας χαρακτηρίζει μια υπερβολή στα νούμερα.

Και αυτό δεν το λέμε εμείς, αλλά η Τράπεζα της Ελλάδας! Ο Διοικητής της, προσδιόρισε, μεταξύ άλλων, την αύξηση του ΑΕΠ σε 2,4% για το 2020 και όχι 2,8% όπως εσείς! Και αν η διαφορά φαίνεται μικρή, δεν είναι μικρή, γιατί το ΑΕΠ έχει να κάνει με την αξία όλων των τελικών προϊόντων και υπηρεσιών, που παράγονται στη Χώρα και η παραμικρή διαφοροποίηση, παίζει τεράστιο ρόλο στην εθνική οικονομία. Το αφήγημα σας λοιπόν για «τεράστιο» κοινωνικό μέρισμα γκρεμίζεται σαν χάρτινος πύργος.

Δεν μπορώ στο σημείο αυτό να μην αναφερθώ και στο ζήτημα με τα «κόκκινα δάνεια», που έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις. Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών εξάλλου, έχει

αναγνωρίσει το πόσο σημαντικό είναι να διευθετηθούν τα «κόκκινα» δάνεια και σε σχέση με το τραπεζικό σύστημα, αλλά και για την ελληνική οικονομία γενικότερα. Περιμένουμε με αγωνία το σχέδιο «Ηρακλής», που έχει προαναγγείλει ο Υπουργός Οικονομικών για την επίλυση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επισημαίνουμε όμως ότι για την αντιμετώπιση του θέματος χρειάζονται ολιστικές παρεμβάσεις και όχι ημίμετρα. Το συγκεκριμένο σχέδιο όταν έρθει στη Βουλή θα αφορά μόνο το 40% των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το υπόλοιπο 60% πώς θα το αντιμετωπίσετε; Επίσης, χαρακτηριστικά θέλω να αναφέρω τα εξής:

-Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας είναι αυξημένος σχεδόν κατά 500 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2019.

-Οι φόροι κατανάλωσης προβλέπονται να είναι αυξημένοι το 2020 κατά 89 εκατ. ευρώ.

-Ο φόρος εισοδήματος για τα φυσικά πρόσωπα, προβλέπεται αυξημένος κατά 323 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019.

Δηλαδή, τι κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας;

Διατυμπανίζει τη μείωση του εισαγωγικού συντελεστή φόρου, αλλά ταυτόχρονα με τα μέτρα της αυξάνει τον φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων! Και πάλι δηλαδή, τη νύφη θα συνεχίσουν να την πληρώνουν οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι. Αυτή είναι η λύση που βρήκατε για να σωθεί η οικονομία της Χώρας.

Από τα παραπάνω φαίνεται ξεκάθαρα ότι όλα τα μέτρα ανακούφισης της Κυβέρνησης είναι πλασματικά και εξουδετερώνονται ουσιαστικά από τους φόρους, άμεσους και έμμεσους, από το τέλος ακίνητης περιουσίας και τους φόρους μεταβίβασης ακινήτων. Όλα αυτά αυξάνουν τις υποχρεώσεις του ελληνικού νοικοκυριού και εντέλει καταργούν τις όποιες τεχνητές «φοροελαφρύνσεις», που προβλέπει το νομοσχέδιο.

Κύριε Υπουργέ, δίνετε κάποια ψίχουλα, που και αυτά τα παίρνετε τελικά πίσω, με θύματα πάλι τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Λέτε για μείωση της ανεργίας στο 17,4% για το 2019 και στο 15,6% για το 2020. Προβλέπετε ότι η αγοραστική δύναμη των συμπολιτών μας θα αυξηθεί κατά 1,8%, σε συνδυασμό και με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών. Μα πώς τα λέτε αυτά, ενώ γνωρίζετε πολύ καλά ότι :

-Με την οικονομική κρίση έκλεισαν πολλές επιχειρήσεις, πολλοί εργαζόμενοι έχασαν τις δουλειές τους και το καλύτερο δυναμικό της Χώρας μας, νέοι, με ταλέντο και επιστημονική κατάρτιση, μαζικά εξακολουθούν να φεύγουν για το εξωτερικό.

-Για αυτό και οι πραγματικά άνεργοι δεν είναι μόνο όσοι είναι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ, αλλά είναι πολύ περισσότεροι.

Αυτό που χρειάζεται είναι να δημιουργηθούν μόνιμες θέσεις εργασίας διαφόρων ειδικοτήτων, και όχι ημίμετρα.

Τόσα χρόνια, ο ελληνικός λαός, με το υστέρημά του στήριξε την πατρίδα μας. Δυστυχώς και παρά τις υποσχέσεις σας, ο Προϋπολογισμός σας είναι τελικά «λίγος» απέναντι στην μεγαλοψυχία και αξιοπρέπεια του ελληνικού λαού.

Σας ευχαριστώ .

Κωνσταντίνος Χήτας

Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΜέΡΑ25
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΓΙΑΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2020

του Ειδικού Εισηγητή του ΜέΡΑ25

Γεώργιου Λογιάδη

Βουλευτή Ηρακλείου

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Οικονομικών μας λένε ότι δανειζόμαστε με χαμηλότερα επιτόκια, στο τέλος θα φτάσουμε να δανειζόμαστε και με αρνητικά επιτόκια. Αν το κατορθώσουμε αυτό να δανειστούμε με αρνητικά επιτόκια θα αποπληρώσουμε το χρέος μας. Το χρέος μας θα εκμηδενιστεί στο τέλος με τα αρνητικά επιτόκια.

Η Κυβέρνηση ζητωκραυγάζει και διαφημίζει αυτή τη μείωση των επιτοκίων, αλλά πρώτον τα μεγέθη είναι πολύ μικρά για τα χρήματα που άντλησε από τις αγορές, το διάστημα πολύ μικρό επίσης και γνωρίζουμε όλοι την πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με το να ρίχνει συνέχεια πακτωλό χρημάτων στην Ευρώπη ολόκληρη, όπου δεν γίνονται επενδύσεις.

Ως οικονομολόγος πραγματικά με φοβίζει αυτό το τεράστιο πρόβλημα. Από τη μια μεριά έχουμε 17 τρισεκατομμύρια δολάρια υπέρ ρευστότητα λιμνάζουσα, που δεν επενδύονται τα χρήματα αυτά έχουμε αρνητικά επιτόκια για να σπρώξουν τα χρήματα αυτά σε επενδύσεις -επενδύσεις δεν γίνονται πουθενά. Από την άλλη μεριά έχουμε τους χρηματιστηριακούς δείκτες να αυξάνονται χωρίς επενδύσεις, αυτό είναι μια τεράστια «φούσκα» στην οικονομία και δεν ξέρω πού θα καταλήξει. Αυτό πραγματικά με ανησυχεί πάρα πολύ.

Τώρα για τον Προϋπολογισμό του 2020. Σήμερα ψηφίσαμε και τον Απολογισμό και Ισολογισμό του 2017 και τώρα συζητάμε τον Προϋπολογισμού του 2020. Βασικά μεγέθη του Προϋπολογισμού κινούνται στην πεπατημένη της λιτότητας. Σε όλη την Ε.Ε. ασκούνται ισχυρές πιέσεις και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ακόμη και στη Γερμανία, για σημαντική αύξηση των κρατικών δαπανών και επενδύσεων, ώστε να αποφευχθεί μια υποτροπή στην ύφεση. Αν αυτό είναι μια φορά αναγκαίο για την κραταιά Γερμανία, είναι πολλές φορές πιο αναγκαίο για την Ελλάδα.

Θα μιλήσω για το μεγάλο πρόβλημα, που όλοι συμφωνούμε, ανεξαρτήτως πολιτικής παράταξης. Τα πρωτογενή πλεονάσματα. Το 2020 θα είναι το τέταρτο συνεχόμενο δημοσιονομικό έτος που καλούμαστε, ως κοινωνία, να αποδώσουμε στους δανειστές μας, εν είδη κεφαλικού φόρου το 3,5% της ετήσιας παραγωγής μας. Ξεκινώντας από το 2017, όπου ο στόχος ήταν το 1,75% του Α.Ε.Π., με τότε την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ να επιτυγχάνει ένα υπερπλεόνασμα της τάξης περίπου του 4% και μάλιστα, να επαίρεται για αυτά τα ματωμένα πλεονάσματα, τέκνα της υπερφορολόγησης και της περικοπής δαπανών.

Για φέτος οι προβλέψεις έχουν εγγραφεί στον Προϋπολογισμό για το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος να κυμαίνεται στο 3,58% έως 3,88% του Α.Ε.Π. και πάλι πάνω από τον στόχο και πάνω από αυτό το οποίο χρειάζεται να πετύχουμε. Γιατί όμως αναφερόμαστε τόσο στα πρωτογενή πλεονάσματα; Επειδή ακριβώς αποτελούν την πηγή της στασιμότητας που μαστίζει την ελληνική κοινωνία και κυρίως, επειδή αποτελούν τον κύριο μηχανισμό επιβολής του δόγματος της εσωτερικής υποτίμησης. Την μονιμοποιημένη λιτότητα

που συνεπάγονται αυτά τα υπέρογκα πρωτογενή πλεονάσματα, ουσιαστικά, διατηρούν χαμηλές έως και αρνητικές τις προσδοκίες των πολιτών για το μέλλον, για την αξιοπρέπεια, ενισχύοντας όμως την αβεβαιότητα. Με τον τρόπο αυτό οι εργαζόμενοι καθίστανται πιο ελαστικοί στο να δεχτούν χειρότερους όρους εργασίας και αμοιβές, οι δε πολίτες, στο σύνολο μας, γινόμαστε πιο δεκτικοί στο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας και των βασικών αγαθών, για τα οποία δουλεύουμε συνέχεια.

Ας μην λησμονούμε, πως η εσωτερική υποτίμηση αποσκοπεί στην άγρα ανταγωνιστικότητας για την ελληνική οικονομία. Μιας ανταγωνιστικότητας της φθηνίας, με φτηνό εργατικό δυναμικό, δεκτικό σε ελαστικές μορφές εργασίας.

Πρωτογενές πλεόνασμα του δημοσίου ισούται εξ ορισμού με έλλειμα του ιδιωτικού τομέα. Δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη όταν οι μνημονιακές κυβερνήσεις έχουν δεσμεύσει τη χώρα σε ετήσια αφαίμαξη.

Θα μιλήσω τώρα για τις πρόσφατες φοροελαφρύνσεις της Κυβέρνησης της Ν.Δ.. Προεκλογικά, αλλά και αμέσως μετά τις εκλογές, τόνιζαν πως η Ν.Δ. είναι απόλυτα δεσμευμένη έναντι των δανειστών, προσηλωμένη πλήρως στους στόχους των πρωτογενών πλεονασμάτων. Οι όποιες φοροελαφρύνσεις που υπόσχεται τονίζαμε ότι θα έχουν να κάνουν μόνο με τη διαχείριση του υπερπλεονάσματος που πέτυχε ο ΣΥΡΙΖΑ και επ' ουδενί, με αμφισβήτηση των πλεονασμάτων αυτών καθ' αυτών, όπερ και εγένετο.

Οι φοροελαφρύνσεις που φέρνει ο Προϋπολογισμός έχουν να κάνουν κυρίως με την μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων από το 28% στο 24%, αλλά με τρόπο οριζόντιο. Το ΜέΡΑ25 στο πολιτικό του πρόγραμμα και συγκεκριμένα, στις επτά τομές μιλάει για μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων, αλλά για τις μεσαίες και μικρές, όχι για τις λίγες, τις πολύ μεγάλες που λυμαίνονται προνομιακά και ολιγοπωλιακά ολόκληρους κλάδους.

Καταρχήν, μια διευκρίνιση. Άλλο ανάπτυξη, άλλο μεγέθυνση του Α.Ε.Π.. Η ανάπτυξη προϋποθέτει διάχυση της ευημερίας στο σύνολο της κοινωνίας. Η μεγέθυνση είναι απλώς μια αριθμητική αποτύπωση. Το 2019 η Κυβέρνηση εκτιμά μεγέθυνση του Α.Ε.Π. κατά 2%, ενώ το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο ΟΑΣΑ το τοποθετούν στο 1,8%. Παρομοίως, στην Έκθεση Προϋπολογισμού 2020 η Κυβέρνηση προϋποθέτει μεγέθυνση του Α.Ε.Π. κατά 2,8%, ενώ ο ΟΑΣΑ υπολογίζει στο 2,1%. Ακόμα και με αυτές τις υπεραισιόδοξες προβλέψεις το δημόσιο χρέος που θα παραμείνει περίπου στα 330 δισεκατομμύρια ευρώ, θα φτάσει το 167% του Α.Ε.Π., που όλοι γνωρίζουμε, ότι δεν είναι βιώσιμο. Εν γένει, η Εισηγητική Έκθεση, επαναλαμβάνει την ώριμη συνταγή λιτότητας, δηλαδή συγκράτηση δαπανών και καθήλωση των δημοσίων επενδύσεων. Οι όποιες φοροελαφρύνσεις είναι άνισα κατανεμημένες υπέρ του πολύ μεγάλου επιχειρηματικού τομέα, παρόλο που η παροχή φορολογικών κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα έχει δοκιμαστεί κατά κόρον και έχει αποδειχτεί ατελής. Μάλιστα στην παρούσα φάση είναι και εκτός ευρωπαϊκού κλίματος.

Σε όλη την Ε.Ε. ασκούνται ισχυρές πιέσεις και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ακόμη και από την Γερμανία, για αύξηση των κρατικών δαπανών. Την ίδια στιγμή, οι δαπάνες που προορίζονται για τους κατεзоχόν κοινωνικούς τομείς της κρατικής χρηματοδότησης, την Παιδεία, την Υγεία, τον Πολιτισμό, τη στήριξη των ασθενέστερων, την Κοινωνική Πρόνοια είτε μένουν στάσιμες είτε έχουν περικοπεί αισθητά. Το ίδιο ποσόν με την πρόβλεψη του 2019 εμφανίζεται να έχουν τα οικογενειακά επιδόματα. Στην πραγματικότητα ο στόχος του 2020

στερεί κατά 139 εκατομμύρια ευρώ έναντι του 2019, καθώς παρατηρήθηκε υπέρβαση του ποσού. Μειωμένες κατά 3 εκατομμύρια ευρώ θα είναι και οι δαπάνες για τους ανασφάλιστους υπερήλικες, ενώ μείωση θα έχει και το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, με προϋπολογισμό 850 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή αρκετά κάτω από το 1 δισεκατομμύριο ευρώ που είχε προβλεφθεί για το 2019, αλλά σύμφωνα με την εκτίμηση, λόγω μη απορρόφησης όλου του ποσού, η τελική δαπάνη για το τρέχον έτος δεν θα ξεπεράσει τα 680 εκατομμύρια ευρώ.

Η μείωση του κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης αποδίδεται ενδεχομένως στο ξεσκαρτάρισμα των δικαιούχων, εφόσον τεθεί - σύμφωνα με πληροφορίες - ως προϋπόθεση για την χορήγησή του και η υποβολή αποδεικτικού εγγραφής στο σχολείο των τέκνων των δικαιούχων. Μειωμένη κατά 192 εκατομμύρια ευρώ προβλέπεται η συνταξιοδοτική δαπάνη, 121 εκατομμύρια ευρώ οι κύριες συντάξεις και 71 εκατομμύρια ευρώ οι επικουρικές.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων προβλέπει δαπάνες 6,7 δισ. ευρώ, ένα ποσό σταθερό από το 2011 και σχεδόν 2 δισ. ευρώ λιγότερα από αυτά που προέβλεπε ο τελευταίος προ μνημονίων Προϋπολογισμός, αυτός του 2010. Ακόμη και αυτές οι ήδη περικομμένες δαπάνες, οι δημόσιες επενδύσεις, κάθε χρόνο μένουν ανεκτέλεστες με ποσοστό τουλάχιστον 10%, για να υπηρετούν τα πρωτογενή πλεονάσματα.

Ο Προϋπολογισμός του 2020 προβλέπει τυπικά μια μικρή αύξηση των δημοσίων επενδύσεων κατά 600 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την φετινή πρόβλεψη, αλλά αν λάβουμε υπόψη ότι από το φετινό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στο δεκάμηνο 800 εκατομμύρια ευρώ μένουν ανεκτέλεστα και προφανώς θα μείνουν ανεκτέλεστα μέχρι το τέλος του έτους, πρόκειται για μια λογιστική μόνο αύξηση, που θα χαθεί στη «μαύρη τρύπα» του πρωτογενούς πλεονάσματος.

Το να κάνουμε κριτική είναι εύκολο πράγμα. Συμφωνούμε όλοι ότι η μεγάλη εικόνα, το μεγάλο πρόβλημα είναι αυτά τα πρωτογενή πλεονάσματα, για τα οποία, είμαστε δεσμευμένοι. Είναι η ουσιαστική ρίζα του προβλήματος. Ό,τι και να κάνουμε, ανάπτυξη και ευημερία δεν θα υπάρξει όπως θα τη θέλαμε. Η Ε.Ε. είναι σε εντελώς λάθος δρόμο, με την πανευρωπαϊκή λιτότητα που έχει επιβληθεί παντού και στην Ελλάδα και στη Γερμανία ακόμη.

Ως ΜέΡΑ25, προσπαθούμε και αγωνιζόμαστε για να διορθώσουμε αυτά τα κακώς κείμενα στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα. Υπερεθνικά προβλήματα χρειάζονται υπερεθνικές λύσεις και δεν αναφέρομαι μόνο στην οικονομική λιτότητα και κρίση, αναφέρομαι και σε άλλα θέματα, στην αμυντική πολιτική, στα αμυντικά έξοδα του Προϋπολογισμού, στην περιβαλλοντική, μεταναστευτική και προσφυγική πολιτική. Περαιτέρω οι διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές εντός της Ε.Ε., οι φορολογικοί παράδεισοι εντός Ε.Ε., είναι θεσμικά προβλήματα υπερεθνικά.

Στο Ηράκλειο Κρήτης, όσον αφορά την αγροτική παραγωγή, ουσιαστικά δεν παράγουμε τίποτα. Παράγουμε επιδοτήσεις. Διότι πέρυσι το αγροτικό εισόδημα ήταν 64 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία όμως τα 59 εκατομμύρια ευρώ ήταν επιδοτήσεις από την Ε.Ε.. Διότι η Ε.Ε. δεν επιδοτεί την σωστή και ποιοτική παραγωγή. Επιδοτεί την έκταση. Με τον τρόπο αυτό ωφελούνται τα μεγάλα κράτη της Ε.Ε.. Γι' αυτό και εμείς, ως ΜέΡΑ25, ως ο ελληνικός βραχίονας του μοναδικού πανευρωπαϊκού κινήματος DiEM25 στοχεύουμε στο να διορθώσουμε αυτά τα λάθη της Ε.Ε.. Γι' αυτό και ο Γιάννης Βαρουφάκης συνεχώς περιοδεύει στα κράτη της Ευρώπης για αυτά τα κοινά ευρωπαϊκά θέματα.

Μιλάτε για κάλυψη θέσεων, κύριε Υπουργέ, των κενών που παρατηρούνται σε διάφορους κρίσιμους τομείς για τη λειτουργία του κράτους, όπως η Παιδεία, η Υγεία, η Ασφάλεια, όπου θα πρέπει για να γίνουν νέες προσλήψεις. Στην παιδεία βλέπουμε ότι υπάρχουν μειώσεις κατά 64 εκατομμύρια ευρώ, που προβλέπει ο νέος Προϋπολογισμός του 2020, σε σχέση με το 2019. Στην Υγεία το ίδιο. Μειώνει κατά επιπλέον 37 εκατομμύρια ευρώ τη χρηματοδότηση των νοσοκομείων σε σύγκριση με το 2019. Τα Σώματα Ασφαλείας επίσης, χρειάζονται στελέχωση. Για τις φοροαπαλλαγές που λέτε, θα διαβάσω ένα απόσπασμα, «μειώσεις φόρων θεσπίστηκαν προς όφελος των λίγων μεγάλων αλλοδαπών και εγχώριων επιχειρήσεων, με μεγάλης αξίας ακίνητη περιουσία στη χώρα μας». Αυτό είναι από την εφημερίδα «Ναυτεμπορική» της 23/11/2019.

Για την οικογένεια και την υπογεννητικότητα λέτε για μια μετάπτωση του Φ.Π.Α. στο 13% για είδη βρεφικής ηλικίας και των κρανών ασφαλείας. Ένα κράνος ασφαλείας κοστίζει περίπου 300 με 400 ευρώ και θα ωφεληθεί κάποιος περίπου στα 40 ευρώ, σε αντιδιαστολή με τις προσλήψεις που θα έπρεπε να γίνονται στα Σώματα Ασφαλείας, στην αστυνομία, που δεν γίνονται. Σαράντα ευρώ σε σχέση με τις πολλές χιλιάδες ευρώ που λείπουν από τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

Γεώργιος Λογιάδης

Βουλευτής Ηρακλείου